

Onsdag den 1. juni 2016 (D)

1

106. møde

Onsdag den 1. juni 2016 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til statsministeren om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation.

Af Mette Frederiksen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pernille Skipper (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Mette Abildgaard (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aleqa Hammond (SIU), Magni Arge (T) og Sjúrdur Skaale (JF). (Anmeldelse 10.05.2016. Omtryk 11.05.2016. Fremme 12.05.2016. 2. omtryk 27.05.2016).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Mødet er åbnet.

Dansk Folkepartis folketingsgruppe har meddelt mig, at den til bestyrelsen for Institut for Flerpartisamarbejde har udpeget Steen Thomsen som medlem i stedet for Aia Fog.

Afslutningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog, således at døve kan følge debatten.

Tegnsprogstolkningen kan ses på Folketingets hjemmeside ft.dk direkte og efterfølgende on demand.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til statsministeren:

Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation?

Af Mette Frederiksen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pernille Skipper (EL), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen

Dyhr (SF), Mette Abildgaard (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Aleqa Hammond (SIU), Magni Arge (T) og Sjúrdur Skaale (JF). (Anmeldelse 10.05.2016. Omtryk 11.05.2016. Fremme 12.05.2016. 2. omtryk 27.05.2016).

Kl. 09:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg gør opmærksom på, at afstemningen om eventuelle forslag til vedtagelse ikke udsættes.

Der skal være en begrundelse. Så det er ordfører for forespørgerne fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:01

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil gerne på vegne af forespørgerne begrunde forespørgslen:

På det her tidspunkt af folketingsåret er det jo en tradition, at vi tager en status på det folketingsår, der er gået, og derfor stiller vi traditionen tro en forespørgsel til statsministeren, hvori vi beder om en redegørelse for den indenrigs- og udenrigspolitiske situation, som Danmark står i.

Kl. 09:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der en besvarelse fra statsministeren. Værsgo.

Kl. 09:02

Besvarelse

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tusind tak. Det er faktisk det, jeg gerne vil indlede med at sige. Tak til Dansk Folkeparti, tak til Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Enhedslisten og Alternativet.

Med jeres hjælp har vi fået noget fra hånden siden valget. Tak for det. Mine ministre og jeg glæder os til at fortsætte samarbejdet for et endnu bedre Danmark.

Regeringen er nået et stykke vej gennem bredt samarbejde – det brede samarbejde, som jo er kernen i vores demokrati. Oppositionen har også fremsat forslag, nogle af dem har fundet flertal, det er også demokrati, men vigtigst af alt har regeringen indgået aftaler med samtlige Folketingets politiske partier, 38 i alt, den første allerede dagen efter regeringsdannelsen, og den seneste i går; det er rundt regnet en ny aftale hver 10. dag. Vi forventer at få vedtaget 186 lovforslag og beslutningsforslag; det svarer til tæt på et forslag om dagen i folketingsåret. Vi har genoplivet trepartsaftalerne, som jo ellers under den tidligere regering var erklæret både døde og borte. Og alt det her glæder jeg mig over.

Særlig glad bliver jeg jo, når jeg møder det engagement, som holder hele Danmark levende og i gang og bringer os videre – lærere,

skoleledere, ildsjæle, der hjælper unge, som kom skævt ind på voksenlivet; pårørende, der gør alt, hvad de kan, for deres kære, og mere til; virksomhedsledere, der ansætter flygtninge og bidrager til bedre integration; arbejdspladser, der åbner sig for unge på kanten af samfundet og giver dem en chance for at få kontrol over deres voksenliv.

Jeg har haft besøg af flere hundrede dedikerede danskere til temamøde og konference på Marienborg, og hvis nogle af jer lytter med her i dag, vil jeg gerne sige tak for inspirationen. Ved siden af jer står de tusinder over hele landet, der hver dag tager ansvar og gør noget ekstra. Tak for indsatsen. I gør Danmark til Danmark.

Det land, vi har i dag, er jo ikke bygget af ét parti, én mand eller én kvinde. Det er bygget af danskerne. Vores land hviler ikke og er ikke skabt på lette løsninger, men på ansvarlige løsninger. Derfor er Danmark et helt særligt land, et stærkt samfund med tryghed, med velstand, med harmoni. Det skal vi passe på i en verden, der forandringer sig, det skal vi forbedre.

Sidste sommer, da regeringen trådte til, satte jeg fire pejlemærker for regeringens arbejde. For det første skal vi have flere private arbejdspladser. For det andet skal vi have en stærkere kernevelfærd. For det tredje skal vi have flere ind i arbejdsfællesskabet. Og for det fjerde skal vi føre en konsekvent og realistisk udlændingepolitik. På alle fire områder er vi nu mindre end et år efter nået et stykke af vejen. Flere private arbejdspladser var og er mit første pejlemærke, for private arbejdspladser er jo dér, indtjeningen kommer fra, det er det, velfærdssamfundet hviler på.

Virksomhederne skal have gode vilkår, så nye job kan skabes i Danmark og ikke uden for Danmark. Vi har lempet NO_x-afgiften til en femtedel. Vi nedsætter arveafgifterne. Vi har fjernet reklameafgiften, som den tidligere regering ville belaste virksomhederne med. Og samlet har vi lavet skattelettelser for 4 mia. kr. Vi gør livet lettere for virksomhederne – et byrdestop; en målrettet indsats mod overimplementering af EU-regler; det sigte, at ny erhvervslovgivning kun træder i kraft to gange om året.

Reguleringen af vores landbrug, en vigtig del af fødevarerkløngen, var blevet for rigid. Det har vi gjort mere fornuftigt, så hele den store fødevarerklønge får bedre vilkår, så de kan skabe arbejdspladser, også der, hvor der er brug for det.

Boligjobordningen har vi genindført, så håndværkere har noget at rive i, også derude, hvor der er lidt længere mellem husene.

Planloven er vi ved at liberalisere. Jeg håber, at det senere på ugen ender lykkeligt med en bred aftale, der giver mere ansvar til dem, beslutningerne vedrører og kommer tæt på. Det vil også være med til at give aktivitet i hele landet.

Vi gør mere end det. Vi er i gang med den største udflytning af statslige arbejdspladser nogen sinde. 4.000 job rykker fra hovedstaden til resten af landet. Jeg var selv med, da Færdselsstyrelsen som den første åbnede i Ribe. I dag, 4 måneder senere, er mere end 650 arbejdspladser flyttet, og langt de fleste følger efter i år og til næste år.

Kl. 09:07

Det gør vi, fordi vi må tage et ansvar for et Danmark, der hænger sammen. Vi skal tro på, at hele landet kan løfte ansvaret. Derfor flytter vi statslige job, og derfor skal vi have flere private job.

Det er også derfor, jeg er en smule ærgerlig over, at et flertal i Folketinget har besluttet at forringe virksomhedernes muligheder for at ansætte højt kvalificerede udlændinge. Det trækker i den forkerte retning. Men heller ikke det rækker jo ved, at det samlet set går den rigtige vej.

Der er kommet flere i arbejde. De nye tal, som kom i går, taler deres meget klare sprog. Siden sidste sommer er der skabt 38.000 flere private arbejdspladser. Uden arbejdspladser ingen velstand, uden velstand ingen velfærd. Så simpel er ligningen.

Derfor var og er mit andet pejlemærke, at vi skal have en stærkere kernevelfærd. Jeg går ind for tryghed til alle, uanset hvilken fami-

lie man er født ind i. Min egen mor gik selv ud af skolen efter 7. klasse, jeg gik ud efter universitetet, og mange i min egen generation er eksempler på det samme. Man skal kunne flytte sig.

Det er det Danmark, jeg er vokset op i. Det er det Danmark, jeg ønsker, mine børn og børnebørn skal vokse op i.

Derfor lægger jeg også stor vægt på, at der er gode muligheder for at vælge den rette uddannelse. Uddannelse er hovedvejen til at flytte sig socialt – gode uddannelser, rigtigt for den enkelte, nyttigt for fællesskabet. Vi har fremlagt et ambitiøst bud på en reform af gymnasierne. Målet er at styrke elevernes faglighed, fordi vi skærper kravene og gør de gymnasiale uddannelser bedre og mere målrettede. Men gymnasiet er jo ikke den rigtige vej for alle unge. Vi skal have flere til at vælge en erhvervsuddannelse og helst i første forsøg, så de får det bedst tænkelige afsæt ind i voksenlivet.

Jeg er varm tilhænger af et trygt velfærdssamfund. Og hvad er mere grundlæggende for trygheden end at kunne få behandling, når man er syg? Det er min vision, at borgerne skal have en sundhedsbehandling af høj kvalitet, uanset postnummer, uafhængig af pengepung. Det var en vision, vi tog hul på at realisere tilbage i 2001, og siden er vi nået ganske langt – bedre kræftbehandling, supersygehusse, unikke patientrettigheder – men vi er ikke nået langt nok. Det gør vi i virkeligheden heller aldrig, for vi skal altid have den ambition at gøre det gode endnu bedre.

Regeringen tilfører 2,4 mia. kr. ekstra til sundhed i år – 2,4 mia. kr. Det er præcis, hvad vi gik til valg på, og det er 0,5 mia. kr. mere, end den tidligere regering gik til valg på. Og her i Folketinget er vi blevet enige om en række principper for prioritering af sygehusmedicin. Tak for den brede opbakning til det. Vi har vedtaget en ny udredningsret, en behandlingsret, og det med et ganske bredt flertal bag. Nogle af dem, der ellers altid har været imod, stemte nu pludselig for. Tak for det. Det synes jeg er positivt, og jeg ser det som et udtryk for, at der er sket en holdningsændring.

Da jeg for 15 år siden annoncerede den idé, at patienter skal have stærke rettigheder, at de skal have mulighed for at vælge ventetiden fra uanset pengepungens størrelse, at man skal kunne flytte sig fra køen, at man også skal have en mulighed for at vælge privat, hvis køen er for lang, ja, da var det en ideologisk kamplads. Det er det så åbenbart og heldigvis ikke længere. Tak for det.

Nu sætter vi mennesket før systemet, og systemerne skal så i øvrigt blive bedre til at tale med hinanden. Alt for mange ældre og deres pårørende har prøvet at falde ned mellem to systemer, og så slår man sig.

Kl. 09:12

Derfor har vi afsat 1,2 mia. kr. til en handlingsplan for ældre medicinske patienter. Vi har gennemført en akutpakke rettet mod det store problem, at patienterne må ligge på gangene. Vi skal have behandlingen til at hænge sammen på tværs af sygehus, kommune og egen læge til gavn og glæde for patienten.

Det næste skridt bliver at gøre Danmark til et demensvenligt land. Demens er en sygdom, der rammer flere og flere. Det er en tung sygdom at bære på, og det er en meget tung sygdom at være pårørende til. Forestil jer ikke at kunne føre en samtale med en, der står en nærmest. Forestil jer, at den mand eller kvinde, man har været gift med i et helt liv, pludselig visner hen og bliver en anden. Det skaber tunge bekymringer, det giver angst, det giver afmagt.

For 3 uger siden besøgte jeg bofællesskabet Æblehaven i Holte. Her fik jeg en god snak med Aase og Mariann, der begge har mistet deres mænd efter sygdomsforløb med demens. Som Aase sagde: Man når at blive nedslidt. Og når plejehjemspladsen så endelig er der – og det er jo godt – kan det alligevel blive det sværeste øjeblik, for som Mariann sagde: Det værste er den dag, hvor man indser, at han ikke kommer hjem igen.

De pårørende bærer den tungeste byrde. Vi skylder dem en stærk hånd, så de ikke segner under den byrde. Regeringen har afsat 470

mio. kr. til en ny national demenshandlingsplan. Vi skal styrke kernevefærden. Det skal der være råd til. Det skal der være råd til, selv om grundvilkåret i den offentlige økonomi er klart – der er kun få penge. På trods af det tilfører regeringen med en opbakning fra de partier, der har taget ansvaret for finansloven, i alt 3,4 mia. kr. ekstra til sundhed og ældreområdet i år. 2,4 mia. kr. til sundhed, 1 mia. kr. til værdighed i ældreplejen; det er penge, vi har prioriteret.

På trods af en stram økonomi har regeringen givet kommunerne ½ mia. kr. mere til service i år – ½ mia. kr. mere. Under den tidligere socialdemokratisk ledede regering kunne kommunerne bruge 3 mia. kr. mindre til service. Sådan er det, selv om det måske ikke lige er det indtryk, man får af debatten.

Vi skal have flere med i arbejdsfællesskabet. Det var og er mit tredje pejlemærke. Danmark hænger ikke sammen økonomisk, når for få skal forsørge for mange. Så hænger det heller ikke sammen menneskeligt. Derfor skal vi indrette et samfund, hvor det bedre kan betale sig at arbejde. Regeringen har gennemført en integrationsydelse, så udlændinge fremover får, hvad der svarer til de unges SU. Vi har genindført et kontanthjælpsloft med det sigte, at kontanthjælpsmodtagere får en væsentlig indkomstfremgang ved at tage et fuldtidsjob også til en løn i den lave ende. Det synes jeg er rimeligt. Og begge dele indgår i den første fase af den jobreform, som vi gik til valg på at gennemføre. Anden fase er målrettet skattelettelser på især små arbejdsindkomster. Det skal vi gøre noget ved til efteråret, så det bedre kan betale sig at arbejde.

Vi skal skabe et mere velfungerende og fleksibelt arbejdsmarked. Det er også et mål i trepartsforhandlingerne med arbejdsgivere og lønmodtagere. Da vi indkaldte til dem og tog hul på dem, tog jeg det langtfra for givet, at de ville lykkes, for for 4 år siden brød de jo sammen, og den slags slider. Men heldigvis har den danske model vist sig slidstærk, og jeg glæder mig over, at lønmodtagere og arbejdsgivere har udvist både mod og samfundssind. Vi har nu indgået én aftale, og jeg forventer, at der kommer flere.

Kl. 09:17

Den første aftale omfatter en ny integrationsgrunduddannelse, for de nye iblandt os – uanset hvor mange man synes der skal komme, er der kommet nogle – må ikke ende på offentlig forsørgelse. De skal tjene deres egne penge, for gør de ikke det, skal de jo leve af vores. Derfor er det en del af regeringens bredere mål at få færre på overførsler og flere i arbejde. På et halvt år er antallet af mennesker på offentlig forsørgelse faldet med omkring 10.000 personer. Det går den rigtige vej, men vi skal videre. Vi er ikke i mål.

Mit fjerde pejlemærke var og er en konsekvent og realistisk udlændingepolitik. Vi skal have styr på tilstrømningen af asylansøgere. Problemet er kompliceret, baggrunden er alvorlig, situationen er ulykkelig. Sidste sensommer gik der jo hul på Europa. Mennesker på flugt fra noget eller på flugt til drømmen om et bedre liv strømmede totalt uhindret ind over de ydre grænser, fortsatte op gennem landene, også til Danmark. Vi husker alle billederne af migranter og flygtninge, der vandrede på motorvejene fra Rødby og op gennem Sjælland. Og fra starten stod det jo klart, at løsningen har to dimensioner, nemlig en europæisk og en national. Grundlæggende var og er det jo et fælles europæisk problem, som Europa måtte løse sammen. Men der var – for nu at sige det mildt – meget forskellige holdninger i EU, og derfor trak svarene ud og trak ud og trak ud, og derfor skulle vi selvfølgelig også handle selv. Der var brug for at stramme op efter den tidligere regerings 31 lempelser af udlændingepolitikken – 31 lempelser. Jeg tror, at formanden for Det Radikale Venstre plejer at opgøre det til 45, men lad nu det ligge. Det var i al fairness 31 lempelser.

Vi har indført strammere krav for familiesammenføring for flygtninge med midlertidig beskyttelse, skærpede regler for at få permanent ophold, integrationsydelse, kontrol ved grænsen. Regeringen fører en konsekvent udlændingepolitik. Sidste år steg antallet af

asylansøgere i Sverige, Norge, Finland og Tyskland, i alle vores nabolande, med 100 pct. eller mere. I Danmark steg det med omkring 40 pct. Det er for mange, men dog langt mindre end det, vi så i vores nabolande. Prøv at forestille jer den situation, hvor der ikke var strammet op.

Regeringens holdning har hele tiden været – også før vi blev regering – at antal betyder noget. Det er ikke noget, vi har opfundet til lejligheden. Det har vi sagt i mange år. Vi skal sætte massivt ind for at kontrollere EU's eksterne grænser effektivt. Flygtninge hjælpes bedst i nørømråderne. Vi skal føre en realistisk udlændingepolitik. Vi kan ikke løse verdens flygtningeproblemer i Europa. Den holdning delte vi ikke med mange, da der gik hul på Europa. Det var ikke noget, som alle medlemsstater ønskede at høre. Til en start talte vi for døde øren, når vi talte om, at det ikke er en løsning bare at fordele problemet – men at problemet skal løses. Nu er der kommet større lydhørhed. Balkanruten er lukket. EU har indgået en aftale med Tyrkiet. Vi kan sende irregulære migranter og asylansøgere tilbage. Kyntiske menneskesmuglere må opgave at tjene penge på, at familier og børn sætter livet på spil i overfyldte og faldefærdige både.

Kl. 09:22

I januar kom der op mod 70.000 mennesker fra Tyrkiet til de græske øer, i maj omkring 1.300. Det mærker vi også i Danmark. I januar modtog vi over 1.600 asylansøgere, i maj omkring 350. Det er langt færre end i efteråret, og det er det laveste antal i en måned siden februar 2012. Det betyder ikke, at vi kan læne os tilbage. Strømmen fra Tyrkiet kan starte igen, og menneskesmuglerne kan finde nye ruter. Men det viser, at når der presses på, er EU i stand til at handle. Det viser, at der lyttes til Danmark. Det viser, at et stærkt europæisk samarbejde er i Danmarks interesse. Min holdning er klar: Vi skal holde antallet af asylansøgere på et fornuftigt niveau. Og det betyder, at vi skal betydelig længere ned end både de 21.000, der kom sidste år, og de tæt på 15.000, som kom for 2 år siden. Der er vi sådan set nu, men det skal holdes under opsyn, og regeringen er klar til at handle for at sikre, at der ikke rokkes ved det.

Verden er rykket tættere på med dybt komplicerede konflikter, med skrøbelige stater og terrorisme. Hvordan møder vi bedst de nye udfordringer og de nye muligheder? Sidste år bad regeringen ambassadør Peter Taksøe-Jensen om at komme med nogle bud på det. Taksøes rapport har allerede ført til gode drøftelser her i Folketinget, og jeg ser frem til de fortsatte drøftelser, når vi går videre med de enkelte anbefalinger.

I Danmark skal vi tage vare på vores sikkerhed og interesse. Vi skal passe på vores land; vi skal værne om vores værdier, hjemme og ude i verden. Vi skal ikke åbne døren for nogen, der ikke vil os det godt. Derfor skal vi have lister over udenlandske hadprædikanter, så vi kan forhindre, at de kommer til Danmark. For dem, der allerede er her, vil vi udvide kriminaliseringen af ytringer, der undergraver dansk lovgivning, og vi nægter at være til grin for vores egne penge. Derfor er det slut med skattebegunstigelser og folkeoplysningsstøtte til dem, der prædiker imod vores demokrati. Alt det indgik vi en bred aftale om i går.

Ude i verden skal vi af med ISIL's rædselsregime. Det er centralt for at få stabilitet i Irak, Syrien og i resten af regionen, og det er også vigtigt for vores egen sikkerhed i Europa. Der er lang vej igen. Det bliver ikke let. Men der er tegn på, at koalitionen presser ISIL i defensiven, og nu gælder det om at holde fast. På den civile side øger Danmark støtten til at begrænse fremmedkrigere til ISIL, imødegå propaganda, afskære finansieringen og forhindre, at terrorbevægelsen igen får fodfæste i befrieede områder. På den militære side sætter vi ind med F-16-fly, specialstyrker og med et transportbidrag. Og jeg vil gerne kvittere for Folketingets brede opbakning til det. Det viser, at vi står sammen, når det gælder.

På længere sigt er moderne og funktionsdygtige kampfly nødvendige, både for vores beredskab herhjemme, men også for at vi fortsat

kan deltage i internationale missioner. Derfor har regeringen lagt op til, at vores næsten 40 år gamle F-16-fly, som meget snart er pensionsmodne, skal erstattes med F-35 Joint Strike Fighter. Jeg kan sådan set godt forstå dem, der hæfter sig ved, at det koster mange penge, for det gør det jo. Det er en stor investering. Men det er en investering i Danmark, det er en investering i vores sikkerhed, det er en investering i, at Danmark altid kan forblive Danmark, og det er helt nødvendigt for, at vi fortsat kan udføre de samme opgaver som hidtil. Materiellet skal være i top, for er materiellet i top, modsvarer det menneskene, og de er i top.

Kl. 09:28

Danmark har nogle af verdens bedste soldater. De danske soldater og vores andre udsendte yder en enestående indsats i Irak, i Afghanistan, i Mali og Kosova. De fortjener vores dybeste respekt, og derfor vil jeg gerne i dag sige en dybtfølt tak til vores udsendte. Når de udsendte kommer hjem igen, skal vi hjælpe dem, der har brug for hjælp. Det manglede bare. Det er vi blevet bedre til. Vi tog hul på det tilbage i 2009-2010, da vi formulerede den første veteranpolitik, men vi skal hele tiden se på, om vi kan gøre det bedre endnu. Derfor er regeringen ved at færdiggøre et servicetjek af indsatsen for veteranerne. Vores udsendte har bragt større ofre og risikeret mere end nogen. Derfor bakker Folketinget op om vores soldater. Det fortjener de. Tusind tak.

I sidste uge havde vi den årlige debat om rigsfællesskabet her i Folketinget. Det var en god, livlig og lang debat, der også viste, at der blandt partierne er en bred opbakning til fællesskabet mellem vores tre lande. Grønland, Færøerne og Danmark har sammen fundet ansvarlige løsninger på svære problemer.

Regeringen støtter Grønlands bestræbelser på at udvikle råstofsektoren og skabe nye indtægter, og inden ugens udgang forventer jeg, at vi vedtager det lovforslag, der skal gøre det muligt for Grønland at udvinde og eksportere uran. Vi har sammen med Færøerne og Grønland afsluttet arbejdet med at identificere grænsehindringer i rigsfællesskabet. Næste skridt bliver at fjerne de hindringer, som begrænser bevægelsesfriheden inden for rigsfællesskabet. Både Færøerne og Grønland ønsker at overtage ansvaret for nye sagsområder. Det er på Færøerne f.eks. person-, familie- og arveretten. I Grønland er det arbejdsmiljøet. Det respekterer vi; det styrker selvstyret.

Rigsfællesskabet er noget særligt. Jeg mener, at vi skal gøre mere for at markere vores fællesskab, respektere forskelligheden, vise, at vi sætter pris på hinanden, og derfor har regeringen, som alle ved, besluttet, at der skal flages med det grønlandske og det færøske flag på landenes nationaldage den 21. juni og den 29. juli. Det glæder jeg mig til. Jeg er stolt af rigsfællesskabet.

Jeg er også stolt af den del af rigsfællesskabet, der hedder Danmark. Danmark er et fantastisk land. Jeg kan ikke, uanset hvor meget jeg lader fantasien flyve, forestille mig et bedre sted at leve sit liv. Jeg har selv haft større og rigere muligheder end mine forældre, der igen havde et bedre afsæt end mine bedsteforældre. Det skaber en pligt til at aflevere et Danmark til vores børn, som er friere, rigere og rimeligere end det, vi selv overtog, nemlig et land, der stadig er et af de rigeste og trykkest i verden, hvor en dansk familie har råd til det samme som en svensk eller tysk familie, kan tage på en ferie, hjælpe børnene lidt på vej, når de flytter hjemmefra, skifte den lille bil i garagen eller carporten ud, når den gamle er slidt ned – ting, der betyder noget i hverdagen, den nære velfærd i familierne. Det er et land, hvor kernevelværdien fungerer og er tidssvarende, med gode uddannelser og tryk omsorg, sundhed i verdensklasse, en stærk fælles velfærd. Det tror jeg at de fleste af os ønsker, om ikke – hvad jeg både tror og håber – os alle. Vi har et ansvar, alle sammen, alle danskere, men i særlig grad os, der sidder her i salen i dag.

Kl. 09:33

Danmark er mulighedernes land. Hvert år har jeg fornøjelsen af og æren af at uddele en pris til et menneske, der har formået at gribe ud efter mulighederne, løfte sig selv op og tage ansvar for eget liv

trods modstand. Det sker i regi af Løkkefonden, et projekt for drenge på kanten, som jeg var med til at starte for nogle år siden. I foråret overrakte jeg prisen som Årets Knægt til Jamil. Jamils udgangspunkt fra skolen var – og det er ikke nogen overdrivelse – ikke prangende, lad os bare sige det sådan, men det blev det. Gennem hårdt arbejde, vedholdenhed, en voksende tro på egne evner og disciplin bestod han 9. klasse med 7- og 10-taller og er nu i gang med sin drømmeuddannelse som tømrer. Det synes jeg er godt, det fremkalder en enorm respekt. Jamil og mange med ham er jo ansigtet på, at vi alle skal forfølge vores drømme, og at det godt kan lade sig gøre, at man vokser, når man bliver mødt med udfordringer og forventninger. De drømme skal vi forfølge som mennesker, og det skal vi også som land. Vi skal gøre et stærkt Danmark stærkere. Lige nu er ledigheden faldende, beskæftigelsen stiger, solen skinner, det går egentlig meget godt, vi er ikke i nogen dyb krise, som vi var det for nogle år siden.

Sidst jeg var statsminister, var Danmark ramt af den største internationale økonomiske krise siden 1930'erne, den var ikke sådan lige til at overse, og ud af den voksede der jo også en handlekraft frem, lidt hurtigere hos nogle end andre, men den voksede frem. Vi gennemførte en dagpengereform, og vi ændrede efterlønnen. Det var store reformer, store reformer, som stod, selv om regeringsmagten skiftede, og det betyder, at vi som land står stærkere i dag. De reformer var jo mulige, fordi der var en udtalt krisebevidsthed, og derfor var der jo også opbakning til eller i hvert fald en accept af, at noget skulle gøres. Sådan er det jo: erkendelse er det første skridt til handling, ikke med lette svar, for de lette svar findes sjældent, eller måske aldrig, men med gennemtænkte og ansvarlige løsninger, og derfor skal vi i dag også erkende vores situation.

Vi er ikke i krise, men verden er i forandring. Nogle vil sige, at det har den altid været, og det argument har faktisk en vis ret. Allede for 2.500 år siden påpegede den græske filosof Heraklit, at det eneste konstante er forandringer, og i dag kan vi så tilføje, at forandringerne sker i et tempo, som vi aldrig har set det før, på en måde, som vi ikke har kendt til, og i et omfang, der berører alle dele af samfundet, måden, vi lever på, måden, vi arbejder på, og måden, virksomhederne konkurrerer på. Globalisering, ny teknologi og digitalisering smelter gamle brancher sammen og føder nye, alt ændrer sig. Det åbner nye muligheder, og dem skal vi være klar til at gribe. Vi skal handle, og som jeg ser det, tegner der sig syv udfordringer for Danmark.

For det første er vi ikke gode nok til at skabe vækst og arbejdspladser. Vi får ikke nok ud af vores arbejdsindsats, vi skal have mere fra hånden, og nej, det betyder ikke, at vi skal stresse mere, eller at vi skal løbe hurtigere, men det betyder, at vi skal være helt fremme i skoene og udnytte robotteknologi og digitalisering og uddanne til erhvervslivets behov. For det er et faktum, at produktiviteten i Danmark vokser langsommere end i alle andre lande i Europa, på nær Italien og Spanien. Det er et faktum, at for mange investeringer lander på den anden side af Øresund eller syd for grænsen i stedet for i Danmark. Det er et faktum, at alle danske virksomheder med over 1.000 ansatte er mere end 20 år gamle.

Kl. 09:38

For det andet er balancen mellem dem, der forsørges, og dem, der arbejder, skæv. Det er en udfordring, vi har haft i mange år, og den hænger bl.a. sammen med en høj skat på arbejde og ret generøse overførselsindkomster.

For det tredje er de offentlige udgifter presset. Olieprisen er lav, og vi får færre indtægter fra Nordsøen, langt færre. Siden vi kom i regering, er statens olieindtægter blevet justeret ned med knap 9 mia. kr. i 2020, og det betyder, at vi har knap 9 mia. kr. mindre at gøre godt med. Det er næsten lige så meget, som vi bruger på politiet hvert år, og ser man det i et lidt længere perspektiv, er tabet endnu større. Siden 2013 er tallet det dobbelte.

For det fjerde er der migrations- og flygtningekrisen. Udgifterne til flygtninge må ikke løbe løbsk, for så har vi simpelt hen færre penge til andre ting, ud over de sociale, værdimæssige og normmæssige udfordringer. Hvor mange penge færre, ja, det afhænger jo af antallet, der kommer hertil, hvilke vilkår vi tilbyder dem, og i høj grad jo også af, om de kan forsørge sig selv. Det er alt sammen områder, som regeringen har sat ind over for, og hvor vi vil sætte ind, af hensyn til økonomien, af hensyn til sammenhængskraften og af hensyn til vores værdier.

For det femte er vi også udfordret på den fælles kernevelfærd, og her er der bare ét eksempel: Vi har gjort meget og forbedret kræftbehandling, men en dansker med kræft lever stadig kortere tid end en svensker med kræft. Vi skal forbedre kernevelfærden i en tid, hvor de offentlige finanser er stramme. Det er de nu, og det bliver de, når de store årgange trækker sig ud af arbejdsmarkedet, altså dem, der som jeg selv er født i 1960'erne.

Ud over de her fem udfordringer står vi med to meget akutte problemer, som ikke på samme måde vedrører vores samlede økonomi, men som vi alligevel er nødt til at adressere, og det bliver så den sjette udfordring, nemlig at de nuværende ejendomsvurderinger ikke er gode nok. Vi skal have nogle mere retvisende vurderinger. Der er blevet skubbet et uløst problem fra den tidligere regering til os. Det skal løses, så boligejerne kan være trygge ved skatten nu og i fremtiden.

For det syvende skal vi finde en anden måde at finansiere den vedvarende energi på. Vi skal lave en grøn omstilling. Danmark er en grøn førener, sådan er det, og sådan skal det være, men den måde, vi har finansieret den grønne omstilling på, holder ikke. PSO-afgiften er i strid med EU's regler. Den er i øvrigt også skruet sådan sammen, at den er meget dyr for de danske virksomheder og familierne, og derfor står vi med et klart og bundet valg. Vi kan åbne PSO-afgiften og begynde at sende danske afgifter til udlandet – det vil i mine øjne være Ebberød Bank – eller vi kan afskaffe PSO-afgiften og flytte udgiften ind på finansloven og opkræve de samme penge – ja, står det til regeringen, er det færre penge – på en anden måde. Det er derfor, regeringen har foreslået en neutral omlægning, præcis som vi i regeringsgrundlaget har sagt at vi ville gøre det, og vores forslag gør ingen nævneværdig forskel, i forhold til om det kan betale sig at arbejde og heller ikke i forhold til lighed og ulighed, regningen bliver ikke større, tværtimod, vi vil gøre regningen mindre. Det er en udfordring, der skal løses.

Det blev så til syv udfordringer, og det kan måske synes tungt her på årets ifølge kalenderen første sommerdag, og derfor vil jeg da gerne lige til slut understrege, at jeg ikke ønsker at grave os ned i et sort hul, tværtimod. Mit budskab i dag er, at vi har et stærkt udgangspunkt for at gøre Danmark stærkere, hvis vi handler i tide.

Kl. 09:43

Vi skal udvise rettidig omhu. Hvis ikke vi gør noget, ja, så tegner fremtiden lidt trist. Hvis vi derimod gennemfører beslutninger og skaber nyt råderum, så vil vi få lysere muligheder, og derfor vil svaret på de syv udfordringer, jeg her har listet op, indgå i regeringens plan for Danmark, regeringens 2025-plan, som vi lægger frem efter sommerferien.

Danmark er et land med fantastiske muligheder, hvis vi ser problemerne i øjnene og løser dem sammen. Det ansvar må vi tage på os, os alle her i Folketinget, og særlig dem, der repræsenterer mange vælgere. Når man er et stort parti, der vil gøre en forskel, så må man tage et medansvar, uanset om man er i regering, støtteparti eller i opposition. Mit eget parti har været med i mange aftaler under den tidligere regering: en skattereform, to store vækstpakker, uddannelsesreformer og en finanslovsaftale. Vi tog imod den hånd, der blev rakt frem, og jeg vil også gerne her i dag række hånden frem til samarbejdet i efteråret. Vi har brug for brede aftaler her på Christiansborg,

det er min ambition, og det tror jeg på. Vi skal forbedre danskernes muligheder frem mod den næste generation.

Vi skal gøre et stærkt Danmark stærkere. Udgangspunktet er godt, og det er langt bedre end for et år siden, takket være beslutninger her i salen. Tak for det.

Kl. 09:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til statsministeren. Så går vi over til den egentlige forhandling. Det er ordfører for forespørgerne, fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:46

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Frederiksen (S):

Fredag den 25. marts mødte Vivi Nielsen på arbejde. Hun mødte ind på den samme arbejdsplads, som hun havde haft i mere end 25 år, vellidt af kollegaer og de beboere, hun arbejdede sammen med. Arbejdsdagen blev de sidste timer i Vivis liv, for i et medicinrum i løbet af dagen bliver Vivi Nielsen stukket ned bagfra af en beboer på Lindegården. I år har vi mistet Vivi. I 2014 mistede to medarbejdere livet på botilbuddet Saxenhøj. I 2013 blev en medarbejder dræbt på Ringbo i Bagsværd, og i 2012 var det en kvindelig socialpædagog på Blåkærgård, der ikke kom hjem fra arbejde. Fem medarbejdere alene på det socialpsykiatriske område har betalt den højeste pris. Heri findes ingen rimelighed, og derfor må vi ikke glemme dem.

For vi har et ansvar her i Folketinget. Der er syge borgere, der udskrives for tidligt fra psykiatrien, og vi bliver nødt til at handle. Lad os finde en løsning, inden vi går på sommerferie. Det skylder vi Vivi. Det skylder vi Vivis kolleger, og det skylder vi de efterladte.

Danmark er et af verdens stærkeste og mest lige samfund. Vi har et velfærdssamfund, der mange steder fungerer godt og sikrer mennesker både grundlæggende frihed, tryghed og udvikling, men der er også problemer: bureaukrati, mangel på ledelse, for få sociale fremskridt, ulighed i sundhed og borgere, der møder en behandling, vi ganske enkelt ikke kan være bekendt.

Det moderne velfærdssamfund med fri og lige adgang er for os Socialdemokrater omdrejningspunktet for udviklingen af fremtidens Danmark, men nyt land skal vindes. Vi skal have flere til at bryde den negative sociale arv. Uddannelsesniveaet skal løftes, og der skal være både penge og tid til pleje og omsorg. Med andre ord: Vi skal have højere ambitioner, når det gælder hinanden. Nye sociale fremskridt skal sikres.

Folketingsåret er ved at slutte. Det er tid til at gøre status. Ved valget blev en sund økonomi givet videre, og der er grund til glæde sig over en fortsat fremgang for beskæftigelsen, men desværre er væksten for lav. Investeringerne er for få. Vi begynder at mangle arbejdskraft mange steder. Den samlede økonomi er presset. Der findes selvsagt ingen enkle svar, men for os er der noget, der er mere afgørende end andet.

Det handler for det første om den retfærdighed, statsministeren ikke fandt grundlag for at tale om. Vi skal bekæmpe skattesnyd. For det andet om velstand. Vi skal evne at skabe flere private arbejdspladser. For det tredje om ansvarlighed. Vi skal ikke bruge flere penge, end vi har. For det fjerde om at prioritere klogt og erkende allere-de nu, at tiden selvfølgelig ikke er til topskattelettelser. Og endelig om at tro på det fællesskab, der er i Danmark, og ikke mindst også på de offentligt ansatte.

Rigmænd har systematisk flyttet deres penge væk fra Danmark til skattely på den anden side af jordkloden. Dem, der har gemt deres formuer i Panama, har ikke opfyldt den del af kontrakten, som vi hver især skal opfylde. Derfor skal vi svare kontant tilbage. Vi har

fra Socialdemokratiets side fremlagt en ambitiøs plan imod skattesnyd. Vi ønsker højere straffe, rådgiveransvar, flere penge til SKAT og selvfølgelig en stærkere europæisk indsats. Men også i den her sag nøler regeringen. Intet er sket. Budskabet i dag fra min side er: Få indkaldt til forhandlinger. Vi bliver nødt til at sikre et både mere gennemsnitsigt og retfærdigt skattesystem, for hvordan skal vi blive ved at bede danskerne om at betale deres skat, når regeringen samtidig er passiv over for dem, der snyder fællesskabet?

I går blev vi mindet om, at væksten står i stampe. Man må sige, at regeringens begejstring for nulvækst virkelig er slået igennem. Danmark har fået en nulvækstregering. Hvis vi skal have ny fremgang, kræver det stærke virksomheder. Derfor var det en fejl, da regeringen stor i slaget brugte penge på boligjobordningen, sænkede registreringsafgiften og arveafgiften. For der er ikke nogen af de tre ting, der for alvor hjælper de danske virksomheder.

Vi ved allerede nu, at vi kommer til at mangle arbejdskraft: dygtige medarbejdere, ikke mindst medarbejdere med en erhvervsfaglig uddannelse. Vi skal hellere bruge penge på det, på at sikre adgang til ansvarlig kapital f.eks. via Vækstfonden, og så skal vi bygge videre på de danske styrkepositioner.

Kl. 09:51

At der i dag igen er gang i det gamle Lindøværft skyldes jo vores klimaambitioner. At havnen oppe i Hirtshals er blandt de mest moderne på færgetransport, skyldes den grønne omstilling. Hvis vi vil have arbejdspladser i hele Danmark, også for vores ufaglærte, så skal vi dyrke de danske styrkepositioner, for det er, når vi kombinerer vores danske værdier og vores dygtighed, at vi kan vinde i den globale konkurrence – ikke ved at skrue ned for ambitionerne.

Derfor er det selvfølgelig også en forkert vej at gå, når regeringen vælger at aflyse Togfonden DK og bremse den grønne omstilling. Regeringen har forsøgt at gøre Togfonden DK til et kæmpe hul i statskassen. Vi ved nu, at det ikke passer. Det er 200 mio. kr. om året i varigt provenu, det drejer sig om. Vi har et ønske om at binde hele Danmark sammen, og vi vil derfor foreslå, at vi frem til 2020 tager 200 mio. kr. om året fra puljen til bedre og billigere kollektiv trafik. Herefter skal finansieringen til Togfonden DK indarbejdes i en kommende 2025-plan. På den måde kan vi binde Danmark både ansvarligt og retfærdigt sammen. Det siger sig selv, at vi aldrig skal bruge flere penge, end vi har.

Lige så rigtigt det er at hjælpe mennesker på flugt i vor tids største flygtningekrise, lige så rigtigt er det, at vi ikke kan tage imod flere, end vi evner at integrere, både fordi de kulturelle udfordringer med manglende ligestilling og parallelsamfund skal håndteres, men også fordi det ellers ville betyde store besparelser andre steder – besparelser, som givet ville ramme socialt skævt, for det plejer de at gøre. Så vi skal fastholde en stram udlændingepolitik, men samtidig prioritere et stærkere internationalt engagement i nørømråderne.

Herhjemme skal vi også prioritere, men ikke med et omprioriteringsbidrag, for det ord dækker ikke over andet end bare besparelser. Det siger sig selv, at vi alle steder i vores samfund skal blive dygtigere, også i vores velfærdssamfund. Men vi ønsker at bruge pengene der, hvor danskerne møder velfærd, ikke skære den ned.

Når man lægger alt det her sammen, er tiden ganske enkelt ikke til blå bloks skattelettelser. Vi skal i gang med at diskutere vores samlede økonomiske politik til efteråret. Mon ikke blå bloks kreativitet strækker sig til at gøre nedslidtes adgang til efterløn og folkepension endnu vanskeligere, at give gulerødder i toppen og pisk i bunden og ellers at skære ned på det, vi har bygget op?

Vi vil som altid være med til at træffe de vigtige beslutninger, men det skal virke. Danmark er jo ikke blevet et rigt land på topskattelettelser eller på at forringe hernes adgang til universiteterne. Danmark er ikke blevet et af verdens mest trygge samfund på ryggen af stor social ulighed, og Danmark er ikke blevet et land med stor

sammenhængskraft gennem konflikter og perspektivløs blokpolitik, hvad enten den måtte være blå eller rød.

Vi har en regering, der skubber alle væsentlige beslutninger foran sig, og som samtidig støvsuger alle hjørner af vores samfund for at skrabe sammen til skattelettelser. Det er kortsigtet, det er forkert, og undskyld mig, regeringen er for fodslæbende: ingen vækstinitiativer, ingen indsats over for skattesnyd, ingen løsning for de offentligt ansatte, der risikerer at sætte livet på spil, ingen infrastruktur til hele landet. Danmark har kort sagt brug for at få gang i kedlerne igen – ikke blindt ved at pumpe skattelettelser ud i økonomien her og nu, ikke ved blindt at skære ned hos dem, der i forvejen har mindst.

Vi har brug for at se længere, sikre, at der er råd til, at flere bliver dygtigere, for det er, når alt kommer til alt, os selv, vores hænder, vores hoveder og vores fællesskab, der skal sikre vores fælles fremtid.

Så vil jeg gerne have lov til at læse et forslag til vedtagelse op.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen efter et år ved magten ikke har leveret på dens egne fire succeskriterier eller leveret de langsigtede løsninger, Danmark har brug for.

Folketinget opfordrer regeringen til at lægge en ny kurs med samarbejde bredt i Folketinget.

Folketinget konstaterer, at udviklingen af velfærdssamfundet kræver, at omprioriteringsbidraget skal afskaffes for at sikre kernelvelfærd i hele landet.

Folketinget konstaterer endvidere, at der er behov for at føre en politik, der sikrer lige muligheder, bekæmper fattigdommen i Danmark og uligheden i uddannelse og sundhed samt sætter høje ambitioner for miljøet og klimaet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 80).

Kl. 09:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og det indgår i den videre drøftelse.

Så er der en lang række korte bemærkninger, og den første er fra hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til den socialdemokratiske formand og ordfører for talen til os her i dag. Der er rigtig mange ting, man godt kunne tænke sig at spørge om, for der er mange ting, der er i vælten. Der er røre i det socialdemokratiske parlamentariske bagland ved udsigten til at få muligheden for og retten til at prøve lykken af danskerne og komme tilbage til regeringsmagten, så der er masser af ting, det kunne være spændende at spørge om.

Men der er én ting, jeg specielt den seneste uges tid har tænkt over – noget, som jeg gad vide, hvordan fru Mette Frederiksen har det med. Det kom sig også lidt af debatten i torsdags, hvor den socialdemokratiske repræsentant ikke rigtig ville svare på det pågældende spørgsmål, så nu vil jeg forsøge mig over for den socialdemokratiske formand: Har Socialdemokratiet fortrudt den måde, man har håndteret salget af DONG på? Goldman Sachs ser ud til at score en gevinst på måske 8-10 mia. kr. ved at komme ind og investere i et par år i DONG. Har man fortrudt det, man gjorde dengang, hvor man solgte ud på den måde?

Kl. 09:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 09:57

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, det står klart, at DONG som en af vores allerallervigtigste virksomheder og ikke mindst en af vores vigtigste virksomheder i forhold til den nødvendige grønne omstilling havde behov for at få ny kapital tilført. Hvis DONG skulle kunne udvikle sig klogt og fornuftigt til gavn både for klimaet og miljøet, men også til gavn for danske skatteydere, skulle der tilføres kapital. Jeg har ikke noget grundlag for at have anden holdning, end at dem, der har truffet beslutningen på det pågældende tidspunkt, selvfølgelig har truffet den beslutning, der var den rigtige.

Kl. 09:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 09:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo et meget elegant forsøg på at lægge lidt afstand til det. Fru Mette Frederiksen var jo dengang medlem af regeringen, der tog den beslutning, og har haft stor indflydelse på, hvad man valgte at gøre, og derfor har fru Mette Frederiksen selvfølgelig også selv et ansvar for den måde, man håndterede det på. Der var jo en stor diskussion, hvor også tidligere – må jeg hellere sige – ledende socialdemokrater var meget aktive i forhold til at finde den nødvendige kapital andetsteds fra. Derfor er det da interessant at vide, når man nu kan se, at det, det ser ud til, er, at Goldman Sachs på bare et par år får en meget stor gevinst ud af det her.

Der var bekymringer om, at DONG i sin tid blev solgt på et alt for lavt grundlag, altså i værdiansættelse, og værdiansættelsen er her 2 år efter meget høj, som det ser ud til, og så er der nogen, der kan score en meget stor gevinst.

Er det særlig sympatisk set med socialdemokratiske briller, at det er sådan, det er foregået?

Kl. 09:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 09:59

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes jo, vi kan se et DONG, der står ualmindelig stærkt. Det er til fordel for os alle sammen, det er til fordel for os, der ønsker den grønne omstilling – jeg tror måske, jeg er lidt mere ivrig i mit ønske, end spørgeren er – og det er selvfølgelig også til fordel for Danmark, at vi har så stærkt et selskab, som er så stærk en stemme både på den globale scene og i forhold til den grønne omstilling herhjemme.

De beslutninger, der er truffet om DONG, har jeg ikke noget grundlag for at anfægte, og jeg går selvfølgelig ud fra, at det, al den stund at Folketingets partier har haft adgang til at se materialet igen og der ikke er fundet grundlag for at kritisere beslutningsprocessen, er foregået, som det skulle.

Kl. 09:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:59

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det. Og tak til fru Mette Frederiksen for en fin tale, som rummer rigtig mange muligheder for at stille spørgsmål og blive klogere. Så det får vi jo lejlighed til.

Jeg vil hæfte mig ved, at fru Mette Frederiksen siger, at vi skal fastholde en stram udlændingepolitik. Det er jeg jo fuldstændig enig i. Og det var også det, fru Mette Frederiksen nævnte i sine taler den

1. maj. Et af de områder, hvor Socialdemokraterne ikke har stemt for regeringens stramninger, er det område, der handler om integrationsydelsen.

Så jeg vil bare høre, om man vil fastholde integrationsydelsen. Eller ønsker man fra Socialdemokraternes side at afskaffe integrationsydelsen og altså give adgang til kontanthjælp og børnecheck fra den første dag, de er i Danmark?

Kl. 10:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:00

Mette Frederiksen (S):

Først og fremmest synes jeg der er grund til at kvittere for, at vi faktisk har evnet at samarbejde bredt i Folketinget om at få styr på, må man sige, en potentielt kaotisk situation i efteråret, hvor der ankom rigtig mange flygtninge til Danmark og til Europa, også flere, end vi samlet set evner at håndtere og integrere. Det er rigtig positivt.

Så er der nogle enkelte steder, hvor vi ikke synes at regeringen har haft tanke på alle de facetter, som er afgørende. Det gælder bl.a. integrationsydelsen. Vi er ikke mindst bekymrede for børnene. Jeg er sådan set glad for, at vi får taget diskussionen igen, for der er børn, der her risikerer at komme i klemme. Det var derfor, vi stemte imod integrationsydelsen.

Kl. 10:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg forstår svaret således, at man fastholder modstanden. Man er modstander af det. Man kan forestille sig en situation, hvor vi afskaffede integrationsydelsen og altså gav den adgang til fuld kontanthjælp. Så undrer det mig lidt, at fru Mette Frederiksen siger, at vi skal have styr på tilstrømningen, for det ville have effekt på tilstrømningen. Er vi ikke enige om det?

Hvilken effekt mener fru Mette Frederiksen det vil have på tilstrømningen, hvis man giver adgang til markant højere ydelser fra første dag?

Kl. 10:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:02

Mette Frederiksen (S):

Man kan sige, at der heldigvis har indsneget sig mere realisme i hele flygtningediskussionen. Det gælder også her i salen. Jeg kan godt huske de år, hvor man stod skarpt over for hinanden og nogle påstod, at der slet ikke er nogen sammenhæng mellem den politik, vi har i Danmark, og hvor mange flygtninge der kommer hertil, og andre påstod det modsatte. Tingene har en sammenhæng, og der er et samspil. Derfor skal vi selvfølgelig altid have et øje for den samlede asylpolitik, vi fører.

Når det kommer til integrationsydelsen, er vores bekymring først og fremmest børnene. Selv om vi i Socialdemokratiet deler den ambition, som partiet Venstre også har, om at få alle flygtninge i arbejde, siger vores historie jo, at vi ikke er ret gode til det, og derfor skal vi have et øje på, at der kan være børn, der vokser op under for dårlige betingelser i Danmark.

Kl. 10:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Anders Samuelsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:02

Kl. 10:06

Anders Samuelsen (LA):

Tak for det. Jeg vil også sige, at der er mange ting, man godt kunne spørge ind til. Hvordan kan man på den ene side sige, at vi har for lidt vækst i Danmark, og at vi skal have mere vækst i Danmark, og så på den anden side samtidig ikke ønske at tage fat i det redskab, som jo faktisk ifølge vismændene er det mest effektive redskab, nemlig at få sænket skattetrykket, at få sænket skatten på arbejde, få sænket marginalskatten? Men det er ikke det, jeg vil spørge ind til.

En af de ting, som er lykkedes for Liberal Alliance i den her regeringsperiode, er jo at få sænket registreringsafgiften fra 180 til 150 pct. Det er Socialdemokraterne tilsyneladende meget, meget imod. De synes, det er meget forkert, og det talte fru Mette Frederiksen også om i sin tale. Så mit spørgsmål er: Betyder det, at man går til valg på at hæve registreringsafgiften igen fra 150 til 180 pct.?

Kl. 10:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:03

Mette Frederiksen (S):

Jamen når vi er imod den sænkelse af registreringsafgiften, er det jo, fordi det er den forkerte medicin. Alle er jo enige om, at vi mangler vækst – de fleste af os er enige om, at vi mangler vækst – og når man diskuterer det her med fællestillidsmænd, når man diskuterer det her med ejere af virksomheder i Danmark, er de fleste jo enige om, at det, vi har behov for, er at understøtte, at der bliver skabt flere private arbejdspladser i Danmark. Det bidrager registreringsafgiften jo kun til i et utrolig lille omfang, hvis den overhovedet gør. Derfor var vi imod at sænke registreringsafgiften. Det er den forkerte medicin på et tidspunkt, hvor vi har behov for at understøtte dansk erhvervsliv. Pengene kunne have været brugt klogere.

Kl. 10:04

Anders Samuelsen (LA):

Vismændene peger gang på gang på, at næst efter at sænke marginalskatten på arbejde, er det mest effektive redskab til at skabe vækst, og hvor der er de største dynamiske effekter, faktisk en ned-sættelse af registreringsafgiften. Men det var jo ikke det, jeg spurgte til. Jeg spurgte om et ja eller nej til, om Socialdemokraterne går til valg på at hæve prisen på biler igen. For en almindelig mellemklassefamiliebil er jo blevet sænket i pris med et sted mellem 15.000 og 35.000 kr. Er det Socialdemokraternes mål, at de biler skal op i pris igen, hvis det nu er så ondsksfuld en måde at sænke skatterne på? Så må man vel kunne få et klart svar: Skal registreringsafgiften op igen, ja eller nej?

Kl. 10:05

Mette Frederiksen (S):

Vi er nu ved folketingsårets afslutning. Der er gået et år, og vi må forvente, at der endnu er en rum tid til næste valg, og derfor har vi endnu ikke gjort op, hvordan vi kommer til at stille os, hvad angår registreringsafgiften. Vi har ikke nogen planer om for nærværende at hæve den.

Men lad os lige komme ind til den reelle diskussion – lad os lige komme ind til den reelle diskussion, for i en situation, hvor nu kan se, at vi kommer til at mangle arbejdskraft, og hvor det, ikke mindst vores produktionsvirksomheder efterspørger, er adgangen til dygtige medarbejdere, så vælger blå blok at bruge de få frie midler, der var, på at sænke skatten på nogle områder, der ikke for alvor skaber arbejdspladser. Det var en forkert beslutning, og det vil gavne dansk erhvervsliv at begynde at føre en mere vækstorienteret politik i stedet for kun at varetage egne interesser.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:06

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Noget, som jeg hører bekymrer danskerne i de her år, er, at vi ser den økonomiske ulighed stige så markant, som den gør. Siden finanskrisen har vi jo stået i en situation, hvor almindelige lønmodtageres løn er nogenlunde stagnerende, hvor mennesker uden for arbejdsmarkedet og pensionister i mange tilfælde har oplevet en reel tilbagegang i forbrugsmulighederne, mens vi altså har set en lillebitte gruppe i toppen af samfundet, i direktørklassen, have en enorm indkomstudvikling, langt, langt ud over, hvad alle andre mennesker oplever.

Det er jo noget, vi ser i mange udviklede lande, men det er faktisk i Danmark, at uligheden er steget allerallerhurtigst. I 2012 var fru Mette Frederiksen medforfatter til en kronik i Politiken, som jeg tror overraskede mange – den overraskede i hvert fald mig – hvor fru Mette Frederiksen skrev, at det i 2012 ikke længere var en hovedforpligtelse at omfordele fra rig til fattig. Siden har der været lidt forskellige udmeldinger fra forskellige side, men mit spørgsmål er egentlig: Opfatter fru Mette Frederiksen det som en hovedforpligtelse at nedbringe den økonomiske ulighed og omfordele fra nogle af dem, der har haft rigtig stor indkomstfremgang, til andre?

Kl. 10:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:07

Mette Frederiksen (S):

Det siger sig selv, at jeg som socialdemokrat er optaget af, at vi har en retfærdig udvikling i vores samfund, og i det ligger også at ville omprioritere og evne at gøre det og at flytte ressourcer. Det har vi jo historisk set altid gjort, i hvert fald i nyere tid. Og Danmark er et af de lande, hvor der bliver omfordelt rigtig mange midler, ikke alene i forbindelse med direkte indkomst via skat, men jo også via vores velfærdssamfund. Så man kan sige, at omfordeling altid vil stå centralt – det er jo bl.a. det, vi bruger vores skattesystem til – men det kan bare ikke stå alene.

Jeg har jo igennem rigtig mange år oplevet mennesker, der sådan set modtager en overførselsindkomst og er sikret et økonomisk grundlag, men hvor livet alligevel ikke er godt nok, fordi man ikke får lov til at være en del af et arbejdsfællesskab eller få den uddannelse og den viden, der gør, at man selv kan forme sit liv.

Så vi bliver nødt til at angribe ulighedsdagsordenen fra flere forskellige vinkler, og jeg vil rette en kraftig appel til Enhedslisten om ikke alene at have fokus på økonomien, men også at have øje for, at der er ulighed i sundhed, at der er ulighed i uddannelse, og at der er ulighed i, hvad det er for muligheder, livet i det hele taget byder på, selv i et veludviklet samfund som vores.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 10:08

Pelle Dragsted (EL):

Jeg tror nu aldrig, det kun har drejet sig om økonomisk ulighed fra vores side, men økonomisk ulighed er et vigtigt spørgsmål, også for spørgsmålene om lighed i sundhed og lighed i uddannelse.

Jeg kan godt gøre spørgsmålet mere konkret. Jeg er med på alt mulig andet, men det, vi så, da det var hr. Bjarne Corydon og fru

Helle Thorning-Schmidt, som havde regeringsmagten, var jo desværre, at de efterlod et Danmark, som var mere økonomisk ulige end det Danmark, som de overtog. Jeg tror, det har overrasket rigtig, rigtig mange, at det var den udvikling, som vi så. Og derfor tror jeg også, der er rigtig mange, der godt kunne tænke sig at høre, hvad en kommende socialdemokratisk regerings målsætning er. Derfor kunne jeg godt tænke mig at få et helt klart svar på spørgsmålet: Vil det være en målsætning for en regering med fru Mette Frederiksen i spidsen at efterlade Danmark, der er mindre økonomisk ulige end det, som man overtager?

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:09

Mette Frederiksen (S):

Jamen der er jo god fremdrift i salen allerede nu. Det glæder mig sådan set at høre Enhedslistens ordfører tale om en kommende socialdemokratisk regering – så er vi jo nået længere, end da jeg læste aviser tidligere på dagen. Så det er godt, at vi udvikler os, og at tingene bevæger sig positivt fremad. Det har vi nået på bare 20 minutter, så tænk, hvad vi kan bruge resten af dagen til.

Det vil altid være et mål for en socialdemokratisk ledet regering at mindske uligheden. Det vil det altid være.

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet, værsgo.

Kl. 10:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak for en spændende tale. Jeg synes, det var dejligt at høre, at ordføreren netop nævnte de offentligt ansatte, og også behovet for at mindske bureaukratiet og øge ledelsen og selvledelsen i det arbejde, man laver. Så var der selvfølgelig ting, som vi er dybt politisk uenige om, og sådan skal det jo også være med forskellige politiske partier.

Noget, jeg bed mærke i, og som jeg blev rigtig glad for at høre, var ordene om den grønne omstilling, og om, hvordan vi faktisk ser, at grøn omstilling skaber arbejdspladser, eksempelvis med Lindøværftet, som ordføreren nævnte. Så vil jeg gerne høre, om ordføreren er enig i, at det jo netop er, fordi vi langsigtet har satset på forskning, på uddannelse i det grønne område, på at støtte de gode små grønne ideer, som så vokser sig større, den viden, der vokser sig større, og at der virkelig er et behov for, at vi skruer op for ambitionerne igen inden for alt det, der går forud for de store grønne løsninger.

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:10

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror i virkeligheden, at hvis vi for alvor vil den grønne omstilling i Danmark, er det komponeret af rigtig mange forskellige ting: forskning, sammenspillet mellem erhvervslivet og det, der foregår i forskningen, det grundlæggende uddannelsesniveau – nu diskuterer vi jo PSO i den her tid – der er rigtig mange elementer i det, men det er også ude på arbejdspladserne. For hvis vi skal blive ved med at være førende, skal vi også have de dygtigste medarbejdere. Og jeg kan høre, når jeg kommer til havnen i Hirtshals, hvor man netop er banebrydende på færgetransport, på en renere og mere miljømæssig måde, end man er andre steder i Europa, så kan man allerede nu se, at man kommer til at mangle faglært arbejdskraft. Det er jo i høj grad

den faglærte dansker, der i virkeligheden står for den grønne omstilling ude i produktionen.

Så der er mange forskellige ting. Jeg tror, at det, der er det vigtigste i den her diskussion, er, at vi vil det, det er, at vi tør tro på, at det, der er en af Danmarks styrkepositioner, også kan være det i fremtiden, og at det i øvrigt er det, der gør, at vi kan skaffe arbejdspladser til rigtig mange forskellige typer medarbejdere.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det er jo så netop også der, hvor man så kan sige, at vi bliver nødt til at satse også endnu mere på efteruddannelse, videreuddannelse, på den livslange nysgerrighed, der netop gør, at vi hele tiden løfter niveauet; hver gang vi får ny viden, løfter vi også det praktiske niveau. Så jeg er glad for at høre, at ordføreren er enig i, at det er noget, vi også må satse på, altså videns- og kompetenceniveauet for den ufaglærte, for forskeren, altså hele vejen rundt netop for at styrke den grønne omstilling, som er der, hvor vi kommer til at se arbejdspladserne, så tak for det.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:12

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, vi her er helt enige, og jeg tror også, at vi i forhold til vores uddannelsespolitik i det hele taget må erkende, at de dage, hvor man kunne tage en uddannelse, da man var ung, og så bygge et helt arbejdsliv på den, nok er ved at være ovre, og at rigtig, rigtig mange, hvad enten man er faglært eller man har en videregående uddannelse, har behov for at dygtiggøre sig gennem hele livet, fordi kravene på arbejdsmarkedet er så store og er så omfattende. Så uddannelsespolitikken, hvis vi vil vækste, og hvis vi vil skabe flere arbejdspladser, er måske det allerallervigtigste.

Kl. 10:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 10:13

Morten Østergaard (RV):

I fru Mette Frederiksen's tale hæftede jeg mig ved en meget vigtig pointe om, at vi risikerer at stå over for mangel på arbejdskraft. Jeg tror, det er helt afgørende, når virksomheder træffer beslutninger om at udvide deres produktion eller faciliteter i Danmark, at de har en vished for, at de har den arbejdskraft, de skal bruge, for ellers bliver det mere attraktivt at placere arbejdspladserne et sted, hvor der er adgang til arbejdskraften.

Noget af det, vi i fællesskab opnåede i den tidligere regering, var at gøre det lettere for virksomheder at tiltrække udenlandsk arbejdskraft, og derfor vil jeg bare stiltødt spørge, om det initiativ, der nu med private lovforslag i Folketingssalen gør det sværere for virksomhederne ved at hæve beløbsgrænsen for den meget anvendte jobkortordning, ikke vil bidrage til problemet med mangel på arbejdskraft, som fru Mette Frederiksen selv i sin tale helt rigtigt gjorde så meget ud af?

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:14

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes jo, at noget af det, vi gjorde vi fællesskab, der var rigtig klogt, var at sikre, at de globale virksomheder, der er i Danmark, og som har behov for den højt specialiserede globale arbejdskraft, kan få den lettere. Det kvitteres der i øvrigt også for. Vi har afbureaukratiseret, vi har gjort nogle ting nemmere.

Det siger sig selv, at hvis LEO Pharma, som ligger i min baghave ude i Ballerup, skal blive ved med at være blandt nogle af de dygtigste i verden, skal de også have adgang til den allerallerbedste arbejdskraft. Men det er præcis det, der er det afgørende. Den tro, der er for mange steder, på, at hvis bare vi udvider arbejdsudbudet, løser vi problemerne, er simpelt hen for usofistikeret i den verden, som virksomhederne skal konkurrere i i dag. Det er jo adgang til den rette arbejdskraft med de rigtige kvalifikationer, hvad enten det er en arbejdskraft, vi tiltrækker udefra, eller om det er vores egen arbejdsstyrke, der er vigtig. For mig er arbejdsudbudet uendelig ligegyldigt, hvis ikke arbejdsudbudet har de kvalifikationer, som virksomhederne efterspørger.

Det er vel den kvalitative diskussion, vi har meget mere brug for at rejse end den, vi har hørt på i nogle år efterhånden.

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 10:15

Morten Østergaard (RV):

Tak for det sofistikerede svar. Spørgsmålet var egentlig bare, om det ville gøre det lettere eller sværere, hvis man hæver beløbsgrænsen, og om man dermed bidrager til problemet med mangel på arbejdskraft.

Det, der er kernen her, er jo lige præcis jobkortordningen og beløbsgrænsen, for den giver virksomhederne mulighed for at vurdere, om det er arbejdskraft, de har brug for. Det er folk, der har et job, når de kommer hertil, fordi virksomhederne har vurderet, at de var den løn, som nu grænsen satte, værd. Derfor er det afgørende her, hvem det er, der skal afgøre, hvad det er, virksomhederne har brug for.

I det her tilfælde vil jeg bare fastholde, at det lovforslag i sig selv bidrager til det problem, fru Mette Frederiksen satte på dagsordenen, om at gøre det sværere at skaffe den arbejdskraft, vi risikerer at komme til at mangle.

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:16

Mette Frederiksen (S):

Så tror jeg bare, vi skal ind i en diskussion af, hvad det er for en arbejdskraft, vi vil tiltrække, f.eks. fra Bangladesh og Indien, fordi det er tredjelændes borgere, vi taler om her. Jeg er altså af den grundlæggende overbevisning, at når det handler om det ufaglærte og det faglærte og den faglærte del af vores arbejdsmarked, er det en opgave, vi skal kunne løfte selv i Danmark. Herudover har vi jo adgang til hele det europæiske arbejdsmarked.

Den type arbejdskraft, jeg ønsker at tiltrække fra USA eller fra Bangladesh, er den højt specialiserede arbejdskraft, og det vil man stadig væk kunne gøre, også selv om vi har lavet en regulering af beløbsgrænsen.

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:16

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Der var jo rigtig mange emner, man var fristet til at følge op på, men jeg vil nu tage et nyt. Der forhandles jo gymnasierform øjeblikket, og vi taler om adgangskrav til gymnasiet. Nu er vi nogle, der mener, at man til en boglig uddannelse godt må stille krav om boglig viden. Jeg forstår så, at Socialdemokraterne har det meget svært med et adgangskrav på 4. Nu er det jo sådan, at det et eller andet sted allerede i dag står i en bekendtgørelse om uddannelsesparathed i 8. klasse, der trådte i kraft under den tidligere regering, nemlig at eleverne har de faglige forudsætninger, hvis de bl.a. har opnået mindst 4 i gennemsnit af de standpunktskarakterer, der afgives i 8. klasse. Erhvervsskolerne peger selv på – det har de været ude at gøre nu – at det er naturligt, at der er et højere karakterkrav til gymnasiet.

Så er det bare, jeg må stå tilbage og undres. Er det ren stædighed, eller hvad er det, der gør, at Socialdemokraterne ikke vil acceptere et krav på 4? Altså, skal vi gøre det ringere? Skal vi gøre det niveau, der er på gymnasierne, dårligere, eller skulle vi ikke tage og gøre en boglig uddannelse til en rigtig boglig uddannelse?

Kl. 10:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:17

Mette Frederiksen (S):

Det her handler ikke om stædighed, men det handler om måske en af de største ideologiske forskelle, der er i dansk politik, nemlig om vi vil have et uddannelsessystem, der lukker døre for de unge, der kommer fra hjem, hvor der ikke er stærke uddannelsestraditioner, eller vi vil have et uddannelsessystem, der åbner døre. Nu kommer jeg jo fra den del af Danmark, hvor der ikke er stærk tradition for at tage en uddannelse, og jeg ved jo godt, at forudsætningen for, at mange kan bryde den negative sociale arv, hvad angår uddannelse, er, at man har muligheden for at komme ind på et hf, og at man har muligheden for at bruge den hf-uddannelse til at løfte sig videre derfra.

Jeg ved i øvrigt også, at en del af de unge, der forlader vores folkeskole med lave karakterer, ofte gør det, fordi opvækstbetingelserne er sværere der end andre steder i Danmark. Når først de kommer ind på en ungdomsuddannelse, får kammeraterne, får overskuddet, så kan de faktisk blive nogle af de allerdygtigste. Så lad være med at lukke døren for den danske ungdom. Det er desværre det, nogle af jer har planer om.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu har jeg selv undervist i den danske folkeskole i 10 år, og det værste, man kan byde unge mennesker, det værste, man kan byde elever, er ikke at have forventninger til dem, ikke at stille krav til dem. Det skal vi gøre.

Der er jo en lang indfasning af den her reform. Når det nu allerede i dag i en bekendtgørelse står, at man burde have 4 i gennemsnit for at komme på det almene gymnasium, vil jeg spørge: Hvorfor er det, at man ikke har en stærk faglighed? Hvorfor er det, at vi skal

gøre fagligheden dårligere? Hvorfor skal vi gøre fagligheden dårligere i Danmark? Hvorfor skal vi gøre gymnasierne dårligere?

Er det ikke et godt signal at sende til de unge mennesker at sige: I må tage jer sammen og stramme jer an, hvis I vil på en gymnasial uddannelse, ellers skal I på noget andet, og uanset hvilken uddannelse I vælger, er det lige godt, bare I tager en uddannelse?

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Mette Frederiksen (S):

Det er jo faktisk det, der er det gode ved en afslutningsdebat: Så bliver ordene også sagt direkte. Det handler altså om, at man skal stramme sig an. Tror hr. Søren Pape Poulsen ikke, at der er forskel på, hvad det er for nogle betingelser, vi vokser op under i det her samfund, at der er en grund til, at alle ikke går den lige vej, og at det, hvis man er vokset op et sted, hvor der ingen uddannelsestraditioner er, hvor der ikke er nogen til at bakke op, og hvor der ikke er nogen rollemodel at spejle sig i, kan være sværere at tage en uddannelse, end hvis man er vokset op et sted i Danmark, hvor det er det mest almindelige? Og når vi har skabt hf, som i øvrigt er en socialdemokratisk opfindelse, er det, præcis fordi vi ønsker, at alle børn og unge og voksne i det her land har præcis de samme muligheder for at realisere deres potentiale. Den mulighed skal vi ikke ødelægge.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:20

Peter Skaarup (DF):

Jeg lyttede til Socialdemokraternes formands tale med stor interesse, fordi jeg lyttede efter, hvad Socialdemokraterne mener i forhold til asylpolitikken. Jeg synes, det har været sådan lidt svingende, hvad man har hørt fra socialdemokratisk side. Og prikken over i'et var, da Folketinget behandlede spørgsmålet om afvisning af asylansøgere på selve grænsen til sikre lande.

DF har jo den grundlæggende opfattelse, at vi skal bruge vores grænsekontrol aktivt, og det vil sige, at hvis man kommer fra et andet sikkert land og søger asyl i Danmark, skal vi tilbagesende de pågældende asylansøgere til det andet sikre land, og det vil jo så sige Tyskland. Og det undrer mig, hvorfor Socialdemokraterne, hvis de vil føre en stram indvandringspolitik og asylpolitik, ikke kan støtte det forslag. Og derfor vil jeg spørge fru Mette Frederiksen: Kommer vi til at se en anden linje fra Socialdemokraterne her i fremtiden? For hvis man ikke støtter sådan nogle forslag, får vi altså ikke en stram indvandringspolitik i Danmark nogen sinde.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:21

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, at spørgeren i sin indledning glemte at fortælle, at regeringen heller ikke bakker forslaget op.

Jeg er tilhænger af en stram udlændingepolitik, og jeg er af den fuldstændig klare overbevisning, at der er grænser for, hvor mange vi kan hjælpe i Danmark og i Europa, hvis vi skal have vores egne samfund til at fungere. Men det er klart, at diskussionen og de efterfølgende beslutninger foretager vi selvfølgelig inden for den ramme af internationale spilleregler, der nu engang er. Og det er derfor, at vi

i efteråret, i øvrigt i fællesskab, fik strammet op på den danske asylpolitik, så vi kunne håndtere den flygtningestrøm, der var på daværende tidspunkt.

Om vi har behov for yderligere initiativer, får tiden jo vise. Jeg tror, det er uhyre vigtigt at holde fast i, at vi ikke skal tage imod flere i Danmark, end vi evner at integrere, og det går ikke godt nok med den integration. Men lige så rigtigt *det* er, lige så rigtigt er det jo, at flygtningene ikke forsvinder, når vi strammer op, og derfor bliver vi nødt til at hjælpe flere i nærområderne. Her synes jeg, hvis jeg må være så fri, at Dansk Folkeparti skylder et svar.

Kl. 10:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:22

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes faktisk ikke, jeg fik svar på spørgsmålet. Det er jo sådan, at den socialdemokratiske gruppeformand, hr. Henrik Sass Larsen, har sagt, at vi skal have en grænse for, hvor mange asylansøgere vi modtager. Fint nok, så lad os indføre sådan en grænse. Spørgsmålet til fru Mette Frederiksen er bare: Hvordan skal det administreres, hvis man ikke på selve grænsen, hvis vi har grænsekontrol, kan afvise folk og sende dem tilbage og sige, at de altså ikke kan komme ind her? Der skal man jo bruge den mulighed, at man sender folk tilbage til et andet sikkert land, og det vil sige Tyskland. Hvordan tænker fru Mette Frederiksen at det skal fungere, hvis man ikke bruger den mulighed, som Dansk Folkeparti altså foreslår, men som Socialdemokraterne siger nej til?

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:23

Mette Frederiksen (S):

Jo, men det siger jo sig selv, at hvis man er af den overbevisning, som jeg er, at der er grænser for, hvor mange vi kan tage hertil med ikke-vestlig baggrund, hvis integrationen skal lykkes, så vil det også være naturligt at sætte et loft. Det er jo sådan set også det, vi i fællesskab har bedt regeringen om at undersøge, også hvad angår skoler, og hvad angår boligområder. For lur mig, om ikke det kommer til at gå, som det plejer at gå i Danmark, nemlig at det er de udsatte boligområder, at det er de skoler, der i forvejen er udfordret, at det er de arbejdspladser, hvor der er flest ufaglærte, der igen kommer til at løfte den største del af integrationsopgaven.

Så vi går gerne i gang med diskussionen, men vi holder selvfølgelig ved – og det mener jeg også vi er forpligtet til – at diskussionen skal foregå inden for de internationale spilleregler, der er.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:24

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Når man hører Socialdemokraternes formands tale, bliver man sådan lidt bekræftet i, at der er et Socialdemokrati, når I sidder i regering, og et andet Socialdemokrati, når I er i opposition. For det er sådan lidt specielt at følge f.eks. diskussionen med De Radikale om, om det er 31 eller 45 lempelser på udlændingeområdet, og så den melding, som vi hører nu, når det første, som den regering, fru Mette Frederiksen sad i indtil for 11½ måned siden, gjorde, var at lempe udvisningsreglerne og fjerne det loft over børnechecken, som VK-regeringen havde indført, og når vi så i dag kan høre, at nu bli-

ver man forarget, hvis der er en, der kan få 17 af sine børn til Danmark og fuld børnecheck.

Det her er derfor i forlængelse af det, som min gode kollega, hr. Jakob Ellemann-Jensen spurgte om, for der var en diskussion af, om ikke det samlede billede, den samlede pakke, man får, når man kommer til Danmark, har betydning. Og der savner jeg altså et klart svar fra Socialdemokraternes formand på spørgsmålet om, hvad man så vil gøre ved integrationsydelsen – altså den ydelse, som gør, at hvis man kommer til Danmark og får asyl, får man den samme økonomi til rådighed, som vi byder vores unge mennesker, når de skal studere i Danmark. Der kunne jeg forstå, at den socialdemokratiske formand var meget bekymret for børnene, men hvad mener Socialdemokraterne om integrationsydelsen? Vil man bevare den, eller vil man afskaffe den?

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:25

Mette Frederiksen (S):

Jamen jeg er jo af den overbevisning, at der er en sammenhæng. Der er en sammenhæng mellem de regler, vi har i Danmark, og hvordan flytningestrømmen bevæger sig. Det tror jeg også efterhånden er alment kendt. Det kan bare ikke stå alene, for det siger sig selv, at når mennesker sendes på flugt, flygter de fra noget, ikke til noget. Og så sker der noget undervejs, ved vi godt, når først menneskesmuglerne kommer ind i billedet. Derfor er vi ikke fremmed over for at skulle diskutere asylområdet som et samlet kompleks, kan man sige, og det gjorde vi også i efteråret.

Det ændrer bare ikke på, at der er en udfordring i forhold til børnene, for med al respekt for det initiativ, der er taget fra regeringens side om integration af flygtninge på arbejdsmarkedet, har jeg svært ved at se, hvad det er for mekanismer i dag, der skulle gøre, at alle kommer i arbejde, al den stund vi har været helt utrolig dårlige til at få folk i arbejde indtil nu. Vi skal blive bedre, men jeg er ikke sikker på, at alle kommer i arbejde, og derfor er der et hensyn at tage til børnene. Vi er meget villige til at diskutere, også med den nuværende regering, hvordan vi så sikrer, at der ikke er børn, der kommer i klemme.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Torsten Schack Pedersen.

Kl. 10:26

Torsten Schack Pedersen (V):

Det var en lang snak, men jo ikke noget svar. Mener Socialdemokraterne, at integrationsydelsen er rigtig, eller mener man, den er forkert? Vil man fastholde den, eller vil man afskaffe den, sådan at når folk kommer til Danmark, får de fuld kontanthjælp, altså en markant større ydelse end det, vi byder vores unge mennesker på SU? Det er relativt simpelt at svare på: Vil Socialdemokratiet fastholde integrationsydelsen, eller vil man afskaffe den?

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:27

Mette Frederiksen (S):

Jo, men nu skal man bare huske, at der faktisk var en forhandling om integrationsydelsen, hvor vi bragte ind til bordet, at der skulle tages et hensyn til børnene, og at vi bliver nødt til at have et øje på, hvor-

dan børn vokser op i Danmark. Det var regeringen, der ikke ønskede den forhandling, der ikke ønskede den samtale og den snak.

Når det handler om det konkrete, kommer vi til at gøre vores stilling op, når vi nærmer os et valg, om, hvordan vi forholder os til de enkelte elementer. Der kan være lang tid til et valg. Vi ved, regeringen har planer om at bruge penge på skattelettelser til efteråret, og derfor kommer vi ikke det konkrete nærmere for nærværende.

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil godt have lov til at følge op på svaret til hr. Anders Samuelson og bringe lidt fakta ind i debatten. Ifølge gængse regnemetoder er en sækelse eller afskaffelse af registreringsafgiften noget af det bedste, man kan gøre for beskæftigelsen. Jeg forstår det sådan, at Socialdemokratiet i 2011 gik over til at bruge gængse regnemetoder, og det, vi hører nu i dag fra fru Mette Frederiksen side med det svar, der blev givet, er, at man igen forlader gængse regnemetoder. For man prøver jo på at undlade at svare på, om almindelige mennesker skal betale mere for deres bil, hvis Socialdemokratiet får magten.

Har man planer om at hæve registreringsafgiften igen, og vil man anerkende, at gængse regnemetoder tilsiger, at det er rigtig godt for beskæftigelsen at sænke registreringsafgiften?

Kl. 10:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Mette Frederiksen (S):

Jamen det her er jo ikke et spørgsmål om gængse regnemetoder. Det er et spørgsmål om at bevæge sig ud i virkeligheden – ud i virkeligheden. For vi kan godt sidde og forsøge at tilrettelægge den økonomiske politik i Danmark på baggrund af filosofier udviklet af Liberal Alliance, men vi kan også bevæge os ud i virkeligheden. Og virkeligheden er den, at dansk økonomi er i slæbesporet. Vi mangler fremgang, vi mangler vækst, og det, der efterspørges fra stort set alle virksomheder, når man bevæger sig derud, er arbejdskraft. Der er en frygt for overophedning i forhold til adgangen til arbejdskraft, adgangen til de rette kompetencer. Der efterspørges adgang til kapital til at kunne investere, og så er der en efterspørgsel efter, at vi i Folketinget understøtter de steder, hvor Danmark er stærkt.

Registreringsafgiften har jeg ikke hørt efterlyst af nogen som helst andre end Liberal Alliance, og derfor igen: Det var en forkert beslutning i finanslovsforhandlingerne, for vi kunne have fået flere arbejdspladser ved at træffe en anden beslutning.

Kl. 10:29

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:29

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg skulle nu hilse fra borgerne og sige, at de er meget tilfredse. De har aldrig købt flere biler, end de gør nu.

Så svarer fru Mette Frederiksen jo stadig ikke. Jeg synes egentlig, man må rose fru Mette Frederiksen for evnen til at tale udenom, men vil Socialdemokraterne hæve registreringsafgiften? Og anerkender Socialdemokraterne, at gængse regnemetoder som understreges af Bjarne Corydon, af vismændene og af Finansministeriet siger, at hvis man afskaffede hele registreringsafgiften, ville det have en be-

skæftigelseeffekt på 10.000? Så anerkender man gængse regnemetoder, og har man planer om at hæve registreringsafgiften?

Kl. 10:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 10:30

Mette Frederiksen (S):

Det sidste har jeg sådan set allerede svaret på. Jo, det har jeg, for der er mange ting, vi ville have gjort anderledes end den siddende regering. Vi har samtidig sagt, og det gentager jeg gerne, at vi overtager et Danmark dér, hvor Danmark står den dag, hvis og såfremt vi måtte blive betroet regeringsansvaret igen. Og der gør vi selvfølgelig op, hvilke beslutninger vi kommer til at ændre.

Vi kan diskutere regnemetoder herfra og til et eller andet sluttidspunkt. Min årelange erfaring i dansk politik siger mig bare, at man ikke kan drive et land på teori. Man bliver nødt til at alliere sig med virkeligheden, og virkeligheden i dansk erhvervsliv er en anden, end den fremstilles, når vi hører Liberal Alliance ensidigt tale om en registreringsafgift.

Kl. 10:31

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:31

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at følge op på det, som hr. Peter Skaarup spurgte ind til, nemlig asylpolitikken. Socialdemokraterne støtter ikke forslaget, der går på, at man skal afvise asylansøgere ved grænsen, og det er vi nogle stykker der har lidt svært ved at forstå.

Hvorfor støtter man egentlig ikke det forslag? Hvis man ønskede at begrænse tilstrømningen til Danmark, hvis man ønskede at sætte loft på, hvor mange asylansøgere der kan komme ind i Danmark og søge om at få asyl, skal man jo også have nogle redskaber til at gøre det. Man gør det, som så mange partier gør herinde, nemlig gemmer sig bag konventioner og siger: Vi vil egentlig gerne, men vi kan ikke på grund af konventionerne.

Er det, fordi Socialdemokraterne egentlig gerne vil støtte det, men er bekymret for, at det overtræder konventionerne? Hvis det er det, der er begrundelsen, bør man så ikke begynde at kigge på at ændre i konventionerne?

Kl. 10:32

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:32

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, det er vigtigt fra start at få slået fast, at det her ikke er et spørgsmål om at gemme sig bag konventionerne. Det er et spørgsmål om, at vi er nogle partier – og det er, må jeg forstå, også det nuværende regeringsparti – der faktisk ønsker at overholde Danmarks internationale forpligtelser, hvad enten det handler om menneskeret-tigheder eller om andre forhold. Og vi har en stor fordel, både som befolkning og som land i, at der er internationale spilleregler. Det har vi, ikke mindst når vi er så lille land, som vi er.

Så for mig er det ikke et spørgsmål om at gemme sig bag konventioner eller ej, det er et spørgsmål om at definere, hvad det er for en ramme, hvori vi kan diskutere dansk asylpolitik, og det er den ramme, der er defineret af de internationale spilleregler. Så skal vi jo kunne navigere i det som Folketing så godt som overhovedet muligt.

Vi har foretaget en række opstramninger i fællesskab, og det synes jeg har været klogt, for jeg er, som jeg sagde det før, af den klare overbevisning, at der er grænser for, hvor mange vi kan integrere i Danmark, og derfor er hele diskussionen om et loft selvfølgelig også relevant.

Kl. 10:33

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 10:33

Martin Henriksen (DF):

[Lydudfald] ... rigtig mange, der dyrker vores forpligtelser over for konventionerne, men vi har også en forpligtelse over for Danmark, og det må trods alt komme som det første.

Den socialdemokratiske gruppeformand, Henrik Sass Larsen, har sagt, at Socialdemokratiet vil gøre alt – og det er jo ret meget, kan man sige – for at begrænse ikkevestlig indvandring, men Socialdemokratiet vil ikke afvise asylansøgere ved grænsen. Vil man sætte et loft på, hvor mange der så må komme ind, sådan at man, når man vil gøre alt for at begrænse ikkevestlig indvandring, efterlader det jo et vist spillerum til at komme med forslag til stramninger, som man så må forvente Socialdemokraterne vil bakke op om her i Folketingssalen.

Så hvis ikke man vil støtte forslaget, der handler om at afvise asylansøgere ved grænsen, hvad er så Socialdemokraternes egne forslag til at nedbringe indvandringen yderligere?

Kl. 10:33

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:33

Mette Frederiksen (S):

Der er jo to niveauer i det her. Det ene er, at den konkrete diskussion, vi kan have i Danmark, om, hvordan vi sikrer, at vi fører både en asylpolitik og en udlændingepolitik, der er forenelig med det danske samfund, både hvad angår ligestilling mellem kønnene, at vi ikke ønsker parallelsamfund, og at der ikke kommer flere hertil, end vi evner at integrere på vores arbejdsmarked.

Ved siden af det er der så en europæisk international diskussion om, hvordan vi håndterer flygtningekrisen på et mere overordnet plan, og der synes jeg jo, at en af udfordringerne, der er med Dansk Folkeparti, er, at der ikke for alvor er opbakning til, at vi så faktisk laver en indsats i nørømråderne, for jeg tror sådan set, de fleste af os kunne blive enige om, at vi ønsker, at færre mennesker skal sendes hen over Middelhavet, men det kræver jo, at forholdene i nørømråderne, eksempelvis Jordan og Libanon, bliver bedre, og det kræver nogle ressourcer fra vores side.

Kl. 10:34

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 10:34

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak for talen. Vores to partier har jo sammen med resten af oppositionen ført en stærk kamp imod regeringens forslag om kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Jeg er glad for det samarbejde, og jeg vil gerne takke for det, selv om vi desværre ikke kom igennem med det. Jeg er glad for, at vi er enige om, at det er en forfærdelig lovgivning, som jo kun får én konsekvens, nemlig i tusindvis flere fattige og ulykkelige familier. Det er jo også en lovgivning, der udhuler trygheden for lønmodtagerne.

Der kan jo kun være ét rimeligt svar på det fra oppositionens side, nemlig at vi i fællesskab lover at afskaffe den lov, så snart vi får flertal for det. Det ville den socialdemokratiske ordfører ikke være med til, da vi behandlede sagen i Folketinget. Så nu vil jeg gerne spørge fru Mette Frederiksen som partileder og som statsministerkandidat, om hun vil være med til at love de mange mennesker, der bliver ramt, at vi afskaffer det kontanthjælpsloft og 225-timersreglen, så snart vi får flertal.

Kl. 10:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil gerne gøre det meget klart, og det kan måske spare en masse opfølgende spørgsmål, at jeg står ikke og kommer med en masse ufinansierede løfter i dag, og det kommer jeg heller ikke til at gøre om en måned eller om et halvt år, for sagen er den, at vi ikke ved, hvad det er for en økonomi, som vi måtte overtage, såfremt vi bliver betroet regeringsansvaret igen.

Vi har stemt imod kontanthjælpsloftet, fordi vi synes, at der er nogle problemer, ikke mindst for børnene, og vi har også kunnet se, at det har ramt nogle af vores grupper, f.eks. nogle med funktionsnedsættelser. Og jeg tror, at der vil komme sociale problemer, som følge af at der er nogle, der simpelt hen ikke har råd til at betale deres husleje. Men at stå i dag og afgive løfter på en lang række områder uden at vide, hvad det er for en økonomi, som vi måtte kunne basere en fremtidig regering på, kommer jeg selvfølgelig ikke til.

Kl. 10:36

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Finn Sørensen for den anden omgang.

Kl. 10:36

Finn Sørensen (EL):

Nu har jeg jo ikke remset en lang række områder op. Jeg har nævnt et område, hvor vi sammen har ført en god kamp, og hvor vi er rørende enige om, at det er noget forfærdeligt noget, de borgerlige har lavet. Det er samtidig en genindførelse af nogle fattigdomsydelser, som vi jo under den tidligere regering var enige om at afskaffe. Det var noget af det allerførste, vi overhovedet gjorde. Så jeg forstår ikke, hvad problemet er. Hvorfor kan vi ikke i fællesskab tænde et lille lys i mørket hos de mange mennesker, der bliver ramt af det her? Er det, fordi det koster penge? Er det, fordi man er bange for, at de borgerlige bruger pengene til skattelettelser, og så har vi ikke råd til det? Eller er det, fordi man ikke vil have for mange sten på vejen til et samarbejde med Venstre om den økonomiske politik?

Kl. 10:37

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:37

Mette Frederiksen (S):

Det blev dog mere og mere vidtløftigt, efterhånden som spørgeren kom ned af rækken af spørgsmål. Svaret er det enkle, som jeg gav før, nemlig at jeg ikke står og kommer med en masse ufinansierede løfter. Jeg mener heller ikke, at det er en rigtig måde at foretage diskussionen på. Før diskuterede jeg grøn omstilling med Alternativet, og jeg kender altså Enhedslisten godt nok til at vide, at selv om det så kun er kontanthjælpsloftet, der bliver nævnt, plejer listen over ønsker til forbedringer at være noget længere. Derfor bliver vi nødt til at tage tingene i den rigtige rækkefølge.

Vi har en regering, der har anmeldt, at pengene skal bruges på skattelettelser. Det er vi imod. Vores prioritering er at skabe arbejdspladser, at prioritere vores velfærd og gøre danskerne dygtige. Det er det, der er vores prioriteringer, og det er derfra, diskussionen må tages.

Kl. 10:38

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Marcus Knuth, Venstre.

Kl. 10:38

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Jeg vil gerne først og fremmest kvittere for det fine samarbejde, vi har haft på asylområdet, med Socialdemokratiet om en lang række af de opstramminger, vi har lavet – dog ikke, når det gælder integrationsydelsen. Det er selvfølgelig ærgerligt, men set i lyset af at samtlige andre partier i rød blok jo har tordnet imod vores opstramminger, er mit spørgsmål: Skulle Socialdemokratiet i en meget fjern fremtid igen stå i spidsen for en regering støttet af rød blok, hvordan kan danskerne så føle sig trygge ved, at rød blok ikke bare spoler alle de her opstramminger tilbage, og vi igen bliver en flygtningemagnet?

Her minder jeg om, at Søren Østergaard til spørgsmålet om en fremtidig udlændingepolitik har sagt: Jamen selvfølgelig kommer der en anden udlændingepolitik, det er vi garanteren for.

Det blev sagt for under et halvt år siden.

Kl. 10:39

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:39

Mette Frederiksen (S):

Nu tror jeg, at »Søren Østergaard« er en sammentrækning af Det Radikale Venstre og Enhedslisten – går jeg ud fra – men det passer jo så meget godt til emnet, kan man sige. Jamen jeg kan kun udtrykke mig, som jeg har gjort det før: Altså, jeg er af den klare overbevisning, at vi bliver nødt til at føre en asyl- og udlændingepolitik i Danmark, der er forenelig med det danske samfund. Jeg ønsker ikke parallelsamfund; jeg ønsker ikke kvinder i Danmark, der ikke er ligestillet; jeg ønsker ikke piger, der vokser op med fædre og onkler, der bestemmer over deres krop eller deres fremtid; jeg ønsker et samfund, hvor både mænd og kvinder går på arbejde, og hvor erhvervsfrekvensen blandt etniske minoriteter er lige så høj, som den er hos danskere.

Forudsætningen for, at det kan lykkes, er, at vi har styr på, hvor mange der kommer hertil. Det er den politik, vi står for. Og jeg vil gerne sige det ret åbent og ærligt: Jeg tror, at jeg kan samarbejde, og vi kan samarbejde med eksempelvis Enhedslisten om mangt og meget, når det handler om bekæmpelse af social dumping og udvikling af et mere retfærdigt Danmark, men jeg ser ikke for mig et stærkt samarbejde med f.eks. Enhedslisten på udlændingepolitikken. Dertil er uenighederne for store, og det er det, der bliver grundlaget for også min videre færd.

Kl. 10:40

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Marcus Knuth.

Kl. 10:40

Marcus Knuth (V):

Undskyld, jeg mente selvfølgelig hr. Morten Østergaard før. Men det er jo pudsigt, for hvis man kigger tilbage til 2011, sagde fru Helle Thorning-Schmidt jo netop, at hvis hun kom til regeringsmagten, ville der ikke blive lempet på udlændingepolitikken. Det er jo en si-

tuation, der minder meget om i dag. Og hvad skete der? Jamen ifølge hr. Morten Østergaard kom der jo 45 lempelser på alt fra familie-sammenføringer til sociale ydelser; hele paletten blev der lempet på.

Hvordan kan vi vide i dag, at det ikke er præcis den samme sang, som fru Mette Frederiksen kommer med her, altså at der ikke vil blive lempet, og så vil det så ske?

Kl. 10:40

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 10:41

Mette Frederiksen (S):

Man kan måske sige det på den måde, at virkeligheden har overhalet alle diskussioner, der er, i de europæiske lande, og man kan jo bare se til vores nabolande for at se, hvor utrolig galt det kan gå, når man ikke har styr på sin udlændingepolitik. Og det siger sig selv, at jeg ikke kommer til at bringe Danmark ud i et eksperiment, hvis konklusion ikke kan skrives på forhånd, på det her felt, fordi problemerne er for store.

Jeg vil også sådan set gerne bruge lejligheden til at anmelde et opgør med den blokpolitiske filosofi, der udvikledes under hr. Anders Fogh Rasmussen op igennem 00'erne. Hvis og såfremt vi måtte blive betroet regeringsansvaret, vil vi selvfølgelig samarbejde med de røde partier om noget – det er den grønne omstilling, det er udvikling af et mere socialt retfærdigt Danmark – men når det kommer til udlændingepolitikken herhjemme i forhold til antallet, tror jeg, at vi kommer til at samarbejde bl.a. med partiet Venstre.

Når det så handler om at hjælpe i (*Fjerde næstformand (Mette Bock)*): Nu er tiden gået nærområderne, tror jeg at partierne til venstre for Socialdemokratiet er mere fremkommelige end partiet Venstre er. Undskyld.

Kl. 10:41

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Mange tak til ordføreren. Vi når ikke flere korte bemærkninger til ordføreren for forespørgerne, fru Mette Frederiksen, Socialdemokraterne. Derfor går vi videre til den næste ordfører, som er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak til statsministeren for afslutningsredegørelsen, hedder den vel, hvori statsministeren også kom ind på nogle pejlemærker, og det er jo altid godt at have nogle pejlemærker at gå efter.

Men jeg må sige her i indledningen af min tale, at der jo er en ting, der har overskygget alt i den her folketingssamling, som vi nu diskuterer, og det er flygtninge- og migrantkrisen. Den har sat sine spor i alt, hvad vi har foretaget os herinde i Folketinget. Den har sat sine spor i alt, hvad danskerne i virkeligheden også har forholdt sig til i forhold til politik.

Statsministeren var også inde på, at vi jo husker billederne af migranter, der kom gående på motorvejene. Jeg tror også i virkeligheden, at mange husker billederne af politifolkene, der kom løbende bagefter, ikke for at få de her flygtninge og migranter væk fra motorvejene, men for at spørge, om de dog ikke skulle have noget vand, for hvis man skulle gå hele vejen til Sverige, havde man da brug for noget vand. Det viste jo lidt om det danske samfund, hvordan paratheden var til at hjælpe de her mennesker med husly om aftenen, bespisning, strøm til diverse iPhones og så til at komme videre på deres færd efterfølgende. Men det vidner måske også om noget, vi bliver nødt til at diskutere i sådan en afslutningsdebat som den, vi har i dag: Hvad er det, flygtningepolitik går ud på? Hvad er det, flygtningepolitik skal gå ud på? Hvornår er man i det hele taget flygtning,

når man vandrer igennem det ene land efter det andet, hvor der er fredelige forhold? Er det rimeligt, at man når til Danmarks grænser og kan passere dem uden nogen form for kontrol og så vandre op på danskernes motorveje og bare blive tilbudt logi og strøm til sin iPhone?

Jeg synes, det er spørgsmål, vi bliver nødt til at stille i dag under afslutningsdebatten. Det er spørgsmål, vi bliver nødt til at diskutere med os selv, og hvis ikke at vi synes, det er rimeligt – vi synes ikke i Dansk Folkeparti, at det er rimeligt – så må vi jo gøre noget ved det.

Den anden side af hele den her debat er jo det, som TV 2's dokumentarudsendelse »Moskeerne bag sløret« afslørede tidligere her i foråret, hvor de jo afdækkede, hvordan man i parallelsamfund i Danmark lever helt for sig selv uden for den almindelige lov og ret, uden for de normer og værdier, som vi har i det danske samfund, og som vi synes skal være gældende. I det her parallelsamfund bliver man undervist og oplært i stening, i hustruvold, i accept af sharialovgivning osv. Det er sådan noget, jeg synes vi skal diskutere i sådan en afslutningsdebat. Hvis ikke vi synes, det er rimeligt, at det er sådan i det danske samfund, så skal vi jo gøre noget ved det.

Vi har set, at de her parallelsamfund avler terrorisme. Nogle af de terrorhandlinger, der har været i Europa, har jo været baseret på folk, der faktisk er vokset op i de her parallelsamfund. Så det har ikke været folk, der er kommet udefra, det er folk, der i vores samfund har fået et had til det samfund, de er opvokset i, og som udvikler det mest ekstreme, som det jo er, når man er villig til at begå en terrorhandling i Paris, i Bruxelles, i København. Vi skal ikke finde os i det. Vi skal sætte ind over for det. Det skal vi diskutere i en afslutningsdebat, for hvis ikke vi vil finde os i det, så skal vi jo gøre noget ved det.

Det er en urolig verden, vi lever i. Mellemøsten er i brand. I går udsendte USA en advarsel til amerikanerne mod at rejse til Europa her til sommer. Der er EM i fodbold i Frankrig. Jeg tror, det er noget, der har manges opmærksomhed, inklusive min i hvert fald, og også mange amerikanere, som måske tænker på at rejse en tur til Europa. Tænk, vi er derhenne, hvor amerikanerne udsender en bekymring om, hvorvidt man kan rejse til Europa og deltage i de her store events. Hvorfor? Fordi der er risiko for terror.

Hvis vi kigger lidt mere på de hjemlige forhold, kan vi se, at hele den her udfordring, vi står over for, jo koster en masse penge. Så det er en værdimæssig konflikt, men det er jo også en økonomisk udfordring. Når vi får et budskab fra Finansministeriet om udgifter på 48 mia. kr. over de næste 3-4 år, så kan man godt som dansker, tror jeg, tænke tilbage på en valgkamp sidste sommer, hvor vi diskuterede, om der var 3 mia. kr. hvert år at gøre godt med til at udbygge vores velfærdssamfund med – 3 mia. kr. Og så står man nu i en diskussion om, hvorvidt der er 48 mia. kr., der lige skal reserveres over de næste 3-4 år til den flygtninge- og migrantsituation, vi har set.

For egentlig er det jo grotesk, og det er der også allerede nogle, der har diskuteret her i formiddags, at 4,4 mia. kr. af vores udviklingsbistand går til at hjælpe flygtninge i Danmark. Det var dog bedre, at de 4,4 mia. kr. blev brugt til at hjælpe flygtninge i nørømråderne tæt ved deres hjemland, men det er klart, at da pengene ikke kan bruges to gange og vi jo også gerne vil udbygge det danske velfærdssamfund, så bruger vi jo en del af de her udviklingsbistandspenge på at hjælpe flygtninge i Danmark. Men hvis man førte en konsekvent flygtningepolitik, der betød, at man hjalp i nørømråderne og ikke gjorde flygtninge til indvandrere her i Danmark, ja, så kunne vi jo bruge flere penge på at hjælpe flygtningene i deres nørømråder, der, hvor vi hjælper langt flere for de samme penge.

Kl. 10:47

Når vi bruger så mange penge, er der helt berettiget nogle, der spørger, om der så er råd til den nære velfærd, til kernevelfærden. Vi vil jo have et sygehusvæsen, der er i topklasse. Vi vil have behandlinger for danskerne, når de bliver syge, som vi virkelig kan være be-

kendt. Vi vil gerne have en ældrepleje, så de ældre ikke skal være bange for, om der nu er den pleje og omsorg, som de har brug for. Når vi bliver demente, som statsministeren rigtigt var inde på, hvor man jo i den grad får brug for hjælp, og som der bliver flere af i fremtiden – er der råd til det? Er der råd til et politi, som er nærværende, og som skaber tryghed for danskere over hele landet, eller er vi i en situation, hvor vi må sige, at der bliver trukket så mange veksler på flygtninge- og migrantsituationen, at nej, det havde vi ikke lige plads til?

I finansloven for 2016 har vi jo fået plads til det. Der har vi afsat 2,4 mia. kr. mere til sundhedsområdet. Der er afsat 1 mia. kr. til ældreområdet, der i hvert fald giver en nettoeffekt på 0,5 mia. kr. ekstra til kommunerne, som man jo kan bruge på ekstra ældreomsorg. Vi har fået afsat 2 mia. kr. mere over 4 år til politiet for at få uddannet flere politibetjente, og vi vil have, at der skal komme mere til. Det er jo nogle nødvendige tiltag for også at sikre vores kernevel-færd.

Men jeg må altså også sige, at det er en nødvendighed at få styr på flygtninge-/migrantsituationen for, at vi også i de kommende år har råd til og plads til den nødvendige udbygning af vores kernevel-færd, ældreomsorg, sygehusvæsen osv., som vi vil. Det er derfor, Dansk Folkeparti – og der er nogle her i salen, der måske synes, at vi gør det alt for ofte – hele tiden taler om den her udfordring og beder Folketingets partier om at medvirke til for alvor at få skabt nogle resultater.

Når vi kigger på, hvad det er for nogle resultater, man skal skabe, synes vi, der er ét sted, hvor vi gerne vil sende et bekymret advarselssignal. Der er et stort flertal herinde i Folketinget, og det inkluderer altså både Venstre og Socialdemokratiet, som siger, at de mennesker, der ved egen drift kan komme til Danmark, måske ved hjælp af, havde jeg nær sagt, spidse albuer og ved at have råd til menneskesmulgere, skal have varigt ophold i det danske samfund. Jeg ved godt, at det ikke er ifølge lovgivningen, at de skal have varigt ophold i Danmark, men det sker i praksis.

Når man laver en trepartsaftale, der går ud på et 2-årigt såkaldt igu-forløb, som man tredjehandler på fredag, hvorefter de med det samme skal optjene ret til dagpenge i det danske samfund, ja, så er det da svært for en syrer at forstå, at når der bliver fred i Syrien i et eller andet omfang, der gør, at de kan vende tilbage, så skal de vende tilbage. Når de lige har optjent ret til dagpenge i det danske samfund, er der nok nogle, der tænker, at det da er et mærkeligt budskab, at man nu vil have, at de skal tage hjem, og tænker: Nej, det tror vi ikke vi vil. Vi vil hellere blive hængende. Og så siger de fleste danskere: Sker der så ikke det, som er sket så mange gange før? Alle de her mennesker, der er kommet til Danmark, bliver bare ved med at være i det danske samfund.

Er det det, vi vil? Er det det, flygtningepolitik skal gå ud på? Eller skal flygtningepolitik gå ud på, som jeg var inde på i indledningen, at man hjælper midlertidigt, og at man hjælper dem tilbage, når det er muligt? Det vil også gøre, at vi får bedre styr på de økonomiske udfordringer, og det vil gøre, at vi på sigt også får bedre råd til en ordentlig ældrepleje, til en ordentlig sygehussektor, til bedre og mere trygt politi osv. osv.

Jeg skal også lige nå at sige noget om EU-systemet, fordi der jo foregår rigtig meget ude på den storpolitiske scene i EU. Jeg ved godt, at der er mange, der omtaler EU som indenrigspolitik. Det er vi i Dansk Folkeparti ikke helt kommet til endnu. Sagen er, at der er rigtig mange blandt Europas befolkninger, der er dybt skeptiske over for, hvad der foregår på EU-plan, og over centraliseringen. Hver gang danskere og andre folk bliver spurgt om EU, har de en tendens til at sige stop. Danskerne gjorde det den 3. december, da der blev et nej tak til at afskaffe retsforbeholdet. Det var vi selvfølgelig meget tilfredse med i Dansk Folkeparti.

Hvad gør Storbritannien her den 23. juni, når der er afstemning? Stemmer de for et fortsat medlemskab, men på nye præmisser, der handler om, at de skal kunne bestemme mere selv? Eller stemmer de ja til at forlade Unionen, hvorefter der går et forhandlingsforløb i gang om, hvad der så skal ske? Det er uhyggeligt spændende. Det, der er mit lod, er bare at sige her i dag, at vi i Danmark skal forstå at drage nytte af det, briterne gør, uanset om de stemmer ja eller nej. Jeg synes, det er vigtigt, at der er nogle, der bruger tid på det fra nu af og indtil sankthansaften, når bålet er tændt og vi begynder at få resultatet fra Storbritannien.

Der er mange ting i en afslutningsdebat, man kunne tage fat på. Der er hele uddannelsessektoren, som er vigtig, erhvervsuddannelserne, der skal tales op. Der er en masse ting, som jeg kunne have valgt at bruge tid på. Jeg har brugt de 10 minutter, jeg har, på den måde, jeg har, og jeg skal også lige på vegne af Venstre, Liberal Alliance, De Konservative og Dansk Folkeparti oplæse følgende

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig med tilfredshed, at regeringen sammen med et flertal i Folketinget det seneste år har sikret, at det bedre kan betale sig at arbejde, forbedrede konkurrencevilkår for danske virksomheder, et løft af sundheds- og ældreområdet, en mere retfærdig retspolitik, et Danmark i bedre balance samt markante stramninger af udlændingepolitikken.

Folketinget konstaterer, at Danmark fortsat har brug for en politik, der sikrer øget vækst, flere private arbejdspladser, en styrket kernevel-færd og en stram og konsekvent udlændingepolitik.

Folketinget opfordrer regeringen til i den kommende folketings-samling at skabe grundlaget for, at Danmark også i de kommende år er et holdbart samfund med en stærk kernevel-færd, en sund økonomi og en stram udlændingepolitik.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 81).

Kl. 10:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Så er der en meget lang række af korte bemærkninger, og den første er fra hr. Nicolai Wammen, Socialdemokraterne.

Kl. 10:53

Nicolai Wammen (S):

Tak for det. Og også tak til Dansk Folkepartis formand. Noget af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl ikke brugte så mange kræfter på, var at tale skat. Men det har hr. Kristian Thulesen Dahl gjort ved andre lejligheder, bl.a. den 20. april i år, hvor det lød fra Dansk Folkepartis leder, at som økonomien ser ud, er der ganske enkelt ikke råd til at give skattelettelser. Og det står jo i modstrid til det, som statsministeren og partier i blå blok har lagt frem.

Så mit spørgsmål til hr. Kristian Thulesen Dahl er sådan set meget enkelt: Er det fortsat Dansk Folkepartis opfattelse, at der ikke er råd til at give skattelettelser, når der skal forhandles til efteråret?

Kl. 10:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, der er ikke lagt noget frem for os, der indikerer, at der er et råderum til skattelettelser. Det, som diskussionen drejer sig om, er, at hvis man fremskriver økonomien – som hr. Nicolai Wammen selvfølgelig ved alt om – hvad sker der så? Og det ser vi selvfølgelig gerne på, men der er ikke noget lagt frem for os, der indikerer, at der er et råderum til skattelettelser.

Vi har så også sagt, at hvis der på et tidspunkt skulle opstå den situation, at man måtte mene, at der er sådan et råderum, at man mener, det kan lade sig gøre – hvad vi altså ikke har set endnu – har vi jo sagt, at så er det i bunden, for de lave indkomster, vi synes der er behov for at gøre noget. Det er i virkeligheden også i tråd med det, som statsministeren også var inde på, før han blev statsminister, i forhold til at det bedre skal kunne betale sig at arbejde, specielt for dem med de lave indkomster, og at de derfor bør have lidt mere ud af det, når de går på arbejde.

Kl. 10:54

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 10:54

Nicolai Wammen (S):

Det er jo et interessant svar, at hr. Kristian Thulesen Dahl fortsat ikke mener, at der er råd til at give skattelettelser til efteråret, men også en interessant tilføjelse, altså, at hvis der skulle komme et råderum på et tidspunkt, er det i bunden, skattelettelserne skal gives. Og derfor vil jeg bare, for at der ikke er nogen som helst tvivl om Dansk Folkepartis position i det her, spørge: Kan hr. Kristian Thulesen Dahl i dag give en garanti for, at Dansk Folkeparti ikke vil være med til at stemme for topskattelettelser, når de forhandlinger, der kommer til efteråret, skal udmøntes?

Kl. 10:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 10:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi vil have det sådan, at når vi går ind i et forhandlingslokale, skal det stå krystalklart for danskerne, hvad det er, vi ønsker. Og det skal det, for når vi så går ud af lokalet med en aftale, hvis man i givet fald når en aftale, så skal vi selvfølgelig kunne måles på, hvor langt vi nåede i forhold til det, vi gik ind ad døren med. Vores ønske er ikke topskattelettelser. Betyder det, at jeg udstikker nogen garanti, eller at jeg stiller ultimative krav? Nej, det har vi ikke for vane at gøre. Men vi siger krystalklart, hvad det er for ønsker, vi går ind i forhandlingslokalet med, og det gør vi, for at hr. Nicolai Wammen og danskerne i øvrigt kan måle og veje os på det og kan vurdere, om de synes, vi har gjort vores arbejde ordentligt.

Kl. 10:56

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Tak. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 10:56

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak til ordføreren for hans tale. Jeg kunne vælge at fokusere på en masse ting, som jeg ved vi er meget uenige om, men jeg vil i stedet for lidt nysgerrigt prøve at spørge ind til noget, som jeg tror vi kommer til at arbejde med fremadrettet i de næste år, også netop på grund af den her flygtningeudfordring, vi står med. Og det er spørgsmålet om integration.

Nu er Alternativet tit blevet bedt om at forholde sig til realiteterne, og derfor vil jeg også gerne spørge lidt til realiteterne. Jeg ved godt, at man har sagt fra Dansk Folkepartis side, at man ikke vil integrere, men når der nu kommer folk hertil og der er et flertal i Folketinget, som vil leve op til konventioner og dermed også give asyl, så skal vi jo se på, hvordan vi så integrerer i samfundet. Og der kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om, om man har gjort sig nogen tanker om, hvordan det skal gøres, i stedet for at sige: Vi vil ikke; vi vil placere folk i lejre og sende dem ud hurtigst muligt. Når vi står

med en integrationsudfordring, hvordan vil man så gribe den an fra Dansk Folkepartis side?

Kl. 10:57

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 10:57

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ikke noget i konventionerne, der forhindrer os i at sige, at flygtninge hjælpes midlertidigt. Altså, det er en misforståelse – selvfølgelig har vi ret til det. Det afgørende er, at man hjælper folk væk fra det, de flygter fra, og at de kan være i sikkerhed.

Så spørges der fra hr. Rasmus Nordqvists side ind til integration. Altså, det, vi jo ønsker, er, at der laves en hjemsendelsesstrategi også for den enkelte. Og det betyder også, at vi er helt med på, at den enkelte, mens vedkommende opholder sig her i Danmark, får kompetencer. Vi ønsker ikke, at folk skal sidde og råдне op et eller andet sted. Vi vil gerne være med til, at de pågældende kommer tilbage som hele mennesker med mulighed for at bidrage til genopbygningen af deres samfund derhjemme.

Det, der bare ikke accepteres fra vores side, er det her med, at man kapitulerer og siger, at godt nok er lovgrundlaget der for, at de er her midlertidigt, og at vi vurderer det efter nogle år, igen og igen, men de facto, nærmest allerede før folk har fået asyl, accepterer man at gå i gang med en integrationsproces ud fra en vurdering af, at de jo alligevel aldrig kommer af sted. Det er det, jeg synes er det gale.

Så jeg vil meget gerne være med til at lave en strategi for, at de her mennesker får brugbare redskaber til, når de vender tilbage, men det skal være det, der er målsætningen, det, der er sigtet.

Kl. 10:58

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:58

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ja, og det er så det, som Dansk Folkeparti arbejder efter, men når man ser sådan bredt i Folketinget, er der jo en overordnet holdning til, at vi skal integrere dem i samfundet – ikke nødvendigvis for at sende dem hjem, men også for at vende en udgift til en indtægt. Altså, i forhold til at det koster penge, hvordan kan vi også gøre folk til aktive medborgere, der også bidrager til samfundet?

Har det gjort indtryk på ordføreren med de mange initiativer, vi har set fra civilsamfundets side, som netop har forsøgt at se på, hvordan man kunne gøre de her asylansøgere til aktive medborgere i Danmark?

Kl. 10:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg synes da, det er fornemt, når folk engagerer sig. Jeg kan godt lide engagerede folk, og de behøver ikke at engagere sig, præcis som jeg ville engagere mig. Den mangfoldighed er fin.

At det kan blive til en indtægt, har jeg svært ved at se. De historiske erfaringer taler i hvert fald imod det – altså selv om man har haft, jeg tror det er 21 integrationsplaner siden 1999, er det jo altså ikke lykkedes at gøre f.eks. ikkevestlige indvandrere i Danmark til en overskudsforretning. Så det er noget, der kommer til at trække udgifter med sig i mange, mange år frem – uanset om man måtte vælge den linje, som et flertal herinde foreløbig har valgt.

Så vil jeg sige, at vi jo ikke sådan lige opgiver kampen, selv om der et flertal i Folketinget mod os på det her punkt. Indtil den 4. januar var vi de eneste, der kæmpede for grænsekontrol. Nu har vi grænsekontrol, og den er foreløbig blevet forlænget, har jeg set, til den 12. november. Så det kan måske lykkes at få hul igennem og få partier til at ændre holdning. Den der lyst til at diskutere det og forsøge at flytte andre har jeg i hvert fald stadig væk intakt.

Kl. 11:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 11:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Nu nævnte hr. Kristian Thulesen Dahl det her med afstemningen i Storbritannien, Det Forenede Kongerige, og det bliver spændende. Vi er mange, der er spændte. Det har jo en betydning også for os i Danmark. Det har en betydning for hele Europa. Det her vedrører ikke kun briterne. Men hvad er egentlig forhåbningen i Dansk Folkeparti? Jeg håber varmt på et ja, og det er ikke kun for briternes skyld, men også for vores skyld i Danmark. Jeg har også været ovre at agitere for det. Men hvad er egentlig forhåbningen i Dansk Folkeparti?

Kl. 11:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:00

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har så ikke blandet mig i den britiske valgkamp, som hr. Jakob Ellemann-Jensen åbenbart har, men så må han jo se, om han får succes ved valget den 23. juni. Vi har ikke blandet os. Vi har sagt, at vi umiddelbart synes, det giver nogle hurtige forbedringer for Danmark, hvis de stemmer ja. Vi har også klart sagt, at vi har et ønske om, at Storbritannien som et skeptisk EU-land sammen med Danmark bliver i EU og kæmper kampen for at reformere EU i den retning, vi ønsker.

Vi har så også en klar forståelse for det, hvis de vælger at stemme det modsatte, og det er klart, at det, der så bliver spændende, og det er jo derfor, at jeg også her under afslutningsdebatten tager det op, er, hvis de vælger at stemme for et leave. Så vil et langt forløb gå i gang, hvor man så skal forhandle om, hvad der skal ske. Det bliver jo spændende også for et skeptisk land som Danmark, der har forbehold osv., at se, hvad briterne opnår, og hvor de kommer til at placere sig. For det, der kan udvikles der, kunne jo tænkes at være noget nyt, vi ikke kender i dag, som kunne være spændende også for et land som Danmark.

Det er derfor, jeg mener, at uanset om de stemmer ja eller nej, kan det åbne perspektiver for Danmark, som vi skal finde ud af hvordan vi drager nytte af.

Kl. 11:02

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:02

Jakob Ellemann-Jensen (V):

[Lyddudfald] ... Vi taler forhåbentlig om et ja eller om et stay in i Storbritannien. Det er jo utrolig rart for sådan en som mig, som måske er lidt mere pjattet med det europæiske samarbejde end hr. Kristian Thulesen Dahl, at høre sådan en melding fra Dansk Folkeparti. Denne store kærlighed – det er måske at stramme den, men denne accept, som jeg hørte fra Dansk Folkeparti, af, at det er en god idé at være med i det europæiske samarbejde, kan jo også være forfriskende

de at høre for dem, der sidder og følger med hjemme i stuerne. For det er vel det, det er. Det er vel en erkendelse af, at vi er stærkere sammen, og at det samspil er bedre med et land som Storbritannien, og at Danmark sammen med de andre lande hører hjemme i EU.

Kl. 11:02

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:02

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er Storbritannien et meget stort land, og de kan givet få nogle aftaler, der er bedre, end de aftaler, som Danmark kan få. Hvis de den 23. juni principielt vælger at melde sig ud, hvad er det så, der sker bagefter? Der vil jeg bare åbent sige her i dag – og der kan jeg så ikke helt tilslutte mig begejstringen, jeg ved ikke, hvad det er for nogle sokker, hr. Jakob Ellemann-Jensen bruger – at jeg er på det hold, der siger, at hvis Storbritannien stemmer for at forlade Unionen og opnår en aftale om noget, der er en mellemting mellem det nuværende EU-medlemskab og at være helt ude, skal vi da se, hvad det er for noget. Det kunne da også være spændende, hvis den danske befolkning så fik lejlighed til at tage stilling til, om det er noget, som Danmark i virkeligheden kunne synes var interessant at være en del af. Det synes jeg at vi skal være åbne over for at se på efter den 23. juni, afhængigt af hvordan briterne har stemt.

Kl. 11:03

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 11:03

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for talen. Dansk Folkeparti stemte jo for forringelser af efterlønnen for en rum tid siden, som betyder, at det bliver sværere at trække sig tilbage efter et langt, hårdt og nedslidende job. Dansk Folkeparti har stemt for halveringen af dagpengeperioden. Dansk Folkeparti har stemt for omprioriteringsbidraget, som betyder nedskæringer i kommunerne og kontanthjælpsloftet, som sender tusindvis af børn ud i fattigdom. Det er alt sammen noget, som jeg mere eller mindre tror at Dansk Folkeparti har stemt for til gengæld for nogle stramninger på udlændingeområdet. Nu kommer vi så til et efterår, hvor støttepartierne gerne vil lave topskattelettelse og Dansk Folkeparti står og siger, at det vil Dansk Folkeparti ikke. Kunne man forestille sig, at der var tegn i sol, måne og stjerner på, at historien vil gentage sig, og at Dansk Folkeparti alligevel trykker ja til topskattelettelse til gengæld for noget andet?

Kl. 11:04

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:04

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er en spændende tankerække. Vi går altid ind i et forhandlingslokale for at forhandle og få mest muligt ud af det. Men det skal også stå klart, og det har jeg sagt tidligere i dag, og det siger jeg også gerne igen til fru Pernille Skipper, at vi går ind i forhandlingslokalet for for det første at finde ud af, om der overhovedet er et råderum til skattelettelse, og som jeg også svarede hr. Nicolai Wammen, har jeg ikke fået øje på det. Der er ikke nogen, der har forelagt noget for mig, der giver indikationer på, at der er sådan et råderum. For det andet, hvis der så er et råderum, synes vi, at det er de laveste indkomster, som faktisk bør have mere ud af at gå på arbejde. Så det er det, vi retter vores sigtekorn mod, og på den måde kan vi jo i virkelighe-

den være hjælpsomme over for en statsminister, der også gik til valg på det samme. Derfor synes vi, vi har noget at have det i, når vi tager den kamp.

Så er det klart, at der kommer debat her i Folketingssalen bagefter og med den danske befolkning, hvis der overhovedet kommer et resultat ud af sådan en proces, og så skal vi jo vurderes på det og stå til ansvar for det, og det er jeg selvfølgelig fuldstændig parat til at gøre.

Kl. 11:05

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:05

Pernille Skipper (EL):

Ja, for jeg tror, hr. Kristian Thulesen Dahl vel lige så godt som mig og enhver hinanden herinde ved, at sådan et råderum jo kan komme hurtigt; det kan man hurtigt få tryllet frem i Finansministeriet, når det er politisk belejligt.

Vi hørte statsministeren lige før stå og prale af, at der allerede er brugt milliarder på skatte- og afgiftslettelser, siden regeringen er kommet til. Det er penge, som kunne have været gået til at sikre vores ældre medborgere, som nogle steder stadig væk skal gå med ble, fordi der ikke er ansatte nok, og som får dårlig mad og dårlig omsorg og pleje. Kan vi regne med, at ikke før vores ældre medborgere får en ordentlig behandling, vil Dansk Folkepartis smide flere penge efter toppen af samfundet? Er det det, der er løftet?

Kl. 11:06

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er helt klart sådan, at når vi vurderer, om der er et råderum til skattelettelser, er det efter, at der selvfølgelig er de tilstrækkelige midler til at sikre vores kernevelfærd. Hvis det er den måde, fru Pernille Skipper tænker på, nemlig at man sidder i Finansministeriet og tryller et råderum frem – altså ved at man bare finder ud af, at vi kan klare os for mindre, og at vi bare kan have minusvækst, for så går det nok alt sammen, og så har man pludselig en eller anden krukke af guld, som man kan bruge på skattelettelser – så er det ikke sådan, vi ser det. Vi vil have sikret, at kernevelfærden er intakt i det her land. Vi vil sikre, at de ældre får en ordentlig pleje osv. Og det er først, når vi er betrygget i det, at der i givet fald vil være et råderum til skattelettelser.

Kl. 11:07

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance.

Kl. 11:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

På en ellers trist baggrund blev jeg faktisk rigtig glad over en del af hr. Kristian Thulesen Dahls tale, nemlig den del, der handlede om det asylpres, som er på de danske grænser. Vi deler jo den holdning med Dansk Folkeparti, at vi gerne vil have – om ikke andet – et midlertidigt stop for spontane asylansøgere i Danmark.

Det, der bare er afgørende for os i Liberal Alliance, er, at vi, samtidig med at vi gør det, sikrer, at vi påtager os den forpligtelse, der handler om at hjælpe i Syrien og i Syriens nærområder. Derfor skulle jeg bare være sikker på, at man, når hr. Kristian Thulesen Dahl nævner alle de ulandspenge, der i dag bliver brugt ovre i asylsystemet,

faktisk er parat til at lade dem eller en stor del af dem blive brugt til at hjælpe i nærområderne.

Hvis det er tilfældet, tror jeg måske, det er nemmere at finde hinanden, end det nogle gange virker til.

Kl. 11:08

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll var glad for det, jeg sagde; jeg er så glad for det, hr. Simon Emil Ammitzbøll spørger om. Det er jo selvfølgelig, at hvis vi har en ramme for udviklingsbistand, som vi er blevet enige om i finansloven, er det en ramme, vi agter at bruge – og helst derude, hvor problemerne er. Det har ikke været af lyst, at vi bruger 4,4 mia. kr. i år på flygtninge i Danmark, vi ville langt hellere bruge de penge derude, hvor nøden er, og dermed også demonstrere over for de mennesker, der måske er i den hårdeste nød, og som sidder derude og ikke kan flytte sig over seks landegrænser, altså ikke har ressourcer til det, hverken menneskeligt eller økonomisk, at vi prioriterer dem.

Vi skal også huske på, at det er helt naturligt, at dem, der sidder i lejrene i nærområderne, skal vende tilbage til deres hjemland, selvfølgelig skal de det, men dem, der så er kommet til Danmark, som har været de mest ressourcestærke, både økonomisk og menneskeligt, som er påbegyndt en integrationsproces og åbenbart skal optjene dagpengere i det danske samfund, og som må formodes at være nogle af de bedste til at bygge deres hjemland op, skal ikke hjem igen. Det er sådan lidt påfaldende og lidt absurd.

Så håndslag på den sammenkobling, hr. Simon Emil Ammitzbøll netop lavede.

Kl. 11:09

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:09

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for det. Vi har så også en ting til, som vi er lidt optaget af i forbindelse med det her. Man siger, at man slet ikke tager nogen, men så siger vi så til nogle af de flygtninge, som er i den allersværeste situation og måske har siddet rigtig lang tid i nogle af FN's lejre, at vi så godt kan tage en lille andel af dem til Danmark hvert år. Det er der flere fordele ved. For det første skal de vælge Danmark, Danmark skal vælge dem, og der er ingen familiesammenføring, fordi de kommer som en familie.

Er det også noget, Dansk Folkeparti, hvis man nu skal lave en løsning med regeringen og andre, så kunne se på og så sige: Okay, så tager vi en lille andel af de her kvoteflygtninge, men til gengæld er der et totalt stop for spontane asylansøgere?

Grunden til, at jeg spørger, er, at vi har stillet nogle ændringsforslag til et forslag, Dansk Folkeparti har fremsat her i Folketinget.

Kl. 11:10

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 11:10

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, det har I, og vi tager bare tingene i den rigtige rækkefølge, for vi vil gerne se, at der rent faktisk først sker de ting, som er forudsætningen for at komme derhen, hvor man taler om, hvor mange og hvem man så skal tage. Foreløbig er der jo ikke demonstreret nogen vilje til for alvor at gøre det.

Der tales jo f.eks. også fra socialdemokratisk side om et loft over, hvor mange der må komme til Danmark osv., men så længe man ikke er villig til at sætte nogen redskaber ind, sikres det jo ikke, at et sådant loft – det loft kunne være 0, mens nogen vil sige 1.000 – kan effektueres, og så er det jo ren teori.

Det er derfor, at vi først vil have flertallet for, at der er de redskaber, der skal til, for at vi som nationalstat selv kan styre det her, og så vil jeg gerne sætte mig og tage en kop kaffe om det andet med hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:11

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Vi må så se, hvornår det bliver. Den næste er hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 11:11

Morten Østergaard (RV):

Der er vist stillet kaffe op herude ved siden af, og så kan vi andre følge lidt med. Man kan blive helt varm om hjertet, når man hører al den omsorg for verdens forfulgte, alt imens at regeringen jo så gennemfører en finanslov med den vel mest markante beskæring af udviklingsbistanden i nyere tid. Men ikke desto mindre er det jo godt at have i hvert fald intentionerne.

Men jeg sad og blev meget imponeret af svaret til hr. Jakob Ellemann-Jensen. For det lykkedes hr. Kristian Thulesen Dahl, som jo på den måde er en af Tingets bedste debattører, at alliere sig med både et ja og et nej i England. Altså, uanset hvad udfaldet af afstemningen bliver, vil det være lige, som hr. Kristian Thulesen Dahl havde ønsket sig. Det er jo da på en eller anden måde et stærkt signal. Det er så ikke noget, vi rigtig har nogen indflydelse på her i Folketinget, kan man sige. Men om 1 år, når vi skal have afslutningsdebat, kan nogle af os i hvert fald håbe på, at det ikke bliver med et EU uden Storbritannien.

Det store spørgsmål, som jeg gerne vil stille hr. Kristian Thulesen Dahl, er, om man står inde for løftet til danskerne om, at det heller ikke bliver med et Europol uden Danmarks deltagelse. Vil hr. Kristian Thulesen Dahl i dag garantere, at det løfte, der blev afgivet til danskerne, om, at vi fortsætter i Europol uden ophold, stadig står ved magt?

Kl. 11:12

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:12

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, som vi gjorde klart for danskerne i folkeafstemningskampagnen op til 3. december, var, at man får mulighed for at fastholde tilknytningen til Europol. Det kan man jo gøre på flere måder. Man kan gøre det ved hjælp af en parallelaftale. Man kan gøre det ved, som vi også sagde, at man spørger danskerne igen ved en ny folkeafstemning. Vi har jo duelleret lidt om det her også forud for den her afslutningsdebat i andre situationer. Når vi jo ikke nu er klar til at diskutere en folkeafstemning og dens præmisser, og hvordan og hvorledes den skal foregå, er det, fordi vi forlanger, at der gøres et ordentligt stykke arbejde for at sikre Danmark en parallelaftale. Vi betragter det som en rent politisk vurdering, om man vil lave sådan en parallelaftale eller ej. Vi tror ikke, at den er juridisk svær at lave. Altså, hvis man for et år siden havde sagt, at den britiske premierminister var kommet hjem med en aftale, som kunne danne baggrund for en folkeafstemning her den 23. juni for briterne, ville folk have sagt, at det slet ikke kunne lade sig gøre; det kunne man ikke juridisk overkomme, og hvordan skulle man finde ud af det? Det gjorde man, da man skulle, og det kan man også med en parallelaftale for Danmark.

Kl. 11:13

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:13

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes da egentlig, at svaret trods alt er prisværdigt i den forstand, at jeg betragter det som en bekræftelse af, at løftet står ved magt, og at hvis der ikke kan findes en parallelaftale, skal der være en ny folkeafstemning. Det synes jeg da er det første vigtige resultat fra debatten i dag.

Vi kan så gå lidt videre og se lidt længere frem i tiden. Jeg har bare et opklarende spørgsmål. Jeg læste, at hr. Peter Skaarup i et interview i Jyllands-Posten på et tidspunkt sagde, at Dansk Folkeparti ikke havde taget stilling til, om man pegede på den nuværende statsminister ved et kommende folketingsvalg. Jeg skal bare høre, om man er kommet videre med de overvejelser, så man i dag har et svar på det. Eller er det stadig væk noget, man synes er uaktuelt? Jeg tror, formuleringen var, at det er uaktuelt at tage stilling til nu.

Kl. 11:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det synes jeg da er det tætteste, man kan komme det. Mig bekendt har statsministeren ikke i dag udskrevet folketingsvalg, og han har heller ikke bebudet, at han er på vej til at gøre det. Vi skal nok tage stilling til tingene. Vi støtter den statsminister, vi har, og vi håber på, at vi får et rigtig godt samarbejde i en valgperiode, som der stadig væk er 3 år tilbage af. Så der skal laves rigtig meget politik, og vi håber, at vi får mange gode resultater igennem.

Kl. 11:14

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:14

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg synes jo, at det har været et lidt træls år i dansk politik, for at bruge et jysk udtryk. Jeg var måske sådan lidt blåøjet, da jeg blev valgt første gang, men jeg havde jo noteret mig de mange løfter, som Dansk Folkeparti havde givet i valgkampen, om, at man fortsat ville bevare og kæmpe for velfærden. Vi havde f.eks. i SF og Dansk Folkeparti lavet en fælles aftale om dagpengemodtagerne om at finde en god dagpengeløsning, man havde lovet ikke at skære på ældreområdet, man havde lovet ikke at ændre ved kontanthjælpen. Det, jeg så kan se nu, et år efter og et år klogere, er, at man ikke fik lavet en god løsning for dagpengemodtagerne – der kom i hvert fald ikke flere penge med, som Dansk Folkeparti og SF ellers havde aftalt. Der er foretaget store besparelser på kommunerne. Jeg ved, at Dansk Folkeparti herinde også har mange byrådsmedlemmer, så jeg ved også, at det er noget, de oplever, når de nu skal lave budgetter. Man har brugt pengene på til gengæld at give billigere biler, man har givet penge til privatskolerne, og man har fastfrosset grundskylden.

Nu sagde hr. Kristian Thulesen Dahl før, at man først vil give skattelettelse, når man havde sikret kernevelværdien. Jeg skal bare lige høre: Er det så hr. Kristian Thulesen Dahls opfattelse, at man nu har sikret kernevelværdien, siden man allerede nu er begyndt at give skattelettelse, billigere biler og penge til privatskolerne?

Kl. 11:16

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:16

Kl. 11:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, altså, vi har jo lavet en finanslov for 2016, som har en realvækst i den offentlige økonomi, så vi bruger flere penge på vores samlede velfærd. Jeg nævnte også i mit ordførerindlæg, at vi har sat 2,4 mia. kr. ekstra af til sundhedsområdet, vi har sat en værdighedsmilliard af, som jo i hvert fald gør, at kommunerne samlet set har en halv milliard ekstra at gøre godt med, altså mere at gøre godt med i år end sidste år. Så i forhold til udgangspunktet for spørgeren her, der handler om, at der er store besparelser i kommunerne, vil jeg sige, at det ikke er i det første finanslovsår, vi har haft et medansvar for.

Dagpengene bliver nævnt, men at der ikke er kommet flere penge til dagpengeområdet er jo ikke rigtigt. Den aftale, vi har indgået med Venstre og Socialdemokratiet, giver 300 millioner mere til dagpengesystemet. Det var en forudsætning for os, for at vi mente, at vi kunne løse det her på en god måde, at der blev tilført flere penge, præcis som vi havde sagt i valgkampen, sammen med SF i øvrigt. Jeg er bekendt med, at SF ikke synes, 300 mio. kr. var nok, respekt for det, man må jo kæmpe, som man vil, men at vi ikke har afsat flere penge til dagpengesystemet, er simpelt hen notorisk forkert.

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jacob Mark.

Kl. 11:17

Jacob Mark (SF):

[Lyddufald] ... rigtigt, at der ikke skal spares ude i kommunerne. For få dage siden var jeg ude i Assens Kommune, hvor hr. Jens Henrik Thulesen Dahl er byrådsmedlem. Der overvejer man at lukke skoler, fordi man skal finde store besparelser. I min egen kommune, Køge, hvor Dansk Folkeparti også sidder ved magten, sidder man lige nu og har et sparekatalog, der også handler om at spare på ældre, spare på skoler, spare på børn. Og det er jo et direkte resultat af den politik, der bliver ført.

Når hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at man først vil give topskattelettelser, når kernevelværdien er sikret, betyder det så, at man er klar til at give topskattelettelser nu? For det må jo betyde, at hr. Kristian Thulesen Dahl mener, at velfærdens allerede er sikret. Jeg vil bare høre, om hr. Kristian Thulesen Dahl kan give en garanti for, at der ikke bliver givet topskattelettelser her til efteråret.

Kl. 11:17

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi blander rigtig mange ting sammen lige nu, og det er også fair nok, sådan skal det være i en afslutningsdebat. Jeg bliver bare nødt til at sige, at jeg godt ved, hvad der foregår ude i kommunerne. Jeg ved godt, at man sidder med sparekataloger i forhold til de kommende år, fordi man har en diskussion om et omprioreringsbidrag, og hvad der skal ske med det. Jeg siger bare, at det første år, altså 2015-16, hvor Dansk Folkeparti igen har haft medindflydelse på dansk politik, har kommunerne fået flere penge at gøre godt med, end de havde sidste år. Det står i kontrast til dengang, hvor vi havde en socialdemokratisk ledet regering med De Radikale og på et tidspunkt også med SF. I den periode var der minusvækst i kommunerne. Samlet set i den periode fik kommunerne mindre at gøre godt med. Nu er, jeg havde nær sagt socialisterne fra magten, og nu får kommunerne mere at gøre godt med. Det er jo bare et faktum.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.
Kl. 11:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Det var egentlig en spændende debat. Jeg håber, at hr. Jacob Mark vil stille nogle spørgsmål til mig om det også, når jeg kommer på til sin tid. Men det er jo ikke det, vi snakker om nu.

Jeg var enig i hovedparten af det, ordføreren var inde på. Det er nok ikke en hemmelighed for nogen, at Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti har lidt forskellige holdninger til, hvordan udgifterne i den offentlige sektor skal vokse. Lad nu det ligge. Vi er sikkert enige om, at både politi, forsvar, ældrepleje osv. er en del af kernevelværdien.

Er vi så ikke enige om, at forudsætningen for, at vi får den kernevelværdi, er, at vi hele tiden gør vores yderste for at skabe rammer for et godt og sundt og stærkt erhvervsliv, der tjener pengene, så vi har råd til det her?

Kl. 11:19

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, det er vi fuldstændig enige om. Altså, vi ved godt, hvor pengene kommer fra. Det er ikke os her i Folketinget, der tjener dem hjem til landet. Det er der virksomheder, der gør, som med nogle dygtige medarbejdere producerer nogle gode produkter, som kan sælges, og det er jo den eksport, der giver os mulighed for at få noget værdiskabelse i det danske samfund. Så det er vi fuldstændig klar over.

Derfor er det også vigtigt, at vi har noget vækst i det danske samfund. Og vi er selvfølgelig også glade, når der som i går begynder at komme sådan lidt positive pip ind om en større vækst i den danske økonomi end den, man havde forventet. Det er vigtigt, og hvis der på den måde kan komme lidt optimisme, er det rigtig godt.

Jeg tror så, at en del af den optimisme jo bl.a. kommer ved, at man har fornemmelsen af, at politikerne har styr på tingene – også styr på den offentlige økonomi, selvfølgelig. Det synspunkt tror jeg også vi deler, herunder også hvad angår situationen omkring flygtninge og migranter, som jo har sparket benene fuldstændig væk under os alle sammen, i forhold til hvad vi troede der var at gøre godt med osv. Det er et must at få styr på det, for at man i virkeligheden kan alt det andet.

Kl. 11:20

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 11:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg er fuldstændig enig i det sidste. Det har været en voldsom udgift, der er kommet. Jeg tager det som et tilsagn om fortsat at ville kæmpe for at styrke de danske virksomheder. Det kan være, at vi senere på året kan se, om der kan findes yderligere tiltag for det.

Kl. 11:21

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Den næste spørger er hr. Magnus Heunicke, Socialdemokraterne.

Kl. 11:21 for kan man ikke bare sige nej til de topskattelettelser? Det er jo så nemt at sige enten ja eller nej.

Kl. 11:24

Magnus Heunicke (S):

Tak. Jeg har virkelig prøvet at lytte efter formanden for Dansk Folkepartis forsøg på at svare på de mange spørgsmål, der efterhånden har været om, hvad der er Dansk Folkepartis holdning til topskattelettelser, som alle andre partier i den blå blok, man er med i, jo har sagt skal på dagsordenen. Der har endda været partier, som er kommet med ultimative krav og har sagt, at hvis ikke der kommer topskattelettelser – endda på 5 pct., tror jeg – så har vi ikke nogen blå regering ved juletid. Så det skal på dagsordenen til efteråret, og alle mulige har prøvet at spørge til det, og formanden har jo med vanlig elegance forsøgt at bevæge sig lidt som en kat på et varmt bliktag og sådan forsøgt at danse rundt dér, men det bliver mere og mere hedt for Dansk Folkeparti, for vi trænger til at få et svar: Vil Dansk Folkeparti kunne stemme for en aftale, hvor man sænker topskatten?

Kl. 11:22

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, at hr. Magnus Heunicke bliver skuffet eller i hvert fald professionelt vil lade sig skuffe. Jeg tror aldrig, jeg vil kunne svare på det spørgsmål i den her afslutningsdebat på en måde, der vil tilfredsstille hr. Magnus Heunicke. For vi går ikke ind i et forhandlingslokale og på forhånd udstikker ultimative krav til indholdet af en aftale, vi i givet fald kommer til at lave. Det gør vi ikke. Jeg ved, at andre partier har taget den forhandlingsteknik til sig, fordi man egentlig har fundet ud af, at det måske er måden, man får allermost igennem i dansk politik på, når man skal forhandle med forskellige partier.

Men jeg vil da også godt lige sige i mit svar, at jeg da håber, at når vi når til efteråret og vi skal forhandle større ting, så er Socialdemokratiet med ved forhandlingsbordet. Det er jo egentlig påfaldende, at vi her ved afslutningsdebatten allerede ser et udgangspunkt hos Socialdemokratiet, der handler om, at der er man ikke at finde. Det er da noget mærkeligt noget. Altså, jeg vil da omvendt gerne gøre mit til, at Socialdemokratiet finder ind til forhandlingsbordet, og at vi diskuterer, om ikke der er nogle fælles flader, vi kan bruge til at få Danmark på ret køl på de områder, hvor vi har brug for det, og få givet Danmark et skub fremad. Så kunne det jo være interessant, for så kunne jeg i virkeligheden spørge hr. Magnus Heunicke om det samme, og så ville jeg nok også få det svar, at man selvfølgelig forhandler, men at det på linje med Dansk Folkeparti heller ikke er med det udgangspunkt, at man ønsker topskatten sænket. Det er det nemlig ikke.

Kl. 11:23

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Magnus Heunicke.

Kl. 11:23

Magnus Heunicke (S):

Jeg synes, at det bliktag bliver mere og mere varmt at hoppe rundt på, for sagen er jo den, at sidste gang hr. Thulesen Dahl gik ind i et rum sammen med en blå regering, lavede man det, man kaldte forårspakke 2.0. Det var tilbage i 2009. Vi har fået et svar fra skatteministeren, der siger, at de 100 rigeste danskere dengang med det, man i folkemunde kaldte rødvinnsreformen, fik en skattelettelse pr. person på 2,7 mio. kr. årligt. Det var skævt, så det battede. En enlig pensionist fik omkring 150 kr. i skattelettelse om måneden. Det var skævt, så det battede, og det er den skævhed, der bør være et flertal imod denne gang, hvis Dansk Folkeparti lever op til det, man har sagt til vælgerne. Hvorfor kan man ikke komme med et konkret svar? Hvor-

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, der er forunderligt, er – og man har sagt det mange gange – at når man mener, at der i 2009 blev skabt en skattereform, der var den mest skæve overhovedet, og som var usympatisk osv., hvorfor man så ikke lavede den om, da man kom til magten i 2011. Hvorfor hævdede man så grænsen for, hvornår folk skulle betale topskat, så man i virkeligheden øgede de skævheder med den skattereform, man lavede i 2012? Hvis det var så frygteligt, hvorfor lavede man det så ikke om? Der er jo andre partier, der støtter Socialdemokratiet ved forskellige lejligheder, der også i dag har stillet spørgsmålet: Når man er imod det ene og det andet og det tredje, vil det så sige, at man ruller det tilbage efter et valg. Det kan vi ikke få svar på, vel?

Kl. 11:24

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokraterne.

Kl. 11:24

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg vil godt blive lidt i topskattespørgsmålet. Jeg tror ikke, det er et udslag af ond vilje, når partierne har meget stor interesse i Dansk Folkepartis holdning til topskat. Grunden til, at vi Socialdemokrater er i tvivl om Dansk Folkepartis intentioner, er jo historisk betinget, som også hr. Magnus Heunicke var inde på. Da Dansk Folkeparti senest var parlamentarisk grundlag for en Venstreledet regering, sikrede I jo flertallet for at gennemføre massive skattelettelser til de allerrigeste mennesker i Danmark med den såkaldte forårspakke 2.0. Et svar fra daværende skatteminister Troels Lund Poulsen gjorde det helt klart, at reformen betød, at de 100 rigeste danskere fik en gennemsnitlig skattelettelse på 2,7 mio. kr. om året. Kan hr. Kristian Thulesen Dahl ikke bekræfte, at det var konsekvensen af forårspakke 2.0?

Kl. 11:25

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:25

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil overhovedet ikke på nogen måde forsøge at tale om eksempler, som jeg går ud fra at nogle har beregnet osv. Det har jeg jo ingen forudsætninger for. Jeg står jo ikke med de samme tal heroppe, jeg vil bare sige, at der er noget, der virkelig underer mig. Men lad os nu sige, at der i 2009 skete noget, der forgyldte de rigeste, og lad os nu sige, at det er udgangspunktet for Socialdemokratiet, da Socialdemokratiet får regeringsmagten i 2011. Hvorfor hæver man så ikke skatten for de rigeste? Hvorfor bruger man så ikke det flertal, man får i 2011, til at gå imod den skævvridning, som man mente skete i 2009? Hvorfor lod man den stå – punkt 1? Punkt 2: Hvorfor gik man i stedet i gang med at hæve grænsen for, hvornår man skal betale topskat i det her land, og dermed gav en skattelettelse oveni til de allerrigeste, der åbenbart lige havde fået en usympatisk skattelettelse? Er der ikke en eller anden socialdemokrat, der kan give et svar på det?

Kl. 11:26

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 11:26

Værsgo, ordfører.

Kl. 11:29

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg kan godt forstå, at ordføreren returnerer med et modspørgsmål, men man har jo haft mulighed for at spørge til Socialdemokraternes politik. Så nu vil jeg bede om at få et svar fra ordføreren. Dansk Folkeparti turnerede under valgkampen sidste gang med et slogan: Dansk Folkeparti ved du, hvor du har. Har ordføreren forståelse for, at danskerne med den historiske bagage, der ligger omkring at give de allerrigeste danskere massive topskattelettelser, kan være en lille smule i tvivl om, hvor vi helt præcist har Dansk Folkeparti – også i betragtning af, at Dansk Folkeparti jo ikke vil give et klart svar på, hvorvidt I, når I kommer ud af forhandlingslokalet, vil stemme for at sænke topskatten.

Kl. 11:27

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 11:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, det er jo svært at gøre folk tilfredse. Jeg har jo sagt, hvad Dansk Folkepartis holdning er. Vi går ikke ind i et forhandlingslokalet for at sænke topskatten. Vi mener ikke, at vi kan finde beløb til skattelettelser, og hvis vi kan, så mener vi, at de skal gives i bunden.

Så har jeg punkt 2 sagt, at jeg synes, det vil være på sin plads, at Socialdemokratiet byder sig til i de forhandlinger, forsøger at komme med i diskussionerne om Danmarks fremtid i stedet for her i en afslutningsdebat forud for det efterår, hvor vi åbenbart skal diskutere de her ting, nærmest at melde sig ud. Det synes jeg da er noget mærkeligt noget. Helt ærligt, det synes jeg da er noget mærkeligt noget. Vi står her mindre end et år efter et folketingsvalg, og det store Socialdemokrati virker, som om det har meldt sig helt ud af at få indflydelse på de her ting.

Kl. 11:28

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Så er vi nået til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:28

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Jeg vil fortsætte i topskattesporet, for jeg synes, det er lidt svært at få et svar. Hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at man ikke stiller ultimative krav, og at man siger, hvad man vil, men det er jo ikke helt rigtigt. Altså, vi har hørt hr. Søren Espersen være meget klar i mælet om, at hvis der blev ført en udenrigspolitik uden Dansk Folkeparti, ville regeringen vælte. Jeg tror også, at hvis det var sådan, at man gik ind til en forhandling om en mere lempelig udlændingepolitik, så kunne man sagtens finde ud af at sige på vej ind ad døren, at der ikke ville blive flyttet et komma.

Men lige når det kommer til topskat, er det åbenbart svært at udstede de samme garantier, og det synes jeg er ærgerligt. For Dansk Folkeparti sidder jo med muligheden for at stoppe det her, ligesom man sad med muligheden for at stoppe efterlønsreformen.

Der er jo to tilgange til en forhandling. Man kan selvfølgelig godt gå ind og prøve at påvirke det i en god retning, og det kan være rigtig godt i mange tilfælde, men i en situation, hvor vi snakker om, om vi skal bruge milliarder på at gøre millionærerne endnu rigere, end de er i dag, var det måske en god idé, at man allerede på vej ind ad døren meldte ud, at det vil Dansk Folkeparti under ingen omstændigheder være med til.

Kl. 11:29

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Vi skal lige have en lille smule mere ro i salen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror nu, jeg kan finde citater fra spørgeren om, hvordan man gør i forbindelse med sådan en forhandling, altså om det er en god idé at udstikke ultimative krav på forhånd, eller det ikke er – i forhold til at nå længst med det, man gerne vil. Så det er bare en principiel holdning, vi har til at gå til forhandlinger. Og den fastholder vi, også i forhold til efterårets forhandlinger.

Er der så tvivl om, hvad Dansk Folkeparti går efter? Nej, det er der ikke, for det har jeg svaret på rigtig mange gange i dag og tidligere. Ønsker Dansk Folkeparti, at topskatten skal ned? Nej, det ønsker vi ikke. Ønsker vi, hvis der bliver plads til skattelettelser, at de blev givet i bunden, så folk med lave indkomster har lidt ekstra ud at gå på arbejde? Ja, det ønsker vi. Det er vores politik.

Det skal stå krystalklart, hvad vores politik er, og hvad vores målsætninger er, når vi i givet fald, hvis vi kommer dertil, er inde i et forhandlingslokale om de her spørgsmål. For så kan hr. Pelle Dragsted og alle andre, alle danskerne, vurdere os på det indhold, vi kommer ud med, hvis det lykkes at lave en aftale. Og så skal vi stå til ansvar – præcis som det gælder for alle partier, når man indgår i forhandlinger – for det, vi sagde, og det, vi i givet fald måtte ende med at acceptere i en aftale: Er det tilfredsstillende – ja eller nej?

Sådan er det, og det får vi i givet fald også lejlighed til diskutere her i Folketingssalen, hvis vi når så langt.

Kl. 11:30

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 11:30

Pelle Dragsted (EL):

Det er nok det, der kan bekymre mange danskere lidt, for vi har jo før hørt Dansk Folkeparti være meget klare i mælet om, hvad der var deres linje, at der f.eks. ikke skulle pilles ved efterlønnen, at der f.eks. ikke skulle pilles ved dagpengene, eller at der f.eks. ikke skulle pilles ved ydelserne til kontanthjælpsmodtagere. Og når man så kommer ud af forhandlingslokalet, har man i mange tilfælde desværre gjort det modsatte. Det er Dansk Folkeparti ikke det eneste parti, der har gjort. Det er der desværre også mange andre der har gjort. Det tror jeg er noget af grunden til, at mange vælgere nogle gange ser med lidt skepsis på os herinde.

Derfor vil jeg egentlig bare gerne have gjort en ting klart, og det håber jeg at ordføreren kan gøre. Dansk Folkeparti har vel fat i hånden. Uden Dansk Folkepartis stemmer bliver der ingen lettelser af topskatten. Kan ordføreren i det mindste ikke bekræfte det?

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, jeg vil bestemt tro, at det er præcis sådan, som hr. Pelle Dragsted formulerer det. Altså, jeg håber da ikke, der lige pludselig er andre partier, der byder sig til på den dagsorden. Det ville også svække Dansk Folkepartis forhandlingsposition enormt, hvis det var sådan, og jeg kan ikke se, hvor det flertal skulle være. Derfor er det også, at vi er rimelig fortrøstningsfulde om, at vi får noget ud af det, hvis det måtte komme dertil, at vi sidder i sådan en forhandling. Og så står vi til ansvar for, hvad vi måtte gøre.

Der skal ikke være tvivl om, hvad vores udgangspunkt er. Vi går ikke ind i et forhandlingslokalet for at lempe på topskatten. Hvis der kan findes penge til skattelettelser, mener vi, det skal være i bunden.

Det er folk med lave indkomster, der har brug for at have lidt mere ud af det, når de går på arbejde.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det hr. Jesper Petersen, Socialdemokraterne.

Kl. 11:32

Jesper Petersen (S):

Diskussionen om topskat er interessant, fordi hr. Kristian Thulesen Dahl er anderledes åben for den debat, end han har været tidligere på foråret. Lige før virkede det, som om der var informationer om skattelettelserne i 2009, hr. Kristian Thulesen Dahl ikke rigtig var bekendt med. Men jeg har nu gjort mig den ulejlighed at finde det samme svar, som hr. Kristian Thulesen Dahl i hvert fald burde være bekendt med, og som jo altså viste, at der var en årlig skattelettelse på 2,7 mio. kr. til de 100 rigeste danskere, og at en almindelig folkepensionist fik 100 kr. om måneden.

For at spørge på en anden måde: Synes hr. Kristian Thulesen Dahl egentlig, der var en retfærdig og rimelig fordeling af goderne i den skattereform?

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, hvis vi havde lavet det selv, havde det set anderledes ud, det er da åbenbart. Det, der i virkeligheden er spørgsmålet til hr. Jesper Petersen – og en eller anden socialdemokrat må jo svare på det i dag – er, at når man i dag vælger at trække 2009-reformen frem som noget af det mest usympatiske, en skattereform, der gav de allerrigeste alt for store skattelettelser, så må man jo svare på, hvad man gjorde i 2011, da man fik magten og fik flertallet. Hævede man så skatten igen for de mennesker? Nej, det gjorde man ikke. Hvad gjorde man i stedet for? Man gav dem en yderligere skattelettelse.

Altså, hykleriet må da høre op. På et eller anden tidspunkt måtte der da være en socialdemokrat, der rejser sig op og forklarer sammenhængen i, at man her i en afslutningsdebat i 2016 trækker en 2009-reform, der går to folketingsvalg tilbage, frem som det mest usympatiske. I mellemtiden har man selv haft regeringsmagten og ikke gjort noget ved det. Nogen må da forklare logikken i det.

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Jesper Petersen, værsgo.

Kl. 11:34

Jesper Petersen (S):

Hr. Kristian Thulesen Dahl vælger den taktik i dag, at når man ikke kan svare på spørgsmålet, må man hidse sig op. Så står man på talerstolen og hidser sig gevaldigt op for ligesom at aflede opmærksomheden, så vi kan snakke om noget andet. Hvorfor kan man ikke bare svare på, om man synes, det var en retfærdig måde at lave skattepolitik på, da man sidste gang gik ind i et rum sammen med statsministeren og skabte den her ekstreme ulighed mellem de rigeste danskere og almindelige folkepensionister?

Siden hen blev der så lavet en reform, hvor det var almindelige lønmodtagere, der var i fokus. Det var dem, der fik broderparten af en skattelettelse. De mest vellønnede metalarbejdere fik det samme ud af den reform, som de allermest velstillede danskere gjorde.

Hr. Kristian Thulesen Dahl får for vel nu syvende gang chancen for at svare på, om man vil afvise at give topskattelettelser, og om

man synes, det var retfærdigt, at de rigeste danskere dengang skulle have så stor en lettelse.

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Værsgo, ordfører.

Kl. 11:35

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Jesper Petersen er på gyngende grund. Han har simpelt hen scoret et gigantisk selvmål, og i stedet for bare at erkende det siger han et eller andet om ophidselse på talerstolen. Jeg svarede præcis på det, jeg blev spurgt om. Jo, jeg sagde præcis, at hvis vi selv havde lavet skattereformen i 2009, havde den set anderledes ud. Ja, selvfølgelig havde den det.

Så spurgte jeg tilbage: Når det, der skete i 2009 – nemlig at de allerrigeste fik en for stor skattelettelse – var det mest usympatiske, der næsten er sket i nyere tid, og man så har haft regeringsmagten i 3½ år siden, hvorfor har man så ikke lavet det om? Hvorfor har man givet de samme mennesker en yderligere skattelettelse? Det er det, som Socialdemokratiet bliver nødt til at svare på i løbet af i dag i den her afslutningsdebat. Og jeg kan love Socialdemokratiet for, at vi kommer tilbage til det spørgsmål.

Kl. 11:35

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Foreløbig er det fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:35

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren. Jeg hæftede mig ved det, som ordføreren sagde om hjælp i nærømråderne. Det er vi jo meget enige i i Alternativet. Vi synes så også, vi skal investere her i Danmark, for vi vil gerne integrere de mennesker, der kommer til Danmark. Men hvis vi lige holder fast i det med nærømråderne, kunne ordføreren så uddybe ordførerens politik i forhold til en kommende finanslov, nemlig om man er villig til at afsætte flere penge til nærømråderne netop for at hjælpe der, så vi forhåbentlig kan begrænse den store gruppe af mennesker, der er nødt til at flygte?

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:36

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg ser meget gerne, at Danmark bliver et af de absolut førende lande i forhold til at hjælpe i nærømråderne. Jeg synes, det har været grotesk at følge de historier, der har været, om, at man ikke har haft tilstrækkeligt med madrationer i flygtningelejrene, altså at de mest basale fornødenheder ikke har været til rådighed. Og det er, fordi landene ikke samlet set har doneret nok til arbejdet i nærømråderne. Jeg synes, det er helt logisk, at når vi samtidig har den politik, at det er dér, man hjælper bedst, så skal vi også være parate til at hjælpe mere dér. Det har vi arbejdet på i forbindelse med den indeværende finanslov, men det skal vi også arbejde med i forhold til finansloven for næste år.

En del af løsningen er jo også, at der bruges færre penge – det er så vores holdning – på flygtningepolitik i Danmark, og at de penge så kan bruges bl.a. i nærømråderne til at løfte niveauet for Danmarks og andre landes hjælp dér.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Josephine Fock.

Josephine Fock (ALT):

Tak for det svar. Men det, jeg hører ordføreren sige, er, at det er et enten-eller. Det er ikke et både-og. Alternativet er af den opfattelse, at det er et både-og, men jeg hører ordføreren sådan, at det er et enten-eller. Skal jeg forstå det sådan, at ordføreren ikke vil give flere penge til nærområderne, hvis der også bruges penge på flygtninge her i Danmark?

Kl. 11:37

Det har vi gjort for at sikre, at det ikke er unødigt mere attraktivt at komme til Danmark frem for til andre lande som asylansøger, og vi har gjort det, fordi vi synes, at der skal være en rimelig balance imellem det at have bidraget til det danske samfund på den ene side og at have adgang til de meget generøse ydelser, vi har i Danmark, på den anden side. Og det har virket. Mens Sverige og Tyskland fik 100 pct. eller 130 pct. flere asylansøgere sidste år, var stigningen i Danmark omkring 40 pct. Siden da er reglerne blevet strammet bredt med bl.a. nye regler for statsborgerskab, permanent ophold og familiesammenføring. Vi bidrager i den grad fortsat til løsningen af den fælles udfordring, men man skal kunne følge med, og vi skal passe på Danmark.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 11:37

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, jeg anerkender, at det også er et både-og. Vi har gjort det med den finanslov, der er lavet for i år, at selv om der er blevet afsat 4,4 mia. kr. af den samlede udviklingsbistand til flygtninge i Danmark, har vi samtidig haft fokus på, at en større del af de ressourcer, vi bruger rundt omkring i verden, kunne bruges i nærområderne. Og den øvelse bør vi gøre igen, også i forbindelse med finansloven for næste år.

Herudover er der så bare det perspektiv i det, at hvis man bruger 1 kr. mindre på flygtninge i Danmark, på migranter i Danmark, så kan man bruge den krone i nærområdet, og der batter den altså mere og hjælper flere mennesker. Derfor ser vi også en klar mulighed for Danmark i at blive førende inden for at hjælpe i nærområderne, ved at man konverterer flygtningepolitik i Danmark til flygtningepolitik i nærområderne.

Kl. 11:38

Derfor har vi sat flere penge af til den humanitære bistand i verdens brændpunkter. Det er for os at se en bedre balance mellem at hjælpe mennesker i nød og at passe på vores eget samfund. Jeg glæder mig over, at der nu bredt er ved at opstå en erkendelse af, at den tidligere regering gik alt, alt for vidt med sine lempelser. Derfor vil jeg gerne takke Socialdemokraterne for at have været med til at rulle i hvert fald en del af det her tilbage.

For det andet har vi sikret, at det bedre kan betale sig at arbejde. I dag er der flere end trekvart million danskere i den arbejdsdygtige alder, som er på offentlig forsørgelse, og det er ganske enkelt for mange. Det går ud over vores mulighed for at investere i kernevelfærd og flere arbejdspladser, hvis for mange af de fælles midler går til offentlig forsørgelse. Derfor har vi genindført et kontanthjælpsloft og en 225-timersregel, så det for flere bedre kan betale sig at arbejde. Vi mente ganske enkelt ikke, det var rimeligt, at der ikke var nogen kontant og mærkbar gevinst ved at arbejde på fuld tid i et lavtlønsjob i forhold til at være på kontanthjælp.

For tredje har vi givet virksomhederne bedre vilkår og sænket skatten. Vi har annulleret reklameafgiften og den femdobling af NO_x-afgiften, som fandt sted under den tidligere regering. Vi har besluttet at gøre det billigere at gennemføre generationsskifte i familieejede virksomheder, og vi har gjort det billigere at købe en sikker familiebil og sidde i sin ejerbolig gennem en sænkelse af registreringsafgiften og en fastfrysning af grundskylden. Sammen med en vækstpakke, en fødevarer- og landbrugspakke og udflytning af statslige arbejdspladser har det skabt et bedre fundament for flere private arbejdspladser i hele Danmark.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Vi når ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 11:43

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Regeringen skal have ros for at gennemføre sit politiske program. Det er jo sandt, og det kunne også godt have været mig, der oprindeligt havde sagt det, men ordene stammer fra hr. Uffe Elbæk, da han sammen med sine trosfæller var samlet til årsmøde i weekenden. Hr. Uffe Elbæk stoppede så ikke dér, men fortsatte med at sige, at landet er ledet af en mindretalsregering, der gør alt det forkerte. Det er jeg så ikke super enig med hr. Uffe Elbæk i.

Til gengæld illustrerer ordene fra hr. Uffe Elbæk egentlig meget godt den opfattelse, jeg har af arbejdet her i Folketinget, siden Danmark efter valget for knap 1 år siden fik en ny regering. Selv mennesker, der ikke bryder sig om vores politik, må anerkende, at vi har været effektive, at vi har nået meget – kort sagt: Vi har fået noget fra hånden. Oven i købet minder det til forveksling om det, som vi gik til valg på – som lidt af en nyskabelse her i 2010'erne.

Derfor kan Venstre i dag se tilbage på et år fyldt med resultater. Det er et skridt på vejen til et endnu bedre Danmark. Jeg har kun 10 minutters taledid, så jeg skal ikke stå her og gennemgå de forbedringer og de resultater, som vi har opnået, punkt for punkt. Men jeg vil gerne fremhæve nogle af dem, som jeg ser som de vigtigste, for de siger noget om den retning, vi ønsker for Danmark.

For det første er de udlændingepolitiske lempelsers guldalder under den tidligere regering forbi. Vi har strammet udlændingepolitikken markant, fordi det var bydende nødvendigt. Vi startede med at indføre integrationsydelsen på SU-niveau og at genindføre optjeningsprincipperne i forbindelse med børnepenge og folkepension.

For det fjerde har vi styrket kernevelfærd. Vi har tilført i alt 3,4 mia. kr. til sundheds- og ældreområdet i 2016. Det betyder, at kommunerne har fået penge til en mere værdig ældrepleje. Det betyder, at vi kan genindføre en behandlingsgaranti og gøre mere for de ældre medicinske patienter, som alt for ofte ender som katebold i systemet, men det betyder også, at vi bruger færre penge på noget andet, det gælder bl.a. på kulturområdet og på udviklingsbistanden.

Det er en prioritering, og uden modet til at træffe den slags beslutninger og uden modet til at sige, at der er noget, der er vigtigere end andet, kommer man ikke nogen vegne i politik. Det ville være dejligt, hvis man bare kunne sige, at der er penge nok til det hele, men det er der ikke. Ethvert valg indebærer et fravalg, og at hævde andet er simpelt hen ikke ansvarligt.

Se, det her var en brøkdal af Venstres resultater i de seneste år. Der er mange flere, hvor de kommer fra, f.eks. bedre retssikkerhed med krav om dommerkendelse for SKATs kontrol på privat grund, et indrejseforbud til Syrien, højere straf for voldtægt, fuld åbenhed om folkeskolernes resultater, den første trepartsaftale, eftersyn af inklusion i folkeskolen og meget andet.

I stedet for at blive ved med at opremse de her resultater vil jeg sådan set runde af med at sige tak til alle de partier, som har været med til at gøre de her resultater mulige, og det vil sige alle Folketingets partier, herunder Alternativet – trods den kritik, jeg nævnte før – som jo f.eks. var med til at sikre boligjobordningen. Så noget må

vi jo gøre rigtigt et eller andet sted. Og jeg glæder mig til, at vi i næste folketingsår kan nå mindst lige så meget, som vi har nået i år, fordi vi har meget mere i ærmet.

Jeg glæder mig også til dagens debat, og jeg håber, den bliver både livlig og interessant, og det håber man jo altid, men jeg fornemmer allerede også, at venstrefløjnen lader til igen at være faldet tilbage til nogle af de dårlige vaner fra forrige oppositionstid med at kritisere, kritisere og kritisere, og så lige kritisere lidt ekstra for en god ordens skyld, og det er fint. Det kan jeg godt tage. Jeg står gerne på mål for det hele, det er jo sådan set derfor, jeg er her.

Jeg vil bare for en god ordens skyld anbefale, at man nøjes med at kritisere det, som man har intentioner om at lave om, hvis man nu får magt, som man har agt. Så hvis man på sædvanlig og let populistisk vis f.eks. kritiserer det, man italesætter som billigere Porscher til millionærerne, som jo i virkeligheden drejer sig om, at hr. og fru lønmodtager nu kan slippe med en favørafgift på bare 150 pct. på en sikker familiebil, forventer jeg, at man er klar til at garantere, at man vil ændre på det efter et valg. Ellers så er det jo bare tomme ord. Tak for ordet.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Nicolai Wammen, Socialdemokraterne, for den første korte bemærkning. Værsgo.

Kl. 11:46

Nicolai Wammen (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren. Hvis man skulle give stilkarakter, ville den blive tårnhøj. Problemet er, at der jo også er indhold i sådan en tale. Og det interessante er, at hr. Jakob Ellemann-Jensen sagde, at regeringen nærmest til forveksling havde levet op til sine valglofter.

Et af de løfter, regeringen gik til valg på, og en af de ting, som statsministeren har sagt han skal bedømmes på, med hensyn til om regeringen en fiasko eller ej, er i forhold til straksopbremsning af asylansøgere. Jeg skal bare helt stilfærdigt spørge ordføreren: Kan ordføreren bekræfte, at der i modsætning til, hvad Venstre lovede i valgkampen, er sket en stigning i antallet af asylansøgere, der er kommet til Danmark, i den tid, regeringen har haft ansvaret? Og hvis det er tilfældet, vil jeg gerne høre ordføreren, om han vil beskrive det som en fiasko, eller om ordføreren er tilfreds med regeringens indsats?

Kl. 11:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:48

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil bestemt ikke benævne noget som helst af det, som den her regering har foretaget sig, som en fiasko, og man skal sådan set være blind for ikke at se, at der er kommet flere asylansøgere til Danmark. Det var det, jeg nævnte i min tale, som jo altså så ikke var helt indholdslos, nemlig at stigningen i Danmark har været på omkring 40 pct. Sammenlignet med landene omkring os er vi jo altså sluppet temmelig nådigt i Danmark. Og vi er jo særlig sluppet nådigt, hvis man sammenligner med den regering, der sad tidligere, som jo lempede udlændingepolitikken et eller andet sted mellem 31 og 45 gange.

Så jeg tror nu, at vi står i en noget bedre situation med Venstre i regeringskontorerne, end vi gør med Socialdemokraterne og De Radikale i regeringskontorerne.

Kl. 11:48

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 11:48

Nicolai Wammen (S):

Det er jo godt at høre, at Venstres ordfører åbent og ærligt nu her i sit svar siger, at man ikke har levet op til det, man lovede i valgkampen. Der er sket en stigning på 40 pct. på et område, hvor man havde lovet der ville ske et fald. Det var jo statsministeren selv, der definerede fire pejlemærker, hvoraf det her var et af dem; det var det, regeringen skulle måles på, om den var en succes eller en fiasko. Så man må vel bare sige, at der i mellemtiden står fiasko.

Så langt ville ordføreren så ikke helt gå, men statsministeren har selv udtrykt: Vi har ikke været en kæmpesucces som regering.

Det tror jeg vi alle sammen kan blive enige om, men hvis det ikke er en fiasko, og det ikke har været en kæmpesucces, hvad er så Venstres ordførers opfattelse af, hvordan regeringen har leveret på det her?

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:49

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, det er en meget fin illustration af, at hr. Nicolai Wammen ser verden som fuldstændig sort eller fuldstændig hvid – det er enten succes eller fiasko. Der er simpelt hen ikke noget indimellem, det er enten ja eller nej, der er ingen bløde løsninger. Sådan hænger verden jo altså ikke sammen, må jeg sige til hr. Nicolai Wammen.

Altså, statsministeren fremhævede de her fire punkter, som han ønskede hans regering skulle måles på. Og som hr. Nicolai Wammen kunne læse i morgenavisen, jamen så er der blevet leveret på, skal vi sige tre og et halvt af de fire punkter, og vi har god tid til at levere på resten. Men vi må også bare erkende, at Europa revnede, og at vi skulle tage imod en masse mennesker i Danmark. Der opstod en situation, som ingen af os, retfærdigvis, havde forudset.

Jeg kan bare konstatere, at hvis man var fortsat med en socialdemokratisk-radikal regering, havde det godt nok set meget anderledes og meget mere fiaskoagtigt ud.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Nu havde vi jo en meningsfuld udveksling af synspunkter om den britiske afstemning her tidligere, og jeg kunne godt tænke mig at fortsætte lidt i samme spor. For lige så vel som jeg jo blev udfordret med hensyn til hvad nu, hvis det bliver et ja, hvad nu, hvis det bliver et nej, så synes jeg også, det er interessant at høre Venstres ordfører her i dag fortælle, hvad han tænker der sker, hvis briterne nu eksempelvis stemmer nej. Altså, på trods af hr. Jakob Ellemann-Jensens bestræbelser på at sikre, at det bliver et ja i Storbritannien, ved egen, har jeg forstået, indblanding i valgkampen derovre, er det jo også et tænkeligt udfald, at de faktisk stemmer nej tak og ønsker at forlade Unionen. Hvordan mener hr. Jakob Ellemann-Jensen da Danmark skal reagere i den situation? For åbner det perspektiver og muligheder, eller går man i sort den 24. juni, hvis det bliver resultatet?

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl håber, at briterne stemmer for at blive i EU og fortsat være en del af EU. Jeg tror, det vil være ulykkeligt for hele Europa og også for briterne for den sags skyld, men også for Danmark, hvis briterne beslutter ikke længere at være med. Jeg tror, det vil have nogle konsekvenser, som jeg må tilstå jeg ikke rigtig kan overskue her og nu, så det vil jeg ikke begynde at gisne om.

Til gengæld vil jeg sige, at der er mange årsager til, at jeg håber, at det bliver et stay in, og en af dem er jo, at briterne, som hr. Kristian Thulesen Dahl også nævnte det, er en god storebror for Danmark at have i EU. Det er en god samarbejdspartner at læne sig op ad, når de altså er et par stykker flere, end vi dog er i Danmark, og derfor taler med en større vægt. Så på alle måder er det i dansk interesse, at Storbritannien bliver i EU.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen fortsætter så den valgkamp her, som han åbenbart har været i England og udøve. Men hvad nu, hvis det så ikke er sådan, at briterne følger den anbefaling, men at de faktisk stemmer nej? Altså, er det sådan noget, man gør sig spekulationer om i Venstre? Jeg synes jo, at det, der må være afgørende for en dansk position, er – uanset om de stemmer det ene eller det andet derovre – om der så er nogle muligheder for, at vi kan gøre det til gavn for Danmark. Hvis de stemmer ja, er der jo nogle ting, som David Cameron har fået kæmpet hjem, som vi så også kan få gavn af, og hvis de stemmer nej, hvad så?

Jeg kunne i hvert fald godt tænke mig, at man gjorde sig nogle tanker før sankthansaften, så man i virkeligheden var parat til at finde ud af, hvordan vi kan drage nytte af det, også fordi der var nogle steder, hvor vi jo har en interesse i der kommer til at gælde nogle ting om indeksring af børnechecken og sådan nogle ting, som umiddelbart falder væk, hvis briterne stemmer for at forlade unionen.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Som hr. Kristian Thulesen Dahl nævner, er der altså en del ting, som er i dansk interesse, så derfor vil jeg da egentlig anbefale, at også Dansk Folkeparti kaster sig ind i den britiske kampagne for at sikre, at man bliver inden for Unionen. For vores mulighed for at bruge den løftestang, som briterne er på mange af de her områder, forudsætter jo, at man bliver der. Jeg skal ikke stå og gøre mig til analytiker af, hvad der sker, hvis man stemmer nej i Storbritannien. Den bro krydser vi, når vi når til den, og det håber jeg *virkelig* ikke at vi gør.

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Pernille Skipper (EL):

Tak for det, og tak for talen. Jeg kunne godt tænke mig at tale om noget, som ordføreren nok ikke lige selv fik berørt. Det var måske,

Kl. 11:51

fordi der er så kort taletid, når man står deroppe. Men det handler om partistøtte. Danmark er jo blevet kritiseret igen og igen af internationale organisationer, fordi vi simpelt hen er for vattede, når det kommer til reglerne for partistøtte. Åbenheden er for ringe, hvis man skal sammenligne os med andre demokratiske lande, og hvis man skal give vælgerne ordentlig mulighed for at følge med i pengestrømmene i dansk politik. Selv om reglerne er sparsomme, er de dog rimelig klare på et punkt – over eller under 20.000 kr.? Er det over 20.000 kr. i støtte, skal det opgives, er det under, så behøver man ikke. I det seneste års tid, ja, i flere år, har der jo altså været en hel del svipsere, for at sige det mildt, fra Venstres medlemmers side. Og sidst er det så finansministeren, som har glemt 600.000 kr.

Det var engang sådan i Venstre, at lov er lov, og at lov skal holdes. Er det stadig væk sådan? Og hvordan og hvornår begynder Venstre at rette op på alle de her svipsere?

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:55

Kl. 11:52

Kl. 11:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Lov er lov, og lov skal holdes. De her regler kan man så bryde sig om, eller man kan bryde sig mindre om dem. De skal overholdes af alle. De skal også overholdes af Venstre, også af finansministeren, også af alle Venstres kandidater. Det bestræber vi os sådan set på. Jeg skal bare nævne, at der altså kan ske ting. Det er mennesker, vi har med at gøre. Det er mennesker, som arbejder frivilligt, der sidder i Venstres partiapparat rundt omkring og skal stå for nogle indberetninger. Der kan ske svipsere indimellem, men vi bestræber os på, at det ikke sker. Vi vil også følge op på, at det ikke er noget, der skal ske fremadrettet. Men altså, undskyld mig, det er kun mennesker. Vi lover at gøre noget ved det. Vi arbejder på det.

Hvad angår den internationale kritik, der har været – jeg antager, at det bl.a. handler om GRECO – bliver jeg altså nødt til at sige, at Danmark er verdens mindst korrupte land. Gang efter gang er Danmark kåret som verdens mindst korrupte land. Og så kunne jeg sige noget hårdt og ondt om dem, der så sidder i de organisationer, som kritiserer Danmark, men det skal jeg sådan set ikke gøre. Jeg synes bare, det er værd at tage med, at vi er de mindst korrupte i verden. Vi har faktisk ganske godt styr på stumperne. Men selvfølgelig skal der være en gennemsækelighed i de her ting, og det er derfor, vi har de regler, som vi har.

Kl. 11:56

Kl. 11:53

Kl. 11:53

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:56

Pernille Skipper (EL):

Der har været tale om hr. Kristian Pihl Lorentzen, fru Eva Kjer Hansen, hr. Søren Pind og senest finansministeren. Det er bare dem, jeg lige kan huske på stående fod, for der er vist nogle flere Venstre-medlemmer, som på samme måde enten sådan har glemt en opgørelse eller decideret omgår reglerne bevidst med de her erhvervsklubber, hvor man så kan gemme sine donorer inde i en erhvervsklub og lade, som om det ikke er dem, der giver pengene. Det plejer at være sådan nærmest en automatreaktion fra Venstre, at når almindelige mennesker overtræder reglerne, så er der ikke noget med, at man bare er mennesker, og så bliver der kontrol og højere straffe prompte og med det samme. Hvornår får vi den form for reaktion, når det kommer til Venstres egne medlemmer og åbenhedsregler?

Kl. 11:54

Kl. 11:57

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):
Ordføreren.

Kl. 11:57

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu fremstiller fru Pernille Skipper det, som om at de her sagnomspundne erhvervsclubber er nogle, der bryder reglerne. Det er altså ikke tilfældet, det vil jeg godt lige få gjort opmærksom på. Men selvfølgelig skal reglerne overholdes, uanset om det er svipsere, eller hvad det er. Og jeg kan forsikre, at der er nogen, der får nogle rap over nallerne. Den slags holder vi internt, men naturligvis skal vi også i Venstre leve op til reglerne. Det har vi en interesse i, ligesom alle andre har det. Og så skal jeg nok lade være med at referere til Moskvaguldet.

Kl. 11:57

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:58

Ole Birk Olesen (LA):

Der er jo næsten gået et år siden valget, og det vil sige, at regeringen også næsten har levet i et år. Vi synes i Liberal Alliance, at det har været et ret godt år, og at vi har haft et tillidsfuldt samarbejde med regeringen. Men især på et punkt føler vi os lidt dårligt behandlet af regeringen og også af forskellige medlemmer af Venstre, herunder hr. Jakob Ellemann-Jensen, nemlig når hr. Jakob Ellemann-Jensen og andre Venstrefolk går rundt og siger, at Venstre helt selv måtte påtage sig regeringsmagten, at der ikke var nogen, der ville hjælpe Venstre med at påtage sig regeringsmagten. Det har hr. Jakob Ellemann-Jensen sagt ved flere lejligheder, og det har andre Venstrefolk sagt ved flere lejligheder. Kan vi her og nu få aflivet den myte, og kan hr. Jakob Ellemann-Jensen her og nu sige det, som det er, nemlig at der var andre partier, der tilbød at hjælpe Venstre med regeringsmagten, og at Liberal Alliance både tilbød at indtræde i en flerpartiregering og i en regering kun bestående af Venstre og Liberal Alliance?

Kl. 11:58

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 11:59

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak til hr. Ole Birk Olesen for i hvert fald den første del af det. Jeg er også helt enig i, at vi har et godt og meget meningsfyldt samarbejde. Hver gang jeg er kommet til at sige noget i den retning i nogle af medierne, når jeg skal kommentere meningsmålinger, hvilket jeg i øvrigt skal alt for ofte, har jeg fået – og det er til resten af Tingets behagelige oplysning – en rasende sms fra hr. Ole Birk Olesen bagefter, hvori han påpeger, at det i hvert fald ikke er rigtigt, og at Liberal Alliance enormt gerne vil tage ansvar. Det tager jeg hatten af for, og det kvitterer jeg for. Det er nu bare al den stund sådan, at det er statsministeren, som sidder hernede, der fastsætter det her hold, og selv om jeg muligvis i egen optik er et vældig vigtigt menneske, var jeg altså ikke med til regeringsforhandlingerne, da de stod på. Men jeg er med hr. Ole Birk Olesens netop overståede historiefrelæsning sikker på, at kongeriget er blevet yderligere oplyst.

Kl. 11:59

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Hr. Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg har det sådan, at når jeg ikke ved noget om et emne, lader jeg være med at udtale mig stålsat og håndfast om, hvad der er foregået. (*Munterhed*). Sådan er det. Nu siger hr. Jakob Ellemann-Jensen, at han ikke ved noget som helst om, hvorvidt andre partier tilbød at hjælpe Venstre med regeringsmagten, men han går alligevel vidt og bredt ud og siger, at det var der ikke andre partier der gjorde. Jeg vil anbefale hr. Jakob Ellemann-Jensen kun at udtale sig om det, han ved noget om, og i det her tilfælde bare at tro på, hvad der er blevet sagt offentligt af folk, der deltog i forhandlingerne, nemlig at Liberal Alliance tilbød Venstre at hjælpe med regeringsmagten, men at tilbuddet blev afvist.

Kl. 12:00

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Ordføreren.

Kl. 12:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu kunne det jo være fristende for mig bare at vende mig om og gå ned fra talerstolen, hvis jeg kun må sige noget, som jeg vitterlig ved noget om, og så kan det jo blive en relativt kort debat. Men hør nu her, det her handler om, at der i øjeblikket er et parti, som er i regering, og det, jeg bare i al stilfærdighed konstaterer, er, at det slider at tage ansvar, og det ansvar tager vi gerne på os. Det er ikke, fordi der har stået en vanvittig lang kø af partier, som har ønsket at tage del i det ansvar. Det tager vi på os; det kan vi, for vi har brede skuldre, vi er stærke, vi er Venstre. (*Munterhed*).

Kl. 12:01

Fjerde næstformand (Mette Bock):

Uden mad og drikke, duer helten ikke. Det gælder også folketingshelte, så vi afbryder mødet i 1 time.

Mødet genoptages igen efter frokostpausen, kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Kl. 13:00

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

Vi fortsætter med de korte bemærkninger til Venstres politiske ordfører, hr. Jakob Ellemann-Jensen. Den første, der står på listen, er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg håber, at ordføreren har fået fornyet energi af frokostpausen.

Tak for en god og spændende tale, der også opsummerede et år, hvor Venstre har haft regeringsmagten. Det, som jeg vil spørge ind til, er om ambitioner. Normalt har vi altid ambitioner om at blive verdensmestre i fodbold og håndbold osv., men det virker, som om ambitionerne fra regeringens side, specielt når man snakker om klima, udviklingshjælp og mange af de her ting, udtrykkes med, at de siger, at det er godt nok at være blandt de ti første. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvilke ambitioner regeringen har. Det gælder også de globale udfordringer, vi står over for.

Kl. 13:01

Kl. 13:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 13:04

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og velkommen tilbage. Jeg synes, vi måske skal få sat på plads, at Danmark er i front, når det gælder klimadagsordenen. Vi er helt i front. Det er ikke ligesom i fodbold og håndbold, hvor det ikke går så rasende godt lige i øjeblikket. Vi er i front.

I 2012 lavede vi en energiaftale. Hr. Martin Lidegaard sad for bordenden dengang og var energi- og klimaminister. Dengang kaldte han det verdens mest ambitiøse energipolitik. Det var det også. Det er så gået noget ned ad bakke i bedømmelsen af det siden, for det er, som om de seneste 11 måneder har ryddet energipolitikken fuldstændig. Nu er vi pludselig et brunt og sort land, hvor alt er dårligt. Det er altså ikke min oplevelse. Da vi indgik den her aftale, forventede vi, at CO₂-udledningen ville blive reduceret med 34 pct. i 2020. Nu når vi 40 pct. Jeg kan ikke forstå, hvordan det kan være uambitiøst. Vi skal være forrest, men ikke så langt foran, at vi farer vild.

Kl. 13:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Normalt er det jo sådan, når man opnår gode resultater, at man så ser på, hvorfor det er sket? Og her kan man sige: Jamen det er ved at være superambitiøse. Og når vi nu ser, at vi faktisk gør det rigtig godt, og at vi kunne nå nogle mål tidligere, skal vi så ikke sætte os nye mål, større mål, i stedet for at lave nogle af de initiativer, som regeringen desværre, synes jeg, har gjort i forhold til klimaet? Netop nu diskuteres PSO'en, som jo er et af de allervigtigste redskaber, og man har så prøvet at bilde os ind, at det er EU, der ville have, at vi skulle fjerne den. Men de har blot bedt om en lille forandring i den, og der kunne vi jo lade os inspirere af nogle af de andre lande, som netop arbejder med at indføre en lignende ordning.

Så det er egentlig en opfordring, jeg vil komme med. For når vi har ligget så godt, er det, fordi vi har været ambitiøse, vi har satset, vi har investeret. Og det er desværre ikke det, vi indtil videre har set fra regeringens side – ikke i forhold til forskning, ikke i forhold til de mål. Så jeg håber, at regeringen vil vise deres ambitioner på det her område i det nye år.

Kl. 13:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:03

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg er bare uenig i den her betragtning. Vi har et mål om at være uafhængige af fossile brændsler i 2050. Det synes jeg er ambitiøst. Og så siger hr. Rasmus Nordqvist, at man skal kigge på, hvad andre vil, men at man i øvrigt skal ligge forrest. Hvis man ligger forrest, er det en rigtig dårlig idé at holde øje med, hvad de andre laver, for så er man ikke forrest længere.

Vi er forrest i forhold til klimapolitikken. Det, jeg bare i al fredsommelighed gør opmærksom på, er, at nogle gange kan man komme så langt foran, at man farer vild. Og det, vi risikerer her, er altså, at vi undergraver vores egen konkurrenceevne i en grad, så vi ikke kan leve med det. Vi skal være forrest, ja. Men lad os nu lige sørge for, at vi har resten af feltet med, sådan at vi ikke gør det unødigt sværere for os selv at føre den politik, som vi gerne vil føre.

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil håbe, at der ikke er alt for mange sportsfolk til De Olympiske Lege, der anlægger den der strategi med at sige, at nu må man vente. Hvis man endelig er ved at komme foran og få guldmedaljen, venter man lige og ser, om ikke de andre kan komme op på siden af en. Men det var nu ikke det, jeg ville spørge til.

Jeg vil tilbage til den diskussion, vi havde lige før middagspausen, hvor hr. Jakob Ellemann-Jensen jo sagde, at man i Venstre holder det princip helligt, at man ikke udtaler sig kritisk om noget, medmindre man med sikkerhed vil lave det om, hvis man får magt, som man har agt. Jeg kan f.eks. huske en annonce fra europaparlamentsvalget, hvor man sagde, at der ikke skulle være grænsekontrol i Danmark igen. Det tror jeg vistnok der er kommet. Det er endda en dyr foretelse. Så på den måde skal man måske passe på med at kravle alt for højt op i træet. Men en af dem, jeg altid synes er værd at lytte til blandt regeringens ministre, er kulturministeren, og han sagde nemlig tilbage i 2012 i Information – og han tog Grundtvig til hjælp, og det varmer i hvert fald altid et radikalt hjerte:

»Truslen kommer fra de 'dorske' (dovne), der ikke gider slås for noget, og de 'herskesyge', der ikke vil slås for deres modstanderes frihed. Derfor sagde han »Munden fri og hænderne bundet« – og kulturministeren konkluderede – »dvs. ytringsfrihed, også for nazister og Hizb-ut-tahrir, men ikke frihed til at genere anderledes tænkende«.

Hvis man ser på det, der blev lavet i går, med indskrænkningen af ytringsfriheden, hører det så til kategorien de dorske eller de herskesyge?

Kl. 13:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:05

Jakob Ellemann-Jensen (V):

I de drøftelser, som i går mandede ud i en aftale ovre i Kirkeministeriet og Kulturministeriet, har det jo været vigtigt at sikre den her balance, som jeg er helt sikker på hr. Morten Østergaard også deler opfattelsen af, nemlig den balance, som sikrer, at vi ikke går på kompromis med de værdier, vi vil beskytte, i et misforstået forsøg på at beskytte dem. Det bedste, man kunne gøre ved nynazisterne i sin tid, var jo at give dem en radiostation, så alle kunne høre, hvor fjolledede var. Problemet er bare, at dem, vi taler om her, altså har et publikum, som lytter til, hvad de siger. Men derfor skal vi jo ikke begrænse deres ret til at sige noget.

Det, man har været inde at gøre her, er, at man har sagt: Hvis du i religiøs oplæring opfordrer til ting, som er ulovlige – vi så det i »Moskeerne bag sløret«, de her tv-programmer på TV 2 om moskeerne – og altså opfordrer folk, som du har et religiøst overordnet forhold til, undskyld udtrykket, til, at man skal slå sine børn eller voldtage sin kone, så mener vi helt ærligt ikke, at det er i orden. Der er den her misforståelse med, at ytringsfriheden er fuldstændig absolut. Vi har jo altså nogle ting, som vi for at passe på vores ytringsfrihed og passe på vores demokrati har besluttet at vi ikke må sige til hinanden. Vi må ikke opfordre til vold, vi må ikke billige terror, vi må ikke komme med trusler, og vi må ikke fremsætte injurier.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Morten Østergaard.

- Kl. 13:07
Morten Østergaard (RV):
 Det var jo et spændende svar. De store erkendelsers tid er jo ikke forbi, når man her hører den politiske ordfører for Danmarks liberale parti forklare os, at det med ytringsfriheden ikke er sådan en absolut størrelse. Jeg har siddet i Folketinget i nu 11 år, og jeg kan i hvert fald mindes en større international krise med sit arnested i Danmark, hvor man i Venstre havde det stik modsatte synspunkt, nemlig at ytringsfriheden var en meget absolut størrelse, som man bestemt ikke kunne sætte et »men« eller noget som helst andet bagefter. Det var måske også det, der på det tidspunkt inspirerede kulturministeren til at skrive det, han skrev. Men i hvert fald vil jeg bare beklage, at vi efter et år med en etpartiregering under dække af en såkaldt liberal fane er kommet dertil, at man vil fremsætte forslag om at gøre indskrænkninger i ytringsfriheden. Det har ikke tjent os før, og det vil næppe heller tjene os siden.
- Kl. 13:07
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Tak. Vi skal prøve at overholde taletiden. Det bliver en lang aften, hvis vi lægger et par minutter til hver gang.
 Værsgo.
- Kl. 13:08
Jakob Ellemann-Jensen (V):
 Javel. Tak, formand. Nu er det jo ikke mig, der står her og hævder, at ytringsfriheden ikke er total og absolut. Det er Danmarks riges grundlov, som hr. Morten Østergaard ligesom jeg selv har skrevet under på at ville overholde. Jeg antager da, at hr. Morten Østergaard også har læst den inden. Men et eksempel på det her med, at der er begrænsninger, er racismeparagraffen. Støtter Det Radikale Venstre ikke længere racismeparagraffen? Altså, sidst jeg kiggede efter, var det jo sådan set noget, som man også i Det Radikale Venstre bakkede op om. Men det gør man måske ikke, fordi det er en frygtelig indskrænkning af ytringsfriheden. Der er nogle grænser for, hvad man må sige til hinanden. Dem har vi justeret en anelse på med den her beslutning i går, fordi vi er blevet ramt af nogle ting, vi næppe havde forudset, da Danmarks riges grundlov blev nedfældet. Det synes jeg er meget balanceret.
- Kl. 13:08
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Tak. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.
- Kl. 13:08
Jacob Mark (SF):
 Tak for det. Nu går regeringen jo meget op i mål – det er både i børnehaver og i folkeskoler, og hvis den får sin vilje, også i gymnasier i fremtiden – og at man skal følge op på de mål. Et af de mål, som regeringen har sat for sig selv, er, at man skal skabe nye jobs, og at man skal skabe fremgang i økonomien, men status er i dag, at det har regeringen altså ikke leveret på. Der er ikke kommet flere arbejdspladser, i hvert fald ikke synderlig mange. BNP pr. indbygger er faldet, og vækstskønnene er blevet nedjusteret gang på gang.
 Jeg tror sådan set, det skyldes, at man har ført en politik, som man tror skaber flere jobs ved at piske de arbejdsløse. Man har lavet kontanthjælpsloftet, og så tror man, at fordi folk bliver fattigere, går de ud og finder sig et arbejde. Man har indført integrationsydelsen, og så tror man, at fordi flygtningene bliver fattigere, går de ud og finder sig et arbejde. Derudover har man skåret ned på forskningen – så meget, at selv Novo Nordisk har været ude at sige, at hvis man fortsætter den kurs, vil Novo Nordisk flytte arbejdspladser ud af landet.
- Kl. 13:07
 Jeg vil bare høre, om ordføreren er enig i, at den kurs, der er lagt indtil videre, ikke har opfyldt målet om at skabe flere arbejdspladser for Danmark.
- Kl. 13:10
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Ordføreren.
- Kl. 13:10
Jakob Ellemann-Jensen (V):
 Jeg kunne være lidt kæk og bare besvare det kort og sige nej, fordi det jo notorisk er forkert. Det er simpelt hen ikke rigtigt. Vi kan sagtens have forskellige holdninger til, hvordan man gør. Vi kan bare ikke have forskellige oplevelser af fakta. Virkeligheden er, at der er 38.000 flere private arbejdspladser – punktum!
- Kl. 13:10
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Hr. Jacob Mark.
- Kl. 13:10
Jacob Mark (SF):
 Da regeringen tog over efter den tidligere regering, var der sådan set udsigt til 120.000 private arbejdspladser. Man kan så diskutere, om det er en fremgang, eller hvad det er.
 Jeg vil gerne spørge om noget, som måske er lidt mere konstruktivt. Jeg er meget bekymret over den her besparelse, der har været på forskningen, for jeg tror faktisk, at de forskningsprogrammer, vi har været sammen om, især i den grønne forskning, vandmiljøforskning, energiforskning, er noget, der har skabt arbejdspladser. Det er faktisk beviseligt. Det har man skåret ned på. Det er jo noget, der skaber vækst og arbejdspladser. Kan ordføreren garantere, at det vil man ikke gøre i efteråret, og at det er slut med besparelser på forskning i fremtiden?
- Kl. 13:11
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Værsgo til ordføreren.
- Kl. 13:11
Jakob Ellemann-Jensen (V):
 Jeg bliver simpelt hen nødt til at anholde det her. For det første kan man ikke diskutere, om plus 38.000 er en stigning. Det kan man ikke. Så skal vi i hvert fald have gang i matematikbøgerne igen.
 I forhold til forskning og Danmarks position er Danmark det land i OSCE, der bruger næstflest penge på forskning, kun overgået af Sydkorea. Så de her drømmescenarier, som man stiller op, om, at virkeligheden ser anderledes ud, bliver man simpelt hen nødt til at holde op med, hvis vi skal have en fornuftig politisk debat, og det plejer hr. Jacob Mark ellers at være garant for at man kan have.
- Kl. 13:11
Formanden (Pia Kjærsgaard):
 Så er det hr. Søren Pape Poulsen, værsgo.
- Kl. 13:11
Søren Pape Poulsen (KF):
 Tak. Tak for en god ordførertale. Jeg hørte, at ordføreren på et tidspunkt sagde, at det bare var en brøkdelen af Venstres resultater, og herunder blev fastfrysning af grundskylden nævnt. Jeg vil bare erklære mig stærkt glad for, at Venstre fuldt og helt tager den på sig og siger, at det var en rigtig god idé. Det glæder jo et konservativt hjerte. Og så kan jeg jo spørge: Tror ordføreren, at det er en vej, vi kan komme videre af?

- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.
- Kl. 13:12 Vi ønsker, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Det er jo derfor, regeringen bruger sommeren på at udarbejde en 2025-plan, som kan skabe grundlag for de forhandlinger, som vi inviterer til efter sommeren, og hvor jeg også håber, at Socialdemokraterne vil deltage konstruktivt. Og det handler altså bl.a. om at få sænket skatten på arbejde for de laveste arbejdsindkomster, sådan at der er en større forskel på at gå på arbejde og ikke at gå på arbejde. Vi tror nu engang på, at sådan nogle incitament virker, og at de tilskynder til, at man tager et arbejde.
- Kl. 13:15
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Benny Engelbrecht.
- Kl. 13:15
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Det er sandt, hr. Søren Pape Poulsen, æres den, der æres bør, og det var jo også Det Konservative Folkepartis fortjeneste, at det her kom med. Det er sådan set derfor, vi har indrykket en annonce i landsdækkende aviser i dag, hvor vi bredt siger tak til hele Folketinget. Nogle har været med til nogle vedtagelser, og nogle har været med til andre. Jeg vil gerne anerkende Det Konservative Folkepartis indsats her.
- Det her er jo noget, man kan tage med til forhandlingsbordet næste gang fra konservativ side, og så må vi se, hvordan det løber ud dér.
- Kl. 13:12
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Søren Pape Poulsen.
- Kl. 13:12
- Søren Pape Poulsen** (KF):
Uden at jeg tror, at det er breaking news, så kan jeg bekræfte over for ordføreren, at det har vi tænkt os at gøre, og jeg ser frem til, at ordføreren i sit eget parti med alt det, han kan, vil kæmpe for, at vi får gjort noget ved boligskatterne i Danmark.
- Kl. 13:13
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.
- Kl. 13:13
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Det tror jeg mere havde karakter af en bemærkning og en venlig påmindelse til mig, og den er hermed modtaget. Tak for det.
- Kl. 13:13
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.
- Kl. 13:13
- Benny Engelbrecht** (S):
Jeg vil godt tage fat i en anden af de ikke sherifstjerner, men ledestjerner, som statsministeren præsenterede i august, nemlig spørgsmålet omkring færre på offentlig forsørgelse. Der er ledestjernen jo altså det, at der skal markant færre på offentlig forsørgelse. Derfor er mit spørgsmål sådan set bare, at når nu regeringens reformer skaber 300 – ikke 3.000, ikke 30.000, men 300 – yderligere i beskæftigelse, samtidig med at en i øvrigt stor gruppe børn skubbes under fattigdomsgrænsen, mener ordføreren så, at regeringen har levet op til løftet, målsætningen, ledestjernen om markant færre på offentlig forsørgelse?
- Kl. 13:14
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.
- Kl. 13:14
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Hvis jeg skulle udtrykke min uenighed og berigtige alt det forvrøvlende sludder, som hr. Benny Engelbrecht siger i sit oplæg, så skulle jeg bruge al tiden på det. Virkeligheden er, at der er 10.000 færre mennesker på offentlig forsørgelse.
- Kl. 13:15
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.
- Kl. 13:15
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Jeg fulgte ikke lige med i regneeksemplet, men det er ganske givet rigtigt. Jeg antager, at hr. Benny Engelbrecht har styr på sin matematik. Det, jeg bare kan sige, er: Virkeligheden er jo, at der er færre på offentlig forsørgelse, og vi har et ønske om, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Når jeg står og ser lidt forvirret ud, så er det, fordi jeg egentlig synes, at jeg sagde det utrolig tydeligt lige før, og jeg håber sådan set, at man fra socialdemokratisk side ønsker at deltage i det her, at man ønsker at være med til at lave reformer, som kan fremtidssikre det danske velfærdssamfund.
- Kl. 13:15
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Jeppe Jakobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 13:15
- Jeppe Jakobsen** (DF):
Tak. Tidligere i dag kom der en god nyhed for os, som er glade for grænsekontrol, nemlig at grænsekontrollen bliver forlænget indtil november måned. Men for regeringen må der alligevel være en smule malurt i bægeret, for grunden til, at man fik lov til at forlænge med 6 måneder, var jo, at man i starten af maj ansøgte om at få lov til at forlænge grænsekontrollen i 2 år. Det har man vel ansøgt om, fordi man mente, at det var den politik, der skulle til for at styre Danmark sikkert igennem den krise, vi står i nu i forhold til flygtninge og migranter.
- Mener Venstres ordfører ikke, at det er et problem, at EU hindrer Venstre-regeringen i at føre den politik, som Venstre-regeringen rigtig gerne vil føre, i forhold til grænsekontrol?
- Kl. 13:16
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 13:16
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Hvis det forholdt sig på den måde, ville vi givetvis mene, det var et problem. Jeg kan bare konstatere, at det gør det jo ikke, i og med at vi har fået den her godkendelse til at fortsætte den midlertidige grænsekontrol.

Lad mig bare sige, at jeg ikke betragter grænsekontrol som noget vidunderligt på samme måde, som ordføreren gør; jeg synes, grænsekontrol er en irriterende og generende hindring både for os som enkeltpersoner, men også for virksomheder, når de skal krydse grænserne i Europa. Derfor håber jeg sådan set, at grænsekontrollen er nødvendig så kort tid som overhovedet muligt, og at vi igen kan få etableret en troværdig ydre grænse i EU, sådan at vi kan have den frie bevægelighed, som jeg altså synes er en af de allerstørste fordele, vi har i det europæiske samarbejde.

Kl. 13:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 13:17

Jeppe Jakobsen (DF):

Så det skal jeg altså forstå sådan, at der er en forskel mellem Venstres folketingsgruppe, som ønsker, at grænsekontrollen skal være der i så kort tid som muligt, og regeringen på den anden hånd, som mener, at der skal være grænsekontrol i 2 år, som var det, man ansøgte Kommissionen om at få lov til at gennemføre.

Hvem repræsenterer det rigtige Venstre i den her sag? Er det integrationsministeren, eller er det Venstres politiske ordfører?

Kl. 13:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 13:18

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det gør vi sådan set begge to. I talende stund er det så mig, der gør det, og det er derfor, jeg står heroppe. Sandheden er jo den, at man søger om muligheden for at indføre en midlertidig grænsekontrol, videreføre en midlertidig grænsekontrol, og det har vi et ønske om at have mulighed for, men vi har også et stort ønske om, at det ikke bliver nødvendigt at bruge den mulighed. De to ting er ikke i modstrid med hinanden.

Kl. 13:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:18

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til en af statsministerens fire ledestjerner, nemlig at kernevelværdien i Danmark skal styrkes. Ordføreren var jo også lidt inde på det i talen, men det, som ordføreren behændigt nok ikke havde med, var, at på trods af målsætningen om at styrke danskernes velfærd har regeringen indført minsvækst i kommunerne. Det er nedskæringer, som vil kunne mærkes i vores dagtilbud, i vores folkeskoler, i ældreplejen. Så jeg skal bare lige forstå ordføreren korrekt, altså: Mener ordføreren, at regeringens ledestjerne om at styrke kernevelværdien er en succes, når regeringen med omprioriteringsbidraget samtidig har skåret ned på kommunernes kernevelværdi?

Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:19

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Nu bliver det dér med, at man finder på ting, som lyder slagfærdige, men som er forkerte, simpelt hen nødt til at stoppe. Altså, virkeligheden er, at man under den socialdemokratisk ledede regering reducerede servicerammen i kommunerne med 3 mia. kr., og at den siden-

de regering forøgede den her ramme med 0,5 mia. kr. Sådan er tallene. Så kan vi diskutere omprioriteringsbidrag, og det er fint nok, men det der med at opstille en virkelighed, der ikke er rigtig, er simpelt hen ikke i orden. Omprioriteringsbidraget bliver jo i øvrigt tilbageført til kommunerne. Så det, som fru Lea Wermelin prøver at give et billede af, er simpelt hen ikke rigtigt.

Kl. 13:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til fru Lea Wermelin.

Kl. 13:20

Lea Wermelin (S):

Det, der er virkeligheden, er jo den her forside, nemlig at jeres nedskæringer kommer til at betyde dårligere velfærd ude i vores kommuner. Og det er jo ikke rigtigt, når ordføreren siger, at der ikke blev brugt flere penge i kommunerne under SR-regeringen på netop velfærd. Man brugte faktisk 1,5 mia. kr. mere i 2014 end i 2011. Så jeg forstår det sådan, at ordføreren ikke anerkender hele spørgsmålet omkring de her nedskæringer, selv om vi jo kan se sort på hvidt, at det er det, der vil ske ude i kommunerne. Men I har jo ikke styrket kernevelværdien, så på den baggrund må vi vel konkludere, at regeringen har været en fiasko på det her område.

Kl. 13:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:20

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg erindrers svagt at have læst 1 historie eller 2 eller 90 i det dagblad, som fru Lea Wermelin holder op, som måske ikke viste sig at holde fuldstændig vand. Og med al mulig skyldig respekt for Det Berlingske Officin er det fint nok at læne sig op ad BT som et sandhedsvidne for kongeriget tilstand. Jeg læner mig op ad to andre, og det er Finansministeriet og Danmarks Statistik. Og der kan jeg sådan set konstatere, at der blev tilført 0,5 mia. kr. ekstra til kommunerne under denne regering i modsætning til de 3 mia. kr., som blev fjernet fra servicerammen under den tidligere regering. Jeg kan endvidere konstatere, at man har tilført sygehusvæsenet yderligere 2,4 mia. kr. og så oveni en ekstra milliard som en værdighedsmilliard til ældreområdet.

Så hvis kilden er BT og vi skal diskutere det derudfra, bliver det en lang og smertefuld aften.

Kl. 13:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Peter Kofod Poulsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:21

Peter Kofod Poulsen (DF):

Tak for det. Der er jo ingen tvivl om, at den tidligere regering levede en hel stribe lempelser på udlændingeområdet, og det er det, jeg gerne vil høre Venstres ordfører lidt om. For på trods af at vi har brugt det sidste år på at stramme op flere gange, mange gange for at bringe tilstrømningen i ro, kan vi se, at der stadig er en stigning på omkring 40 pct. af folk, der søger hertil. Og der er jeg selvfølgelig nysgerrig efter at finde ud af, når Venstre før valget sagde, at man ville have en straksopbremsning, hvilke initiativer der ligger i pipelinen nu fra regeringens side for at sørge for, at man kan holde det løfte og selvfølgelig levere en straksopbremsning. Så måske ordføreren kunne gøre mig klogere på det.

Kl. 13:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:22

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Lad mig lige starte med at kvittere for de stramninger, som regeringen har gennemført også med støtte fra Dansk Folkeparti – og jo også ivrigt tilskyndet af netop Dansk Folkeparti. Så tak for det.

Jeg kan bare stilfærdigt konstatere – og man skal passe på ikke at lægge for meget sådan i øjeblikkelige tal – at tilstrømningen til Danmark i de seneste par måneder har været den laveste siden 2012. Og sådan ser det altså ud nu. Vi har gennemført en række stramninger, og det står vi gerne på mål for, og det er jeg også meget tilfreds med vi har gjort. Men lad os nu lige se, om det her virker, inden vi kaster os videre ud på banen.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Kofod Poulsen.

Kl. 13:23

Peter Kofod Poulsen (DF):

Det har hr. Jakob Ellemann-Jensen jo en rigtig god pointe i, altså at tilstrømningen de seneste par måneder har været fornuftig, fordi den har været lavere i forhold til andre perioder. Det skyldes jo ikke mindst den grænsekontrol, som hr. Jakob Ellemann-Jensen jo ellers har været så skeptisk over for. Så mit næste spørgsmål skal være: Når man nu kan se, at grænsekontrol virker, skulle man så ikke udnytte det og med det samme bare fuldstændig blankt og ærligt erkende, at grænsekontrol er kommet for at blive, og at vi skal gøre den permanent simpelt hen for at bremse tilstrømningen endnu mere?

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen jeg tror altså ikke på, at det her med at sidde og mure sig inde er den optimale tilgang at have til verden for et land, som i de seneste 1000 år, siden vi holdt op med at sætte ild til Paris, har ernæret os ved at handle med andre lande i verden. Det er nu engang det, vi kan. Vi har en grænsekontrol nu, en midlertidig grænsekontrol. Det anerkender jeg, men det, der er vigtigt, er jo at få styrket den ydre grænse, sådan at vi stadig væk kan have åbne grænser og bevæge os frit imellem hinanden til glæde og gavn for hele Europa. Det styrker vores vækst, det styrker muligheden for at bevæge sig på kryds og tværs, og det ser jeg altså som noget positivt.

Kl. 13:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:24

Maria Reumert Gjerding (EL):

Tak for det. Det er jo sådan – og det fornemmer jeg også ordføreren er enig med mig i – at årtiers ambitiøse klima- og miljøpolitik har været med til at skabe en helt unik førerposition for Danmark. Vi har været et land, som de i andre lande kiggede til, når de skulle i gang med den grønne omstilling. Vi har f.eks. været med til at vise, at man kan indpasse 50 pct. vindmøllestrøm i sit elsystem, noget, som de i rigtig mange lande slet ikke troede var muligt, før de kom til Danmark. Vi har været med til at skabe håb, det har faktisk været en førerposition, der har gjort en forskel, og som har skabt tusindvis af danske arbejdspladser. Men den måde, som Venstre har forvaltet den her førerposition på det seneste år, er dybt bekymrende. Man har droppet Danmarks klimamål, ganske få uger inden et historisk klimatopmøde; man har meldt ud, at man vil droppe vindmølleparker;

man har afskaffet afgiftsfritagelsen for elbiler, netop som salget var ved at få fat; og man har skabt usikkerhed om en energiaftale, der nok er verdens mest ambitiøse overhovedet.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Har Venstre visioner for, hvilken rolle Danmark skal spille i verden for at løse den klimakrise, der nok er menneskehedens største udfordring nogen sinde?

Kl. 13:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg må jo indlede med på vegne af Venstre og mine forgængere i det stolte parti at takke for de rosende ord om, hvad for en position Venstres klimapolitik har bragt Danmark i i verden, og det kan måske også sådan vinke lidt til den bekymring, som ordføreren nævner. Altså, undskyld mig, det er bl.a. Venstre, der har sørget for, at vi er i den position, det er også Socialdemokraterne, det er også andre gode folk, som har siddet med magten i Danmark. Derfor er vi foran, og vi er stadig væk foran, og vi kan stadig væk være en inspiration, og vi kan stadig væk få andre lande til at blive mere ambitiøse, for der er ikke nogen, der er lige så ambitiøs som os. Og det her billede af, at alting er gråt og sort og brunt, er simpelt hen ikke rigtigt. Danmark er en grøn føre nation, og det ønsker vi at holde fast i. Det, jeg bare siger, er, at vi altså ikke kan stirre på ét emne politisk. Det er jo også det, en afslutningsdebat skal give plads til, altså at vi ser på tingene bredt hen over hele det politiske spektrum, og at der ikke kun er ét politisk emne, vi stirrer os blinde på. For der er altså nogle effekter af at være for langt foran på det grønne område. Det var det, jeg prøvede at anskueliggøre før.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Maria Reumert Gjerding.

Kl. 13:26

Maria Reumert Gjerding (EL):

Det, der sker, lige nu, er, at Danmark bremser op, samtidig med at resten af verden går op i gear. Det er det, der sker lige nu. Så man skal holde op med den der sniksnak om, at vi er langt foran førerfeltet. Det er vi ikke, og tallene taler jo deres tydelige sprog. Efter adskillige år med vækst i eksporten af energiteknologi går det jo nu tilbage, og vi mister danske arbejdspladser med den grønne politik, Venstre fører. Men jeg vil gerne spørge på en anden måde: Har Venstre visioner og ambitioner for, hvordan Danmark skal skabe styrkepositioner inden for de områder, som vi både på grund af klimaet, men også på grund af ressourceknaphed, ved de i resten af verden står over for store investeringer i?

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:27

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ja, naturligvis har vi det, men undskyld mig, jeg vil lige vende tilbage til det her med, at vi mister arbejdspladser. For virkeligheden er jo altså også den, at hvis vi fastsætter nogle mål for vores virksomheder, som er meget højere end de mål, man fastsætter syd for grænsen, i Sverige eller andre steder, så rykker virksomhederne derhen. Det kan vi jo se med en virksomhed som Dalum Papirfabrik fra Odense, som er, eller som var – desværre – en meget energiintensiv virksomhed, og som altså var den mest energieffektive virksomhed inden for papirproduktion i hele Europa. Der var man nødt til at luk-

ke produktionen og flytte den til et land, hvor de forurener mere, fordi det ikke kunne svare sig at drive virksomheden i Danmark. Det gør man altså overhovedet ikke nogen en tjeneste ved. Det er dårligt for miljøet, det er dårligt for dansk erhvervsliv, og det er dårligt for de danske skatteindtægter.

Kl. 13:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. René Gade, Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:28

René Gade (ALT):

Tak for det. I løbet af året har jeg haft rigtig gode samtaler og diskussioner med både forsvarsministeren og udenrigsministeren omkring det sikkerhedspolitiske. I Alternativet er vi generelt meget uenige i den militæraktivistiske udenrigspolitik, der er blevet ført i mange år, men det er vigtigt at få med, at vi er helt enige omkring NATO-medlemskabet. Jeg har senest forsøgt at spørge ind til, hvorvidt man kunne begynde at tale om en anden måde at bidrage på – og der har jeg mødt en mur. Det kan være, fordi jeg ikke har forklaret mig ordentligt, men så kan jeg tænke over det i sommerferien. Og derfor vil jeg bede ordføreren om at hjælpe mig lidt på vej.

Kunne det være rimeligt og relevant, når Danmark nu bakker massivt op omkring NATO og supplerer med alt, hvad vi kan, med alt, hvad vi som lille småstat her i Danmark kan gøre for at bakke op om de missioner, vi er ude i rundt omkring i verden, at spørge, om vi kan bidrage på en anden måde? Kunne man måske komme op og nærme sig de 2 pct., vi skal bidrage med, hvor vi i dag kun bidrager med 1,2 pct., ved at sige: humanitær hjælp; massiv opbygning af infrastruktur i de lande, hvor det kniber; cyberwarfare, har vi nogle kompetencer der? Kunne vi tage den dialog?

Indtil nu har jeg fået blanke afvisninger, senest fra forsvarsministeren, der siger: Nej, den dialog har vi naturligvis ikke haft endnu med NATO.

Kl. 13:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, at uenigheden et eller andet sted bunder i, at vores forpligtelse i forhold til NATO – altså, vi har jo et ønske om, at skulle der gå noget helt, helt galt her, så kommer der en storebror og hjælper os – er forudsætningen for, at der kommer nogen og hjælper os, altså at vi bringer os i en position, hvor vi også selv kan beskytte os. For der er altså ikke nogen, der kommer og hjælper et land, som har bragt sig i en position, hvor det ikke kan beskytte sig selv. Det så vi den 9. april. Og sådan en situation ønsker jeg sådan set ikke at bringe Danmark i igen nogen sinde. Vi bliver altså nødt til at demonstrere, at vi ønsker at passe på os selv, før vi kan forvente, at andre kommer og gør det.

Så er der mange måder, man kan bidrage til NATO på, og Danmark har gjort det meget intensivt, som ordføreren også nævner, i forskellige konflikter rundt omkring. Det har jeg også selv deltaget i, og det synes jeg sådan set Danmark skal være stolt af. Men NATO er en militæralliance, og det er også dér, man bliver nødt til at tage udgangspunkt.

Kl. 13:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. René Gade.

Kl. 13:30

René Gade (ALT):

Man skal jo udfordre sig selv, og derfor tog jeg også med NATO og den amerikanske ambassade til Bruxelles og Tallinn her for nylig for at se, hvor det var, vi tog fejl i Alternativet. Og jeg oplevede faktisk, at vi egentlig ikke tog så voldsomt meget fejl på det her område, fordi man der lægger vægt på, når man sidder og taler med NATO-folk, at det er en politisk og militær alliance. Man har en forventning om, bl.a. med hensyn til det arktiske område, at det er Danmark, der spiller ind, fordi NATO har lidt berøringsangst over for det arktiske område. Så hvordan er det, vi vil bidrage?

Det er der, jeg igen vil til orde med mit spørgsmål: Jamen når USA har 2.400 kampfly, og vi måske ender med at købe 30, så er det måske ikke kampfly i sig selv, der er behov for, men måske mere det bidrag, vi nu engang bedst kan levere. Og der tror jeg at USA måske kunne være interesseret i at høre, hvordan vi i Danmark kan bidrage med noget, de ikke kan. Kan vi levere noget på en anden måde end som specialstyrker eller noget andet materiel, som de har så rigeligt af?

Kl. 13:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det kan godt være, det var mig, der misforstod spørgsmålet fra hr. René Gade. Jeg hørte det lidt som: er det nu nødvendigt at købe nye kampfly? Ja, det er det, desværre. Der er jo ikke tale om en oprustning. Der er tale om en erstatning for eksisterende fly, som altså har været i tjeneste i 40 år, og det har slidt lidt på dem.

Vi skal have nogle nye fly, fordi vi har en interesse i at kunne håndhæve vores eget luftrum. Det bliver desværre udfordret af store lande østpå – navnlig ét stort land østpå – som altså udfordrer dansk luftrum ved at flyve faretruende tæt på dansk rutetrafik, og som jo under folkemødet på Bornholm for et par år siden lavede et decideret skinangreb på øen. Det skal vi kunne svare igen på, det skal vi kunne afvise.

Vi skal også kunne hjælpe vores baltiske venner i NATO med airpolicing, og vi skal kunne deltage i internationale operationer.

Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så må jeg sige tak til ordføreren. Der er stadig nogle spørgsmål, men tiden er desværre gået, og den er brugt optimalt.

Så skulle jeg måske lige sige, at når jeg beder om, at taletiden bliver overholdt, er det også, fordi man skubber sine kolleger ud, hvis man bruger for meget taletid, og alle vil gerne til fadet, som er talerstolen i Folketinget.

Værsgo til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten som ordfører.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Pelle Dragsted (EL):

Tak, formand. Jeg vil egentlig gerne bruge lejligheden til at fortælle en historie om Susanne, en kvinde, som jeg har haft kontakt med gennem de seneste år. Da Susanne var barn, faldt hun 7 m ned fra et træ og brækkede de fleste knogler i kroppen. Hun blev heldigvis sat sammen igen, men har siden været forfulgt af følgerne. Hun skal løbende omopereres, og hun har kroniske smerter. Alligevel kæmpede Susanne sig til en uddannelse og havde faktisk også i en periode gode job på forskellige virksomheder. Hun fik børn, boede i et hus nord for København, men desværre blev smerterne værre og værre,

og operationerne blev der også flere af, og til sidst kunne hun ikke længere passe et job.

Efter en periode på sygedagpenge røg hun ud i kontanthjælpssystemet, og her gælder som bekendt andre regler. For at modtage kontanthjælp var hun nødt til at sælge sit hus, og hun måtte sammen med børnene flytte til et socialt boligbyggeri uden for København. Hendes læge og alle andre eksperter mener ikke, at hun nogen sinde vil genvinde arbejdsevnen, og de mener, hun er berettiget til førtidspension. Men kommunen er af en anden mening, så Susanne er ligesom tusindvis af andre danskere endt i et limbo i kontanthjælpssystemet. For syg til at arbejde, men efter kommunens holdning er hun for rask til at modtage førtidspension.

Livet på kontanthjælp er, i modsætning til hvad man nogle gange hører herinde, benhårdt. Der er aldrig penge i slutningen af måneden, der er ikke råd til en tur i biffen med ungerne, og gælden til familie og netværk vokser bare.

Susannes første store sorg, da hun mistede sit arbejde, var selve tabet af arbejdsevne og identitet og kolleger, men bagefter kom også chokket over at møde et system, som man egentlig troede var til for at hjælpe en, men som i stedet mødte hende med mistænkeliggørelse og bureaukrati og træghed. Oven i det meldte skammen sig – en skam, der desværre næres af den fordomsfulde debat om arbejdsløse, som mange af mine kolleger herinde også bidrager til, og af frygten for den næste avisforside eller det næste dokumentarprogram om de dovne ledige.

Susannes historie er bare en af mange – vi hører dem desværre igen og igen – om, hvordan mennesker dør, inden deres sager om pension når at blive behandlet, om syge mennesker, der sendes i såkaldt sengepraktik.

Mange af de her mennesker har ligesom Susanne arbejdet og bidraget til samfundet i årevis, og de bliver dybt chokeret over de vilkår, de møder, når de uforskyldt er blevet ramt af arbejdsløshed eller sygdom. Vi opdager det nemlig først, når det rammer os selv, altså hvor kort afstanden er blevet fra en normal tilværelse til en økonomisk deroute; en fyreseddel, en ulykke kan på kort tid ændre hele tilværelsen, fordi trygheden ikke er der længere.

De her vilkår er ikke kommet af sig selv, det er konsekvensen af to årtiers social- og arbejdsmarkedspolitik, der har haft det som sin klare målsætning at gøre livet som arbejdsløs så hårdt og så ubehageligt som muligt. Det er konsekvensen af de såkaldte reformer, som et flertal af de gamle partier herinde har vedtaget på tværs af blokkene.

Historien om Susanne er en historie om Danmark, som Danmark er blevet, men hvorfor? Reformerne er nødvendige, fik vi at vide, for vi skal have mere vækst. Men væksten er lavere i dag, end før flertallet herinde gik reformamok, og alligevel kommer de nu med krav om nye reformer, altså mere utryghed, mere usikkerhed for almindelige mennesker, mere af en medicin, som åbenlyst ikke har virket.

Men selv hvis reformerne faktisk skabte vækst, skal vi måske spørge os selv om, hvilken pris vi egentlig er parat til at betale for en marginalt højere vækst. Er vi parat til at acceptere et land med markant højere ulighed? Er vi parat til at få mindre tid sammen med vores familier? Er vi parat til at udsætte vores arbejdsløse kolleger for endnu flere ydmygelser? Er vi parat til at ofre vores klima og vores miljø? Den diskussion har vi aldrig taget, og den diskussion bør vi tage.

Det andet argument, som reformamokpartierne har fremført, er, at reformerne var nødvendige, hvis vi skulle have råd til velfærd for at skabe råderum, som det så flot hedder i de gamle magtpartiets lingo? Men hvordan hænger det sammen, for Danmark er jo et af verdens mest velstående samfund, og vi er blevet mere og mere velstående over de sidste årtier? Det er såmænd, fordi den velstand, vi har, er blevet fordelt mere og mere ulige, fordi mere og mere velstand koncentrerer hos nogle få.

Kl. 13:38

For der er også et andet Danmark langt fra Susanne, langt fra alle de andre danskere, der er ramt af arbejdsløshed og sygdom, langt fra alle almindelige danskere. Det er det Danmark, som statsministeren forleden havde inviteret til et møde om på Marienborg, altså om Danmarks fremtid – Direktørdanmark, Millionærdanmark. Og her mangler der bestemt ikke noget, for mens almindelige menneskers løn har stået stille siden finanskrisen, har pensionister og arbejdsløse set deres indkomst falde, men Direktørdanmark har oplevet markante indkomstfremgange.

Der er ikke råd til velfærd, siger de. Okay, men der var råd til at forære Goldman Sachs 10 milliarder danske kroner for 18 måneders tjeneste. Der er ikke råd, siger de, der er ikke råd til anstændige vilkår for udsatte danskere, men der er råd til at bruge 50 mia. kr. på nye kampfly. Der er ikke råd, siger de, der er ikke længere råd til et solidarisk samfund, men der er råd til at nedsætte selskabsskatten med 4 mia. kr., til at sænke topskatten med 3 mia. kr. og til at sætte skatten ned på luksussportsvogne.

Virkeligheden er, at der er råd. Der er råd til, at vi kan sikre Susanne at kunne leve et værdigt liv med sine børn, der er råd til velfærd til vores gamle, hvis vi vælger det, og hvis vi ønsker det.

De såkaldte reformer var ikke nødvendige. De var politiske valg, og de var forkerte politiske valg. Der er brug for nogle nye politiske valg i Danmark, der er brug for mod, der er brug for nytænkning, og der er brug for forandring. Vi skal ikke have flere af den slags reformer, som bare er et andet ord for at gøre livet mere utrygt for almindelige mennesker. Vi skal ikke have flere benspænd for Susanne og de andre udsatte danskere. Vi skal ikke have flere gaver til dem, der i forvejen har mere, end de kan bruge. Nej, vi skal have en målrettet indsats for at bekæmpe uligheden, og vi kunne passende starte med at sikre, at de banker, som har tjent milliarder på at blive reddet af staten, betaler tilbage til fællesskabet krone for krone.

Men nytænkning handler jo ikke kun om økonomi, det handler også om tillid, for det er ikke kun Susanne og de andre arbejdsløse danskere, der bliver mødt med mistillid, det er også de mennesker, der tager hånd om vores velfærdssamfund. I stedet for tillid og tro på deres faglighed bliver vores offentligt ansatte overdænget med dokumentationskrav og skemaer, for tænk nu, hvis SOSU-hjælperen tog en kop kaffe for meget med fru Sørensen, eller tænk, hvis socialrådgiveren indkaldte den arbejdsløse til et kontrolmøde for lidt.

Lad os nu opgive den tossede idé om, at regnedrengene inde i Finansministeriet og alle deres Excel-ark forstår verden bedre end de mennesker, der står med hænderne i bolledejen. Vores dygtige sygeplejersker, pædagoger, lærere, socialrådgivere skal mødes med tillid og anerkendelse og ikke med kontrol og detaljstyring. Lad os så også vise tillid til vores lokaldemokrati, til vores kommuner, og lad dem forvalte deres egen økonomi i stedet for, som regeringen vil, komme og tage pengene op af kommunekasserne med det såkaldte nedprioriteringsbidrag.

Men vores rolle i verden kalder i den grad også på forandringer. I det seneste år er opfattelsen af Danmark ude i verden helt ærligt ikke blevet bedre. Avisannoncer, der skal holde flygtninge væk, en smykkelov, som chokerede hele verden. Der var engang, hvor Danmark var kendt for at være et foregangsland, som vakte opsigt for det gode, for sine progressive holdninger. Tænk, hvis Danmark igen blev kendt som en progressiv og fredelig nation, som verdensmester i udviklingsbistand, som konfliktløser, som brobygger. Det er vores vision.

Men den måske allervigtigste forandring handler om vores fremtid på kloden. Det har været decideret sørgeligt at opleve en regering, som kæmper for at undergrave den grønne omstilling. Den ene dag vedtager de en gyllelov, som med stor sandsynlighed vil føre til iltsvind og døde fisk i vores fjorde og åer, den næste dag vil de stoppe byggeriet af vindmøller.

Vi skal den stik modsatte vej. Ambitionerne skal ikke ned, de skal op. Vi er nødt til at indrette os på en fremtid, hvor det, der vækster og vokser, er vores fritid og vores livskvalitet i stedet for vores materielle forbrug. Det er en mulighed, ikke et problem. Mere tid til familien og kortere arbejdstid er noget, som mange af os drømmer om.

De forandringer, jeg har talt om, er nogle af de forandringer, som vi gerne vil være med til at skabe, og vi rækker hånden frem til alle dem, både herinde på Christiansborg og uden for, som vil være med, for vi må aldrig glemme, at vi selv skaber det samfund, vi lever i, og at vi kan forandre det, hvis vi vil. Det er ikke nogen naturlov, at Susanne skal leve under de vilkår, hun gør, eller at rigdommen skal klumpe sig sammen hos nogle få i toppen. Det er politiske beslutninger, de kan laves om, Danmark kan blive et godt land, hvor alle er med, og hvor vi passer på hinanden. Tak for ordet.

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så går vi i gang med rækken af korte bemærkninger. Hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og mange tak til hr. Pelle Dragsted. Et af de områder, hvor jeg kan forstå vi er uenige, og der er nok nogle stykker, er udlændingepolitikken. Hr. Pelle Dragsted har jo fint redegjort for de forskellige synspunkter, som vi har. En ting, som jeg bare ikke helt kan gennemskue, er hvor mange asylansøgere sådan i runde tal, hele træskolængder, Enhedslisten mener Danmark skal tage imod.

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:43

Pelle Dragsted (EL):

Det afhænger jo fuldstændig af den situation, der er ude i verden.

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 13:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det var et meget, meget kort og meget, meget lidt præcist svar, men tak alligevel. Hvis vi forudsætter, at situationen i verden er, som den ulykkeligtvis er mange steder i dag, er det så Enhedslistens ambition at åbne døren på vid gab og sige, at alle dem, der har brug for hjælp, kan komme til Danmark? Eller mener man, at der er en øvre grænse for, hvor mange der kan komme hertil? Og vil man i den forbindelse, hvis man nu har det her første synspunkt, så kunne støtte en statsministerkandidat, som mener, at der ikke skal ændres på udlændingepolitikken?

Kl. 13:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:44

Pelle Dragsted (EL):

Selvfølgelig er der en øvre grænse. Danmark kan ikke tage imod alle verdens flygtninge; det siger sig selv. Men som ordføreren jo også selv ved, er det svært at sætte tal på, for det afhænger af, hvor mange flygtninge der kommer til Danmark. Heldigvis, kan man sige – eller »heldigvis« kan man ikke engang sige – er det jo ganske få af de flygtninge, som der er i verden, der kommer hertil. Vi er jo omfattet

af forskellige flygtningekonventioner, og det er jeg sikker på ordføreren også mener vi skal vedblive med at være. Og når vi er det, er det jo sådan, at mennesker, der kommer til vores grænse, og som f.eks. er forfulgt af Islamisk Stat eller Assad, skal vi give beskyttelse. Det mener jeg vi skal holde fast i.

Så skal vi, som vi har sagt længe i Enhedslisten – og der mener jeg sådan set at regeringen har været alt for fodslæbende – forsøge at få skabt en fælles europæisk fordelingsnøgle. For Danmark tager jo faktisk ret mange og har gjort det igennem de seneste år. Det ville være mere fair, hvis vi kunne skabe en fordeling, så alle lande i Europa tog ansvar for den her historiske flygtningekrise.

Kl. 13:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 13:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Jeg vil også godt tage fat i det tema, som måske har fyldt aller mest i det folketingsår, som netop i dag går på hæld, nemlig flygtningene. Den tidligere politiske ordfører for Enhedslisten, fru Johanne Schmidt-Nielsen, udtalte i et interview i Politiken i januar som svar på et spørgsmål om, hvorvidt Danmark burde eller skulle tage lige så mange flygtninge, som Sverige har gjort: »Nej. Sverige står med en alt for stor opgave.«

Jeg vil gerne spørge hr. Pelle Dragsted, om ordføreren er af samme opfattelse som fru Johanne Schmidt-Nielsen. Er der en grænse for, hvor mange flygtninge vi som land kan tage, og kan du komme ind på, hvor den grænse bare sådan cirka ligger?

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi skal lige huske, at man ifølge forretningsordenen ikke bruger direkte tiltale.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:46

Pelle Dragsted (EL):

Det er tilgivet. Jeg tror sådan set, jeg svarede på spørgsmålet før til en tidligere spørger: Selvfølgelig er der en grænse for, hvor mange flygtninge et land kan tage. Altså, vi vil ikke kunne tage imod en million flygtninge, eller hvad fanden man nu kunne sætte tallet til. Selvfølgelig er der det. Det siger sig selv. Det er jo derfor, vi mener, at ...

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg må simpelt hen sige til ordføreren, at man overhovedet ikke bander fra Folketingets talerstol! (*Pelle Dragsted* (EL): Beklager, det har jeg ikke lært, der hvor jeg kommer fra). Men sådan er det altså her, og man diskuterer heller ikke med formanden.

Værsgo.

Kl. 13:46

Pelle Dragsted (EL):

Godt, det er noteret, formand.

Nej, det jeg kom fra, var at sige, er, at selvfølgelig er der en grænse. Men ordføreren ved jo lige så godt som mig – og det er også derfor, der ikke er andre partier, der kan sætte en grænse – at så længe Danmark er omfattet af flygtningekonventionen, er det rigtig svært at sætte et antal på. For den dag, der så kommer en flygtning, der er på flugt fra f.eks. sexslaveri hos Islamisk Stat og når til Danmark, så skulle ordføreren for det første overtræde flygtningekonventionen for at sende den her person tilbage i armene på Islamisk

Stat, og for det andet ville det jo heller ikke være muligt. Altså, hvad er det, ordføreren forestiller sig? Skulle man kaste dem ud med faldskærm over IS-kontrollerede områder i Syrien, eller hvad er det, man forestiller sig?

På en eller en måde synes jeg, det bliver så useriøst med den her debat. Vi kan godt have forskellige holdninger til de her ting, men hold nu op med den antalsdebat. Den var sjov for 4-5 år siden eller for 10 år siden, men jeg synes egentlig ikke, den er så interessant længere. (*Formanden* (Pia Kjærsgaard): Ja tak!) Vi er alle sammen enige om, at Danmark (*formanden* (Pia Kjærsgaard): Ja tak!) ikke kan tage alle flygtninge i verden.

Kl. 13:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 13:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg konstaterer forsigtigt, at både hr. Pelle Dragsted og jeg selv kan have lidt udfordringer med Folketingets forretningsorden. Det må vi jo arbejde på.

Men tilbage til det politiske, for det her er jo ikke sjovt. Det handler om, at Danmark står over for enorme udfordringer, hvad angår flygtninge, og der er vi jo en række partier, som har truffet endog ganske vanskelige valg i forhold til at begrænse den tilstrømning, som vi ser i øjeblikket. Jeg forstår, at ordføreren er enig i, at der kan være en grænse for, hvor mange flygtninge vi som land kan tage. Mener ordføreren også, når vi kigger på de udfordringer, som kommunerne står over for, at vi er i nærheden af den grænse i øjeblikket, og er det ordførerens opfattelse, at vi bør tage politiske tiltag, som kan begrænse den tilstrømning, vi har set og ser? Tak.

Kl. 13:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 13:48

Pelle Dragsted (EL):

Det er rigtigt, at vi ser lidt anderledes på det end Socialdemokraterne. Vi synes, I er gået for langt. Vi synes, smykkebogen var en skændsel for Danmark. Vi synes, at de regler, der er blevet indført for familiesammenføring for børn, hvor børn kan risikere at skulle være 3 år i en krigszone, er skadelige, både for de mennesker, det handler om, men også for muligheden for integration. Og sådan vil det jo være.

Vi vil alle sammen have en grænse et sted. Det er jeg sikker på at ordføreren også har. Ordførerens parti har f.eks. stemt imod integrationsydelsen, selv om den ifølge regeringen også er med til at stoppe tilstrømningen, og sådan vil det være. Vi vil have forskellige steder, hvor vi synes grænsen går. Det er rigtigt, at nogle af de stramninger, som Socialdemokraterne har været med til at gennemføre, synes vi er over strengen. Det mener Socialdemokraterne ikke, og det er så forskellen på vores partier i det her spørgsmål.

Kl. 13:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne blive lidt i det samme spor, og det er sådan set slet ikke koordineret mellem Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti. Men det er bare dejligt, at det alligevel kan lade sig gøre at få en meningsfuld debat om det samme emne.

Altså, Alternativets formand, hedder det vel også der, har jo sagt, at han ønsker, at alle udlændingestrømningerne skal rulles tilbage. Er det også Enhedslistens holdning?

Kl. 13:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 13:50

Pelle Dragsted (EL):

Nu ved jeg ikke, hvilke udlændingestrømninger det er. Hvis det handler om de udlændingestrømninger, der er gennemført, siden regeringen trådte til, så er det Enhedslistens holdning, at de skal rulles tilbage.

Kl. 13:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det var et fantastisk krystalklart svar. Det er jo dejligt, når man kan bruge en afslutningsdebat til at få redegjort så klart for tingene. Alle de udlændingestrømninger, der er indført siden sidste sommer, skal altså rulles tilbage. Det mener så både Alternativet og Enhedslisten. Jeg synes, det er spændende, for der er en grundlæggende forskellig politisk kurs her.

Nu er Enhedslisten med i et forslag til vedtagelse, der opfordrer regeringen til at lægge en ny kurs med samarbejde bredt i Folketinget, og jeg forledes næsten til at spørge Enhedslistens repræsentant: Hvis Socialdemokratiet er med i et flertal med os andre, er det så bredt? Eller inkluderer et bredt flertal nødvendigvis nogle fra den der nye alliance, dvs. Enhedslisten, SF, Radikale og Alternativet, eller hvordan det nu er, for at det kan defineres som holdningsmæssigt bredt her i Folketinget?

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:51

Pelle Dragsted (EL):

Nu er man jo mange om at formulere sådan et forslag til vedtagelse. Helt personligt er det ikke så vigtigt for mig, om et samarbejde er bredt eller ej. Det, der er vigtigt, er, hvad der bliver aftalt. Man kan sige, at det er åbenlyst, at der er et stort flertal her i Folketinget, der står bag den udlændingepolitik, der bliver ført nu. Det kan jeg ærgre mig over, og det vil jeg kæmpe for at ændre, altså at befolkningen sammensætter Folketinget på en måde, så vi kan ændre den politik. Det er min opgave som politiker at prøve at sikre det og prøve at gå ud i forsamlingshuse og til møder og alt muligt andet og sige, at jeg faktisk tror, vi godt kan gøre det på en anden måde – i en erkendelse af, at det her ikke er spor nemt, at der er masser af udfordringer i det. Det er jo ikke nemt at tage imod mennesker på flugt, som kommer fra andre kulturer og med andre religiøse baggrunde og alt muligt andet. Det er da en kæmpe udfordring.

Men vi sætter selvfølgelig grænsen nogle forskellige steder, i forhold til hvad det er, der skal gøres, og hvordan det skal håndteres. Og jeg vil selvfølgelig gå ud og argumentere for den politik, vi står for, ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl – desværre med noget held – argumenterer for den politik, hr. Kristian Thulesen Dahl står for.

Kl. 13:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

- Kl. 13:52 det er så asocialt og så synd for de arbejdsløse, at Enhedslisten ikke tænker på deres behov for at få et rigtigt job. Kl. 13:55
- Simon Emil Ammitzbøll (LA):**
Jeg vil gerne fortælle ordføreren om Niels. Niels blev arbejdsløs i første halvdel af 1980'erne. Det gjorde han også igen i anden halvdel af 1980'erne. Niels er min far, og derfor må jeg bare sige, at jeg er uendelig ked af og træt af, at ordføreren demagogisk påstår, at vi i Liberal Alliance skulle have noget særligt imod arbejdsløse. Vi har bare nogle andre politiske løsninger, end ordføreren har. Vi har nogle løsninger, der skaber flere arbejdspladser i Danmark, der skaber mere privat beskæftigelse, der sørger for, at folk ikke skal være i arbejdsløshed. Og jeg synes, det er ærgerligt, at ordføreren og hans parti hele tiden får diskussionen om arbejdsløshed til at handle om understøttelse i stedet for at komme med nogle konstruktive løsninger til at skabe arbejdspladser. Kl. 13:53
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo til ordføreren. Kl. 13:53
- Pelle Dragsted (EL):**
Jeg beklager, hvis jeg har udtrykt mig demagogisk. Jeg tror slet ikke, at jeg nævnte Liberal Alliance i min tale. Jeg tror sådan set ikke, at Liberal Alliance ikke kan lide de arbejdsløse, men den politik, man står for, har bare nogle konsekvenser for de mennesker, der er ramt af arbejdsløshed.
Jeg er da fuldstændig enig i, at den bedste kur mod arbejdsløshed for dem, der kan arbejde, er, at vi får skabt nogle arbejdspladser i Danmark. Vi er lidt uenige om, hvad der skal til for at skabe de arbejdspladser. Jeg så f.eks. gerne, at man, når vi har en høj ledighed, var bedre til at dele de arbejdspladser, der er, f.eks. ved at give forældre lov til at gå på orlov, så der blev plads til, at en af dem, der står i jobkøen, kunne komme ind og få lidt på CV'et. Vi har masser af forslag til, både hvordan man kan skabe nye arbejdspladser, og hvordan vi kan blive bedre til at dele de arbejdspladser, der er, men man skal bare også huske, at der er personer som Susanne, som ikke kan arbejde. Og det er desværre nogle af de personer, som bl.a. ordføreren parti er med til at give et ordentlig gok i nøden med den kontanthjælpsreform, der lige er blevet vedtaget.
Jeg spiste frokost med hende Susanne forleden dag, og hun var ulykkelig. Hun anede faktisk ikke, om hun vil blive ramt. Hun har skrevet og spurgt kommunen: Bliver jeg omfattet? Hun får ikke engang noget svar på sit brev. Hun aner ikke, om hun kan betale sin husleje den 1. oktober. Kl. 13:54
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Hr. Simon Emil Ammitzbøll. Kl. 13:54
- Simon Emil Ammitzbøll (LA):**
Jeg deler lidt en fornemmelse med Susanne, og det er fornemmelsen af ikke at få svar. For hr. Pelle Dragsted gentog jo alligevel lidt til sidst om, at uh, vores politik var jo så forfærdelig osv., så det må have været os og andre, som man prøvede at udskamme fra Folketingets talerstol.
Jeg synes bare, at det er en utrolig kedelig tendens, som vi ser fra Enhedslisten, for Enhedslisten har jo ikke nogen politiske forslag, som sørger for at skabe arbejdspladser, der skaber værdi. Enhver kan jo skabe arbejdspladser over nogle år. Så kan man have et Venezuela, man kan tale om er fantastisk, og bagefter bryder det sammen. Men man kan jo ikke føre en politik, hvor der ikke bliver skabt værdi i arbejdspladserne, hvis løsninger skal være varige. Jeg synes, at Kl. 13:55
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo til ordføreren. Kl. 13:55
- Pelle Dragsted (EL):**
Jeg tror egentlig ikke, at jeg helt forstår den krigeriske linje. Jeg har jo fuld respekt for, hvad Liberal Alliance står for. Jeg er uenig i det, men jeg må bare konstatere, at f.eks. et kontanthjælpsloft har nogle konsekvenser for nogle mennesker, herunder Susanne, som jeg fortalte om. Det er ikke noget, der gør jer til onde mennesker, I fører bare en politik, som jeg synes er meget, meget forkert. Så skal vi ikke lade den ligge dér.
Det passer ikke, at Enhedslisten ikke har forslag til, hvordan vi skaber job. Jeg tror, at det var Berlingske Business, der lavede en lille enquete, hvor man kunne komme med forslag til, hvad man ville gøre for at skabe job. Jeg tror, at Radikale lå nr. 1, Enhedslisten lå nr. 2 og Liberal Alliance kom, så vidt jeg husker, på en fin tredjeplads. Noget af det, vi peger på, er jo f.eks. investeringer i forskning og uddannelse. Det var også noget af det, som vismændene pegede på i går – og nu kan jeg desværre ikke nå at tale mere. Det kan være, at jeg får et spørgsmål mere, så jeg kan uddybe det, ellers gør jeg det gerne i en pause. Kl. 13:55
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo. Kl. 13:55
- Morten Østergaard (RV):**
Det kan da godt være, at det kunne blive en anledning til at uddybe det lidt. For vi er jo enige om, at det er vigtigt at investere i uddannelse og forskning, og når vi gjorde det med de finanslove, vi lavede i fællesskab, så gjorde vi det jo med afsæt i et råderum, der var skabt af nogle beslutninger, vi fra Radikales side var med til at tage.
Det var bl.a. en efterlønsreform, hvor vi jo havde råd til bl.a. at investere i uddannelse og forskning, som vi er enige om er vigtige ting. Og der er mit spørgsmål egentlig bare: Hvordan har man det i Enhedslisten med at være så inderlig imod overhovedet at tale om at øge den samlede beskæftigelse i Danmark gennem de her arbejdsmarkedsreformer, men glad og gerne vil være med til at bruge pengene, når provenuet er kommet i land? Kl. 13:56
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo. Kl. 13:56
- Pelle Dragsted (EL):**
Jeg synes, det er den lidt typiske sang, vi får fra de der såkaldte reformamokpartier. Det er det her billede af, at hvis vi skal have råd til velfærd og andre ting, så er der kun en vej frem. Og det er reformer, som altid har det indhold, at de rammer alle andre end os, der sidder herinde, og den rigeste del af danskerne. Til gengæld kan den gruppe så regne med at få skattesænkninger. Det er det, fantasien rækker til.
Men der kunne jo være andre svar, hr. ordfører. Man kunne jo f.eks. have ladet være med at gennemføre skattelettelser op gennem 00'erne og sådan set også i den sidste regerings tid, som koster statskassen på den gode side af 50 mia. kr. om året. Man kunne have ladet være med at bruge 50 mia. kr. på nye kampfly. Der er mange muligheder for at løse de her problemer. Kl. 13:56

Jeg respekterer, at De Radikales forslag er de såkaldte reformer – hvilket er et mærkeligt begreb, for jeg tror, at alle går ind for reformer, det er jo indholdet af reformerne, der er spørgsmålet – som øger utrygheden for almindelige lønmodtagere.

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:57

Morten Østergaard (RV):

Jeg ved ikke, om man kan sige, at reformer af eksempelvis efterlønnen kun berører en snæver gruppe af dem i det danske samfund, der har mindst. Tværtimod berører det jo en meget stor gruppe, og i modsætning til det, hr. Pelle Dragsted og Enhedslisten siger, er det jo folk, som vi kan se nu, hvor efterlønsalderen hæves, faktisk er i beskæftigelse og ikke på anden overførsel, som var det, man hævdede ville ske.

Men det var jo egentlig ikke mit spørgsmål. Mit spørgsmål er: Hvad nu, hvis det til efteråret lykkes, hvad jeg meget håber, at få erstattet alle de her nedskæringer i forskning og uddannelse med nogle reelle beslutninger om f.eks. at hæve pensionsalderen, hvilket vil berøre os alle sammen, også os herinde i Folketinget, som hr. Pelle Dragsted lige præcis siger?

Hvis det nu bliver besluttet uden Enhedslisten, og der skabes et provenu, som kan investeres i uddannelse og forskning i de kommende år, vil Enhedslisten så godt være med til at bruge pengene endnu engang, selv om man ikke var med til at finde dem?

Kl. 13:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 13:58

Pelle Dragsted (EL):

Jeg vil gerne starte med en lille faktuel rettelse. Hvis vi hæver pensionsalderen, kommer det jo ikke til omfatte de fleste af os herinde. For de ændringer i pensionsalderen, som laves for folketingsmedlemmer – og det er jo godt, at man har gjort det, det har vi kæmpet for i årevis – kommer ikke til at omfatte dem, der blev valgt ind i den her valgperiode. Så I kommer jo ikke til at blive omfattet af det. Det er bare lige for at få det på det rene.

Med hensyn til, om de her reformer, som f.eks. at hæve pensionsalderen eller efterlønsalderen, rammer os alle sammen, vil jeg sige: Jo, det gør de. De rammer os bare forskelligt.

Altså, der snakkes så ofte om det her vi, når der skal laves nogle reformer, som rammer alle andre end en selv. Men levealderen er jo vidt forskellig for en ufaglært og en akademiker. Så når I hæver pensionsalderen for alle over en kam, kommer det altså til at slå den ufaglærte betydeligt hårdere i hovedet end akademikeren. Og det er den klasseblindhed, som Det Radikale Venstres desværre er plaget af.

Kl. 13:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:59

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak. Når jeg hører Enhedslisten, er det nogle gange, som om vi lever et samfund, hvor det hele bare er ved at falde fra hinanden. Alt er forfærdeligt, og alt i den offentlige sektor er forfærdeligt, og nu er det blevet overskyet, og det er virkelig skidt.

Jeg tænker bare, om der også fra Enhedslistens side er et fokus på dem, der er i arbejde, altså noget, der hedder rimelighed, ordentlighed og respekt for hårdt arbejde. Det provokerer mig, og nu taler vi kontanthjælpsloft, og det undrer mig, når jeg i valgkampen kan møde Janni fra Bjerringbro, der er enlig mor til to. Hun er SOSU-assistent på 30 timer, og hun har mindre til sig selv end en enlig mor på kontanthjælp med to børn. Er det rimeligt? Eller skal vi bare give højere lønninger, for det tror jeg næsten er svaret.

Kl. 14:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:00

Pelle Dragsted (EL):

Det sidste kunne da være en god idé. Men jeg synes faktisk, det er en pudsigt modstilling. Jeg har godt hørt den før, også i debatten om kontanthjælpsloftet, at når man skal sætte ydelserne ned for de ledige, er det for at vise respekt for dem, der er i arbejde.

Men undskyld mig: De bliver da hverken mere velstående eller mere lykkelige af, at deres arbejdsløse kollegaer får en oven i nødden. Tværtimod kan man jo sige, at lige præcis SOSU-assistenten eller den ufaglærte er dem, der har højest risiko for at blive ramt af perioder med ledighed. Så en forringelse for deres arbejdsløse kollegaer bliver jo hurtigt en forringelse for dem. Så jeg synes, det er en forloren respekt for SOSU-assistenten at forringe vilkårene for hendes arbejdsløse kolleger. Det er ikke den rigtige måde at vise respekt på.

Mennesker er ikke arbejdsløse, fordi de ønsker det. Mennesker er arbejdsløse, fordi der mangler arbejdspladser i vores samfund, og i nogle tilfælde er det desværre også, fordi de ikke er i stand til at arbejde, men alligevel er placeret i det der limbo, som jeg snakkede om.

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:01

Søren Pape Poulsen (KF):

Man kunne have en lang debat om, hvorfor der er så meget udenlandsk arbejdskraft og så mange danskere, vi ikke får mange ind på arbejdsmarkedet. Det er jeg helt sikker på der nok er mange svar på.

Men jeg ser det egentlig som et spørgsmål om rimelighed. For hun sagde jo til mig: Mine børn skal se en mor, der går på arbejde hver dag. Det vil jeg strække mig meget langt for.

Så for mig er det sådan set ud fra en rimelighedsbetragtning. Er det ikke fair, at dem, der går på arbejde, trods alt får lidt mere ud af det end dem, der ikke gør? Er det ikke bare fair og rimeligt i et samfund, hvor vi ikke kan leve af at give penge til hinanden?

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:02

Pelle Dragsted (EL):

Jamen selvfølgelig skal man have mere for at gå på arbejde, og det har man også. Altså, det lyder jo nogle gange, som om ydelserne i Danmark er blevet højere og højere i forhold til lønnen. Det, man kalder kompensationsgraden, altså hvad man får, i forhold til hvis man var i arbejde, er jo faldet og faldet over de seneste årtier. Der er en solid gevinst ved at arbejde.

Du kan altid finde et eksempel på en, hvor man kan sige: Hvad så, hvis hun har 25 timer? Skal man så sammenligne det med kontanthjælpen? Eller hvad med en, der har to børn, eller bor i en lejlig-

hed, hvor hun får noget særlig boligstøtte? Men hvis du ser på det generelle billede, kan det godt betale sig at arbejde i Danmark, og det skal det også kunne.

Så er der det der med rimelighed. Helt ærligt: Kunne vi ikke begynde at snakke om rimeligheden i, at bl.a. ordførerens parti og et flertal herinde har foræret 10 milliarder gode danske kroner væk til Goldman Sachs, fordi de i 18 måneder var inde og lege kong gulerod i bestyrelsen for DONG?

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Når der bliver sagt »du«, tror jeg, at man indimellem mener det som et »man«.

Så vi går videre i ordførerrækken, hr. Peter Hummelgaard Thomsen. Værsgo.

Kl. 14:03

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Jeg tror, at alle igennem det sidste års tid har syntes, at det har været nogle svære beslutninger omkring hele den store flygtningekrise, som vi står i. Derfor anerkender jeg også, at hr. Pelle Dragsted på talerstolen i dag siger, at han rent faktisk og på vegne af Enhedslisten mener, at antallet betyder noget, og at der er en grænse for, hvor mange der kan komme til Danmark midt i denne krise.

Men når nu konventionerne ifølge hr. Pelle Dragsted ikke giver mulighed for at sætte den grænse og markere det antal, hvilke redskaber vil Enhedslisten så bruge for at regulere det antal, som så også gør, at vi som samfund kan følge med, at sammenhængskraften bliver bevaret, og at især kommunernes økonomi kan følge med. Hvilke redskaber vil man bruge?

Kl. 14:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:03

Pelle Dragsted (EL):

Ja, det er jo ikke noget let spørgsmål. Men noget af det, vi har peget på, er jo noget, som kræver international koordination. Vi har sagt, og det har vi sagt i lang tid, at der er brug for en fordelingsnøgle i EU. Der er lande i EU, som lopper den lige nu, og som ikke tager det ansvar, som f.eks. Danmark tager, eller for den sags skyld Sverige, som har taget et kæmpe ansvar. Det har vi så hånet lidt, men da de ikke længere kunne mere, var det pludselig ikke så sjovt længere.

Sagen er, at løsningen på det problem ikke kan findes i det enkelte land. Det kan jo ikke løses ved, at vi tørrer problemet af på vores nabolande. Nej, hvor var Sverige latterlig, da de tog imod 100.000. Vi kunne jo også have været glade for, at de 100.000 ikke var i Danmark. Det er usolidarisk. Det er jo ikke en måde at løse en international flygtningekrise på. Så grundlæggende handler det jo om at sætte fuld skrue på det her, og så handler det selvfølgelig om at få stoppet de flygtningestrømme.

Der blev spurgt, om vi vil have så mange flygtninge til Danmark som muligt. Nej, vi vil have så få som muligt, for der burde overhovedet ikke være mennesker, som er tvunget til at flygte fra deres eget land.

Kl. 14:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 14:04

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Jeg tror ikke, der er nogen, der er uenig i, at der er behov for internationale løsninger, og at der måske endda også er be-

hov for europæiske løsninger. Men vil hr. Pelle Dragsted ikke medgive, at det er langt ude i horisonten, al den stund at de europæiske lande ikke kan blive enige om noget, hverken en fordelingsnøgle eller noget som helst andet. Den eneste fælleseuropæiske løsning, man har kunnet blive enige om, og som fungerer – og det er måske her, mit spørgsmål til hr. Pelle Dragsted kommer ind – er den tilbagetagsaftale, man har med Tyrkiet, som, selv om den ikke er perfekt eller køn, trods alt er en europæisk løsning, som man har lavet med Tyrkiet, og som rent faktisk også virker, men som Enhedslisten også har været imod.

Kl. 14:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Pelle Dragsted (EL):

Ja, den aftale er vi meget kritiske over for, og det skyldes jo, at vi mener, at den er på kant med konventionerne, fordi Tyrkiet heller ikke ifølge Danmark selv – det spurgte vi jo integrationsministeren om – er et sikkert tilbagesendelsesland. Det omgår man. Det er også, fordi den her intime relation med Tyrkiet er dybt problematisk. Tyrkiet har været en vigtig støtte for Islamisk Stat. De har ladet krigere for Islamisk Stat løbe frem og tilbage over grænsen og ladet dem blive behandlet på deres hospitaler. De sender i de her uger og måneder mortargranater ind over de områder, som kurderne kontrollerer i det nordlige Syrien, som er en af de vigtigste allierede i kampen mod Islamisk Stat. Man laver en kortsigtet løsning, som i virkeligheden kan være med til at skabe endnu større problemer, fordi vi får endnu flere flygtningestrømme bagefter.

Til det der med, at alle går ind for internationale løsninger, vil jeg sige: Nej, vi har en regering, der ikke går ind for en fast fordelingsnøgle af flygtninge i Europa.

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:06

Søren Espersen (DF):

Ja, nu har jeg desværre ikke selv så stor en bekendtskabskreds, så jeg har ingen navne, jeg sådan kan henvise til, så det her bliver et ganske almindeligt spørgsmål. Jeg kan se i Jyllands-Posten i dag, at Enhedslisten arbejder med en idé om at danne regering sammen med SF og Alternativet, og formodentlig så med Socialdemokratiet som støtteparti. Hvad er det, man vil lokke sit nye støtteparti med i udlændingedebatten, i udlændingediskussionen og i forhold til udlændingestrømninger? Hvad har man sådan på bedding og klar til Socialdemokratiet?

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:07

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo et spændende spørgsmål. Nej, altså, der er jo ikke noget, der tyder på, at det efter næste valg vil være muligt – og det var sådan set også det, jeg sagde til Jyllands-Posten i går – at forestille sig et andet regeringsalternativ. Her og nu er det valg, vi har, Mette Frederiksen eller statsministeren, og det valg er jo ikke særlig svært. For det har været en ren elendighed med den her regering. Jeg tror, de fleste af os, der sidder herovre, har det sådan, at vi, når vi vågner om morgenen og tænder for radioen, lidt tænker: Hvad er der nu på vej?

Så det er ikke noget svært valg. Det, der var min pointe – og det tror jeg egentlig taleren vil være enig i – var jo, at der lige nu er et opbrud politisk. Vi ser jo, at de partier, som historisk altid har været de store, og som har siddet på magten, altså dem, vi kalder de gamle magtpartier, mister vælgere. Vælgerne strømmer væk fra de partier, og vi ser nogle nye partier, herunder talerens eget parti, vinde frem. Jeg tror, vi skal erkende, at der er nogle ting i skred, som kan udvikle sig over de kommende år, og som kan ændre billedet i Danmark, hvor det magtmonopol, der lå hos de gamle systempartier, ikke er så stærkt, som det var tidligere.

Kl. 14:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Søren Espersen.

Kl. 14:08

Søren Espersen (DF):

Ja, den idé, den drøm, varede så kun 7-8 timer, for siden jeg læste det i Jyllands-Posten, er den væk. Det er også fint nok. Så det bliver, hvis der kommer et skifte, jo nok alligevel en socialdemokratisk regering. Men det er jo stadig væk problemet, hvad man så egentlig gør i forhold til udlændingepolitikken. Altså, Socialdemokraternes gruppeformand har jo sagt, med hensyn til hvor mange vi kan tage, at det nærmere var 1.000 end 10.000. Det får jeg til sådan cirka 4.999 som det højeste antal, man kan tage. Vil Enhedslisten også kunne støtte det? Er det et rimeligt tal? For jeg ved også, at Enhedslisten selv mener – det har jeg også hørt diverse politikere fra EL sige – at der altså er en grænse for, hvor mange Danmark kan tage. Er det en rimelig grænse, altså højst 4.999?

Kl. 14:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:09

Pelle Dragsted (EL):

Lige i forhold til det første om, at det er en drøm: Den der form for sådan arrogance, som vi jo ofte oplever, om, at der er nogle partier, der nærmest har førstefødselsret til at være dem, der er regeringsbærende, synes jeg egentlig ikke Dansk Folkeparti skal hoppe med i. Dansk Folkeparti har jo selv været udsat for parnassets latterliggørelse i mange år, så jeg tror egentlig, at vi skal være glade for, at tingene er i opbrud, og det er jo ikke kun i Danmark, det er jo også, hvis du ser ud over verden, at der er ved at ske noget. Folk vil gerne have, at tingene bliver gjort på en ny måde, og det synes jeg da bare vi skal være glade over. Jeg tror, det vil være godt at få rystet op i tingene, også herhjemme. Så det er ikke en drøm, det er en vision. Og jeg kan godt se, at der har været en masse snak om Jyllands-Postens forside, men helt ærligt: Der er vel ikke noget usædvanligt i, at man i Enhedslisten, ligesom de har det i alle andre partier, har en vision om og et ønske om på et givent tidspunkt selv at kunne danne regering på det grundlag, man står for. Det tror jeg da alle partier herinde går ind for, selv Dansk Folkeparti, og nu nåede jeg så ikke at svare på spørgsmålet. Men det kan være, at jeg får lejlighed til at gøre det bagefter.

Kl. 14:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:10

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet. Jeg synes, det er herligt, at Enhedslistens chefstrateg indtager Folketingets talerstol, og jeg vil følge op, hvor min kollega, hr. Søren Espersen, slap.

Det er sådan, at Pelle Dragsted som chefstrateg i Enhedslisten sandsynligvis får lov at gå ind til Hendes Majestæt Dronningen, når næste valg er overstået og dronningerunden påbegyndes. Og der har man jo, så vidt jeg forstår proceduren, mulighed for at stille en betingelse for at pege på den kongelige undersøger. Vil Enhedslisten med hr. Pelle Dragsted i spidsen kræve som en del af den dronningerunde, at de fremtalte udlændingestrømninger tilbagerulles, altså stille det som en betingelse for, at man kan støtte den socialdemokratiske statsministerkandidat som regeringschef i Danmark?

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:11

Pelle Dragsted (EL):

Nej.

Kl. 14:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 14:11

Jakob Engel-Schmidt (V):

Enten gjorde det spørgsmål en lille smule ondt, eller også har man ikke lyst til at drøfte det yderligere. Jeg synes jo, det er trøls, at Enhedslisten drømmer om natten og om dagen vælger at opgive ambitionerne. Altså, hvis det nu var, at man virkelig ønskede at gennemføre sine ambitioner om at danne en regering bestående af det såkaldte alternative flertal, så kunne man stille en lang række krav til Socialdemokraterne og fru Mette Frederiksen, og det håber jeg da også Enhedslisten vil gøre. Men skal det så forstås, som om det, vi kan læse i Jyllands-Posten, blot er en avanceret form for invitation til parterapi i rød blok, eller mener man noget konkret politisk med de her tanker – andet end at komme i medierne naturligvis?

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:12

Pelle Dragsted (EL):

Jeg er glad for den bekymring, som Venstres spørger udviser for Enhedslisten. Nej, altså, for at være helt ærlig, så handlede det interview, som jeg gav i Jyllands-Posten, faktisk ikke om næste valg. Det handlede om et perspektiv for, hvordan tingene kan udvikle sig i Danmark, ligesom vi har set det i mange andre lande.

Hvad så i forhold til næste valg? Ja, som jeg ser det lige nu, har vi to muligheder. Den ene er at pege på Mette Frederiksen, og den anden er at pege på Lars Løkke Rasmussen, statsministeren. Og det valg er ikke spor svært for Enhedslisten, slet ikke.

Så tror jeg også, at jeg helt generelt har det sådan i den her snak, og det kan jeg så forberede spørgeren på – eller andre spørgerne – at jeg ikke er den, der går og sælger levende bjørneskind.

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak, og man siger fru Mette Frederiksen og statsministeren. Fru Trine Bramsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:12

Trine Bramsen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Pelle Dragsted, om han er enig i, at hvis kommunerne skal kunne løfte flygtningeindsatsen ordentligt, vil det gå ud over velfærden, som der vil blive skåret på andre steder. Er hr. Pelle Dragsted enig i det?

Kl. 14:13

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:13

Pelle Dragsted (EL):

Ja, forudsat at vi ikke tilføjer kommunerne de nødvendige midler. Men hvis kan lave en aftale i dag om at skære toppen af kampflyindkøbene og måske rulle de selskabsskattelettelser, som ordførerens parti for et par år siden var med til at gennemføre, tilbage, så har vi mere end plads til at fylde det hul, som er i kommunernes kasser, og dække de udgifter til de mennesker, der kommer hertil på flugt.

Vi synes ikke, det skal gå ud over folkepensionisternes hjemmehjælp eller børnenes pleje nede i børnehaven, at Danmark tager imod flygtninge.

Som jeg var inde på i min tale, er vi jo et meget, meget velstående samfund. Altså, se bare på, hvad der blev udbetalt i udbytte til danske aktionærer sidste år. Med fare for at sige noget forkert husker jeg det, som om det var 170 mia. kr. Det er jo småpenge, vi snakker om i den sammenhæng. Vi er et hovedrigt samfund, men vi er ikke særlig gode til at fordele den rigdom, vi har, på en retfærdig måde. Vi kan sagtens løse den her udfordring økonomisk.

Så er det klart, at det at tage imod mange flygtninge skaber nogle udfordringer. Det synes jeg er vigtigt alle anerkender. Spørgsmålet er bare, om svaret på det er at sige, at vi ikke vil være med til at løfte de udfordringer og i stedet tørrer dem af på vores nabolande. Det synes jeg ikke er en fornuftig vej frem.

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Trine Bramsen.

Kl. 14:14

Trine Bramsen (S):

Grunden til, at jeg spørger, er, at vi havde en forespørgselsdebat den 26. maj, og der udtalte hr. Rune Lund fra Enhedslisten netop følgende: »Hvis kommunerne skal kunne løfte flygtningeindsatsen ordentligt, så vil der blive skåret på velfærdens andre steder.«

Hvis vi nu holder fast i, at det, som ordførerens kollega sagde forleden dag, gælder, vil ordføreren så forholde sig til, hvilke velfærdsområder der skal stå for skud, når de øgede udgifter til flygtninge skal finansieres?

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:15

Pelle Dragsted (EL):

Det er jo et lidt mærkeligt spørgsmål. For hele den forespørgselsdebat handlede jo om, at kommunerne skulle have tilført flere midler, så man undgik den situation. Det var jo det, hr. Rune Lund sagde, og det var derfor, vi rakte hånden frem til Socialdemokraterne og sagde: Skulle vi ikke prøve at lave en fælles vedtagelse, hvor vi siger, at kommunerne skal kompenseres krone for krone for de penge, som de har i merudgifter til flygtninge?

Men det er da klart, at hvis man skal bruge penge til at lette skatten for millionærerne igen til efteråret og bruge penge til at gøre sportsvognene billigere, jamen så vil vi da stå i en situation, hvor der skal prioriteres. Det er bare ikke Enhedslistens politik. Vi mener, at vi kan gøre begge ting, for vi er et rigt samfund, og vi har råd til det.

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Værsgo.

Merete Riisager (LA):

Tak. Ordføreren nævnte Susanne, som er psykisk nedbrudt og har det rigtig svært. Jeg kom til at tænke på Valborg, som jeg engang passede på plejehjemmet Ringbo, og som havde det så svært, at hun havde brug for pleje 24 timer i døgnet.

Susanne og Valborg er så heldige, at fordi de bor i et liberalt demokrati i et land, hvor der kapitalisme og vækst, så er samfundet blevet så velstående, at vi har råd til at tage os af dem, som har det rigtig svært.

Derfor undrer det mig, når jeg går ind på Enhedslistens principprogram og ser, at der står: Kapitalisme står i vejen for frihed, tryk og demokrati.

Kan ordføreren nævne et land, hvor man har gjort op med kapitalismen, og hvor Susanne og Valborg ville have et bedre liv, end de har i Danmark?

Kl. 14:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:16

Pelle Dragsted (EL):

Nej, men jeg kan nævne en gruppe af lande, hvor man har haft historisk tradition for at sætte nogle stærke bånd på kapitalismen og har valgt at sige, at vi egentlig ikke er bange for at have en stor og stærk offentlig sektor og beskatte de bredeste skuldre relativt hårdt, og hvor man har sagt, at man ikke synes, at sundhed og uddannelse og den slags ting er noget, markedet skal klare, for det tror vi faktisk vi klarer bedre i fællesskab. De lande hedder de nordiske velfærdssamfund.

De er selvfølgelig stadig væk kapitalistiske lande, men det er jo helt andre kapitalistiske lande end f.eks. et kapitalistisk land som Kina, som jo absolut ikke har noget som helst liberalt demokrati eller andet.

Så i forhold til den her sammenstilling af, at kapitalisme nødvendigvis medfører demokrati og velstand, er det jo meget forskellige samfund, som bliver kaldt kapitalistiske.

Vi vil gerne udvikle Danmark længere i den retning, altså hvor demokratiet rykker frem på bekostning af markeds kræfterne, så vi som borgere får noget mere at skulle have sagt.

Kl. 14:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Merete Riisager.

Kl. 14:17

Merete Riisager (LA):

Vil det sige, at de nordiske lande er den socialistiske slutvision, altså at det er endeproduktet, hvor man på socialistisk vis har skabt velstand og tager sig allerbedst af de socialt udsatte? For nyligt spurgte jeg på Facebook faktisk ordføreren om, om han kunne nævne netop socialistisk styrede lande, som var velfungerende, og hvor de svage borgere havde det godt. Jeg kom selvfølgelig også til at tænke på et land som Venezuela, der jo er brudt fuldstændig sammen under et socialistisk styre.

Men det kunne jo være, at hr. Pelle Dragsted havde andre eksempler på lande, som var mere socialistiske end Danmark, og hvor borgerne og særlig de socialt udsatte klarede sig bedre.

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:18

Pelle Dragsted (EL):

De forsøg, der har været, med påstået socialistiske lande, f.eks. under Sovjetregimet og andet, har vi jo aldrig opfattet som socialisme. Det var sådan nogle kommandøkonomier, og det er overhovedet ikke den slags demokratisk socialisme, som Enhedslisten står for.

Men er de skandinaviske velfærdssamfund så slutvisionen? Nej, og det sagde jeg bestemt heller ikke.

Men til gengæld tror jeg, vi kan bygge på rigtig mange af de ting, vi har i de skandinaviske velfærdssamfund. Nogle gange snakker vi, som om vi kun har privatkapitalisme i Danmark. Sådan er det jo ikke. Vi har en realkreditsektor, som har været ejet af kunderne, vi har haft andelsselskaber og en offentlig drevet sektor, som kører vores universiteter, sygehuse og alt muligt andet.

Den del af økonomien vil vi gerne rulle frem og gøre stærkere, så den der, hvad kan man sige, Goldman Sachs-kapitalisme, som vi desværre ser udvikle sig, får lidt mindre at skulle have sagt.

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:19

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Nu har vi jo hørt flere fra Enhedslisten tale om revolutionen, der kommer. Jeg hørte for nylig, at hr. Frank Aaen havde væddet en kasse øl på, at det ville ske inden for 20 år. Det har jeg sådan trukket lidt på smilebåndet over og tænkt herregud.

I går så jeg så i Jyllands-Posten, at Enhedslisten varslede at ville i regering, og så tænkte jeg: Åh, nu sker det, og så blev jeg rigtig bange.

Jeg nåede kortvarigt at glæde mig over, at jeg ikke havde sat børn i en verden, hvor man nu ville ophæve den private ejendomsret og nedlægge forsvar, og det var trods alt meget godt.

Jeg havde så heller ikke lige forudset, at det måske skulle blive Det Radikale Venstre, der skulle blive min redningsmand, men jeg kunne læse i samme artikel, at de var ude og afvise det her meget, meget blankt.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Pelle Dragsted: Hvem er det egentlig man forestiller sig man skal gå i regering med? Formanden for Alternativet har jo også været ude og sige, at man ikke pr. automatik har tænkt sig at pege på en socialdemokratisk statsminister. Hvad tænker Enhedslisten?

Kl. 14:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:20

Pelle Dragsted (EL):

Det var utrolig mange spørgsmål på en gang. Men jeg vil starte med at sige, at ordføreren kan være helt rolig. Der er ingen grund til at være bange for noget, som kommer fra Enhedslisten. Jeg tror i øvrigt, det var hr. Per Clausen, der satte en øl på, hvornår revolutionen ville komme.

Lad mig lige starte med at sige noget om det med revolutionen. Der er jo så mange misforståelser om det begreb. Jeg har lagt mærke til, at Bernie Sanders i USA har snakket meget om, at USA har brug for en politisk revolution, fordi den vækst, der har været de sidste 20 år, er tilfaldet en lillebitte gruppe i toppen af samfundet, altså fordi økonomiske interesser i højere og højere grad spiller ind på politikkens.

Sådan en politisk revolution er jeg tilhænger af. Jeg synes også, det er et kæmpe problem, at f.eks. spørgerens parti lige nu sidder og

skal forhandle en fornyelse af skattevilkårene for A. P. Møller - Mærsk ude i Nordsøen.

Det er en virksomhed, som år efter år efter har doneret et ukendt pengebeløb – hvor stort ved vi ikke, for I vil ikke oplyse, hvor meget I får – til de selv samme partier, der sidder og forhandler. Det er dybt bekymrende, og sådan noget kunne jeg godt tænke mig at gøre op med.

Kl. 14:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 14:21

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan godt afsløre, at der er temmelig mange ting ved Enhedslistens politik, der kan gøre mig bange som borgerlig.

Mit spørgsmål var meget konkret: Hvilke regeringsmuligheder vil man afsøge efter et kommende folketingsvalg? Det kom der overhovedet ikke noget klart svar på, og det er måske, fordi man jo dybest set er uenige om utrolig meget. Den vedtagelsestekst, der ligger her, er jo en usædvanlig tynd kop te.

Man skriver, at man kan samarbejde om uddannelse, sundhed, klima og miljø. Vil Enhedslisten virkelig stille sig tilfreds med at pege på en statsministerkandidat, hvor det er de eneste politiske områder, man faktisk kan finde fælles fodslag på?

Kl. 14:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:22

Pelle Dragsted (EL):

Åh. Jeg ville ønske, jeg havde sådan 10 minutters taletid igen, så jeg kunne svare ordentligt på det spørgsmål.

I forhold til hvad jeg kunne forestille mig efter næste valg, synes jeg, at jeg har svaret. Sådan som kortene ligger nu, har vi et valg mellem enten fru Mette Frederiksen eller Lars Løkke Rasmussen, og der ryster vi sådan set ikke på hånden. Det tror jeg de fleste kan se alle de gode grunde til, alene konsekvenserne for udsatte borgere og miljøet, og hvad der ellers er sket.

Det, jeg har snakket om, er, at jeg fremadrettet har det sådan – og sådan tror jeg da alle partier har det, også De Konservative, selv om de selvfølgelig også har en fordums regeringstid – at hvis man kan komme i en situation, hvor man har en opbakning fra vælgerne til at kunne danne en regering på sit eget grundlag, jamen så er det selvfølgelig visionen. Det tror jeg det er for os alle sammen, og det er det også for Enhedslisten.

Kl. 14:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Man benævner statsministeren som statsministeren.

Så er det hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:23

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Nu er det jo ikke hver dag, at man får en ny statsministerkandidat, og i dag har vi vel i virkeligheden fået to, nemlig både fru Pernille Skipper og hr. Uffe Elbæk. For jeg kan forstå på Jyllands-Posten i dag, at hr. Pelle Dragsted har tilkendegivet, at såfremt de her tre partier, altså Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti, bliver større end Socialdemokratiet, så kan det blive interessant med den her ØÅF-regering – det lyder også ret ubehageligt, synes jeg.

Jeg kan bare ikke rigtig forstå hr. Pelle Dragsted, når han over for flere andre spørger har tilkendegivet, at det måske ikke er så aktuelt alligevel. Altså, ønsker Enhedslisten at besidde statsministerposten i Danmark efter næste valg, eller ønsker Enhedslisten det ikke?

Kl. 14:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:24

Pelle Dragsted (EL):

Det er egentlig ret enkelt. Enhedslisten er sat i verden for at påvirke vores samfund så meget som muligt i den retning, vi ønsker. Og ud fra det ønske vil vi til enhver tid vælge, hvordan vi agerer i forhold til enhver tids flertal.

Det er ret klart, at ved næste folketingsvalg har vi et valg mellem at fortsætte med den nuværende statsminister, hr. Lars Løkke, eller med fru Mette Frederiksen. Og der har vi altså ingen grund til at rygte på hånden. Den her regering har stået for en endeløs række af fejltagelser.

Men det er da klart, at vælgerne engang i fremtiden måske kan sammensætte Folketinget på en måde, der gør det muligt for Enhedslisten at gå efter regeringsmagten, så jeg kan ikke rigtig forstå det der.

Jeg synes, at Dansk Folkeparti lige skal passe på ikke at blive en del af de der gamle, arrogante magtpartier. I har jo selv oplevet dem, og skal I nu også være et af de der partier, der siger: Uha, der er nogle her, der ikke er lige så gode som andre? Altså, når du siger, at det lyder ubehageligt, vil jeg sige, at hver femte dansker stemmer på de tre partier, du snakker om.

Skulle vi nu ikke respektere befolkningen og de valg, befolkningen tager, i stedet for det andet der? Jeg synes ikke, det klæder os. Ja, jeg stopper med det.

Kl. 14:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er så mange udfordringer i sådan en debat, men man skal altså overholde forretningsordenen med de tiltaleformer, der er tilladt. Det er det bedste, man kan gøre.

Værsgo, hr. Kenneth Kristensen Berth.

Kl. 14:25

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jo, men jeg må bare igen undre mig. For hvornår er det så, at Enhedslisten vil gøre krav på at besætte statsministerposten eller aflevere den til hr. Uffe Elbæk? Er det, når de tre partier har 90 mandater, eller hvornår er det? Eller har hr. Pelle Dragsted lært nogle specielle tricks under sin tur på ungdomslejr i Gaddafis Libyen? Hvornår er det, at det her bliver aktualiseret? Jeg kunne godt tænke mig at vide det. For de der fif, som hr. Pelle Dragsted måtte have lært i Nordafrika, kunne vi andre måske også godt blive lidt involveret i.

Kl. 14:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:26

Pelle Dragsted (EL):

Jeg tror nu ikke, jeg vil diskutere for meget ungdomslejr lige med hr. Berth. Det handler ikke om tricks og tips. Det handler om en vision, og det handler om, at det, vi har oplevet gennem den seneste tid, er, at uanset om vi har haft den eller den anden regering, så er udviklingen desværre i alt for høj grad gået i en forkert retning.

Uanset om regeringen har været såkaldt rød eller blå, er uligheden i vores samfund steget, velfærden er blevet forringet, der er ble-

vet rullet sådan et kontrolregime hen over den offentlige sektor, og der er blevet ringere vilkår for vores arbejdsløse.

Der har vi det bare sådan, at den udvikling ønsker vi ikke. Vi ønsker en anden udvikling, og vi kan se, at der er nogle partier i Folketinget, som vi har et stort politisk fællesskab og faktisk også et værdimæssigt fællesskab med. Måske endda også et fællesskab om, hvordan man bør føre politik, og at man kunne gøre det på en ny måde. Og der har vi da klart en vision om at komme så langt som muligt.

Men det er jo i sidste ende danskerne, der sammensætter Folketinget og bestemmer, hvem der kan danne regering. Og det har jeg fuld respekt for.

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Jane Heitmann, Venstre. Værsgo.

Kl. 14:27

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg lyttede til ordførerens tale med interesse, og jeg kan forstå, at ordføreren kerer sig om den kommunale økonomi. Jeg noterede mig også, at ordføreren bl.a. var inde på omprioreringsbidraget, og tidligere under debatten her i salen nævnte ordføreren også, at han havde været på besøg i Assens, hvor man gerne vil lukke skoler. Måske kunne ordføreren fortælle os, hvad det er for nogle skoler, man gerne vil lukke i Assens.

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:27

Pelle Dragsted (EL):

Jeg har ikke snakket om Assens. Det må være en anden ordfører, som spørgeren forveksler mig med.

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Jane Heitmann.

Kl. 14:28

Jane Heitmann (V):

Så var det muligvis en af ordførerens kolleger fra Enhedslisten. Men kunne ordføreren ikke fortælle os lidt om, hvad det er for nogle konsekvenser, der tænkes på. Hvad er det for nogle skoler, man gerne vil lukke derude? Jeg går ud fra, at I må have diskuteret det i Enhedslistens kreds.

Kl. 14:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:28

Pelle Dragsted (EL):

Nu har jeg måske været lidt nervøs og optaget af at skulle på talerstolen, og jeg må helt ærligt indrømme, at jeg faktisk ikke har hørt det spørgsmål, så jeg aner ikke, om det kommer fra en af mine folketingskollegaer eller ej. Men jeg kan godt prøve at svare mere generelt.

Vi er da enormt bekymrede for, at når regeringen kommer med det, man kalder omprioreringsbidraget – vi kalder det nedprioreringsbidraget – og tager et milliardbeløb op af kommunernes kasser år for år, så vil det naturligvis medføre nogle voldsomme forringelser derude. Og det er jo ikke et synspunkt, vi står alene med.

Venstres borgmestre er jo nogle af dem, der er gået forrest i protesterne. Der har været demonstrationer i næsten 100 byer, og under

mange af dem talte Venstres egne borgmestre og sagde: Stop det der. Det kommer til at undergrave vores velfærd. Vi har skåret ind til benet, vi kan ikke skære dybere.

Kl. 14:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og det var det sidste spørgsmål, tiden er gået. Så er det Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Danmark er et dejligt land, som vi lever og ånder for. Her skal det være godt at bo, her skal det være godt at vokse op, her skal det være godt at drive forretning. Sådan skal det også være fremover.

Men Danmark står over for to store kriser, nemlig vækstkrisen og migrationskrisen. Hvis vi vil, kan vi få Danmark ud af begge kriser, men det kræver mere end flotte ord. Det kræver handling, det kræver vilje, og det kræver mod til at træffe beslutninger – også de svære.

Liberal Alliance støtter den nuværende regering, men lad det være sagt med det samme: Regeringens flotteste præstation indtil nu er nok, at den har hutlet sig gennem Folketinget et helt år.

Nuvel, vi er da glade for nogle af de resultater, der er kommet igennem, som f.eks. lavere registreringsafgift, lavere NOx-afgift, lavere arveafgift, loft over boligskatter, bedre mulighed for aflønning med medarbejderaktier, øget støtte til fri- og privatskoler, sikring af fixerum til narkomaner og mange andre gode ting.

Men hvis vi ser på det, som virkelig batter, nemlig at genstarte dansk økonomi og sikre, at vi får styr på migrationsstrømmen, så har forventningerne været større end resultaterne. Man siger godt nok, at forventningens glæde er den største af alle, og hold da op, hvor vi glæder os i Liberal Alliance. For sikke et spændende efterår, vi står over for.

Der skal forhandles skat og reformer, der kan sparke gang i væksten, og Liberal Alliances ambition er at være som prinsen på den hvide reformhest, der kommer og redder velfærdsprinsessen af sin tornerosesøvn. En vanetjørn har vokset sig høj, men vi har ikke tænkt os at vente i 100 år. Frihedssværdet skal befri prinsessen og hun og det hele dronningerige skal opleve vækst, velstand og velfærd til glæde for kvinder, mænd og børn.

Danskerne er et venligt folk. Det skal vi være glade for. Men nogle gange bliver vi så venlige, at vi bare smiler og lader som om. Vi forstiller os og trækker mundvigene opad og tænker vores. Man kan jo ikke lade være med at blive glad, når man får at vide, at vi tilhører verdens lykkeligste folk. Også selv om den enkelte måske er ked af det, udkørt, stresset, deprimeret eller slet og ret ulykkelig.

Vi glæder os også, når vi får at vide, hvor fantastisk et land Danmark er at drive virksomhed i – også selv om der er flere lande i OECD, end jeg har fingre og tæer på mine hænder og fødder, der har en højere økonomisk vækst end Danmark.

For vi er ikke alene venlige. Vi er også konfliktsky, og hvem vil ødelægge den gode stemning? Jeg skal på forhånd undskyldte, men det vil jeg. For aldrig har noget land ligget så højt på så mange lister og fået så lidt ud af det.

Ja, vi fejrer den ene topplacering efter den anden på alverdens hitlister. Men af en eller anden grund omsætter det sig aldrig rigtig til vækst, velstand og velfærd. Danmark har haft den femtelaveste vækst i OECD siden 1995, og det ser ikke meget bedre ud, når vi spejder ud i horisonten. OECD spår, at Danmark vil få den sjettelaveste vækst frem til 2030. Så det er uomgængeligt, at vi er i en vækstkrise.

Derfor må vi have gang i reformerne. Skatten på arbejde skal sættes ned, og vi skal have opfyldt regeringens ambition om at sænke topskatten. Liberal Alliance har derudover en ambition om, at in-

gen, der går på arbejde, skal betale skat af de første 7.000 kr., han eller hun tjener om måneden. Ingen kan forventes at bidrage til at forsørge andre, før man kan forsørge sig selv.

Samtidig vil vi sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Forskellen på et lavtlønsjob og passiv forsørgelse bør være større, og endelig er der en nem frugt at plukke: Danskerne skal gå lidt senere på pension, end de gør i dag. Vi vil fjerne bureaukrati og regler, så det bliver nemmere for danskerne at leve det liv, de gerne vil, og skabe vækst til glæde for dem selv og det fælles.

Kl. 14:34

Danmark havde fra slutningen af 1800-tallet og frem til krisen en økonomisk vækst på i gennemsnit 2 pct. om året. Fra 2008 til 2015 faldt det danske bruttonationalprodukt med 0,4 pct. I samme periode steg Sveriges BNP med 11 pct. Vi skal have Danmark op i et højere vækstgear. Vi kan, hvis vi vil. Det kræver blot 90 mandater i dette høje Ting, og Liberal Alliance leverer gerne de 13 første og glæder os til at forhandle med vores partnere i efteråret, så vi kan levere løsninger til gavn for danskerne.

Danskerne står ikke alene over for en vækstkrise. Vi står også over for en migrationskrise. Det er vi selvfølgelig ikke alene om. Der er en rædselsfuld borgerkrig i gang i Syrien, der har sendt millioner af mennesker på flugt. Der er andre millioner fra Afrika og Asien, der ønsker sig en bedre tilværelse og har sat sig i bevægelse mod Europa. Men hele verden kan ikke bo i Europa, og den halve verden kan ikke bo i Danmark. I 2014 kom der 14.792 asylansøgere til Danmark. I 2015 kom der 21.225 asylansøgere til Danmark. I år budgetterer regeringen med 25.000 asylansøgere.

Selvfølgelig skal vi hjælpe, men der kommer flere mennesker og søger om asyl i disse år, end Danmark kan håndtere. Derfor har Liberal Alliance foreslået et humanitært asylstop. Det betyder et stop for at kunne søge asyl spontant i selve Danmark i 2 år. I samme periode skal man tage 4.000 FN-kvoteflygtninge om året, og de mange sparede udgifter på asylområdet vil vi bruge til at hjælpe i Syrien og i Syriens nørømråder, folk, der har brug for beskyttelse, folk, der sulter, børn, der har brug for skolegang. På den måde kan vi hjælpe langt flere mennesker. Det er det mest humane, og vi kan sikre, at Danmark ikke skal integrere flere, end vi kan overkomme.

Den ideelle løsning er selvfølgelig stadig europæisk. Vi ønsker at styrke EU's ydre grænser markant, men indtil der skabes holdbare og varige europæiske løsninger, er det påkrævet med nationale løsninger. Tøver vi, bliver der en stor regning at betale; helt konkret for kommunerne, helt konkret for flere, der står uden for arbejdsmarkedet, og helt konkret med flere integrationsproblemer. Den gode nyhed er, at ligesom med vækstkrisen kan vi også løse migrationskrisen for Danmarks vedkommende, hvis vi vil. Det kræver nytænkning, og det kræver mod til at træffe ukonventionelle beslutninger: skattelettelse i både top og bund, et humanitært asylstop. Det er de vigtigste sager, Danmark står over for. Det er de vigtigste sager i efteråret.

Statsministeren har sagt, at man ikke kan løse alle Danmarks problemer ved at sænke topskatten eller ved at begrænse antallet af asylansøgere. Det er jo fuldstændig korrekt. Men det hjælper. I den grad! Men jeg er enig med statsministeren i, at vi ikke skal nøjes. Der skal flere reformer til, så Danmark bliver et land i vækst og harmoni, så Danmark bliver et land, som unge mennesker fra hele verden får lyst til at prøve at leve i, fordi her er så fantastisk. Det kan vi godt, hvis vi vil. Liberal Alliance vil. Vi er klar til at forhandle med gode ideer og løsningsforslag. Vi er klar til at tage fat og tage ansvar. Vi spiller med åbne kort, og nu venter vi på, at regeringen spiller ud og viser, at man sammen kan levere løsninger på vækstkrisens og migrationskrisens problemer til gavn for danskerne.

Kl. 14:38

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Så har vi korte bemærkninger i maksimalt 45 minutter. Den første korte bemærkning er fra hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 14:38

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Og tak til ordføreren for de mange sproglomster. Dem var der jo en del af. Nu bemærkede jeg jo i ordførertalen, at der var rigtig meget snak om behovet for at sænke skatten og sænke topskatten i særdeleshed. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge om noget. Ordførerens partiformand, hr. Anders Samuelsen, udtalte den 25. juni 2015 til Danmarks Radio i forbindelse med snakken om, hvorvidt topskattelettelse skal være en del af regeringsgrundlaget, at:

»En regering kan vælte sig selv, ved at den ikke lytter til sit parlamentariske grundlag.«

Nu er der jo snart gået et år, og Liberal Alliance har ikke fået topskattelettelse endnu. Mener ordføreren for Liberal Alliance stadig væk, at en regering kan vælte sig selv, hvis den ikke leverer de annoncerede topskattelettelse?

Kl. 14:39

Forhandling**Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vores synspunkter er kendte. Vi har ikke tænkt os at gentage dem uge efter uge. Vi glæder os til forhandlinger med regeringen til efteråret.

Kl. 14:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 14:39

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for ikkesvaret. Så lad mig komme med opfølgende spørgsmål. Betyder det svar, at Liberal Alliance reelt ikke længere har så stålsat et ønske om at få topskattelettelse til efteråret, hvis man ikke længe mener, at en regering kan vælte sig selv, hvis den ikke leverer de annoncerede topskattelettelse?

Kl. 14:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:39

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der var lidt rigeligt med tolkninger. Men lad mig sige det klart: Der kommer en god løsning – i morgen tror jeg ikke den kommer, men til efteråret. Og vi finder ud af med vores partnere, hvem vi er glade for at samarbejde med.

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Jeg håber, at Venstre er nogle af dem, hr. Simon Emil Ammitzbøll på sin stolte hvide gang med frihedens banner, og hvad der ellers kom frem af flotte gloser, vil være glad for at samarbejde med.

Noget af det, vi jo skal drøfte, er skattelettelse, som er et emne, som ligger hr. Simon Emil Ammitzbølls hjerte nær og også mit eget for den sags skyld. Hvordan kan det være, at Liberal Alliance ikke var med til at genindføre boligjobordningen, da vi vedtog den sidste sommer?

Kl. 14:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg overvejede også lidt, om der var en metafor for Venstre i eventyret, men valgte dog velfærdssamfundet i stedet for som prinsesse, fordi jeg syntes, det ville skabe nogle forkerte billeder med spørgeren og statsministeren, hvis det var Venstre, der var prinsessen.

Om spørgsmålet vil jeg sige, at Liberal Alliance har den holdning, at vi synes, at man skal sænke skatterne generelt, så borgere og virksomheder selv kan bestemme, hvad de vil bruge deres egne penge på, i stedet for at man politisk skal vælge bestemte ting, som man skal bruge pengene på. Det vil sige, at jeg taler om den der indblanding, som Venstre foretrækker, og som vi ikke er så store tilhængere af. Men jeg skal da være ærlig og indrømme, at jeg tror, at der er mange, der er glade for den.

Den dag, I gennemførte det med Alternativet og Enhedslisten, fik jeg en sms fra min mand, som var meget begejstret. Han sagde: Vi har fået skattelettelse, og det er ikke engang dig, der har givet os dem.

Kl. 14:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:41

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Angående billedet af statsministeren og undertegnede som prinsesser har jeg lige fået en krone fra min kollega hr. Jan E. Jørgensen. Det var dog en enkrone og ikke en kongekrone.

Men boligjobordningen er jo en skattelettelse. Hvordan kan Liberal Alliance være imod skattelettelse, når vi nu skal til at tale om skattelettelse til efteråret? Jeg håber, at hr. Simon Emil Ammitzbøll fortsat er ambitiøs på det område. Det er vi mange der sådan set gerne vil være. Hvorfor er man så imod den her skattelettelse? Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Kl. 14:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er utrolig glad for det nybrud, som jeg forstår der er fra Venstre om, at man vil presse Liberal Alliance for yderligere skattelettelse til efteråret. Det skal I ikke høre et ondt ord for.

Men med boligjobordningen er det meget simpelt, for boligjobordningen er jo et symbol på alt det, der ikke fungerer ved det danske skattesystem. Skatterne er alt for høje, og så vælger man hele tiden at finde steder, hvor man sætter skatten lidt ned for at reparere på ulykken.

Men jeg vil sige til hr. Jakob Ellemann-Jensen, at jeg synes, at vi skal gøre Danmark bedre og lave et nyt skattesystem i stedet for hele tiden at lappe det, der ikke fungerer.

Kl. 14:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Eva Flyvholm.

Kl. 14:43

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Indtil for få uger siden havde vi jo et flertal her i Folketingssalen, der ønskede at få fremlagt dokumenterne fra den nedlukede Irakkommission. Det var jo Liberal Alliances eget forslag, og jeg synes sådan set, at det var et rigtig godt forslag, for det er tydeligt, at der stadig væk er mange ubesvarede spørgsmål i den her sag – man kan især sige, at det er det, der handler om, at hundredvis af mennesker blev udleveret til en uvis skæbne, selv om vi ved, at der var udbredt tortur i irakiske fængsler.

Jeg kan sådan set godt forstå, hvorfor Venstre og regeringen har været villig til at gå ret langt for at få lukket den her diskussion ned. Jeg vil gerne høre ordføreren for Liberal Alliance forklare, hvordan et parti, der taler om åbenhed, kan lade sig spise af med sådan en historisk redegørelse, der overhovedet ikke forholder sig til det helt centrale indhold, netop hvad der skete med fangerne under Irakkriegen. Er det virkelig sådan, vi skal forstå Liberal Alliances fortolkning af maksimal åbenhed i den offentlige sektor?

Kl. 14:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu synes jeg, spørgeren glemmer, at Liberal Alliance faktisk gik til valg på, at der ikke skulle være en Irakkommission efter valget. Det er vi sådan set gået til valg på. Sådan er det nu. Det har vi altså fået gennemført. Derudover mente vi så, at det ville være ærgerligt, hvis de dokumenter, der var stillet til rådighed for Kommissionen, bare gik tabt, for så kunne man jo have en forventning om, at der var nogen, der prøvede at holde noget skjult. Derfor sagde vi i første omgang, at så lad os lægge dem frem. Det, vi jo desværre måtte erkende, var, at der nok var en stor del af de dokumenter, som alligevel ikke ville kunne lægges helt åbent frem, hvis man havde valgt den model. Nu har vi i stedet for sikret, at der kommer en historisk redegørelse, hvor alle de dokumenter, som Irak- og Afghanistankommissionen havde til rådighed, også vil være til rådighed for de historikere og politologer, der skal lave den nye undersøgelse. Der er ikke et eneste dokument, der ikke vil være til rådighed.

Dermed har Liberal Alliance måske som det eneste parti i Folketinget i denne sag fået det nøjagtig, som vi gerne ville have.

Kl. 14:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 14:45

Eva Flyvholm (EL):

Jeg vil gerne understrege, at der overhovedet ikke er noget som helst i den redegørelse, som vil medføre, at det undersøges, hvad der foregik i forhold til fangehåndteringen, og at vi ikke kommer til at få belyst noget som helst dér og få nogen åbenhed om det. Men jeg kan forstå på justitsministeren, at han netop mener, at det ikke er nødvendigt at få de her dokumenter frem, fordi alt er fuldstændig belyst, også omkring håndteringen af fanger.

Jeg vil gerne høre ordføreren for Liberal Alliance, om det også er Liberal Alliances holdning, altså at alt er kommet frem i den her sag, og at der ikke vil komme til at dukke nogen nye skandaler op fremadrettet.

Kl. 14:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det sidste kan jeg jo af gode grunde ikke gætte på. Det tør jeg i hvert fald ikke. Det kan godt være, at spørgeren er mere modig, end jeg er, og så stor respekt for det. Men vores udgangspunkt er, at det skulle være muligt at lave en undersøgelse med alle de her papirer. Der er jo ikke nogen begrænsninger, i forhold til at der er noget, man ikke må undersøge. Papirerne er der, og de er til rådighed for historikere og politologer, og så må vi jo se, hvad de kommer frem til.

Kl. 14:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:46

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan forstå, at Liberal Alliance nægter at gentage sine synspunkter. Det lyder som sådan et godt råd til en tv-debat med Clement Kjersgaard, nemlig at i stedet for at gentage spørgsmålet så bare nægte at repetere sine synspunkter. Ikke desto mindre har jeg altså et behov for at få sagt, at jeg synes, det er tarveligt af hr. Simon Emil Ammitzbøll at starte sin tale på nøjagtig samme måde, som jeg havde planlagt, nemlig med at lykønske regeringen med dens overlevelse, men så ikke rigtig med så meget andet. Så kom jeg til at tænke over, at det dog alligevel var mærkeligt, at to partier, hvor det ene er parlamentarisk grundlag og det andet er i opposition, kunne have samme indledning på sådan en tale sådan en dag som i dag. Det kan mange sikkert gøre sig morsomme over, men ikke desto mindre er der jo bare den forskel, at hr. Simon Emil Ammitzbøll og Liberal Alliance jo lovede noget andet, nemlig at når man fik de afgørende mandater, så skulle vi rigtig se dada. Så var det jo ikke noget med en enkelt hvid hest, men det var vel snarere den gamle historie om de røde heste. De red den vej, og de tog Tove med, for nu skal den rigtig have gas. Men virkeligheden er desværre, at det jo er blevet til ingenting med reformerne. Hvor SR-regeringen lavede reformer, der øgede beskæftigelsen med 26.000 godt og vel, så er der vel kommet stort set ingenting i det forgangne år, hvor Liberal Alliance har haft magt, som de havde agt. Men hvor blev agten af?

Kl. 14:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man kan jo sige det på den måde, at når både et oppositionsparti og et støtteparti er enige om, at der ikke er sket nok, så er der måske noget om snakken. For der er ikke sket nok. Det skal der da ikke være nogen tvivl om. Men tålmodighed er en dyd, selv om den nogle gange kan være svær at efterleve. Der må jeg bare sige, at valgperioden ikke er slut endnu, og vi glæder os, som jeg sagde tidligere, til det bliver efterår og vi skal forhandle med statsministeren om Danmarks fremtid, og ja, jeg var lige ved at sige noget mere. Så det glæder vi os til, og der tror vi der bliver leveret resultater, for det tror vi statsministeren gerne vil. Han har en ordfører, som åbenbart har sagt, at vi ikke er ambitiøse nok, hvad angår skattepolitikken, og det

er det bedste, jeg har hørt i dag. Så jeg glæder mig, og jeg tror, at hr. Morten Østergaard også kan begynde at glæde sig til at se resultaterne.

Kl. 14:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Morten Østergaard.

Kl. 14:48

Morten Østergaard (RV):

Jeg håber endda måske at kunne få lov til at bidrage til resultaterne, meget gerne i hvert fald, for der har vi jo en lang og glørværdig forhistorie både under regeringer, vi ikke selv deltog i, og regeringer, vi selv sad i. For det er jo den måde, vi har forsøgt at bruge vores indflydelse på. Og jeg har glædet mig meget til i dag, fordi hr. Simon Emil Ammitzbøll og jeg har et udestående fra åbningsdebatten. Jamen jeg har gået og gemt på det i hele det forgangne folketingsår. For det, vi talte om dengang, var jo lige præcis det samme, nemlig hvad ambitionsniveauet egentlig skal være. Nu har jeg i al den tid, jeg var minister, utallige gange modtaget hån fra Liberal Alliance om, at vi var uambitiøse, fordi vi kun lavede reformer for op imod de her 30.000. Nu har vi så et folketingsår, hvor vi har en regering, der har præsteret at øge arbejdsudbuddet med måske 1.000. Hvordan betegner man sådan en regering i Liberal Alliances optik?

Kl. 14:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan i hvert fald sige, at den del, der er øget, kan man takke Liberal Alliance for. Det er jo en start. Men jeg vil da bare give hr. Morten Østergaard fuldstændig ret. Vi er ikke oppe i det vækst- og reformgear, som vi skal være i. Det er da en ren tilståelsessag. Vi har sagt det til regeringen. Den ville gerne udsætte det et halvt år, så efter lidt venskabelige skærmydsler, har vi accepteret, at det sker til efteråret. Og så må vi jo tage det dér. Men valgperioden er, som jeg sagde før, ikke slut, og jeg tror, at resultatet bliver ganske fint.

Kl. 14:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. René Gade.

Kl. 14:50

René Gade (ALT):

Jeg vil gerne følge op på et spørgsmål fra fru Eva Flyvholm vedrørende Irakkommissionen. Jeg har haft den store glæde at være med i et godt forhandlingsforløb med justitsministeren og fru Mette Bock fra Liberal Alliance om en udredning, der netop ikke er en erstatning for Irakkommissionen.

Men jeg synes, ordføreren glider en lille smule af på det spørgsmål, der kommer fra fru Eva Flyvholm. En ting er, at Liberal Alliance ikke har ønsket Irakkommissionen. En anden ting er, at jeg mener, det er lidt forkert, at man samtidig påberåber sig retten til at ønske fuld åbenhed. Det er korrekt, at den udredning, vi har sat i gang, og som jeg tror bliver rigtig værdifuld for Danmark, kommer til at belyse mange ting. Men det juridiske og folkeretlige aspekt rummer den altså ikke. Det skyldes bl.a., at Liberal Alliance ikke har ønsket Irakkommissionen. Ellers ville der faktisk være et flertal.

Så jeg tænker, at åbenheden vel på en eller anden måde er indekseret i ordførerens tale. Det er i hvert fald ikke fuld åbenhed, når man ikke ønsker, at det juridiske og folkeretlige skal med i en kommission, så vi derfor ender i en udredning som første trin.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 14:51

Kl. 14:51

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg beklager utrolig meget, at Liberal Alliance ikke har opfyldt Enhedslistens og Alternativets valgløfter. Men vi har opfyldt vores egne. Det kan jeg godt stå på mål for over for de 275.000 mennesker, der har stemt på Liberal Alliance. At der er andre, der har andre ønsker end dem, vi har, kan da ikke være mit ansvar. Jeg beklager meget.

Kl. 14:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Gade.

Kl. 14:51

René Gade (ALT):

Det er jeg fuldt ud enig i. Det eneste, jeg ønsker at tale om her, er denne fulde åbenhed. Den får man altså ikke, når man frasiger sig retten til, at danske soldater, danske veteraner, de lande, vi har været i krig i, og vi politikere får indsigt i, hvad der egentlig har ligget til grund for vores krigsdeltagelse. Det får vi først den dag, når vi får det folkeretlige og juridiske ansvar placeret. Når det er sagt, vil jeg sige, at jeg ser frem til vores historiske udredning, men det er to forskellige ting, og derfor synes jeg ikke, at Liberal Alliance kan sige, at man ønsker fuld åbenhed om Danmarks krigsdeltagelse.

Kl. 14:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:52

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er to forskellige ting. Det er vi helt enige om. Det er sådan, at hvis man havde vedtaget det beslutningsforslag, som vi oprindeligt havde fremsat, er det i dag vores vurdering, at der alligevel ville være visse begrænsninger på, hvor meget der ville komme fuldt og åbent ud, fordi man ikke kunne fremlægge det hele. Derfor mente vi, at det er klogere med den aftale, som vi med stor glæde har lavet med hr. René Gade og Alternativet. Det er vel egentlig også derfor, at Alternativet er med i aftalen? Så kan det være, at Alternativet og andre partier har andre tillægsønsker ud over det, vi er blevet enige om. Det må man så kæmpe for at få et flertal i Folketinget for. Det kan jo være, det sker en dag, og så må vi tage den derfra.

Kl. 14:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 14:53

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og tak for en ordførertale fuld af gejst. Det er altid en fornøjelse at høre ordføreren. Nu spurgte jeg lidt ind hos Dansk Folkeparti om mulighederne for, at Dansk Folkeparti deltager i topskattelettelser i efteråret, og de svarede jo noget vævende, vil jeg sige. Hr. Kristian Thulesen Dahl sagde, at før man nogen sinde kunne levere flertal til det, skulle kernevevfærden være på plads uden så at definere, hvornår det var tilfældet, og så skulle de lægges i bunden. Jeg vil egentlig bare gerne høre: Er ordføreren enig i de betragtninger om, at de skal lægges i bunden, altså at der skal laves skattelettelser i bunden, før man laver dem i toppen? Og skal kernevevfærden være på plads først?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:53

»Og Claus Hjort har lige sagt til mig, at der kommer en skatteforhandling i foråret. Han har også garanteret mig, at der kommer skattelettelser både i toppen og i bunden.«

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg lyttede også interesseret til både hr. Kristian Thulesen Dahls tale og svar. Det gør jeg altid, for det er altid en fornøjelse at høre på. Det er sådan, at jeg sådan set er enig i, at det er vigtigt, at kernevelfærden er i orden. Det synes vi da også i Liberal Alliance. Vi synes, det er ærgerligt, at den offentlige sektor også bruger penge på en masse, der ikke er kernevelfærd. Men vi synes faktisk, at det er væsentligt, at der er gode hospitaler, at der er gode uddannelser, at der er et ordentligt socialt sikkerhedsnet. Det er da helt afgørende for Liberal Alliance. Vi siger bare, at man også skal skaffe pengene. Pengene skaffer man gennem vækst, og vi ved, at hvis man skal have vækst, så er topskattelettelser en af de bedste måder at gøre det på. En anden god måde at gøre noget på er jo at se på registreringsafgiften. Det har vi talt om tidligere. Så der er gode veje til at komme derhen.

Igen: Jeg har det med Dansk Folkeparti, som jeg har det med Venstre. Jeg glæder mig til, at vi til efteråret skal sidde og finde løsninger sammen med vores gode partnere. Det har vi gode erfaringer med, også fra finansloven. Så mon ikke vi finder hinanden. Det tror jeg.

Kl. 14:53

Nu er vi jo i juni måned, og jeg synes egentlig, det er interessant at høre, om Liberal Alliance mener det her med at holde hånden under regeringen. Der er jo stadig væk ikke indkaldt til forhandlinger. Der er ikke udsigt til lettelse. Mener Liberal Alliance overhovedet noget med at true med at vælte regeringen, eller er det bare ord?

Kl. 14:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:56

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Når jeg ransager min sjæl, kan jeg også godt huske, at der var en lille kurre på tråden mellem regeringen og Liberal Alliance i begyndelsen af året, men nogle gange bliver man jo reddet af andre ting. For det er i politik, som det er i privatlivet, at nogle gange kan det være godt med en lille krise, og der kom landbrugspakkeforhandlingerne jo som sendt fra himlen. For pludselig lå krisen jo et helt andet sted end mellem Venstre og Liberal Alliance, og så var der ligesom mulighed for, at vi kunne pleje vores relationer igen. Det er vores fornemmelse, at efter den krise er Liberal Alliance og Venstre kommet ind i en meget bedre gænge, og det glæder vi os meget over, ligesom vi glæder os til forhandlingerne til efteråret.

Kl. 14:54

Kl. 14:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jacob Mark.

Kl. 14:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Trine Bramsen.

Kl. 14:57

Jacob Mark (SF):

Jeg har lært, at man skal stille enkle spørgsmål og lukkede spørgsmål for at få svar herinde, så nu vil jeg forsøge med to af den slags. Foretrækker Liberal Alliance lettelse af skatten i toppen eller i bunden, og er der en frist for, hvornår Liberal Alliance senest i den her valgperiode har fået gennemført deres mærkesager om topskattelettelser?

Kl. 14:55

Trine Bramsen (S):

Altså, man kan jo ikke lade være med at tænke på, at regeringen, finansministeren og statsministeren har Liberal Alliance lige præcis dér, hvor de gerne vil have Liberal Alliance. Trods utallige trusler om at vælte regeringen ser det gang på gang ud til, at det lykkes regeringen at tale Liberal Alliance på plads. Derfor er mit spørgsmål til ordføreren, om han selv tror på, at regeringen vil leve op til regeringsgrundlaget, hvad angår skattelettelser i toppen allerede i efteråret, hvilket jo er det, Liberal Alliance igen og igen påstår.

Kl. 14:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi forventer, at der både kommer lettelse i toppen og i bunden. Vi er gået til valg på begge dele, og vi har med fornøjelse set, at regeringen har skrevet ind i sit regeringsgrundlag, at den vil begge dele. Det bakker vi fuldt og helt op om. Hvornår er vores mærkesager gennemført? Altså, nogle af dem, vi snakker om her, er det vores faste overbevisning at vi til efteråret bliver enige med regeringen og andre om at finde løsninger på. Så det er det, vi går efter.

Kl. 14:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, det tror jeg, og jeg vil sige det sådan, at jeg er enig med ordføreren i, at regeringen har Liberal Alliance præcis dér, hvor de gerne vil have Liberal Alliance, nemlig på den anden side af tjørnehækken med sværdet, som gør, at vi kan komme op af vores tornerosesøvn, og at der kan komme gang i væksten igen. Det er lige præcis dér, regeringen ønsker at vi skal være, og der er vi. Det kan jeg love spørgeren.

Kl. 14:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Trine Bramsen.

Kl. 14:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kaare Dybvad.

Kl. 14:58

Trine Bramsen (S):

Den 11. januar i år sagde hr. Anders Samuelsen til BT følgende:

»Jeg har fået et opkald fra finansministeren, og han garanterer mig, at regeringen selvfølgelig vil leve op til sit regeringsgrundlag. Så længe han garanterer mig det, så giver jeg også en garanti for, at regeringen lever.«

Videre sagde hr. Anders Samuelsen:

Kaare Dybvad (S):

Tak, og tak til ordføreren for den lyriske indledning. Jeg skal jo ikke være den, der står og påstår, at Liberal Alliance sådan generelt er lidt eventyrlig i sin politik, men jeg vil alligevel forsøge at få ordføreren lidt ned i det konkrete.

Den 18. september sidste år sagde hr. Simon Emil Ammitzbøll følgende:

»Prøv at høre: Vi skal have nedsat den topskat. Og det tror jeg også, vi får. Og det tror jeg blandt andet, fordi Lars Løkke ved, hvor vigtigt det er for os. Vi vil stå præcist lige så hårdt på kravet, som vi gjorde, dengang regeringen blev dannet i juni. Vi har støttet en regering, der har topskattelettelser med på sit program. Det var en forudsætning dengang, og det vil det også være til foråret.«

Mit spørgsmål til ordføreren er så, om de topskattelettelser, som står i regeringsprogrammet, er nok for Liberal Alliance, eller om man vil have yderligere topskattelettelser ud over dem.

Kl. 14:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:59

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu synes jeg alligevel, at Socialdemokraterne skruer op for retorikken. Man har åbenbart en fornemmelse af, at de blå partier finder hinanden til efteråret, så derfor vil man høre, om vi ikke lige vil skrue op for kravene, sådan at man kan bevare en eller anden form for uro i blå blok.

Altså, jeg synes, det er meget godt forsøgt, men alligevel, vil jeg sige til hr. Kaare Dybvad, er det måske lige på den smarte side.

Kl. 15:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kaare Dybvad.

Kl. 15:00

Kaare Dybvad (S):

Hvis vi bliver i det lyriske, kan man jo citere H.C. Andersen for, at det er dråben, som huler stenen. Så jeg vil alligevel prøve igen at spørge, om ordføreren kan bekræfte, at topskattelettelser til efteråret er en forudsætning for, at Liberal Alliance vil støtte regeringen året ud.

Kl. 15:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Som jeg sagde til spørgerens sidekammerat tidligere i debatten, er vores synspunkter kendte. Vi har besluttet os for, at vi ikke vil sige dem igen uge efter uge, men vi er sikre på, at vi finder gode løsninger med vores samarbejdspartnere til efteråret.

Så må jeg i øvrigt bare i en parentes sige til sidst: Jeg er så misundelig på Socialdemokraterne over, at de har så gode researchere, så de kan finde citater fra alt mellem himmel og jord. Jeg tænker, at hvis jeg nu giver et sponsorat eller en omgang, kunne man så forestille sig, at Liberal Alliance kunne låne lidt, fordi vi ville da også kunne have glæde af at stikke nogle citater i næsen på fru Mette Frederiksen – i større grad, måske?

Kl. 15:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:01

Finn Sørensen (EL):

Tak. Nu er det ordførerens eget udsagn, der lige skal til citat, og det er, at jeg hørte ordføreren sige i sin ordførertale – i øvrigt tak for den veloplagte stil i det hele taget, det frisker altid her midt på eftermiddagen – at forskellen mellem lønnen og kontanthjælpen skal være

større. Jeg har også hørt ordførerens partifælle, hr. Joachim B. Olsen, give udtryk for, at LA har de samme ønsker, når vi taler om forskellen mellem dagpengene og lønnen – den skal også være større.

Det flugter jo egentlig meget godt med statsministerens udmelding her for nogle timer siden, hvor en af de syv udfordringer efter statsministerens opfattelse er, at vi har nogle ret generøse overførselsindkomster – det var i hvert fald et ordret citat – underforstået, at de nok også skal længere ned.

Så spørger jeg bare: Hvor meget skal dagpenge og kontanthjælp sættes ned med, førend LA er tilfreds? Er det et krav, som LA vil stille i finanslovsforhandlingerne, og et krav, der skal opfyldes som forudsætning for at indgå en finanslovsaftale, at der bliver skåret ned på kontanthjælp og dagpenge? Og er der andre overførselsindkomster, som LA også gerne vil have sat ned og strammet op ved samme lejlighed?

Kl. 15:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ordføreren sagde til sidst, da han citerede statsministeren, at det i hvert fald var korrekt citeret. Det var godt, ordføreren sagde det, fordi jeg sagde noget lidt andet i min ordførertale. Jeg sagde, at forskellen skulle være større mellem at gå på arbejde og være på overførselsindkomst – det er rigtigt.

Det kan man jo gøre på flere måder. Jeg synes da, at den mest oplagte måde at gøre den forskel større på er at sørge for, at folk, der går på arbejde, ikke skal betale så meget i skat af de førsttjente penge. Det var jo derfor, jeg kom med eksemplet og sagde: Ingen, der går på arbejde, skal betale skat af de første 7.000 kr. om måneden. Det er virkelig et socialt afbalanceret forslag. Det er et forslag, som øger forskellen på at være i arbejde og på at være under passiv forsørgelse, så det vil sådan set have utrolig mange gode effekter.

Jeg troede egentlig, at Enhedslisten var tilhænger af noget lignende.

Kl. 15:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Finn Sørensen.

Kl. 15:03

Finn Sørensen (EL):

Ordføreren svarede jo ikke på mit spørgsmål, men skal det udlægges sådan, at LA ikke stiller krav om nedsættelse af kontanthjælp og dagpenge, og at man altså siger: Okay, nu har det fået et så lavt niveau, som det skal have, og det er fint, så det gør vi ikke? Det er det ene spørgsmål

Det andet spørgsmål er: Hvordan vil LA så finansiere de skattelettelser både i bunden og i toppen? Hvis det ikke sker ved at sænke overførselsindkomster, hvor skal man så finde pengene? Er det så ved at skære i udgifterne på velfærdsområdet?

Kl. 15:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi har ikke stillet forslag om, at man skal gøre noget ved dagpengene, men det er klart, og det er kendt, at vi ønsker en lavere kontanthjælpssats, end der er i dag. Det vil jeg da gerne svare på, fordi det ønsker vi. For kontanthjælpen skal være en kort, midlertidig ydelse, indtil man kommer i arbejde igen.

Hvor vil vi finansiere det? Ja, det vil jo gøre ret mange steder. Vi vil jo bl.a. effektivisere den offentlige sektor med 1 pct. om året og dermed finde en række milliarder til at kunne sørge for, at der er råd til at lave de skattelettelser, der gør, at vi får gang i væksten. For hvis ikke vi får gang i væksten, vil jeg sige til hr. Finn Sørensen, så kan vi stoppe med at diskutere velfærd, for så er der ingen velfærd at fordele til sidst.

Kl. 15:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Erik Christensen.

Kl. 15:04

Erik Christensen (S):

Tak. Jeg vil gerne fortsætte lidt med det, som vi har været inde på nogle gange, nemlig at Liberal Alliance jo lægger meget vægt på at få topskattelettelserne igennem. Nu var Simon Emil Ammitzbøll lidt inde på, at vi var gode til at finde citater, så jeg vil gerne lige nævne, at så sent som i lørdags sagde Ole Birk Olesen:

Hvis regeringen ikke er villig til at give os de skattelettelser, selv om det er både økonomisk og politisk fornuftigt og kravet er meget småt, i forhold til hvor mange penge der er på bordet, så er der noget galt med regeringen, og så fortjener den ikke at være regering, og så trækker vi tæppet væk under regeringen.

Hvordan skal vi opfatte det?

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Som det står.

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Erik Christensen.

Kl. 15:05

Erik Christensen (S):

Altså, at hvis der ikke kommer topskattelettelser her til efterårets forhandlinger, trækker Liberal Alliance tæppet væk under regeringen?

Kl. 15:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg overvejer lidt, om jeg skal bede om en mailingliste til den socialdemokratiske folketingsgruppe, så jeg får alle 46 medlemmer på den, for så kan jeg jo sådan set bare sende svaret. For jeg har jo svaret hr. Peter Hummelgaard Thomsen, jeg har svaret hr. Kaare Dybvad, og nu er jeg så i gang med at svare hr. Erik Christensen, og jeg vil gerne svare det samme en gang til. Vores synspunkter er kendte; vi har ikke tænkt os at gentage dem uge efter uge, men de står ved magt, som de er. Men vi er sikre på, at vi finder en god aftale med vores samarbejdspartnere til efteråret.

Kl. 15:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Grunden til, vi er lidt interesserede i det, er jo, fordi vi er nogle partier, der synes, at det i en tid som nu ville være dybt asocialt at bruge penge på topskattelettelser, når man kan se, at der er 17 børn pr. pædagog og en lang række udfordringer derude med f.eks. ældre, der ikke får den pleje, de skal have, osv.

Det er derfor, vi spørger ind til det, for vi er ret interesserede i at høre, om der er et flertal. Og der har Socialdemokraterne jo meldt ud, at det i hvert fald ikke bliver deres mandater, der kommer til at sikre det her.

Vi kunne ikke rigtig få noget svar fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Det var sådan lidt med, at han ikke så godt kunne lide det, men at der ikke var noget, der var skrevet i sten osv. Derfor er vi jo interesserede i at vide, hvor langt Liberal Alliance vil gå i den her sag, og derfor spørger vi.

Jeg synes da, det er rimeligt at få et svar fra partiets ordfører, der står på Folketingets talerstol, for at få at vide, om det her betyder så meget for Liberal Alliance, at man vil trække tæppet væk under regeringen.

Inden ordføreren siger, at det er der mange der har spurgt om, vil jeg sige, at vi jo bare gerne vil have et endeligt svar på, om det her er et kabinetspørgsmål, altså et spørgsmål om liv eller død for regeringen i forhold til Liberal Alliance.

Kl. 15:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg sætter også gerne SF's folketingsmedlemmer på mailinglisten, hvis det skal være.

Lad mig sige det på denne måde: Vi glæder os til at skulle forhandle med vore partnere. Det kommer vi til at gøre til efteråret, og der bliver fundet en god løsning. Det er jeg overbevist om.

Jeg sagde i min tale, at danskerne er et venligt folk. Jeg prøver også selv at være et utrolig venligt menneske over for alle de mange ens spørgsmål. Men jeg sagde også, at vi nogle gange forstiller os lidt. Og jeg synes lidt, hvis jeg skal være ærlig, at spørgerne forstiller sig lidt.

Spørgerne lader, som om der er en interesse og en omsorg, men i virkeligheden er der vel bare et brændende ønske om at det hele skal bryde sammen, så spørgerne igen kan overtage magten her i landet, og det er et helt legitimt formål, men det er jo det, det drejer sig om. Skal vi ikke være ærlige og sige det?

Altså, jeg får ikke en mailboks fyldt med klager fra LA-vælgere. Så det klarer jeg nok.

Kl. 15:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:08

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen ordføreren har de fuldstændig ret: Der er da ikke noget, vi ønsker mere, end at regeringen skifter. Der er ikke noget, vi ønsker mere, end at der ikke bliver lavet en dybt asocial skattereform. Det er da ingen hemmelighed. Det kan jeg da ikke forstå at ordføreren stiller op som noget med en eller anden konspiration. Det er da helt klart det, vi ønsker.

Derfor er vi også interesserede i at vide, hvor faste i kødet DF er, og hvor faste i kødet Liberal Alliance er. Og når vi så tæller mandaterne sammen, hvad bliver resultatet så?

For vi er nogle, der er meget interesseret i det politiske resultat også: Hvad er det for en skattereform, der bliver resultatet til efteråret, eller kommer der overhovedet nogen? Og når ordføreren ikke vil svare, må jeg bare konkludere, at det er det samme, som det hele tiden har været, nemlig at det er ultimativt for Liberal Alliance.

Kl. 15:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så svarer ordføreren.

Kl. 15:09

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man kan jo sige, at fru Lisbeth Bech Poulsens konklusion ikke vil ændre på resultatet. Fru Lisbeth Bech Poulsen kan sådan set konkludere, præcis hvad hun har lyst til. Det vil jo ikke have nogen som helst indvirkning på resultatet. Og jeg synes også, det er utrolig dejligt, at det endelig kom frem: Det handler om, at man tænker: Kan vi ikke sætte lus i skindpelsen, så vi kan få de blå partier til at have en dårlig relation, og vi selv kan få magten igen? Det er jo helt fair, og det indrømmede fru Lisbeth Bech Poulsen, og det er jo dejligt, at der er en ærlighed fra SF, som måske ikke var helt så tydelig hos samarbejdspartnerne. Jeg synes, det er rart, at SF er et parti, der går foran og fortæller, hvad det egentlig er, vi taler om. Tak for det, fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 15:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Yildiz Akdogan.

Kl. 15:10

Yildiz Akdogan (S):

Tak. Jeg kan bekræfte, at jeg synes, ordføreren er et meget venligt menneske, og derfor er det også ærgerligt, at ordføreren bliver lettere irriteret over et ret relevant spørgsmål.

Vi har inden for de sidste efterhånden mange måneder hørt bl.a. formanden true regeringen med, at man ville vælte regeringen, hvis ikke der blev leveret topskattelettelse. Senest har ordførerens kollega, hr. Ole Birk Olesen, også trukket trusselskortet da han i et interview i Berlingske i lørdags sagde: Jamen så trækker vi tæppet væk under regeringen.

Så står ordføreren og snakker, ja, faktisk underholder på talerstolen om topskattelettelse, og at topskatten er så vigtig igen-igen. Og så siger ordføreren bare: Jamen vi venter på, at regeringen spiller ud, vi tror på, der bliver leveret resultater.

Hvad nu hvis der ikke bliver leveret resultater, hvad nu hvis der ikke kommer en god løsning til efteråret? Er ordførerens parti så klar til at trække tæppet væk under regeringen?

Kl. 15:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu roste jeg den socialdemokratiske pressetjeneste tidligere, men jeg vil godt trække det lidt tilbage, for jeg kan forstå, at vi nu skal høre de samme citater flere gange, for det her blev der også før spurgt om fra en anden i forbindelse med præcis det samme citat. Men fair nok.

Jeg vil sige, jeg er overhovedet ikke irriteret. Jeg synes da, det er en fest. Socialdemokraterne kan bare spørge løs, det kan I blive ved med. Det her er jo vigtigt for Danmark, og det handler dybest set om, om Socialdemokraterne og kampfæller skal få lov til at gøde tjørnehækken igen, sådan at Danmark kan fortsætte i tornerosesøvn, eller om vi skal tage fat på reformerne, nedbryde vanetæknningen og sørge for, at Danmark kommer i vækst. For vi har meget sto-

re udfordringer i forbindelse med, at Danmark, som jeg sagde før, har haft den femtelaveste vækst i perioden 1995-2015 i hele OECD. Der er kun fire lande, der har klaret den dårligere på vækst, og det er Portugal, Grækenland, Japan og Italien.

Det er det, som den hidtidige politik har leveret. Vi prøver at levere noget, der virker.

Kl. 15:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Yildiz Akdogan.

Kl. 15:12

Yildiz Akdogan (S):

Jeg kan fortælle ordføreren, at jeg har siddet og taget noter og citerer fra ordførerens eget udsagn, netop det med at vente på, at regeringen spiller ud og troen på, at der bliver leveret resultater. Det her er vigtigt for Danmark, men det er åbenbart også vigtigt for Liberal Alliance, for vi har ikke hørt andet end ordet topskattelettelse.

Jeg vil lige høre om noget: Bliver det her et ultimativt krav fra Liberal Alliances side i forhold til forhandlingerne til regeringen? Bare et kort ja eller nej.

Kl. 15:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:12

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Når der bliver citeret forkert, er jeg nødt til at rette det. Vi har hørt andet end ønsket om topskattelettelse fra Liberal Alliances side. Det er rigtigt, at topskattelettelse er utrolig vigtige, men vi har også et ønske om, at ingen, der går på arbejde, skal betale skat af de første 7.000 kr. om måneden, for det er jo helt urimeligt, at man skal være med til at forsørge andre, før man forsørger sig selv.

Det er vigtigt for Danmarks fremtid, at vi får lavet nogle løsninger her. Det er derfor, vi kan have råd til ordentlige uddannelser, det er derfor, vi har råd til ordentlig sundhed, det er derfor, vi har råd til et socialt sikkerhedsnet.

Vi skal have Danmark op i gear, og Liberal Alliance er den ridder på den hvide hest, der kommer og redder velfærdsprinsessen fra tornerosesøvn.

Kl. 15:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 15:13

Christian Juhl (EL):

Nu vil jeg lige trække vejret, så ordføreren også kan nå at trække vejret. Hvad skal der egentlig til, for at Liberal Alliance kan indse, at fri markedsøkonomi og vild vækst faktisk er vejen til vores endeligt på den her klode og vejen til, at vi smadrer kloden? Altså, jeg mener, er klimadebatten og diskussionen om, hvor meget vi indtil nu har forurennet, fordi vi har ladet kræfterne tumle af sted og kun har haft én bundlinje, gået helt hen over hovedet på ordføreren? Eller hvordan ser det ud? Hvor er klimahensynet og hensynet til vores klode blevet af? Er det kun en bisætning, står det i fodnoterne, eller hvor står det henne i Liberal Alliances program?

Kl. 15:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu er det jo altid spændende at blive belært om det dér med at smadre kloden af et tidligere medlem af Danmarks Kommunistiske Parti, for hvis der er nogen, der har smadret kloden både med helt konkrete menneskeliv og miljøet i øvrigt, er det vel den kommunistiske verdensbevægelse. Det er den største katastrofe for menneskeheden, der uden undtagelse har været i verdenshistorien.

I forhold til spørgsmålet om klimaet: Det er også en vigtig sag for os. Vi synes bare ikke, at den måde, man konkret løser det på, er særlig smart. Den måde, man fører klimapolitik på her i Danmark, flytter i stor grad forureningen fra Danmark til andre lande. Vi synes, at vi i stedet for skal følge de økonomiske vismænd, hvoraf bl.a. Peter Birch Sørensen har argumenteret for, at man skal kunne købe CO₂-kvoter og lade dem forblive ubrugte. Det synes vi faktisk er den klogeste løsning. Man ved, at det er den klogeste løsning, så hvorfor ikke gøre det i stedet for at selvpåføre Danmark smerte?

Kl. 15:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Christian Juhl.

Kl. 15:15

Christian Juhl (EL):

Dengang jeg var ung, var der noget, som vi kaldte købesocialisme. Det var Socialdemokraternes model for ØD. Der blev der ikke meget ud af. Der er heller ikke ret meget idé i at begynde at indføre et princip om købeklima eller købekologi. Der skal jo en helt håndfast styring til, både hvad angår produktion, forureninger osv. Det kan jo ikke nytte noget, at vi siger: Hvis det bare er de andre, der forurener, behøver vi ikke at gøre det, og så kan vi lade markedsøkonomien styre det. Markedsøkonomien kan ikke tage det her hensyn. Har Liberal Alliance slet ikke forstået det? Vi går lukket ind i – undskyld, at jeg siger det – helvede, hvis vi ikke får styr på det her.

Kl. 15:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Prøv at høre her: Vi skal gøre det, der virker bedst. Det, der virker bedst, er to ting. Det er 1) at købe CO₂-kvoter og lade dem forblive ubrugte. Det er 2) at øge forskningen i miljøteknologier. Det er Liberal Alliances svar. Jeg ved godt, at det brede flertal i Folketinget ønsker at afgiftspålægge danskerne helt ind i det sted, som hr. Christian Juhl nævnte, men som jeg vil undlade at nævne. Det er derfor, at danske forbrugere betaler Europas højeste energipriser; det er derfor, at vi i dag slås med PSO-afgifter og den slags. Det er nemlig, fordi det store flertal ikke har satset på det, der virker, men på det, der plager.

Kl. 15:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så siger vi tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll og går videre i ordførerrækken til hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Afslutningsdebatten i dag markerer ikke blot enden på folketingsåret, men også enden på Alternativets første år som politisk parti her på Christiansborg, og det giver naturligvis anledning til en masse re-

fleksion, både om samarbejde, om arbejdsform, men også om fortiden og om fremtiden.

Jeg tror, jeg taler for både mig selv og resten af mine partifæller, når jeg siger, at det har været lige så spændende og udfordrende et år, som vi på forhånd havde kunnet forestille os. De fleste af os kom jo direkte ind fra gaden og ind i Folketinget uden skyggen af politisk erfaring, og derfor har vi haft en meget stejl læringskurve. I den forbindelse vil jeg gerne sige tak til alle, der har hjulpet med alt, lige fra at finde vej rundt på Borgen til arbejdet i udvalgene og her i salen. Det virker næsten som evigheder siden nu, men sandheden er også, at der er sket rigtig meget med Alternativet, ja, med Danmark, siden vi skød den parlamentariske sæson i gang i oktober måned.

Hvis jeg skal forsøge at opsummere, hvordan Alternativet har oplevet året, så vil jeg sige, at det på en og samme tid har været et år, som både har fyldt os med stor, stor bekymring, men også med håb for fremtiden. Vores bekymring handler om, at den kurs, som regeringen sammen med sine støttepartier har sat for Danmark, styrer os i en helt andet retning end den, som vi ønsker i Alternativet. Vi vil gerne styre Danmark i en retning af seriøs, bæredygtig omstilling, så Danmark ikke kun bliver det bedste land i verden, men det bedste land for verden. Det lyder måske bare som store ord, men vi har altså heller aldrig lagt skjul på, at vi måske er et lille parti, men vi har store, store ambitioner. Vi har ambitioner om at skabe et grønnere, mere entreprenant og mere lige samfund, et samfund, hvor vi går væk fra konkurrencestatens snævre kassetænkning til menneske- og miljøtænkning, og hvor vi arbejder seriøst både med en økonomisk, en social og en miljømæssig bundlinje, men hvor vi er bevidste om, at den miljømæssige og den sociale bundlinje er målet, mens den økonomiske altid kun vil være midlet til at nå de andre. Det er det samfund, vi drømmer om, og det er det, vi hver dag arbejder for inden for og uden for Christiansborgs mure.

Desværre tyder det seneste år på, at regeringen har valgt en helt anden retning for Danmark. Det er en retning, hvor man indfører omprioriteringsbidrag, der nedprioriterer den nære velfærd, hvor man gennemfører et kontanthjælpsloft, som øger uligheden og gør udsatte børn og familier fattigere, men det er også en retning, hvor man slet ikke tager nok ansvar for de to store udfordringer: klimakrisen og den globale flygtningeudfordring.

Hvis vi starter med klimakrisen, er videnskaben klokkeklar: Temperaturstigningerne skal begrænses, og den globale udledning af drivhusgasser skal bremses nu. Det skal den, hvis ikke klimakrisen skal udvikle sig til at være en permanent klimakatastrofe. Derfor markerede Parisaftalen for os et vendepunkt, der siger, at den fossile industri står på den forkerte side af historien, men aftalen er altså også en pistol for tindingen, fordi den ganske klart siger, at det er nu, vi skal handle, hvis vi skal redde klimaet. Uanset hvordan man vender og drejer det, er vi som samfund nødt til at erkende, at vækst har sine begrænsninger, for vi kan ikke blive ved med ubegrænset at bruge løs af ressourcerne, når vi lever på en planet med begrænsede ressourcer. Det er vi nødt til at erkende, også i den førte politik.

Vi ser og mærker allerede konsekvenserne af at lade stå til. Januar var den varmeste måned nogen sinde målt. Februar var den varmeste måned nogen sinde målt. Det samme var marts, og det samme var april. Og alligevel virker det ikke, som om krisens omfang er gået op for alle. F.eks. var nøglerne til Statsministeriet knap nok havnet i hænderne på statsministeren, før regeringen trodsede et flertal i Folketinget og såede tvivl om Danmarks reduktionsmål. Herefter smed man en regulær bombe ind på elbilmarkedet, da man afskaffede afgiftsfritagelsen, ligesom landmændene pludselig skulle have lov til både at sprøjte og gødske mere. Det sidste, vi så har hørt, er, at den sorte rekordliste nu igen skal udvides, fordi regeringen lægger op til at droppe PSO-afgiften. Det synes vi på ingen måde giver mening, når vi ved, at disse initiativer modarbejder den grønne omstil-

ling i en tid, hvor der aldrig har været større behov for, at vi sætter fart under den omstilling.

Kl. 15:22

Danmarks håndtering af den globale flygtningeudfordring er et andet eksempel, der bekymrer Alternativet. Flygtningeudfordringen er for stor til, at noget land kan løfte opgaven alene. Det er jeg ret sikker på at vi faktisk alle sammen er enige om herinde. Derfor undrer det os, at Danmark var et af de første lande til at afvise Kommissionens forslag om en fælleseuropæisk fordelingsnøgle, for hvis vi alle er enige om, at der er brug for fælles løsninger, hvorfor i alverden afviser vi så at gå med i den, når den ligger der foran os. Vi løser jo ikke flygtningeudfordringen ved at stramme lovgivningen herhjemme. Det sender blot problemet videre til vores nabolande, og det synes vi hverken er solidarisk eller en bæredygtig løsning.

Apropos flygtninge vil jeg gerne knytte en kort kommentar til den arbejdsproces, vi havde i Folketinget, da vi skulle hastebehandle regeringens asylpakke. Det kan være, fordi vi er helt nye i gamet herinde, men vi synes simpelt hen ikke, det er i orden, at vi medlemmer får et sølle døgn til forstå en lov på mere end 100 sider. Derfor vil vi gerne opfordre regeringen til at sikre en bedre proces, når vi laver så stor en lovgivning i fremtiden.

Som jeg startede med at sige, fylder året, der er gået, ikke kun Alternativet med bekymring, men også med håb. Det skyldes ikke mindst, at der rundtomkring i Danmark er begyndt at opstå nogle små progressive enklaver, der eksperimenterer med nye ideer, nye fællesskaber og nye løsningsmodeller til de udfordringer og kriser, vi står over for nu og på sigt. Et af de allerbedste eksempler finder vi på Samsø, hvor øens beboere er gået sammen om at skabe et bæredygtigt lokalmiljø, så man i dag både er selvforsynende med vedvarende energi og bevæger sig i retning af fremtidssikret landbrug baseret på økologi. I Lysbro har man en lokal sparekasse, der tilbyder grønne lån, økolan og humanitære uddannelseslån. Sådan nogle lokalsamfund vil Alternativet gerne have mange flere af i fremtiden. Det giver et håb om et bæredygtigt samfund, at man lokalt begynder at tage ansvar for den grønne omstilling, når den politiske vilje kan være svær at få øje på.

Håbefulde bliver vi i Alternativet også, når vi ser, hvordan civilsamfundet rykker på flygtninge- og integrationsområdet. Organisationerne og de enkelte frivillige har spillet og spiller fortsat en helt uvurderlig rolle for integrationen. Vi ser, hvordan virksomheder, velkomstfamilier og venligboere tager et enormt ansvar for den lokale integration, og vi ser, hvordan nye indsats og samarbejder opstår mellem kommunerne og private og lokale foreninger og organisationer.

Disse indsats er guld værd, både bogstaveligt og billedligt talt. Jo hurtigere flygtninge bliver en del af samfundet, jo bedre. Og vi ved alle sammen godt, at det først og fremmest er i mødet mellem mennesker, at den bedste integration finder sted. Derfor vil Alternativet gerne rose statsministeren for at have inviteret civilsamfundet med til en snak om, hvordan vi integrerer, men vi vil samtidig gerne appellere til, at civilsamfundet får en endnu mere fremtrædende rolle, når vi fremadrettet sammen skal forsøge at skabe verdens bedste integration.

Nu var det egentlig min plan at stoppe, men inden jeg slutter helt, vil jeg gerne sige lidt om, hvordan vi internt i Alternativet har forsøgt at skabe en ny og mere inddragende politisk kultur. Vi har f.eks. forsøgt at skabe nye rum for politikudvikling og dialog. Mange har sikkert hørt om vores politiske laboratorium, men vi har også afprøvet det, vi kalder for det alternative parlament, hvor vi beder borgere, fagfolk og politikere om at udvikle nye svar på aktuelle udfordringer, synkront med at det foregår her i salen. Vi har også udforsket potentialet i at kombinere kunst, politik og aktivisme, dels ved at have en huskunstner boende, dels ved at udstille politisk motiveret kunst som det, I ser nede på Slotspladsen.

Samtidig forsøger vi hele tiden at lade os inspirere af omverdenen og vores kollegaer, alle jer herinde. Det er vi faktisk er blevet rigtig mange gange. Allersænest er det sket ved et forslag fra Liberal Alliance og Radikale om at indføre et socialt frikort til folk på overførselsindkomster. Vi er faktisk ikke i tvivl om, at der er masser af innovation og opfindsomhed herinde, hvis vi er villige til at sænke paraderne og give hinanden lov til at blive inspireret af dem, der sidder over for os. Vi er i hvert fald klar til at lade os inspirere af jer, både af jer her i salen og selvfølgelig også jer, der sidder bag skærmen.

Tak for ordet.

Kl. 15:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Foreløbig tak. Vi har en række korte bemærkninger. Det bliver maksimalt 45 minutter. Den første er fra fru Trine Bramsen.

Kl. 15:27

Trine Bramsen (S):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tillykke til Alternativet med det første år i dansk politik, og så vil jeg gerne spørge til noget konkret politisk. For en del af det at sidde i Folketinget og være et parti i det danske Folketing er jo, at man indgår aftaler. En af de aftaler, som Alternativet har indgået, er opbakningen til den blå aftale om en såkaldt historisk redegørelse om Irak- og Afghanistankrigen og en række andre krige. Mener Alternativet selv, at den historiske redegørelse skaber åbenhed om Irak- og Afghanistankrigene?

Kl. 15:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordfører.

Kl. 15:27

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak for spørgsmålet. Som fru Trine Bramsen jo ganske godt ved bare ved at se på den pressemeddelelse, der fulgte med den her aftale, synes vi langtfra, at det her er det fuldkomne billede, vi får ud af det. Vi vil stadig væk arbejde for en kommission, der netop ser på de folkeretslige og juridiske dele af de her krige. Men vi synes, at vi med den her aftale får en langt bedre aftale end det, der var planen i forhold til Liberal Alliances forslag om at fremlægge ikkeklassificerede papirer. Da vi diskuterede det til førstebehandlingen, var jeg standin for vores ordfører, og jeg må sige, at jeg ikke husker nogen ordførere, der stod og jublede. Jeg synes, vi alle sammen var lidt tilbageholdende og sagde, at nå ja, når vi nu ikke kan få mere.

Jeg synes faktisk, at vi med den aftale, vi har lavet med regeringen og Liberal Alliance og andre partier, har fået mere end bare de ikkeklassificerede papirer. For vi får en historisk redegørelse, og samtidig vil vi kæmpe videre. Vi vil kæmpe videre for, at vi får nedsat en kommission, der kan se på de folkeretslige og juridiske dele af de her krige. Det har vi sagt helt tydeligt fra starten, da vi diskuterede det med justitsministeren, og det har vi også sagt tydeligt her i salen. Det bliver vi ved med at kæmpe for, for det mener vi er det rigtige. Men derfor skal vi ikke sige nej tak til nogle skridt, inden vi når frem til det.

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Trine Bramsen.

Kl. 15:29

Trine Bramsen (S):

Grunden til, at jeg spørger, er jo, at redegørelsen hverken tager stilling til de juridiske eller de folkeretslige spørgsmål, herunder ansvar. Der vil ikke være afhøringer. Det betyder også, at vi ikke i den

undersøgelse finder ud af, om der eksempelvis blev udvekslet irakiske fanger.

Så jeg vil gerne spørge ordføreren, hvad det konkret er, Alternativet har fået ud af at være med i de blå aftale. Hvad er med i dag, som ikke ville have været med i den aftale, hvis de blå partier alene havde skrevet deres historiebog?

Kl. 15:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Rasmus Nordqvist (ALT):

Der er hele sammensætningen af det hold, der skal sidde og se på det. Vi har været med til at præge det i en anden retning, så der også kommer andre med end kun historikere. Og så er det bare vigtigt for mig at sige, at den her undersøgelse netop ikke undersøger de her ting. Det nævnte jeg også i mit første svar til spørgeren. Det er derfor, at vi stadig væk, når vi får et andet flertal herinde, skal have placeret det ansvar. Men det er bare ikke det, vi kan, med det flertal, der er herinde nu, og derfor synes vi, at det er bedre at få lidt. Og så kan vi tage noget mere og noget mere.

Kl. 15:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:30

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Og tak for ordførerindlægget. Der er jo rigtig mange spændende ting i vælten under sådan en afslutningsdebat.

Det, som er baggrunden for mit spørgsmål, er de udtalelser, der har været en del steder, om, at Alternativet jo ikke vil støtte en socialdemokratisk leder som statsministerkandidat for enhver pris – det er i spil. Hr. Uffe Elbæk har sagt, at det udfordrer den gængse tankegang om, hvordan man bygger regeringens sager op og sådan nogle ting. Det er meget spændende. Men hvis ikke man gør det pr. automatik, er mit spørgsmål så egentlig bare: Hvad er det for politiske krav, der skal være opfyldt, for at man så alligevel vil gøre det? For det er jo politik, det handler om, og ikke alt det andet. Det interessante for os og alle danskere at vide er jo: Hvad er det for nogle politiske krav, Alternativet vil stille for så alligevel at ville pege på fru Mette Frederiksen som statsminister?

Kl. 15:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det, som er meget afgørende for os at sige, er, at vi synes, det faktisk er lidt underligt, at vi skal stå 11 måneder inde i en valgperiode og diskutere resultatet af næste valg, som vi ikke engang ved hvornår kommer. Det, der er vigtigt for os at sige i forhold til et eventuelt kommende andet flertal, hvor vi kan spille en afgørende rolle for at få en anden politik, er, at selvfølgelig skal vi kunne se os selv i det politiske projekt. Men vi sagde ved sidste valg, at vi ikke kommer med krav, med en liste, som vi skal sætte kryds ved. Nej, vi har en politisk retning, der er meget tydelig, tror jeg, for enhver, og det er den, vi arbejder efter. Kan vi slet ikke se os selv i x, y, z parti, der måtte ønske at lave en regering, i vores samarbejdsblok, så er det klart, at vi ikke er en del af det. Men i forhold til den her automatik om, at vi i dag skal gå ud og sætte vores politiske mandat hos Socialdemokraterne, vil jeg sige, at jeg virkelig synes, det er underligt, at vi overhovedet skal diskutere det.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 15:32

Kl. 15:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kan man godt mene. Men der er jo mange ting, man skal diskutere i politik, hvor man må spørge sig selv: Hvorfor skal vi diskutere det her lige nu? Men det er klart, at når vi på forsiden af Jyllands-Posten i dag kan læse, at røde partier er i internt opgør om regeringsmagten efter næste valg, og når hr. Uffe Elbæk som Alternativets frontfigur udtaler sig om det, er det jo ikke uinteressant, synes jeg, at danskerne også bliver bekendt med, hvad det er for nogle politiske krav, man har – og specielt fordi man har pakket det ind i nogle meget klare udtalelser om, at alle udlændingestrømninger skal rulles tilbage, altså at alle udlændingestrømninger siden i sommer skal rulles tilbage. Det er det politiske udgangspunkt. Det er da interessant i forhold til at ville støtte en kandidat fra et parti, som har været med i de fleste af de strømninger, der er lavet siden i sommer, og det er jo derfor, jeg synes, at det i en rent politisk diskussion er interessant at høre ordførerens bud på de her ting.

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:33

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen som jeg sagde meget tydeligt tidligere i morges, da jeg stillede et spørgsmål til Socialdemokratiets leder, er det jo helt åbenlyst for enhver, at der er politik, som vi er dybt, dybt uenige om. Og i forhold til at vi skal begynde at have et samarbejde på et tidspunkt efter et valg om måske 3 år og 1 måned – vi ved også, hvor meget der sker i politik på 3 år og 1 måned, for for 3 år og 1 måned siden eksisterede Alternativet ikke – vil jeg sige, at der altså kan ske meget. Jeg er sikker på, at hvis vi ønsker at lave et fælles politisk projekt, så sætter vi os ned og gør det. Men vi har bare sagt, at det her ikke er automatik. Der er altså andre end to partier i Folketinget – også andre end to partier, som kan stå forrest.

Kl. 15:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:33

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Og mange tak til hr. Rasmus Nordqvist for ordførertalen. Der blev stillet et spørgsmål undervejs, som jeg ikke kan lade være med at svare på – det kan man jo også bruge en kort bemærkning til. Og det er den her anerkendelse af, at vi ikke kan løse verdens flygtningeproblemer alene, og en undren fra ordførerens side over, at der ikke var dansk opbakning til den europæiske løsning, som det blev udtrykt. Det var jo netop, fordi det ikke var en løsning; det var, fordi det var en måde at flytte problemet rundt på. At fordele flygtninge løser ikke flygtningeproblemet. Derfor.

Men lad mig vende tilbage til hr. Kristian Thulesen Dahls spørgsmål, for hvis man ruller alle disse strømninger på udlændingeområdet tilbage, hvilke konsekvenser tror ordføreren så at det vil have for antallet af asylansøgere i Danmark? Altså, vi bliver nok hurtigt enige om, at det vil stige, men hvor meget tror ordføreren egentlig at det vil stige, hvis man ruller alle de her strømninger tilbage?

Kl. 15:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

- Kl. 15:34 helt ærligt gerne spørge nysgerrigt ind til, for mange mennesker lever jo i Produktionsdanmark. Kl. 15:37
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
 Det, der jo er hele min pointe i den tale, jeg har holdt, er, at det her kan vi slet ikke gøre noget ved på nationalt niveau. Det her er et internationalt spørgsmål, som vi internationalt skal tage stilling til. Den løsning fra Kommissionen indeholdt jo ikke kun en omfordeling; der var en række ting, der var med i den her løsning, som var rigtig fornuftige, og det så vi meget gerne at Danmark brugte sin energi på at støtte op omkring. Og det tror jeg faktisk ikke ville betyde, at der kom flere flygtninge til Danmark. Jeg tror, det ville betyde, at vi fik et langt tættere samarbejde i Europa, og at der netop kom til at være en fælles solidarisk ansvarstagen for det her problem. Kl. 15:35
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Hr. Jakob Ellemann-Jensen. Kl. 15:35
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
 Jo, men nu var det heller ikke det, jeg sagde. Jeg sagde sådan set ikke, at det var det, der ville give flere flygtninge til Danmark; jeg sagde, at det var den tilbagerulning af alle stramninger i udlændingepolitikken, som Alternativet foreslår at man skal foretage, som vil føre til flere flygtninge i Danmark.
 Så lad mig spørge lidt videre. Hvis man ruller alle disse stramninger tilbage, er det rimeligt at antage, at der vil komme væsentlig flere flygtninge til Danmark. Hvordan skal vi finansiere det? Kl. 15:35
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Ordføreren. Kl. 15:35
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
 Jeg bliver nødt til at tage et skridt tilbage igen, for det er, som om hr. Jakob Ellemann-Jensen tror, at vi bare vil afskaffe al lovgivning, og så vil vi gå ud ad døren her og låse den efter os. Det er ikke det, vi ønsker. Vi ønsker faktisk at lave en række initiativer, europæiske initiativer, der går ind og adresserer det her solidarisk og i fællesskab, for det er det, vi er nødt til. Så vi tror ikke på, nej, at der vil komme flere flygtninge af den grund, netop fordi det er et fælles europæisk initiativ, der skal til for at håndtere de flygtninge, der kommer til Europa. Kl. 15:36
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Hr. Søren Pape Poulsen. Kl. 15:36
- Søren Pape Poulsen (KF):**
 Tak, og tak for indlægget. Jeg er imponeret over Alternativets tilgang til politik og den interesse, der altid er for at høre, hvad modstanderen mener. Jeg havde også den fornøjelse at diskutere med hr. Uffe Elbæk på Frederiksberg Bibliotek i mandags. Det var en rigtig god debat. Der bliver talt meget om de tre bundlinjer, og jeg oplever lidt det samme her som i mandags. Jeg er sådan en konservativ, der også går op i den økonomiske bundlinje. Det er næsten nemmere at sømme budding på en væg end at få sådan et helt konkret økonomisk oplæg fra Alternativet om, hvordan det er, vores samfund skal hænges sammen økonomisk, hvis Alternativet får sin vilje.
 Jeg bor i Produktionsdanmark. Skal det så nedlægges over en nat, skal folk gå fra hus og hjem, skal Danmark køres fallit? Jeg er meget bekymret over den økonomiske politik, som Alternativet fører. Jeg har meget svært ved at se det konkrete i den. Og det vil jeg sådan Kl. 15:39
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Ordføreren. Kl. 15:37
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
 Så vidt jeg ved, bor spørgeren netop i nærheden af en af de nye produktionsarbejdspladser, som jo faktisk tager det meget alvorligt at arbejde med grøn omstilling og arbejde med grøn energi – så gerne mere af det, tak.
 Det, vi helt konkret foreslår i forhold til økonomi, er for det første, at vi skal se på, hvordan vores skattesystem er skruet sammen. Vi var glade i morges, da vi læste de økonomiske vismænds rapport om eksempelvis boligskat – det ved jeg så vi ikke helt er enige om. Og så er det klart, at spørgsmålet om økonomi jo også er et meget stort spørgsmål, og så kaster man det ud, og så skal vi kunne svare bredt på det – det kan vi ikke. Vi ønsker et andet skattesystem end det, vi har i dag, vi ønsker et mere ressourcebaseret skattesystem, vi ønsker skatten ned på arbejde. Og så er det noget, som vores knaldydgtige finansordfører også sidder og arbejder på nu og prøver at sætte alle blokkene sammen i en økonomisk politik for Alternativet, og det bliver fremlagt. Kl. 15:38
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Søren Pape Poulsen Kl. 15:38
- Søren Pape Poulsen (KF):**
 Jeg erkender, at det måske ikke er helt fair at sige: Giv mig lige en økonomisk samfundsmodel, fuldstændigt og helt. Jeg kan bare ikke lade være med at tænke på, at hvis nu Alternativets partiprogram blev ført ud fuldt og helt med 90 mandater, ville det så ikke give mange mennesker en stor udfordring på deres levebrød, eller hvor lang tid skulle det tage, inden det er ført ud i livet? For det, der betyder noget for ethvert menneske, er trods alt også at have et arbejde at stå op til hver dag. Og der er nok arbejdspladser i Produktionsdanmark – men det ikke det, der er fokus for Alternativet, tror jeg. Kl. 15:39
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Ordføreren. Kl. 15:39
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
 Nu vil jeg starte med at sige, at jeg altid plejer at sige: Åh nej, jeg håber ikke, der er noget parti, der nogen sinde får 90 mandater, for det tror jeg ikke er særlig sundt for demokratiet. Det er klart, at vores partiprogram vil skabe store, store forandringer i den måde, vi lever på, vi bor på, vi forbruger på. Så det er store, store forandringer, og det er jo ikke noget, man laver over en nat. Det er netop noget, der skal indføres stille og roligt. For når vi skal skabe så stor en forandring, som en seriøs bæredygtig omstilling vil give, så skal vi også kunne vænne os til den, men vi bliver nødt til at gå i gang i dag. Klimaklokken *har* ringet, jorden *har* råbt vores navn, og vi skal altså svare på det. Kl. 15:39
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
 Så er det hr. Benny Engelbrecht.

- Kl. 15:39 at bekæmpe sult. Er der et land, er der et sted i verden, hvor det her vil kunne lade sig gøre uden at have vækst?
Kl. 15:42
- Benny Engelbrecht (S):**
Det er naturligt i forhold til et parti, som er så nyt som Alternativet, ikke alene at kigge fremad, men også at kigge på de resultater, der er opnået, og det resultat, som jeg godt lige vil spørge ind til, er boligjobordningen – ikke så meget, fordi vores partier er dybt uenige om den skæve boligjobordning, men om finansieringen af det. Kunne ordføreren ikke lige forklare, hvordan finansieringen af det her er, for det er jo finansieret af en finanslov, hvor der er besparelser på forskning, på uddannelse, på udviklingsbistand og meget andet. Så i hvilket omfang føler man at man har været med til også at bidrage i den sammenhæng?
Kl. 15:40
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 15:40
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
Det korte svar ville være: overhovedet ikke. Jeg står ikke her og tager ansvaret for den finanslov, som finansministeren har lavet, og det får spørgeren mig ikke til på noget tidspunkt. Vi var ikke med i forhandlingerne, vi var ikke med til at sætte underskriften, så derfor har jeg heller ikke lyst til at tage ansvaret for det arbejde, der er lavet. Vi kunne sagtens finde en finansiering til den her ordning i det finanslovsoplæg, som vi selv kom med, og det vil jeg gerne tage ansvar for, men jeg tager altså ikke ansvar for Venstre-regeringens finanslov.
Kl. 15:41
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Benny Engelbrecht.
Kl. 15:41
- Benny Engelbrecht (S):**
Vi er forhåbentlig enige om en forudsætning for, at boligjobordningen har kunnet gennemføres, er, at regeringen gennemførte en finanslov og i den finanslov var der bl.a. besparelser på udviklingsbistand, på forskning, på uddannelse og på mange andre elementer.
Kl. 15:41
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 15:41
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
Vi fuldstændig enige i, at når der er en udgift, skal der også være en indtægt, men jeg kommer altså ikke til at tage ansvaret for en finanslov, som jeg ikke var med til at forhandle, som jeg ikke har været med til at skrive under på, som jeg ikke har været med til at stemme igennem. Vi kunne sagtens finde finansiering til den her ordning, og vi tilbød endda at være med til at finde finansieringen, men det blev der ikke taget imod fra regeringens side.
Kl. 15:41
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Anders Samuelsen.
Kl. 15:41
- Anders Samuelsen (LA):**
Alternativet vil gerne have et opgør med den tankegang, at vækst er godt i sig selv, så jeg kunne godt tænke mig at høre, om Alternativets ordfører kan pege på ét land i verden, hvor det kan lade sig gøre uden vækst at fremme kvinders ligestilling, at sikre uddannelse til stort set alle, at fremme sundhedssystemerne, at afskaffe fattigdom,
Kl. 15:42
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 15:42
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
Nej, men det, vi siger helt tydeligt, er, at vi er et meget rigt land i en meget, meget rig del af verden. Vi har haft ekstrem økonomisk vækst i rigtig, rigtig mange år, men vi bor altså på en planet, vi ser lige nu på en global ulighed, som er fuldstændig ekstrem. Måske skal vi begynde at arbejde lidt på at få hele planeten med i stedet for at tro, at det er her i lille Danmark, hvor vi har det rigtig godt. Vi kunne få det bedre, men vi har det rigtig godt. Jeg tror ikke på, at det er økonomisk vækst i Danmark, der kommer til at skabe et bedre samfund i Danmark eller for den sags skyld i resten af verden.
Kl. 15:43
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Anders Samuelsen.
Kl. 15:43
- Anders Samuelsen (LA):**
Tak for bekræftelsen af, at indtil nu i denne virkelighed, som vi lever i, og på denne planet, som vi lever på, har det aldrig kunnet lade sig gøre at fremme kvinders ligestilling, at sørge for et ordentligt sundhedssystem, uddannelsessystem osv. uden at have vækst. Men det er så den vej, som Alternativet eksperimenterer med at gå ud ad. Held og lykke med det.
Alternativets leder, Uffe Elbæk, sagde i landsmødetalen, at han virkelig ønskede et opgør med den neoliberale tankegang. Jeg har så haft en dialog med Uffe Elbæk på Twitter og også direkte personligt, og han har sagt, at det ikke var Liberal Alliance, han tænkte på stod for neoliberal tankegang. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren vil pege på, hvilket andet parti det så er, der står for den neoliberale tankegang i det her land. Hvor er det i det her land, som har verdens måske højeste skattetryk, at man kan se, at der er neoliberal tankegang? Hvor er det, man kan se, at man sætter markedet før mennesket? Jeg kan ikke se, hvor det er henne, men kan ordføreren pege på det konkret?
Kl. 15:44
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det ordføreren.
Kl. 15:44
- Rasmus Nordqvist (ALT):**
Jeg kan se på det helt konkret her i Europa inden for EU. Der har man netop den her neoliberale kassetænkegang, og det er det, vi ønsker et opgør med. Vi ønsker et opgør med, at hver gang vi taler om sundhed, hver gang vi taler om uddannelse, siger vi, at det er udgifter, og når vi bygger en motorvej, er det en investering. Det vil vi gerne have et opgør med. Det er den tankegang, der har lagt sig ned over Europa, som vi mener ikke er sund, som vi jo også i dag ser førende økonomer lave et opgør med. Hvis man åbner Politiken – eller også var det Information, det kan jeg ikke huske, men det var i hvert fald en spændende artikel – kan man se det. Det er det, vi ønsker et opgør med. Vi ønsker et opgør med den fuldstændig blinde kassetænkegang og nedskæring, vi har set i Europa, og som ikke har ført det gode liv med sig.
Kl. 15:44
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det fru Eva Flyvholm.

Kl. 15:44

Eva Flyvholm (EL):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en rigtig fin tale og tak for det virkelig gode samarbejde, vi har haft her, mellem Alternativet og Enhedslisten gennem det sidste år. Det sætter jeg virkelig meget stor pris på. Det er rigtig dejligt. Men jeg må også sige – og det har vi også diskuteret – at jeg undrer mig over, at Alternativet har valgt at lave den her aftale med regeringen og Liberal Alliance om en historisk redegørelse om Danmarks krigsdeltagelse. For vores partier er helt enige om, at der netop er brug for at få genoprettet Irakkommissionen, især fordi der netop er brug for at få undersøgt de her sager, der handler om, at fanger er blevet udleveret, selv om der var risiko for, at de ville blive tortureret eller få dødsstraf. Jeg vil bare sige, at indtil for få uger siden havde vi jo faktisk et flertal her i Folketings-salen for at få Irakkommissionens dokumenter frem, og vi er helt enige om, at det ikke er lige så godt som en rigtig kommission, men der var altså også rigtig mange eksperter fra Amnesty International og journalister, der pegede på, at der var masser at komme efter, fordi der var meget, der ikke var klassificeret.

Kl. 15:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:46

Rasmus Nordqvist (ALT):

Først: Selv tak for samarbejdet. Jeg bliver nødt til at sige, at det jo er forkert, at vi havde flertal for, at alle dokumenter skulle fremlægges. Det var alle ikkeklassificerede dokumenter, der skulle fremlægges. Det passer altså heller ikke i min verden, at journalister mente, at det her var det helt fantastiske. Jeg lavede indtil flere interviewes samme morgen, som vi førstebehandlede sagen, med journalister, der sagde: Er I klar over, hvor lidt I får ud af at se på ikkeklassificerede papirer?

Vi mener, at vi får mere ud af det her. Nu ved vi jo så, at Enhedslisten genfremsætter det her forslag – og dejligt og godt med det – men det er også vigtigt for mig at sige igen og igen, at vi jo er fuldstændig enige, som spørgeren også siger, og det er det, vi kæmper videre for. Vi har endda fået det skrevet ind i aftalen, at det her ikke er en erstatning for – vi siger endda i pressemeddelelsen, at vi vil arbejde videre for det – at vi får placeret et juridisk ansvar, at vi får set på de folkeretlige elementer i det, og netop også i forhold til fanger osv.

Kl. 15:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Flyvholm.

Kl. 15:47

Eva Flyvholm (EL):

Altså, problemet med den her undersøgelse, som man har lavet, er jo, at den overhovedet ikke beskæftiger sig med de allermest centrale ting, som netop handler om fanger, og om der er blevet løjet for Folketinget om spørgsmålet om tortur og dødsstraf. Det mener jeg er så stor en mangel, at man ikke kan lave den undersøgelse, og det, der bekymrer mig, er, at det vil blokere for den videre proces.

Jeg vil gerne høre: Har Alternativet fået nogen garantier for, at anmodningen om aktindsigt og spørgsmålet om det her emne i den kommende tid ikke bare vil blive affejet med, at der er en redegørelse i gang? Og hvad kommer der i øvrigt til at ske med kommissionens egne dokumenter nu? Det synes jeg vi har brug for et svar på.

Kl. 15:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg håber da ikke, at aktindsigten som sådan lige pludselig stopper på grund af det her. Det, der er vigtigt for mig at sige, er altså, at vi står med et flertal i det her Folketing lige nu, som ikke vil have den her undersøgelseskommission. Det er realiteten. Så kan vi sige, at vi gerne vil se ikkeklassificerede papirer og så ikke mere, og så kan vi stå og råbe igen: Vi vil have en undersøgelse af det her! Vi vil have placeret et juridisk ansvar! Men det kommer det jo ikke til at ske ved.

Vi synes, at det her er et skridt, og så vil vi kæmpe videre for det andet. Vi kan kæmpe videre for det andet, som faktisk vil placere det ansvar, som vi begge ønsker at få placeret.

Kl. 15:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Martin Lidegaard.

Kl. 15:48

Martin Lidegaard (RV):

Også et stort tillykke herfra med den første store afslutningsdebat. Der er jo to helt konkrete områder, hvor Alternativet har nået at sætte sit fingeraftryk i det forgangne år, nemlig på de to forlig, som Alternativet indgår i: Boligjobordningen og så det her med at undgå at få en offentliggørelse af Irakdokumenterne. Og i forbindelse med begge dele har Alternativet jo så leveret, kan man sige, de afgørende stemmer til regeringen, der hverken kunne have gennemført en boligjobordning eller have lavet den her aftale, uden at Alternativet var med.

Derfor vil jeg gerne spørge: Hvor længe skal boligjobordningen, som ikke har nogen grøn effekt, som tilgodeser de rigeste familier i Danmark, og som enhver erkender i dag dybest set er penge ud ad vinduet, fortsætte? Hvor mange år synes Alternativet at den skal fortsætte?

Så vil jeg gerne spørge om dokumenterne. Jeg forstår jo, at det er myndighederne, der bestemmer, hvilke dokumenter de her historikere må citere fra og offentliggøre. Har man fra Alternativets side sikret sig, at resten af offentligheden via aktindsigt kan få adgang til de her dokumenter? Eller har man her lavet en aftale om lukkethed med regeringen, sådan at det altså kun er disse historikere, der så ikke må citere fra dokumenterne, der har adgang til dem?

Kl. 15:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:49

Rasmus Nordqvist (ALT):

Først må jeg sige, at den her boligjobordning – det står tydeligt – kørte i mange år og kørte i 2015 videre som det gamle boligfradrag, som spørgeren selv var med til at indføre, og så bliver det fremadrettet lavet til en grøn ordning. Vi synes, det er fornuftigt at lave en ordning, som skubber på for, at vi begynder at få lavet klimatilpasninger og energirenoveringer af huse. Det her er en af de måder, vi skubber på for det på. Det mener vi er fornuftigt, og det gør vi både for fattigere borgere uden så mange midler og for rigere borgere. Vi skal skubbe på for den her omstilling. Jeg ved jo også, at spørgeren selv har haft et lignende forslag fremme for nogle år tilbage, hvor det var ganske fornuftigt.

Vi har været med i den her aftale omkring den her historiske redegørelse, fordi vi mener, at vi får mere ud af det her, end vi gør ved bare at lægge ikkeklassificerede papirer frem. Samtidig har vi fået sikret, at vi kan arbejde videre. Det er ikke sådan en aftale bag lukkede døre, hvor vi aldrig må sige noget, hvor vi ikke må kæmpe for nye skridt, i forhold til hvor vi gerne vil have. Derfor arbejder vi videre med det. Jeg kan ikke komme med hundrede procents detaljer om, hvad vi har sikret os. Det vil jeg meget gerne finde frem og sende til spørgeren, men jeg kan ikke stå her og sige, hvilken liste af papirer den ene eller den anden kan få udleveret; så mange noter har jeg ikke med herop.

Kl. 15:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Martin Lidegaard.

Kl. 15:51

Martin Lidegaard (RV):

Det er fair nok. Men måske kan vi bare lige høre, om Alternativet har sikret sig, at der er helt almindelig aktindsigt i de dokumenter, eller om de er blevet lukket ned som en del af aftalen. Så er der selvfølgelig nogle, der er klassificerede, og nogle, der ikke er, og det står jeg godt ordføreren ikke lige på stående fod kan redegøre for. Men det helt enkle spørgsmål, om man har sikret sig, at der kan gennemføres aktindsigt i dokumenterne, kunne man måske huske svaret på, hvis man har lavet den her aftale, der går ud på, at offentligheden ikke skal have adgang til dokumenterne.

Så vil jeg bare i al fredsommelighed sige om boligjobordningen, at jeg om nogen støtter enhver bevægelse i den grønne retning. Problemet er jo bare, at det har vist sig, at der ikke er andet end et par få kilo CO₂ i en ordning, som koster rigtig mange penge. Så vi kunne nok få meget mere klimaeffekt ved at bruge de penge på en anden måde. Det håber jeg at Alternativet vil overveje til næste finanslov.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:52

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi vil meget gerne være med til at lave mange flere tiltag for klimaet og for miljøet, og det tror jeg også spørgeren ved. Det her var en måde, hvorpå vi kunne skubbe på en aftale, som var sort. Den blev grøn, og sådan ønsker vi faktisk at arbejde herinde.

I forhold til de her papirer, og om alt bliver lukket ned, må jeg igen sige: Jeg står ikke med aftaleteksten foran mig. Og nej, det, jeg husker fra den, er ikke, at alt er lukket væk i en kasse, og at der ikke er nogen, der må se det. Men stadig væk må jeg også bare lige understrege, at det forslag, vi diskuterede i Folketingssalen, og som jeg også erindrer var et spørgsmål om bare at tage det, når vi ikke kan få andet, vedrørte ikkeklassificerede papirer, der skulle lægges frem, dvs. meget, meget lidt viden om noget, som er rigtig alvorligt, og som jeg synes vi skal arbejde videre på at få en kommissionsundersøgelse af.

Kl. 15:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 15:52

Jacob Mark (SF):

Tak, og tak for en god debat og et godt samarbejde i året, der er gået. Jeg synes, det har været spændende at høre mange af jeres visioner.

Noget af det, som jeg har ventet på, og som SF og jeg personlig brænder meget for, er jo folkeskolepolitikken. Alle nye partier skal

jo have lov til at lave en ny politik, og Alternativets folkeskolepolitik kom så her for 1-2 måneder siden, og jeg læste den med spænding. Men jeg er faktisk ikke helt enig i mange af de bud, som Alternativet kommer med. Der er selvfølgelig også noget, vi er enige i.

En af grundideerne i Alternativets folkeskoleplan er, at man i fremtiden skal lægge alle Danmarks folkeskoler ind under Undervisningsministeriet. Man skal simpelt hen droppe, at de ligger ude i kommunerne, lægge dem ind under Undervisningsministeriet og gøre dem til selvejende institutioner. Sådan har jeg i hvert fald læst folkeskoleplanen. Man sammenligner det med gymnasierne, som jo også er blevet selvejende.

Noget af det, vi frygtede med de selvejende institutioner dengang, var det her med alles kamp mod alle. Og jeg vil høre, om ordføreren ikke frygter, at det ville øge konkurrencementaliteten, som vi fælles kæmper for at hindre, hvis man lagde alle folkeskoler ind under Undervisningsministeriet og gjorde dem til selvejende institutioner.

Kl. 15:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:54

Rasmus Nordqvist (ALT):

Mig bekendt siger vi ikke i vores undervisningspolitik, at alt skal lægges ind under Undervisningsministeriet. Men det, vi meget gerne vil kæmpe for, og som vi har lagt op til i vores folkeskoleoplæg, er jo netop fuldstændig selvstændighed for den enkelte skole.

Man bliver altså nødt til at se på, hvordan vi kommer væk fra, at vi skal sidde herinde og lave måltal for, hvad der skal laves hvornår og hvor mange timer af det ene og det andet, hvad der skal læses hvornår, hvad man ikke skal læse, og hvad man skal kunne om mandagen og om tirsdagen og om onsdagen.

Det, der er vigtigt for os at sige, er, at vi skal have ledelsen ud på den enkelte skole, og at den skal arbejde sammen med deres lærere og pædagoger om at tilbyde den helt perfekte undervisning til den elevsammensætning, som er et givent sted.

Kl. 15:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jacob Mark.

Kl. 15:54

Jacob Mark (SF):

Okay, men der står bare i folkeskoleplanen, at man vil tage folkeskolen fra kommunerne, og man sammenligner det med gymnasierne. Men det kan vi altid snakke videre om.

Det er mere, fordi man siger, man vil tage den indflydelse fra kommunerne for at lave sådan et fælles skolevæsen. Men noget af det, jeg synes er rigtig fedt ved Danmark, er, at man som kommunalpolitiker ude i kommunerne har en indflydelse. Snart er Alternativet også et parti ude i byrådene mere end i dag, så vil Alternativet fratage kommunerne at lave fælles skolevisioner, altså hvor man siger: Vi har en plan for vores samlede skolevæsen. Og vil man så bare lade skolerne fuldstændig selv planlægge, hvordan de vil tilrettelægge deres fag?

Kl. 15:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes faktisk, det ville være enormt interessant, hvis vi sagde: Hvordan vil skolerne gå sammen om at lave fælles skolevisioner i et

givent område i Danmark? Og det er den selvbestemmelse, vi snakker om. Den synes vi er så vigtig at begynde at tage alvorligt herinde, så man ikke bare tænker, at det skal ud i kommunerne, og så kan vi herindefra gå og styre læreplaner samtidig, men at vi faktisk giver den enkelte skole fri og siger: I kender jeres elevsammensætning og ved, hvad for nogle udfordringer I har. Og vi har faktisk tilfald til, at der bliver uddannet superdygtige skolelærere, der kan varetage den undervisning. Vi skal ikke detailstyre, men selvfølgelig kan skolerne gå sammen i værdifællesskaber og finde ud af at udvikle den bedste politik. Det er der, vi gerne vil henad med folkeskolen.

Kl. 15:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:56

Peter Skaarup (DF):

Alternativets ordfører, hr. Rasmus Nordqvist, var i sin tale inde på, at vi ikke løser udfordringen på flygtningeområdet ved at stramme lovgivningen. Den skal løses internationalt. Det var sådan i store træk det, der blev sagt. Og det lyder også forjættende godt.

Spørgsmålet er bare, om det kan lade sig gøre. Læren af den migrantkrise, vi har været igennem og sådan set stadig væk er i, er jo faktisk, at det ikke har kunnet lade sig gøre at løse det internationalt, og at der faktisk først kom lidt mere styr på det, da landene begyndte at indføre grænsekontrol.

Det leder mig frem til et spørgsmål, som jo er meget vigtigt og meget dominerende i den politiske debat lige nu på udlændingeområdet. Og det er: Hvilken vej vil Alternativet vælge efter et folketingsvalg? Vil Alternativet vælge at søge direkte indflydelse på det, som en kommende regering ønsker sig på udlændingeområdet, hvor man siger til den regering, der måtte komme: Vi vil gennemføre en politik, der hedder at rulle alle udlændingestrømninger tilbage? Eller vil Alternativet sætte sig ud på sidelinjen og sige: Det må den regering, der nu sidder, rode med?

Kl. 15:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Rasmus Nordqvist (ALT):

For det første må jeg lige sige, at der jo ikke blev lavet nogen internationale aftaler. Der kom jo ikke nogen aftaler på bordet, der faktisk kunne gå ind og løse den flygtningeudfordring, Europa stod i. Og så begyndte landene at lukke grænserne. Så nej, vi har ikke set, at det ikke lykkedes at få internationale løsninger. Man ønskede ikke at skabe internationale løsninger, bl.a. fordi Danmark ikke pressede på for det.

I forhold til hvad for en politik, vi ønsker at føre, vil jeg sige, at vi selvfølgelig kæmper for at få vores politik igennem. Det er da det, vi vil arbejde for hver dag. Det er derfor, vi er valgt ind her og bruger så mange timer på det rundt i hele landet, og det er også det, vores medlemmer gør.

Men jeg står ikke her og stiller ultimative krav om, at det skal være sådan her eller sådan her. Det er slet ikke den måde, vi arbejder på, og mig bekendt er det heller ikke den måde, spørgerens parti arbejder på. Man arbejder seriøst på at få sin politiske dagsorden igennem. Og vi mener, at vi skal rulle de her strømninger tilbage, og det vil vi arbejde for politisk.

Kl. 15:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Peter Skaarup.

Kl. 15:58

Peter Skaarup (DF):

Under sådan en afslutningsdebat er det meget interessant at blive lidt klogere på, hvad partierne vil, og hvad de gør. Og da vi her i weekenden hørte om det, som Alternativet foreslår, nemlig at man skal rulle alle lempelserne tilbage, så syntes vi måske, det var sådan en lille smule crazy.

Når det så er sagt, er situationen jo, at der er to linjer i Folketinget. Der er dem, der vil have udlændingestrømninger, og der er gennemført lidt over 30 af slagsen under den nuværende regering, og så er der dem, der vil have lempelser, og der blev gennemført omkring 45 lempelser under den tidligere regering.

Hvad vil Alternativet gøre efter et folketingsvalg? I hvilken retning arbejder Alternativet? Vil man stille krav, eller er man ligeglad?

Kl. 15:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 15:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Undskyld, jeg grinte ikke ad det spørgsmål, spørgeren kom med, men fordi spørgeren kom til at sige lempelser i stedet for stramninger. Det var derfor, jeg fnes lidt heroppe.

Vi vil arbejde politisk for den flygtningepolitik, som vi mener er den rigtige. Og det er for det første, at man skal finde europæiske løsninger på det her spørgsmål, for vi kan ikke stå her og diskutere det og tro, vi kan løse det. Alternativet vil gerne se på, hvordan man kan skabe verdens bedste integration i stedet for at koncentrere sig om, om det hedder 5.000 her eller 1.000. For det er det, man bliver nødt til at kigge på.

Man stopper ikke de flygtningestrømme, der er, ved at tro, at vi herhjemme kan lave stramninger i forhold til hverken smykker eller plakater, eller hvad der nu er blevet lavet herhjemme. Og derfor vil vi gerne rulle de her symbolske stramninger tilbage, ja.

Kl. 15:59

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Anni Matthiesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:00

Anni Matthiesen (V):

Tak. Alternativet er stadig væk lidt den nye i klassen. Jeg kan også mærke på mange af de andre spørgsmål, at de stiller spørgsmål for at finde ud af, hvad Alternativets politik er.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget for at finde ud, hvad Alternativets politik er. Jeg kan forstå, at Alternativet som det eneste parti her i Folketinget faktisk er imod at forhøje straffen for voldtægt. Kunne Alternativets ordfører prøve at forklare nærmere, hvad årsagen er til det?

Kl. 16:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Meget, meget gerne. For det første bruger man ikke den strafferamme, man har, som det er i dag. For det andet tror vi ikke på, at straf løser den her udfordring. Vi tror ikke på, at det kun er fængselsstraffen, der kan løse de her udfordringer. Så lad os udnytte, at der er en strafferamme. Den kan bruges. Og så vil vi gerne se på andre initiativer i stedet for. Men vi tror ikke på, at det er straf, der resocialiserer bedst muligt.

- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Ann Mathiesen** (V):
Jeg havde nok forventet det svar. Men jeg kunne godt tænke mig, at Alternativets ordfører kom dybere ned i de alternative løsningsmuligheder i stedet for straf. Jeg kan også forstå, at sådan noget som seksuelle overgreb på børn heller ikke er noget, Alternativet vil forhøje straffen for. Det har jeg lidt svært ved at forstå. Kunne Alternativets ordfører prøve at forklare lidt nærmere, hvordan man så kunne straffe de kriminelle?
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Rasmus Nordqvist** (ALT):
Jeg er glad for at få lov til at udfolde det her. Sagen er ikke, at vi ikke vil straffe. Vi siger bare, at man bliver nødt til at tage andet i brug. Vi ønsker ikke, at det her skal ske. Hvordan kommer vi derhen, hvor det ikke sker? Gør vi det ved at udvide strafferammen med 1 år? Nej, det gør vi ikke. Det gør vi ved at tage fat i de personer, der laver de her overgreb, og arbejde seriøst med dem, så de ikke foretager de her overgreb mere. Det gør vi altså også med alt det forebyggende arbejde i regi af ungdomsuddannelser, skoler osv. Her kan vi netop snakke meget mere om seksualitet og alle de her ting, så vi ikke står i den situation, at folk begår overgreb. Men det er ikke udvidelsen af strafferammen med 1 år eller 6 måneder, der får det her til at stoppe. Det ses jo også tydeligt, når vi ikke engang bruger den strafferamme, der er.
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.
- Joachim B. Olsen** (LA):
Tusind tak for det. Hr. Rasmus Nordqvist siger, at man ikke vil stille ultimative krav til en kommende regering. På den måde er Alternativet ellers kommet ind i en almindelig christiansborgretorik. Det siger de fleste partier jo herinde.
I den forgangne uge har Alternativets leder, hr. Uffe Elbæk, jo været i lidt af en mediestorm på grund af et interview med hr. Clement Kjærsgaard. Det, der i hvert fald stod tilbage fra det interview, var, at Alternativet ønsker en anden asylpolitik. Man er ikke så meget for at sætte tal på – om det er 10.000 eller 50.000 ekstra. Men det, der i hvert fald brændte helt klart igennem – det må man give hr. Uffe Elbæk – var, at man ønsker en anden asylpolitik.
Selv om man nu ikke vil stille ultimative krav, så er det jo sådan, at ethvert støtteparti skal have betaling på nogle områder. Sådan er det jo. Det er den pris, man tager for at støtte en regering. Jeg vil bare gerne bede om at få svar på spørgsmålet om, om det her er et af de områder, hvor der skal falde betaling.
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Rasmus Nordqvist** (ALT):
Det er egentlig sjovt, at det lige præcis er hr. Joachim B. Olsen, der stiller det spørgsmål, når jeg er kommet op, efter at ordføreren fra
- Kl. 16:01 hans eget parti var heroppe. Spørgsmålet er lidt det samme: Hvornår vil man vælte en regering, fordi man ikke får X, Y eller Z i forhandlingerne om skat? Det, vi siger, er, at vi ikke ønsker at snakke antal flygtninge, for det giver ikke mening at snakke antal flygtninge i Danmark. Det her er altså et internationalt spørgsmål. Vi stopper ikke krigen i Syrien ved at sige, at vi kun vil have 1.000 flygtninge til Danmark. Det stopper ikke noget. Så vi siger, vi vil føre en anden politik. Det kæmper vi for politisk. Vi søger politisk indflydelse på det område. Men jeg kender ikke resultatet af valget, der måske først kommer om 3 år og 1 måned.
- Kl. 16:04
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Kl. 16:04
- Joachim B. Olsen** (LA):
Der går forhåbentlig lang tid, før vi får et valg, og når vi engang får et valg, er jeg personligt ret overbevist om, at blå blok nok skal vinde det valg.
Men det her handler om, hvad borgerne kan forvente af Alternativet, hvad de vil arbejde på, og der må man jo kunne afkræve, i hvert fald få en idé om, om det er sådan, at man fra Alternativets side kan støtte nogen regering, som ikke giver Alternativet indrømmelser på det her spørgsmål – altså på asylspørgsmålet. Alternativet ønsker at lempe, og kan Alternativet støtte en regering, som ikke ønsker at lempe? Det må man da kunne få et svar på.
Det her er jo konkret politik, som betyder noget for almindelige borgere i det her land og for det danske samfund som helhed.
- Kl. 16:05
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.
- Kl. 16:05
- Rasmus Nordqvist** (ALT):
Mine ambitioner er ikke så store, at jeg har tænkt mig at overbevise hr. Joachim B. Olsen om at stemme på Alternativet.
Spørgeren spørger: Hvad vil Alternativet arbejde på? Jamen vi vil arbejde for den politik, vi står op for, som er internationale løsninger på den flygtningeudfordring, vi står over for. Det er det, vi vil arbejde for, det er det, vi vil arbejde på hver dag. Jeg kan ikke stå her og sige, hvordan en regeringsforhandling ser ud.
Det vil da være fuldstændig patetisk af mig at stå og sige, at vores forhandlingsposition efter et valg ville være sådan her, sådan her eller sådan her, når vi ikke ved, om vi har 10 mandater, 9 mandater eller 25 mandater. Det ville da være fuldstændig hen i vejret. Så skulle jeg lave 340 sider, hvor vi så har alle kalkulationer med, og det giver ikke mening.
- Kl. 16:06
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.
- Kl. 16:06
- Mette Abildgaard** (KF):
Tak for det. Jeg vil gerne starte positivt ud med at takke Alternativets ordfører, i hvert fald på mine områder, for et godt samarbejde. Jeg har egentlig respekt for, at man, når vi eksempelvis offentliggør en ny stor naturpakke på 360 mio. kr., så går ud og roser det, man finder positivt, nemlig mere urørt skov osv., frem for at gå ud med den negative attitude. Selvfølgelig er jeg klar over, at der var uenigheder, og de kom også frem, men respekt for den positive tilgang i
- Kl. 16:03
- Kl. 16:03

politik. Det er dog ikke alting, vi er enige om, det er absolut ingen hemmelighed.

Jeg vil fortsætte lidt med det, fru Anni Matthiesen også spurgte om, nemlig i forhold til det her forslag om at skærpe straffen for voldtægt for børn under 15 år. I forbindelse med førstebehandlingen sagde Alternativets ordfører, fru Josephine Fock, at frihedsstraf er destruktiv.

Jeg vil bare spørge, om ordføreren vil prøve at uddybe, hvad man mener med, at frihedsstraf er destruktiv. Er man så konsekvent for at nedsætte straffene på alle områder?

Kl. 16:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:07

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det, som vi ønsker at sætte et meget stort spørgsmålstegn ved, det, vi gerne vil arbejde for i forhold til det her begreb omkring straf, er, hvordan vi opnår, at der ikke sker eksempelvis seksuelle overgreb. Det er jo det, vi alle sammen gerne vil opnå. Der må vi bare sige, at det ikke er det ekstra år, man putter på en strafferamme, som hjælper på det.

Vi mener, at frihedsberøvelse i den sammenhæng er destruktiv, fordi det får folk til at blive ved med at være i kriminalitet. En masse undersøgelser peger netop på, at fængselsstraf ikke får dig ud af kriminalitet. Derfor siger vi: Hvordan kan vi i stedet for benytte alle de andre redskaber, vi jo faktisk har, uddannelsesmæssigt, socialt, kulturelt osv.?

Igen må jeg bare understrege, at vi jo ikke tilnærmelsesvis bruger den strafferamme, som vi jo faktisk har til rådighed i dag, så det er også lidt en hovsasnak, at vi nu skal lægge 1 år mere på, mens vi i øvrigt kun bruger en fjerdedel af det, vi har til rådighed i den her strafferamme.

Så vi mener ikke, at det er frihedsstraf, som får folk til ikke at begå de her forbrydelser igen.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Spørgeren.

Kl. 16:08

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kunne så godt tænke mig at høre ordføreren, om ikke også der er et hensyn til retsfølelsen, om ikke der er et hensyn til det barn eller unge menneske, som er blevet udsat for et overgreb, altså at vedkommende ikke skal kunne møde den, der har gjort det her så frygtelige, så forfærdelige mod en, på gaden. For hvis man fører det her til ende, altså at straf er destruktivt, ville man jo i teorien kunne møde den, der har udsat en for noget så frygteligt, på gaden dagen efter. Jeg går heller ikke ud fra, at det er der, Alternativet vil hen, eller hvordan?

Kl. 16:09

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, slet ikke, og der er jo masser af måder, man kan arbejde med det her på. Det gælder både retsfølelsen for offeret og også den resocialisering, der skal til, af den, der har begået et overgreb. Og der bliver vi bare nødt til at sige, at det altså ikke er udvidelsen med 1 år på en strafferamme, som vi ikke udnytter, der gør noget ved det. Men vi ville gøre noget ved det, hvis vi tog fat på de sociale dele af

det, hvis vi tog fat på uddannelsesdelen af det osv. Det er ikke den her strafferamme, der ændrer det her; så kan vi føle, vi har gjort en masse, men jeg tror bare ikke på det.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Så når vi en sidste spørger i denne runde, og det er hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:09

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet. Hvis det viser sig, at min religiøse overbevisning er forkert, og at jeg bliver reinkarneret her i verden, så vil jeg melde mig ind i Alternativet i min næste tilværelse. Jeg er nemlig sikker på, at de har en fest.

Rent politisk kan jeg godt blive en lille smule tvivl om, hvor projektet lander sådan rent stædsmæssigt, og det er sikkert også meningen. Jeg husker, at da hr. Uffe Elbæk startede projektet, talte man om en ny måde både at tænke og føre politik på, men jeg synes jo, at det politiske luftskib i mange tilfælde er landet sådan lige til venstre fra venstrefløjen traditionelt, når det kommer til at stemme her i salen. Og så er der nogle tilfælde, hvor jeg bliver utrolig positivt overrasket over Alternativet, der blæser lidt varm luft i ballonen og flyver ind på midten af dansk politik og finder løsninger til både højre og venstre for midten. Stor ros for det.

Derfor vil jeg spørge hr. Rasmus Nordqvist: Når vi nu åbner forhandlinger om forhåbentlig lavere skat til efteråret, kunne Alternativet så tænke sig at være med? Kunne man tænke sig at være med til at lette skatten for hårdtarbejdende iværksættere, offentligt ansatte og andre, der bliver ramt af nogle af verdens højeste indkomstskatter?

Kl. 16:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Rasmus Nordqvist (ALT):

For det første håber jeg slet ikke, at luftskibet skal lande et sted. Jeg vil faktisk helst have, at det kan bevæge sig frit rundt – for at blive i den metafor.

Jamen vi vil meget gerne være med i alle forhandlinger. Det, der har været lidt ærgerligt indtil videre i forhold til regeringen, når vi har prøvet at være med i forhandlinger, er, at man altid binder to ting sammen, der ikke nødvendigvis har noget med hinanden at gøre. Så siger de: De her forhandlinger skal foregå sammen, så I skal sige ja til det her, for at I kan være med til det her – altså eksempelvis at snakke om planloven for at kunne være med til at snakke vækst i hele Danmark.

Det synes vi er ærgerligt, for vi går altså ikke med i de her slags handler. Vi vil meget gerne snakke om det. Jeg glæder mig også til at skulle snakke meget mere om iværksætteri med regeringen, som jeg allerede har talt med ministeren om. Der er en række ting, hvor vi da stadig væk tror på vi kan lave noget sammen med regeringen. Men nu er det jo ikke hver dag, vi bliver inviteret ind på regeringskontorerne og er med i nogle forhandlinger.

Kl. 16:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:11

Jakob Engel-Schmidt (V):

Altså, når jeg spørger, er det jo, fordi vi i Venstre godt kan lide at have nogle vejvisere. Jeg ved f.eks., at skal vi bygge en letbane, skal

jeg ikke ringe til Rasmus Jarlov; skal vi arrangere en demo, er det en god idé at ringe til Enhedslisten; skal vi holde en Femølejr, er SF's sandsynligvis leveringsdygtig. Så er det også rart at vide, hvor man politisk skal henvende sig til Alternativet for at få god hjælp.

Når nu det politiske landkort kan vise sig at være en smule dif-fust, er det jo ikke helt urimeligt, at man sådan stiller hr. Rasmus Nordqvist lidt uddybende spørgsmål om, hvorledes partiet kunne tænke sig at være både behjælpelig, forhandlingsvillig og endog entusiastisk rent politisk i forhold til at samarbejde med regeringen.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi elsker at forhandle, vi elsker at lave løsninger, og vi elsker at lave løsninger med alle herinde. Det tror jeg også var tydeligt i min ordførertale. Så jeg synes egentlig bare, at regeringen og Venstre skulle tage at ringe, når de står med et problem, for så skal jeg eller en af mine kollegaer med glæde komme og fortælle, hvordan vi ser på en løsning, og så kan vi måske mødes et sted dér.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til Alternativets ordfører. Den næste ordfører i rækken er hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 16:12

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Hvis politik handler om at få magten og holde på den – koste, hvad det koste vil – så er regeringen vel en succes. Men for mig handler politik om at gøre menneskelige håb til politisk vilje.

I dag fylder min Johanne 7 år, og i god tid har jeg forberedt hende på, at ud over morgensang og aftensmad i spisepausen skal far så-dan set arbejde på hendes fødselsdag. Så ville jeg jo rigtig ønske, at jeg kunne sige til hende, at det, vi bedriver her i Folketinget, gør vi for at skabe et endnu bedre samfund til hende og hendes klassekammerater og børn som hende verden over. Derfor satte jeg mig jo for at lave en liste over alle de beslutninger, vi har truffet, i det forgangne folketingsår, der sådan for alvor vil gøre en positiv forskel for vores børns fremtid, og den kommer så her: (*Morten Østergaard holder en lang pause*).

Ja, det var jo så det. For når jeg tænker tilbage på det her folketingsår, kan jeg faktisk ikke på stående fod komme i tanke om en eneste beslutning truffet siden folketingsvalget, som får en afgørende, positiv indflydelse på vores børns fremtid – ikke en eneste. Derfor er det jo ikke bare et forsømt forår, men på mange måder et forsømt folketingsår.

Faktisk minder dansk politik vel mest af alt om en trafikprop: Bilerne holder bomstille – ja, formanden reagerer straks, naturligvis – ingen kommer hverken frem eller tilbage, motorstøj, dytteri, omsiggribende trafikraseri, stor ståvej for ingenting. Og det er faktisk sådan, at trafikeksperterne fortæller os, at det ofte bare er en enkelt bil, hvis fører lige troede, at den kunne nå med over, inden der blev rødt, som ender med at skabe det her trafikale kaos, hvor alle holder stille og ingen vegne kan komme.

I dansk politik ved vi jo godt, hvem det er, der sidder bag rattet i den der ene bil, der fik det hele til at gå i stå. Han har et krampagtigt fast tag om rattet, hvide knoer og centrallåsen slået til, så ingen af passagererne kan slippe ud, selv om ham til højre, hr. Kristian Thulesen Dahl, hele tiden spejder ud af vinduet, nærmest demonstrativt med ryggen til chaufføren, og hvisker: Vil ikke, vil ikke. Senest i gåaftes hørte vi det.

Omme på bagsædet råber hr. Pape og hr. Samuelson om kap med truende krav til chaufføren om at køre både frem og tilbage og til højre og venstre på samme tid – ellers vil de have en ny chauffør, lyder det. Manden bag rattet, Danmarks statsminister og Venstres formand, holder fast – fremad kommer han ikke. Passageren er ikke til nogen hjælp, men, tænker han, hvis nu bare jeg sidder helt stille og holder fast, er det stadig væk mig, der sidder bag rattet lidt endnu.

Sådan er det jo gået i dansk politik i det forgangne år. Og jeg kunne godt bruge al min taletid på at fortælle om alle disse dårligheder og elendigheder, men det orker jeg faktisk ikke. Derfor har jeg besluttet mig for at bruge min resterende taletid på at se frem på det kommende folketingsår, på de resultater, vi kunne skabe sammen, hvis vi satte os det for. Hvis vi turde repræsentere håbet om, at vi på trods af udfordringer fra klimakrise, flygtningekrise, finanskrise ville sætte os for at tage hul på at forme en bedre fremtid. Gør vi ikke det, hvis vi lader frygten for morgendagen drive værket endnu et år, så bekræfter vi bare, hvad alt for mange i forvejen mener, nemlig at politik ikke kan gøre noget for deres fremtid.

Radikale Venstre er Danmarks socialliberale parti, og det betyder for os, at friheden for det enkelte menneske er udgangspunktet, men at friheden kommer med et ansvar, nemlig at man vil være noget for andre end sig selv, altså at man også vil være noget for nogen. Vi skal ikke være ens, men vi skal have de samme muligheder, fordi alle mennesker er ligeværdige. Alle mennesker har fortjent en tilværelse, hvor de har noget at stå op til om morgenen, hvor ingens bidrag er for småt, og hvor alle føler, at dagen ikke havde været den samme uden dem.

Tænk, hvis vi ved afslutningsdebatten om et år kan sige, at det blev børnenes og de unges folketingsår; et år, hvor vi traf beslutninger, der satte os i stand til at investere i deres fremtid, for for os som socialliberale er det her, det hele starter, nemlig med børnene. I sådan et folketingsår beder man jo ikke alle kommuner om at spare på daginstitutioner og skoler blot for med finansloven at kunne omprioritere og sende pengene ud til de ældre og sygehuse. Man sætter heller ikke gang i en fyringsrunde af hver tiende gymnasielærer for at få råd til flere betjente i en tid, hvor kriminaliteten falder.

I børnenes folketingsår investerer man i børns opvækst, i deres uddannelse, i deres kreativitet og lyst til at engagere sig i hinanden og i vores samfund. Man får det svært, hvis man ikke kan læse og regne godt nok til at klare en ungdomsuddannelse efter endt skolegang, men det er dannelsen, kreativiteten, evnen til at indgå i fællesskaber, som kan gøre drømme til virkelighed.

Kl. 16:18

Tænk, hvis næste folketingsår for alvor blev et grønt år; et år, hvor vi søgte og fandt fælles veje til en længe påkrævet forandringsproces i en sprudlende, innovativ og lønsom fødevarersektor i Danmark i pagt med naturen og i respekt for kommende generationers ret til rent drikkevand og et ordentligt vandmiljø; et år, hvor vi ikke trådte på bremsen, men snarere på speederen i vores verdensberømte rejse mod fossilfri energiforsyning, og hvor vi hellere lattede afgiften på fremtidens CO₂-neutrale køretøjer end lattede registreringsafgiften for de dyreste personbiler; et år, hvor vi omfavnedes det enorme potentiale i ressourceøkonomien. Tænk, hvis vi satte os for at lave klodens første gennemgribende revision af alle love og regler med henblik på at understøtte overgangen til cirkulær økonomi. Lyder det som fremtidsmusik? Ja, det er faktisk det, det er. Det er toneerne af nye muligheder, for at flere kan få job som resultat af den grønne omstilling.

Som socialliberale forbindes vi ofte med reformer, og det er, fordi vi mener, det er nyttigt at forandre samfundet, så flere mennesker får flere muligheder. Kontanthjælpsloftet, som regeringen og dets støttepartier har gennemført, er ikke nogen reform. Kontanthjælpsloftet giver de mest sårbare og udsatte i vores samfund markant fær-

re muligheder. Det vil øge antallet af fattige, og flere vil få problemer med at betale huslejen.

I stedet for at finde råderum hos dem, der i forvejen har mindst, og hvis muligheder er færrest, så har vi Radikale for længst foreslået, at vi beder de rørige og raske, der er i beskæftigelse, om at udskyde deres pension en smule, fordi levetiden øges langt mere, end man tidligere havde regnet med. Selvfølgelig skal de, som er nedslidte på arbejdsmarkedet, opleve, at der bliver taget hånd om dem. Det gælder i øvrigt, uanset hvornår de mister deres arbejdsevne, ung eller gammel, og uanset om pensionsalderen sættes op 5 år før eller siden.

Statsministeren har ved en tidligere lejlighed kaldt vores forslag for masochisme. Lad os håbe, at han er kommet på bedre tanker, for en stærk økonomi giver os handlekraft til selv at forme fremtiden.

Ofte forstyrres tankerne om fremtiden af nutiden problemer. Med flytningestrømme er tusinder kommet til Europa og en del af dem til Danmark. Vi har fået at vide, at vi skal vælge mellem humanisme og velfærd, men som socialliberal er jeg ikke i tvivl. Selvfølgelig kan alle, der kommer hertil, blive en gevinst for samfundet. Alle mennesker er ligeværdige - det er kernen i vores menneskesyn.

Regeringen oplyser jo også, senest i sit såkaldte konvergensprogram, at flytningestrømmen på sigt kan bidrage til en mere holdbar økonomi. Jeg glæder mig over løsninger som lærlingeløn og aftalen om at bygge flere boliger i kommunerne – ting, som ikke vakte begejstring, da vi først lagde dem frem, men som nu alligevel bliver til noget. Det afspejler, at man uden for Christiansborg er optaget af at skabe løsninger, der virker, frem for teltleje for syns skyld, smykke-love, som skal sende signal om, at Danmark ikke er så hjertevarmt, som folk gik og troede.

Vi socialliberale tror på Europa og europæisk samarbejde som en del af løsningen på de problemer, som ingen lande kan klare selv, klimaet, flytningene og i forhold til trygheden og globaliseringen. EU giver os mere indflydelse på løsningen af de udfordringer, vi ikke har den ringeste chance for at løse selv. Det var gældende, da vi gik ind i EU for mere end 40 år siden, det er gældende i dag.

Hvor vil jeg håbe, at min afslutningstale næste år hverken skal være en tale om et EU uden Storbritannien eller et Europol uden Danmark. På tværs af partier har vi lovet danskerne den tryghed, som politisamarbejdet giver. Det er ikke på tide at løbe fra sine løfter, det er på tide at handle på dem.

Vi havde også meget gerne været med i drøftelser om, hvordan man kan sætte ind over for ekstremisme og social kontrol. Vi vil styrke friheden og sætte målrettet ind, for at de, som undertrykkes eller ledes ud i mørket, kommer på ret kurs.

Jeg konstaterer, at sådan en liberal tilgang, hvor man betragter friheden som det bedste værn mod fundamentalisme, har været for meget for Danmarks liberale parti, der under paroler som »Vi skal følge med tiden« og »Vi må afsøge grundlovens grænser« nu har indgået en aftale, som indskrænker ytringsfriheden. Jeg synes, det er den forkerte vej at gå. Jeg synes, ytringsfriheden er en af de værdier, som vi skal beskytte, når vi er under pres fra fundamentalister og ekstremister. Jeg bliver ærligt talt utryk, når Venstre passer på ytringsfriheden alene med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne.

Må jeg minde alle tre partier om, at frihedens grundlæggere og politikere før os ofte har stået i vanskelige situationer, hvor frihedsrettigheder har været under pres, men valgte at stå fast på dem. Lad nu ikke et par tv-programmer ændre på det forhold. Vores samfund og tro på egne værdier må og skal være stærkere end det.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak, og vi går over til de korte bemærkninger, og dem er der mange af. Vi starter med hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak til hr. Morten Østergaard, og først og fremmest tillykke til Johanne.

Dernæst kan jeg forstå, at alle mennesker er lige, medmindre de mener noget andet end Det Radikale Venstre her i salen, for det virker jo, som om alting er dårligt, og at alt er frygteligt, og at vi ikke har opnået noget som helst. Engang var De Radikale præget af et mantra om, at det var forår og Niels Helveg, og nu er det så blevet efterår med Østergaard. Men vi er jo sådan set bare uenige. Hr. Morten Østergaard behøver egentlig ikke at være i tvivl om, at alle, der sidder i den her sal, gerne vil et bedre samfund for vores børn. Det er derfor, vi er her. Vi synes bare noget andet end Det Radikale Venstre. Men alle mennesker er lige, og vi har også ret til at være her.

Men for at kigge lidt fremad – for der var jo fra hr. Morten Østergaards side lidt en antydning af, at han havde en jahat på i forhold til det fremadrettede – vil Det Radikale Venstre så være interesseret i at lave reformer sammen med den nuværende regering, som kan øge arbejdsudbuddet?

Kl. 16:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:24

Morten Østergaard (RV):

Jeg tilhører jo et parti, der udspringer af de berømte ord om, at man skal dele sig efter anskuelse, og som har en lang tradition for at lave aftaler med alle partier og sidde i regering med en lang række forskellige partier, så hr. Jakob Ellemann-Jensen tager helt fejl, hvis han tror, at vi ikke anerkender, at folk har andre synspunkter end os. Det, som vi er optaget af, er jo resultaterne, vi kan skabe sammen, og jeg kan godt høre, at man forsøger at overbevise sig selv om, at man har gjort det rigtig godt i det forgangne folketingsår. Jeg møder dog ikke så mange uden for Christiansborg, der er imponerede af, hvad vi har gjort for at tage hånd om de store udfordringer i det forgangne folketingsår. Jeg ved ikke engang, om statsministeren selv er rigtig imponeret, for jeg forstod på det, der blev sagt på det møde, der var i sidste uge på Marienborg, at vi har de store udfordringer foran os, og dem skal man først til at tage hul på, og det er jo derfor, jeg siger, at det er et forsømt folketingsår. Men man ved i Venstre, hvor man har os Radikale, nemlig at vi er klar til at tage ansvar, hvis det handler om de store udfordringer. Det har man ikke gjort i det her folketingsår, men jeg krydser fingre for, at man vil gøre det i det næste folketingsår.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 16:25

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kunne nu nok få øje på en enkelt stor udfordring, som er blevet håndteret. Der har vi bare heller ikke været enige med Det Radikale Venstre. Ja, ordføreren ser undrende ud, men der har været en lille flytningestrøm til Danmark, og det mener jeg sådan set har været en udfordring, men lad nu det ligge. Men når nu De Radikale gerne vil støtte den siddende regering i forhold til reformer, kan man så samtidig anbefale en statsministerkandidat fra et andet parti, som mener, at reformspelet nu er slut, og at der ikke er behov for reformer i stil med dem, som jeg skitserede før?

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:25

Morten Østergaard (RV):

Det, man skal, er jo at overveje, hvordan man bedst kan sætte sit præg på den førte politik, og der kan man jo sammenligne tiden under den regering, vi var en del af i de sidste 4 år, hvor vi ofte modtog kritik for, at vi ikke var ambitiøse nok med reformerne, og det folketingsår, der er gået. I den sammenhæng må vi sige, at hvis det, man er optaget af, er reformer, der skaffer os en mulighed for at investere i den fælles fremtid og i vores børn – jeg var også inde på det i dialogen med Liberal Alliances ordfører, og det er der, hvor regeringen har valgt at skære ned – ja, så gik det da noget bedre under SR-regeringen. Jeg vil bare sige til hr. Jakob Ellemann-Jensen, at hvis man er klar til at lave reformer, så er vi klar. Men hvis det, man møder os med, er, at det er hver tiende gymnasielærer, der skal fyres, for at få råd til flere politibetjente, så bliver det nok igen uden os.

Kl. 16:25

Kl. 16:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Den næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:26

Søren Pape Poulsen (KF):

Det var jo noget af en dommedagstale om, hvor forfærdeligt det sidste år har været, altså at vi sidder i en bil, og at vi råber og skrider. Jeg skal lade være med at kommentere, hvilken stemning der bliver i den bus, hvis hr. Morten Østergaard og den del af oppositionen skulle lave aftalerne. Men det, der egentlig rører noget i mig, er, at den tidligere regerings ufattelige held jo var, at der kom folketingsvalg i juni, så man ikke længere sad med nøglerne, da flygtningestrømmen kom. For hvad ville Det Radikale Venstre så have gjort? Det, man har gjort i år – selv om vi har taget nogle hårde beslutninger, det anerkender jeg – har også været for børnene, for vi har taget det alvorligt, at der kommer flygtningestrømme, som det her land ikke kan magte, oven i en forfejlet integration igennem mange år. Det må ordføreren tage dybt alvorligt. Hvad ville ordføreren have gjort med alle de mennesker på motorvejene og dem, der er kommet hertil? Skulle der ikke have været taget initiativer for at begrænse tilstrømningen?

Kl. 16:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:27

Morten Østergaard (RV):

Først og fremmest vil jeg sige til hr. Søren Pape Poulsen, at det, jeg lægger op til, jo ikke er, at man skal forskanse sig i en bil med centrallåsen slået ned, så ingen kan slippe ud. Det, jeg lægger op til, er jo, at man skal samarbejde. Det er f.eks. dybt besynderligt, at hr. Søren Pape Poulsen hævder at gå op i natur og miljø, og så insisterer han på at lave en aftale om en naturpakke med tre partier, som jo slet ikke har den samme interesse, på trods af at man havde et flertal til rådighed i Folketinget, der var klar til at gå langt videre. Det er jo sådan, når man tager blokpolitikken med herind på Christiansborg. Nogle havde måske håbet, at hr. Søren Pape Poulsen med sin baggrund i kommunalpolitik ville være et frisk pust, men på rekordtid har man vænnet sig til blokpolitikens svøbe, og det håber jeg at man vil undlade i det videre arbejde. Lad os da samarbejde bredt og finde nye mønstre og løfte nogle reelle opgaver.

Det gælder jo også det internationale samarbejde, hvor jeg virkelig savner gamle og stolte konservative traditioner som at tro på, at vi skal løse grænseoverskridende problemer i fællesskab. Man har da været et stort EU-parti i Det Konservative Folkeparti. I dag synes jeg ikke rigtig, at man ved, hvor man har jer. Den eneste konkrete løsning, der er på bordet, og som kan gøre en reel forskel, hvis man ønsker kontrollerede forhold i stedet for de tilfældighedens rasen, vi har set det sidste år, er den, der er fremlagt af Kommissionen og støttet af de lande, som har modtaget allerflest flygtninge. Og selv simpel matematik tilsiger jo, at hvis man synes, at vi har modtaget for mange flygtninge, fordi vi ligger over gennemsnittet i EU, så var det vel klogere at samarbejde med de andre lande om, at vi får delt opgaven imellem os, så den blev mere overkommelig. Derfor er det vores løsning, og Danmark ville have spillet en helt anden og aktiv rolle i forløbet på det, hvis vi havde meget haft magt, som vi havde agt.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 16:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Det vil jeg se, før jeg tror det. Det er selvfølgelig ærgerligt, hvis jeg har tillagt mig blokpolitikens svøbe, eller hvad der bliver sagt. Jeg skal da anerkende, at tingene herinde er lidt for forudsigelige, og det kan vi måske alle sammen prøve at gøre bedre. Men jeg fik ikke et svar på mit spørgsmål. For jeg spurgte jo konkret og ikke om noget om, hvad vi kunne have gjort i en fjern fremtid, men her og nu. Da folk kom på motorvejen, og da tilstrømningen blev kæmpe, kæmpe stor, skulle man så have sagt, at det kan vi ikke lige tage stilling til, for vi skal have en international løsning? Altså, vi stod jo med et konkret problem, og det må vi jo håndtere, så godt vi kan. Det var jo ikke en situation, nogen af os havde ønsket at stå i. Det var svært. Det er stadig væk svært. Men hvad ville hr. Morten Østergaard have gjort?

Kl. 16:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Morten Østergaard (RV):

Jeg ville have gjort det, som også de lande, som har modtaget allerflest flygtninge, har plæderet for, nemlig at lægge et pres for, at vi i fællesskab fandt en ordening, hvor vi fordelte opgaven imellem os. Det, der har ændret på tilstrømningen af flygtninge til Europa, er jo ikke en dansk grænsekontrol. Enhver, der bliver stoppet i den grænsekontrol, kan jo bare søge om asyl. Det gør jo ingen forskel for eventuelle flygtninge. Det, der har betydet noget, er jo det, der er foregået i Europa og længere nede, som gør, at der ikke kommer så mange flygtninge op til Danmark. Derfor har det jo være en gang symbolpolitik med smykkerlove, der har skadet Danmarks anseelse i udlandet; en fjernelse af et retskrav på at komme for en dommer, når man bliver spærret inde. Altså, partier, der traditionelt har stået fast på nogle helt konkrete værdier, har sat dem i skred, fordi man ikke turde tage ansvar for en fælles europæisk løsning.

Kl. 16:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:31

Marie Krarup (DF):

Tak. Hr. Morten Østergaard har sagt, at Det Radikale Venstre i en ny regeringsperiode ønsker et opgør med det sæt af udlændingestram-

ninger, som Venstre-regeringen har gennemført med opbakning fra Socialdemokraterne, og så ved vi jo, hvad der venter, hvis vi skulle være så uheldige at få en rød regering efter næste valg, nemlig mange flere asylansøgere.

Mit spørgsmål til hr. Morten Østergaard er derfor: Mener hr. Morten Østergaard ikke, at det er tilstrækkeligt, at vi fra 2017 til 2020 får en ekstraregning på 6,4 mia. kr. på grund af den store tilstrømning af asylansøgere i 2014? Er det ikke tilstrækkeligt, at Rockwool Fonden har beregnet, at ikkevestlig indvandring til Danmark giver et ekstra træk på Danmarks ressourcer på 16 mia. kr. om året? Og behøver vi større parallelsamfund i Danmark? Er de uhyrligheder, som tv-dokumentaren »Moskeerne bag sløret«, har afsløret, ikke tilstrækkelige? Så spørgsmålet er: Kan Danmark holde til Det Radikale Venstres udlændingepolitik økonomisk og kulturelt?

Kl. 16:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:32

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror næsten, at ordføreren kan regne ud, at mit svar jo nok vil være ja, altså at det kan Danmark godt. Alt andet ville også på en eller anden måde være mærkeligt. Men jeg har måske lyst til lige at sende en hilsen til statsministeren, for der var tidligere noget diskussion om, hvor mange ændringer i udlændingelovgivningen vi lavede. Jeg tror, at statsministeren simpelt hen glemte at tælle de 14 med, som Venstre stemte for. Altså, det var 45 ændringer i udlændingelovgivningen, men Venstre stemte for de 14. Man stemte for Imloven, man stemte for en række ændringer i udlændingeloven. Så det er bare for at sige, at selv Venstre stemte for i virkeligheden en tredjedel af de lempelser, der blev lavet. Det synes jeg var knippel, og det skulle man måske prøve at overveje igen.

Men tilbage til fru Marie Krarups spørgsmål. Finansministeren, som også er til stede, har jo sendt et såkaldt konvergensprogram ned til EU, og af det fremgår, at under de rette forudsætninger kan flytningestrømmen bidrage til holdbarheden i dansk økonomi. Det er ikke noget, jeg har skrevet. Det er formentlig heller ikke noget, finansministeren har skrevet. Det er nok noget, man har regnet udovre i Finansministeriet. Men det kræver jo, at man får en god og hurtig integration, og det er jo dér, hvor vi har en reel skillelinje. Dansk Folkeparti har jo suverænt den dyreste integrationspolitik overhovedet, nemlig ingen integration og fuld forsørgelse af alle dem, der kommer her. Det har vi efter min mening ikke råd til.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:33

Marie Krarup (DF):

Skal jeg forstå det sådan, at jo flere asylansøgere, jo bedre økonomi? Så tror jeg, at vi har rigtig lyse udsigter, for vi står jo i en folkevandringstid. Der foregår for øjeblikket en folkevandring fra den tredje verden. Det vil jo ikke stoppe. Det vil fortsætte i mange, mange år, og EU har heller ikke magtet at stoppe det. Der er analyser af afrikanske lande, der viser, at det især er fra de lande, hvor der kommer en vis vækst, altså dér, hvor der er udvikling, at folk rejser bort, fordi de så får en idé om, at man kan leve endnu bedre i europæiske lande. Det vil sige, at den her tilstrømning til Europa vil stige og stige og blive ved og blive ved. Så der er åbenbart udsigt til en fantastisk økonomi, hvis det her skulle kunne vendes til et plus. Det har bare overhovedet ikke kunnet lade sig gøre tidligere. Man har prøvet med 22 forskellige integrationsplaner i dette lille land, og det er ikke lykkedes. Så hvad er det for en trylleformular, som Det Radikale Ven-

stre har, og som ingen andre har haft, der kan vende en negativ udvikling til noget positivt?

Kl. 16:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:34

Morten Østergaard (RV):

Først til det faktuelle: Vi anerkender, at vi er en del af verden, hvor mennesker er på flugt, og at vi har forpligtet os på, at folk, der reelt er forfulgte, skal have beskyttelse her. Vi taler ikke om, at enhver migrant skal have lov til at tage ophold i Europa. Det er ikke muligt at forholde sig til problemer på den måde. Men det, jeg synes er vigtigt at få sagt, er, at den skillelinje, der er mellem Dansk Folkeparti og os, går ved, at vi går ind for integration så hurtigt som muligt og langt hurtigere, end vi tidligere har set, dvs. allerede ude i asylcentre. Vi anerkender alligevel næsten ni ud af ti af dem, der søger asyl. Det er det, der kan gøre det, som statsministeren talte om tidligere, nemlig at sørge for, at folk hurtigst muligt forsørger sig selv, så vi andre ikke skal forsørge dem. Dansk Folkepartis politik er den dyreste af alle, for I siger, at ingen må forsørge sig selv, og at alle skal finansieres af os andre. Det er bare derfor, jeg ikke helt forstår spørgerækken. Man har jo valgt den dyreste model af alle, den dyreste politik af alle, og derfor undrer den spørgerække mig.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Eva Flyvholm, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:35

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak for det. Lige nu sidder Radikale Venstre jo sammen med de andre partier i forsvarsforligskredsen og er i gang med at købe nye kampfly. Radikale Venstre har markeret, at man ønsker at købe færre kampfly, og at Danmark ikke skal så meget ud på de internationale missioner ude i verden. Hr.

Jeg vil bare sige, at det synspunkt har jeg meget sympati for, men samtidig vil jeg gerne spørge ordføreren, hvordan ordføreren mener at den strategi harmonerer med, at det ser ud til, at forligskredsen er i gang med at købe F-35-kampflyet, som jo er et amerikansk kampfly, der først og fremmest er fremhævet, som at det er et godt valg, hvis man skal ud i de internationale missioner og bombe som allieret sammen med amerikanerne, og som først og fremmest ligesom vinder på de der meget aggressive angrebsscenarier, de er blevet testet på. Det vil jeg meget gerne høre ordførerens vurdering af.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:36

Morten Østergaard (RV):

Først og fremmest tror jeg, at man trods alt nok vil have respekt for, at jeg ikke vil kommentere, hvad der foregår i de forhandlinger, og hvad man sidder og har af konkrete overvejelser, men bare sige generelt, at vi jo med åbne øjne har taget del i et forsvarsforlig, som indbefattede, at man skulle udskifte de nuværende udtjente jagerfly med nogle nye. Det har der været tilvejebragt en proces for, hvor det er undersøgt i åbent udbud med en masse forskellige tilbud fra forskellige producenter. Det er så dér, vi er i dag.

Så meldte vi ud allerede ved folketingsårets begyndelse på vores sommergruppemøde, at vi syntes, at man skulle købe så få kampfly som muligt. Det, som vi også har sagt senest, er, at det må være sådan, at vi har vished for, at økonomien ikke stikker af, og at der der-

for bør være loft over, hvor mange penge de kan koste, sådan at vi er sikre på, at de fly, vi køber, kan holdes inden for forsvarrets egne rammer.

Når det er sagt, står vi altså stadig væk ved det forsvarsforlig, der siger, at Danmark også i fremtiden skal have jagerfly.

Kl. 16:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:37

Eva Flyvholm (EL):

Jeg kan godt forstå, at ordføreren er bekymret for, at økonomien kommer til at stikke af i det her kampflykøb, for det tror jeg at der er en meget stor sandsynlighed for den gør. Der ville jeg nok også betænke mig lidt på overhovedet at være med til det her kampflykøb, men jeg vil gerne spørge ordføreren: Tror ordføreren, at købet af F-35-kampflyet vil være med til at understøtte en mere fredelig dansk udenrigspolitik, hvor vi ikke deltager i så mange bombemissioner ude i verden?

Kl. 16:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:38

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror helt bestemt, at vi politisk er nødt til at forholde os til, at det, der i meget høj grad efterspørges, og som Danmark er stærkt leveringsdygtig i, jo ikke kun er de jagerfly, som ellers har fyldt så utrolig meget i vores diskussion om vores udenrigspolitiske bidrag. Der er helt åbenlyse udfordringer med at stabilisere nogle af de konfliktområder, vi har været i, steder, hvor vi har spidskompetencer, og derfor har vi også opfordret regeringen til at prøve at diskutere i NATO-kredsen, om ikke man skulle udvide definitionen lidt af, hvad det er, man bidrager med, når man sådan opregner, hvad landenes bidrag er.

Så vi ser en meget bredere palet af dansk bidrag til at skabe en mere fredelig verden end den, der har været bragt i anvendelse i de senere år. Men det ændrer ikke på, at vi stadig væk står ved, at Danmark skal have jagerfly, også når de nuværende er udtjent.

Kl. 16:39

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Jane Heitmann, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:39

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Efter at have hørt ordførerens tale er det faktisk lidt svært at afgøre lige på stående fod, om man, hvis alt det blev til virkelighed, så ville køre Danmark ud på kollisionskurs i et overhalingsspor, eller om vi ville ende i et slæbespor.

Ordføreren har tidligere garanteret, at hvis Det Radikale Venstre får de afgørende mandater efter et valg, vil der komme lempelser af udlændingepolitikken. Det svarer sådan set i min optik i virkeligheden til at køre i bil med bind for øjnene, hvis jeg nu igen skulle blive i ordførerens metaforer. Jeg vil godt spørge den radikale ordfører, om De Radikale vil støtte en statsminister, som er tilhænger af en stram udlændingepolitik, efter et valg.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Morten Østergaard (RV):

Det afgørende for, hvilken regering vi eventuelt måtte kunne deltage i, er jo ikke, hvad statsministeren er tilhænger af, men hvilken politik der skal føres. Det, jeg har sagt, er, at præcis som da vi trådte i regering i 2011, hvor der også var en velkendt uenighed blandt de partier, der dengang trådte i regering, så ville der skulle laves en ny udlændingepolitik. Jeg gør mig ingen illusioner om, at det bliver Det Radikale Venstres politik fra a til z, medmindre den dag skulle komme, hvor vi kan bestemme alting selv. Men jeg er til gengæld helt tryk ved, at der er ingen, der gør sig forestillinger om, at man kan tælle de radikale mandater med uden at komme os i møde, og jeg synes også, at vi har historisk belæg for at sige, at sådan vil det nok også gå en anden gang.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:40

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg må forstå, at der skal laves en ny udlændingepolitik. Jeg ville bare være glad, hvis ordføreren ville svare på mit spørgsmål, nemlig: Vil Det Radikale Venstre støtte en statsminister, som er tilhænger af en stram udlændingepolitik?

Kl. 16:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Morten Østergaard (RV):

Det var jo det, jeg svarede på. Det afgørende er ikke, hvad statsministeren er tilhænger af. Jeg respekterer, at vi er forskellige partier. Det afgørende er, hvilken politik der skal føres. Vi demonstrerede, synes jeg, med al ønskelig tydelighed, da vi trådte i regering sidst, at det var muligt at finde et kompromisets vej mellem to forskellige udgangspunkter, som skabte en, synes jeg, på alle fronter bedre udlændingepolitik. Og da flygtningesituationen ændrede sig, tog vi også bestik af det, bl.a. med præsentation af en ny integrationspolitik. Så alle må jo forholde sig til virkelighedens verden.

Jeg siger bare, at det er at foregøgle måske især sig selv, men i hvert fald også danskerne noget, hvis man mener, at smykke love og det at skaffe sig mulighed for at spærre folk inde på ubestemt tid er noget, der gør nogen forskel, i forhold til hvor stor regningen for flygtningekrisen bliver. Det spiller jo overhovedet ingen rolle.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:42

Rasmus Jarlov (KF):

Først og fremmest tillykke til hr. Morten Østergaards datter, og tak for talen.

Lad os tale lidt om kampfly. Jeg vil gerne stille hr. Morten Østergaard to konkrete spørgsmål. Ønsker Det Radikale Venstre at forringe Danmarks kampflykapacitet, og ønsker Det Radikale Venstre generelt at forringe forsvarrets kampkraft?

Grunden til, at jeg spørger, er, at regeringen har spillet ud med et forslag om at anskaffe 27 kampfly, og der har man virkelig skruet så meget på alle forudsætninger, som man overhovedet har kunnet: Man antager, at piloterne skal kunne arbejde i op til 48 timer om ugen eller mere, og at flyene kan levere mange flere timer om året, end der er noget historisk belæg for at vores kampfly kan. Og der er

en lang række andre forudsætninger, som også er ekstremt optimistiske, for at få 27 kampfly til at have den samme kapacitet som de 44 kampfly, vi har i dag.

De Radikale har så spillet ud med 20 kampfly, og der kan man ikke på nogen som helst måde sige andet, end at det er en kraftig forringelse af Danmarks kampflykapacitet.

Jeg har hørt De Radikale sige, og det sagde hr. Morten Østergaard også selv før, at man kan byde ind med andre ting. Men betyder det så, at De Radikale ønsker, at vi skal byde ind med blød magt som rådgivning, ulandshjælp og den slags ting, eller anerkender De Radikale, at vi skal bevare en kampkraft i det danske forsvar på niveau med det, vi har i dag?

Kl. 16:43

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Morten Østergaard (RV):

Lad os starte med det sidste, for det tror jeg i virkeligheden giver mest mening. Vi har fremlagt et bud på en ny forsvarspolitik for at have et solidt ståsted i de forhandlinger om bl.a. kampfly, som jo på en eller anden måde er ouverturen til næste forsvarsforlig. Det, vi har sagt, er, at vi ønsker et stærkt internationalt engagement. Men vi ønsker også at brede paletten ud, og vi synes, der har været for meget og for ensidigt fokus på at bidrage med kampflykapacitet.

Derfor har vi allerede fra folketingsårets begyndelse sagt, at vi synes, man skal nøjes med det antal kampfly, der skal til, for at man kan oppebære en vis kapacitet og hævde sin suverænitet og også have muligheden for at deltage i internationale aktioner, men ikke nødvendigvis på samme niveau, som man kan i dag.

For vi mener faktisk, at der er mere brug for, at nogle lande er villige til at bidrage med noget andet. Og vi kan helt konkret pege på stabiliseringsindsatser, som der helt åbenlyst er mangel på, mens der jo i NATO samlet set ikke er mangel på kampflykapacitet.

Kl. 16:44

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:44

Rasmus Jarlov (KF):

Men det giver så anledning til et par nye spørgsmål. Først: Hvad er det så for en type kapacitet, som De Radikale forestiller sig vi skal have i stedet? Og her er jeg ude efter det svar, som jeg også fiskede efter i mit første spørgsmål: Er det mere blød magt, De Radikale er ovre i, eller anerkender De Radikale, at pengene først skal bruges på kampvogne og fregatter eller anden form for militær kampkraft? Jeg er ude efter, om De Radikale forsøger at nedruste det danske forsvar i en tid, hvor der er mere brug for det end nogensinde, i hvert fald inden for de seneste årtier.

Det andet, jeg vil spørge om, handler om, at 20 kampfly ikke giver mulighed for at deltage i internationale missioner. Og der må jeg spørge De Radikale: Har man fortrudt, at man i de senere år har stemt for de internationale missioner, hvor vi har udsendt kampfly?

For hvis De Radikale ikke mener, vi skal kunne det længere, så er det jo i så fald noget af et kursskifte, og betyder det så, at De Radikale lægger op til en helt anderledes sikkerhedspolitik, end man har haft i de seneste år, hvor man jo har stemt for?

Kl. 16:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:45

Morten Østergaard (RV):

Igen er vi nok nødt til at starte med det sidste. Altså, når jeg siger, vi har fremlagt et nyt bud på en forsvarspolitik, hvor vi gerne vil brede paletten ud, så er det jo en åben og ærlig erkendelse af, at vi synes, der er brug for flere ting i verdens brændpunkter end alene det at kunne bidrage med kampfly. Og det er derfor vigtigt at opretholde kapacitet til det, herunder også ting, som hr. Rasmus Jarlov synes er mindre militære eller hårde kapaciteter.

Men man skal bare være opmærksom på, at kampfly kun betyder, at man får mulighed for at skabe fred. Det, der giver den varige fred, er stabilisering, og det har vi jo set problemer med nogle af de steder, vi har været, fordi det er lidt småt med folk, der vil tage ansvar for det. Og det er der, hvor vi egentlig synes at der faktisk er brug for, at nogle er villige til at løfte mere, end de gør i dag.

Det andet er så det med de samlede bevillinger. Altså, i forsvarsforligskredsen, inklusive De Konservative, er vi jo enige om, at den her anskaffelse skal kunne rummes inden for forsvarrets budgetter. Det er det, vi har aftalt i det seneste forsvarsforlig.

Jeg ved godt, at De Konservative gerne samlet set vil bruge langt mere på forsvaret. Men forligsaftalen er dog, at kampflyanskaffelsen skal kunne rummes inden for det nuværende forsvars rammer.

Kl. 16:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Hans Kristian Skibby, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:46

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, hr. formand. Hr. Morten Østergaard var tidligere i sin ordførertale inde på, at den radikale politik tager udgangspunkt i virkelighedens verden, og at ordføreren håber, at andre partiers politik også vil gøre det. Og der kan jeg berolige med, at sådan er det altså hos Dansk Folkeparti.

Jeg har bare ikke tiltro til, at det er den samme virkelighed, vi befinder os i i forhold til den diskussion, vi har, om integrationsudfordringer i Danmark. Danmark er jo et land med stigende polarisering, vi har parallelsamfund og no-go-zoner, hvor de danske myndigheder ikke kan komme ind. Vi har shariazoner og mange mennesker, som sætter religion højere end demokrati.

Vi er et land, der har store økonomiske udfordringer. Den nyeste prognose siger, at frem til 2019 mangler vi 48 mia. kr. alene for at honorere de krav, der kommer fra den stigende migrations- og asyltilstrømning til Danmark. Det er den virkelighed, Dansk Folkeparti befinder sig i.

Jeg ved så ikke, hvor De Radikale befinder sig. For det, der foregår, er jo, at ordføreren for De Radikale siger, at hvis man får regeringsmagten igen, vil man tilbagerulle og afregulere en lang række af de stramninger, vi andre har været så fornuftige at få gennemført efter det seneste folketingsvalg.

Så jeg vil gerne spørge ordføreren: Mener ordføreren ikke, at vi andre befinder os i virkeligheden? Eller er det De Radikale, der har deres egen virkelighed.

Kl. 16:48

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:48

Morten Østergaard (RV):

Arh, vi må nok fastholde, er der kun en og den samme virkelighed, hr. Hans Kristian Skibby. Det, der så er det store spørgsmål, er, hvad vi gør ved de udfordringer, vi står i. Og det, der bare er min

tilbagevendende påstand, er, at Dansk Folkeparti har valgt det mest omkostningsfulde synspunkt, nemlig at alle de flygtninge, der kommer hertil, på ubestemt tid skal forsørges af alle andre. Ingen af dem må forsørge sig selv.

Vores bestræbelse er, at man hurtigst muligt skal forsørge sig selv, og jeg forstår også på statsministeren, at man et eller andet sted inde på midten har en ambition om, at når først pinen er blevet trukket ud i omkring 12 måneder, må folk godt have lov til at begynde at forsørge sig selv.

Pointen er bare, at uanset hvordan man vender og drejer det, er situationen jo den, at hvor vi i dag kan være enige om, at det ikke er godt nok, at kun hver anden voksne indvandrer er i arbejde efter 5 og 10 år, så vil det jo med Dansk Folkepartis synspunkt være sådan, at ingen af dem i den nye gruppe af flygtninge må være i arbejde, mens vores holdning er, at flere skal være i arbejde og dermed bidrage.

Det er altså ikke os, der skriver regeringens konvergensprogram længere. Det er den nuværende regering, og det er dem, der har afleveret det til EU og skrevet højt og flot, at under de rette forudsætninger kan det her faktisk bidrage til holdbarheden i dansk økonomi. Det skal man da glæde sig over og hjælpe med at gøre til virkelighed.

Kl. 16:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:49

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak. Jeg må i hvert fald konkludere, at vi ikke befinder os i den samme virkelighed. Ordføreren postulerer, at det skulle være Dansk Folkepartis skyld, at vi har de her store økonomiske udfordringer i Danmark på grund af en fejlslagen integration.

Jeg vil da gerne spørge ordføreren for De Radikale: Hvor mange integrationsplaner har De Radikale ikke været med i siden 1999? Der er gennemført 21 integrationsaftaler siden 1999. Det er 21 planer på 17 år, og har det medført bedre integration eller dårligere integration? Der vil jeg så sige dårligere integration. Har det medført dyrere integration eller billigere integration? Der vil jeg så sige, at det nok har medført en betydelig dyrere integration.

Så skal ordføreren jo ikke komme og postulere, at det er Dansk Folkepartis skyld, at vi står med de her udfordringer. Dansk Folkeparti har faktisk insisteret temmelig præcist på, at der er blevet ført en forkert politik.

Ordføreren nævner også, at vi bare skal lade EU fordele alle de her mange migranter og asylansøgere. Skulle det så nytte? Hvor mange kommer der til næste år? Bliver det 2 millioner eller 1 million? Det ved vi jo ikke.

Kl. 16:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Morten Østergaard (RV):

Nå, Hr. Skibby! – 21 planer siden 1999. Det Radikale Venstre havde altså de afgørende mandater fra 1999 til 2001 og fra 2011 til 2015. Det er i 6 af de 17 år. Så hvis vi snakker om ansvaret for integrationen i Danmark fra 1999 år og frem til i dag, synes det at være sådan, at Dansk Folkeparti vel har haft de afgørende mandater i omtrent dobbelt så lang tid som Radikale Venstre. Så det er bare for at sige, at man nok også må påtage sig noget af ansvaret. Det er da ikke, fordi Dansk Folkeparti ikke er gået op i integration i de år, hvor man havde de afgørende mandater.

Men min påstand er bare, at uanset hvordan man vender og drejer det, er det bedste jo at se fremad og forholde sig til den virkelighed,

vi står i nu. Der siger jeg bare, at hvis man insisterer på, at ingen flygtninge, der er kommet hertil, må forsørge sig selv, så bliver det dyrt for alle dem, der så skal forsørge de flygtninge i den periode, de skal være her. Jo tidligere man kan få folk til at forsørge sig selv, desto mindre bliver problemet med antallet, for så betaler de jo skat i stedet for at modtage ydelser.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 16:51

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren for en fælles kamp imod kontanthjælpsloftet.

Det, jeg vil spørge til, handler om det, som jeg kan forstå ordføreren har haft en samtale med sin 7-årige datter om, nemlig fremtidens samfund, og tillykke med det. Det er en god ting. Har ordføreren så også fortalt hende, at hun efter de gældende regler først kan gå på folkepension, når hun fylder 75 år?

Har farmand fortalt hende, at han meget gerne ser en yderligere fremrykning af forhøjelsen af pensionsalderen? Har farmand advaret hende om at holde sig langt væk fra hårdt fysisk arbejde og psykisk belastende arbejde som SOSU-assistent, for så er chancen for, at hun kan holde på arbejdsmarkedet, til hun kan gå på efterløn, når hun fylder 72 år, minimal, medmindre farmand også har fået afskaffet efterlønsordningen helt, inden hun kommer så langt?

Har farmand fortalt hende de ting der?

Kl. 16:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:52

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan sige, at det, der indtil videre optager hende mest, er, hvor lang tid der går, fra man er 7 år, til man kan kalde sig teenager, og det fylder meget i samtalerne indtil videre, det er ikke så meget pensionsalderen.

Men det, der til gengæld betyder noget, når man er i den alder, er jo, hvordan det er med folkeskolen, hvordan det er med daginstitutioner og siden fritidshjem. Og der er vilkårene dem, som vi har set i det forgangne år, at hvis ikke man skaber et råderum, ved at vi alle sammen – alle os, der kan – er villige til måske lige at give den et nyk mere, kommer man til at opleve det, som vi har set, nemlig en omprioritering, hvor man beder alle daginstitutioner og alle skoler om at bidrage til det, som regeringen og Dansk Folkeparti er blevet enige om, nemlig at i år er det de ældres tur.

Det tror jeg at børnene vil være, om ikke kede af, så i hvert fald på sigt dårligt tjent med. Det er derfor, at vi anviser en anden vej, og det var også derfor, vi var glade for at være med i efterlønsreformen og glade for at bruge noget af det råderum, der blev skabt med den – i fællesskab med Enhedslisten med de finanslove, vi har lavet sammen over de senere år.

Kl. 16:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:53

Finn Sørensen (EL):

I 7-årsalderen begynder man også at snakke om – det gør børnene af sig selv – hvad man måske godt kunne tænke sig at lave. Og det er jo dér, at man, hvis man er en ansvarlig farmand, siger til sin datter: Lad være med at blive SOSU-assistent, lad være med at blive faglært

og ufaglært arbejder, for vi laver altså noget lovgivning, der gør, at det er en gruppe mennesker, der bliver efterladt på perronen.

FOA siger, at en fjerdedel af deres medlemmer slet ikke forventer at holde på arbejdsmarkedet, til de bliver 60 år. 3F siger, at en fjerdedel af deres medlemmer har forladt arbejdsmarkedet ved 60-årsalderen. Hvad er egentlig ordførerens svar til de mennesker? De er nedslidte i en alder fra midten af halvtredserne og opefter. De er efter de stramninger, som ordføreren selv har været med til at lave, åbenbart ikke syge nok, til at de kan få førtidspension og sygedagpenge, men de er heller ikke raske nok til at arbejde. Hvad skal de mennesker leve af? Ja, de kan leve af kontanthjælpsregler, hvis de er heldige.

Kl. 16:54

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Morten Østergaard (RV):

Ja, jeg synes jo, at nuanceringen af spørgsmålet hen mod slutningen fortæller sin egen lille historie, for er man nedslidt – det sagde jeg også i min tale – og er det, uanset om man er 55 eller 65 år, og uanset om vi sætter pensionsalderen op i 2025 eller i 2030, så skal fællesskabet selvfølgelig være der. Det er hævet over enhver tvivl. Men jeg synes da et eller andet sted, at ambitionerne med den levealderudvikling, vi har, må være et arbejdsmarked, hvor man ikke er nedslidt som 60-årig.

Nu ved jeg ikke helt, om man skal forstå det sådan, at Enhedslisten mener, at pensionsalderen bør sættes ned til 60 år af hensyn til dem, der er nedslidte. Jeg vil nok foretrække, at vi har gode ordninger for dem, der er nedslidte, og så beder alle os, der kan, om at fortsætte med at bidrage, og også lader dem, som har taget en lang uddannelse og dermed også er kommet senere ind på arbejdsmarkedet, fortsætte.

Men det handler vel grundlæggende om, at vi får skabt nogle strukturer på arbejdsmarkedet, bl.a. med efter- og videreuddannelse, der gør, at man ikke, fordi man er startet et sted, nødvendigvis skal blive der hele livet.

Det tror jeg vi kunne finde nogle progressive svar på. Men fælles for alle de svar vil nok være, at det kræver investeringer, at det kræver et råderum at investere i efteruddannelse, i omskoling, og det råderum skal man skaffe. Og jeg ser, at den bedste vej til det, hvis ikke pengene skal hentes i daginstitutioner eller gymnasier, eller hvor man nu har hentet penge i de seneste år, er, at vi alle sammen – os, der kan se, at vi lever længere – lige giver den et nyk mere, så vi har råd til at hjælpe dem, der har det svært.

Kl. 16:56

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Jeg blev lidt besnæret af den der diskussion om integration af alle, altså at når folk kommer hertil, skal de bare integreres, og at når det ikke kunne lade sig gøre i fortiden, var det, fordi De Radikale ikke har siddet med de afgørende mandater i mere end, var det 6 ud af 17 år? Den tror jeg bare jeg vil lade stå.

Det, jeg godt kunne tænke mig at høre hr. Morten Østergaard fortælle om, er det dér med antallet. Altså, vi har jo haft noget talgymnastik her på det seneste om det dér med, hvor mange vi egentlig kan tage ind. Vi synes jo i Dansk Folkeparti ikke, at vi kan tage særlig mange. Vi synes sådan set, at vi har taget rigeligt i forhold til den her opgave, men der er andre politiske venner, som er tættere på hr.

Morten Østergaard, som har haft nogle andre tal. Socialdemokratiet opererer med noget mellem 1.000 og 10.000, tættere på 1.000 end 10.000, Alternativet siger: Vi kan i hvert fald nemt tage 10.000 mere, men ved 50.000 begynder det nok at blive en udfordring.

Hvor i forhold til de her tal ligger Det Radikale Venstre egentlig? Hvor mange kan vi magte i forhold til den integration, som hr. Morten Østergaard også siger er helt afgørende for, at det bliver – ja, han tror vel, det bliver en overskudsforretning, hvis bare vi lige gør det rigtigt. Hvor mange kan vi tage? Hvor ligger hr. Morten Østergaard og Det Radikale Venstre egentlig på den her skala? Mellem 1.000 og 10.000 siger Socialdemokratiet, og 10.000-50.000 siger Alternativet.

Kl. 16:57

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:57

Morten Østergaard (RV):

Ja, nu var det jo hr. Hans Kristian Skibby, der sagde, at der havde været 21 integrationsplaner siden 1999, og så påpegede jeg bare det åbenlyse, nemlig at i hvert fald for hvert år Det Radikale Venstre har haft de afgørende mandater, har der været 2 år, hvor det var Dansk Folkeparti, der havde det. Så på en eller anden måde må ansvaret for, at det ikke er gået helt, som man havde regnet med, da i hvert fald være delt. Og så anerkender jeg bare, at Dansk Folkeparti har haft en vedholdende interesse i integrations- og flygtningespørgsmålet i alle de år. Så på en eller anden måde må man vel nok påtage sig en del af ansvaret.

Så er der det her spørgsmål. Vi har haft en lille konkurrence oppe på den radikale gang. Man skulle prøve at gætte, hvilke spørgsmål jeg ville få. Jeg tror, der er nogle, der ånder lettet op over, at spørgsmålet om antallet af flygtninge nu endelig kom, for ellers havde det måske været en helt mærkelig diskussion og debat.

Men ved det her kalenderårs begyndelse havde jeg jo inviteret hr. Kristian Thulesen Dahl ned på Nyborg Strand, hvor vi, endda med fru Mette Frederiksen, bl.a. diskuterede det her spørgsmål. Der udstyrede den tilstedeværende tv-journalist os med et stykke pap og en spritpen, og så skulle vi hver især skrive, hvor mange flygtninge Danmark kan tage. Og der kom ikke noget, for ingen af os syntes på det tidspunkt, at det gav mening at skrive sådan et tal.

Derfor vil jeg bare sige, at mit svar er det samme. Jeg kan godt finde ud af at gentage det samme 6 måneder i træk. Det kan være, at hr. Kristian Thulesen Dahl mener noget andet i dag, end han gjorde den første lørdag i januar, men jeg synes jo egentlig, at det giver meget god mening at sige, at det sandelig afhænger af, hvor mange flygtninge der er på flugt i verden.

Kl. 16:59

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 16:59

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det afhænger jo også af, hvad man gør i forhold til de flygtninge og migranter, der så kommer til et land. Det er her, at vandene virkelig skilles, for vi har jo ikke i Dansk Folkeparti på noget tidspunkt foregået danskerne, at vi kunne lykkes med at integrere de her mennesker i det danske samfund. Vi har hele tiden holdt fast i, at meningen med flygtningepolitik må være at hjælpe mennesker i nød, indtil de kan vende hjem igen, hvor Det Radikale Venstre jo hele vejen igennem har ønsket den her integrationsproces. Derfor synes jeg nok, at Det Radikale Venstre har noget af et ansvar for alt, hvad der er sket i forbindelse med de her ting.

Det har jo også noget at gøre med antallet. Hvis ikke antallet holdes markant nede og der bare kommer flere og flere til, er det en

umulig opgave at integrere de her mennesker. 21.200 søgte om asyl i 2015. Så kommer dem, der bliver familiesammenførte, oveni. Det bliver jo ganske mange tusinde mennesker, der skal integreres, have arbejde, have boliger med alle de udgifter, som kommunerne taler om.

Så kan hr. Morten Østergaard ikke se pointen i, at det nu måske er på tide melde sig ind i den her diskussion om, hvor mange der rent faktisk kan komme til det danske samfund, hvis tingene også skal fungere?

Kl. 17:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:00

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg stiltfærdigt gør opmærksom på, er, at den her disciplin, som Dansk Folkeparti excellerer i, nemlig at man sidder med de afgørende mandater i en årrække, men intet ansvar vil tage for, hvad resultaterne af den førte politik er, jo ikke kan blive ved med at gå. Nu er man så endda det største parti i regeringskoalitionen, og jeg kan næsten fornemme, at det er den samme sang, man vil synge, altså at det, der går godt, kan man tage æren for, og det, der går skidt, skyldes, at man ikke kom igennem med sin politik. Så må man jo bringe samarbejdet til ophør, hvis man ikke er tilfreds med, hvordan det udvikler sig.

Men det, der er den afgørende skillelinje – og det er der, hvor jeg mener at man er nødt til at holde fast – er, at jeg siger åbent og ærligt, at ingen ved, hvornår de flygtninge kan vende hjem, for ingen ved, hvornår der er fred og fordragelighed i Syrien i en grad, så de kan vende tilbage. Jo hurtigere folk derfor kommer til at arbejde, desto mindre en økonomisk byrde bliver de. Det dyreste synspunkt har hr. Kristian Thulesen Dahl. Det er, at ingen af dem må forsørge sig selv, og at de på ubestemt tid skal forsørges af alle andre. Det giver simpelt hen ingen mening, hvis man interesserer sig for, at den økonomiske byrde ved flygtningekrisen skal blive så lav som muligt.

Kl. 17:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:01

Jacob Jensen (V):

Tak. Nu lagde jeg mærke til, at den radikale ordfører for et øjeblik siden svarede hr. Finn Sørensen, at det var radikal politik, at vi alle sammen skulle løfte den fælles byrde, og at vi skulle arbejde lidt længere, og han kom også ind på pensionsalder osv. Så har jeg noteret mig, at De Radikales statsministerkandidat, fru Mette Frederiksen, her for nylig har udtalt, at hun ikke så noget behov for at lave reformer, som øgede arbejdsudbuddet yderligere. Hvordan ser hr. Morten Østergaard på den udtalelse? Synes hr. Morten Østergaard, det var en fornuftig udtalelse?

Kl. 17:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:02

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes jo, at det bedste, man kan gøre, er at lægge den politik, man agter at føre, åbent og ærligt frem, så vælgerne kan tage stilling til det. Det var derfor, jeg i god tid inden folketingsvalget præsenterede de planer, vi havde frem mod 2025, for at sikre, at vi ikke skulle se det, vi har set i de forgangne år med nedskæringer på uddannel-

se og forskning, omfordeling fra daginstitutioner og skoler til ældre i kommunerne osv. Det har jeg lagt åbent frem.

Det betegnede Venstres formand, den nuværende statsminister, som det rene masochisme. Og nu kan jeg så forstå, at man måske varmer op til, at piben kan få en lidt anden lyd. Det afgørende for mig er de politiske resultater. Jeg skal gerne gå forrest som isbryder og prøve at sige noget af det, som folk måske ikke altid har lyst til at høre, hvis det bliver populært over tid eller i hvert fald vinder gehør. Men lad os nu se.

Jeg synes, vi skal prøve at se, om vi kan finde en vej til at samarbejde om det, og jeg håber da, at Socialdemokraterne og i øvrigt også Venstre vil være med til at lave nogle af de her reformer, så vi er fri for at skære ned på det, vi skal leve af i fremtiden.

Kl. 17:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 17:03

Jacob Jensen (V):

Det tog jeg som et klokkeklart nej. Det er altså en meget uklog udtalelse og dermed også holdning, som fru Mette Frederiksen, De Radikales statsministerkandidat, her har lagt for dagen, altså at der ikke er behov for at lave de her yderligere arbejdsmarkedsreformer, der øger arbejdsudbuddet, for det er De Radikale lodret uenige i. Hvilket billede synes De Radikale så det tegner?

Jeg noterede mig for lidt siden, at den radikale ordfører også svarede min gode kollega fru Jane Heitmann, at man var meget uenig i den udlændingepolitik, som nu også fru Mette Frederiksen lægger op til, altså at det skal være en stram udlændingepolitik, som man må forstå Socialdemokraternes vil føre.

Nu har vi altså to meget afgørende områder: Vi har udlændingepolitikken, som man er meget uenig med sin statsministerkandidat om, og vi har nu også arbejdsmarkedsområdet, som man er meget uenig med sin statsministerkandidat om. Kan hr. Morten Østergaard ikke godt se, at det tegner et eller andet billede af noget mudder?

Kl. 17:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:03

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, jeg i min ordførertale forsøgte at beskrive, at jeg synes, der er meget mudder og for den sags skyld også sludder i Folketinget og meget få resultater. Men det, jeg så kan gøre, er at sammenligne, hvordan det gik i den 4-årige periode, hvor vi sad i regering, og hvor vi bestemt lavede reformer, også flere, end de fleste havde regnet med, tror jeg. Vi nåede op i nærheden af en øget beskæftigelse på 30.000.

Det kan jeg så sammenligne med den nuværende regering, som jo lige knap er kommet op på at have øget beskæftigelsen med 1.000 i det første år. Hvis det, jeg foreslår, er masochisme, ved jeg ikke, hvad man skal kalde det, at man pisker på dem, der har mindst i forvejen. Men i hvert fald vil jeg sige, at jeg ikke synes, at det, når man sammenligner resultaterne, er svært at forstå, hvorfor vi kommer til den konklusion, at vi har større indflydelse i en socialdemokratisk ledet regering, for det har vi demonstreret og dokumenteret, og det kan vi vel gøre igen.

Kl. 17:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:04

Kl. 17:07

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak. Jeg vil gerne rose hr. Morten Østergaards ordførertale. Stilistisk er det jo en Mercedes, men så snart man sætter sig ind i den, finder man ud af, at det er et sminket lig, og det er især, når man lytter til ordførerens svar. Lad os tage de spørgsmål, som hr. Kristian Thulesen Dahl stillede til hr. Morten Østergaard. Der kom jo ikke nogen svar. Så derfor vil jeg gerne følge op på det.

Hvor mange migranter og flygtninge mener hr. Morten Østergaard at vi kan tage i Danmark? Der er ca. 70 millioner mennesker på flugt, og det tal har været nogenlunde konstant, så derfor kan vi også godt forlange, at Det Radikale Venstres leder sætter et tal på. Det har Liberal Alliance gjort: 4.000 om året. Socialdemokraterne: Nærmere 1.000 end 10.000. Hr. Morten Østergaard må også kunne give os et tal, så han ikke har et sminket lig at præsentere, men fortsat også en Mercedes indholdsmæssigt.

Kl. 17:06

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:06

Morten Østergaard (RV):

Jamen jeg skal gerne genfortælle en lille anekdote om, hvordan det i hvert fald ikke var muligt for den TV 2-journalist, der var til stede på debatarrangementet den første lørdag i januar, at få hr. Kristian Thulesen Dahl til at skrive et tal på et stykke pap. Muligheden var der, det var direkte fjernsyn, alles øjne rettede sig mod hr. Kristian Thulesen Dahl, men han skrev ikke noget tal. Det gjorde fru Mette Frederiksen heller ikke, og det gjorde jeg heller ikke, for det afhænger jo af, hvor mange flygtninge der kommer til Europa.

Men det er da klart – og det vil jeg gerne sige åbent og ærligt, og det tror jeg også jeg har sagt før – at selvfølgelig betyder det, at der kommer mange mennesker på samme tid, at integrationsopgaven bliver større og mere udfordrende og mere omkostningsfuld. Men så meget desto vigtigere bliver det jo at sørge for, at folk hurtigst muligt kommer til at forsørge sig selv, og det er derfor, jeg ikke forstår, at man insisterer på, at de skal spille de første 12 måneder på at lave ingenting i et asylcenter, når man ved, at ni ud af ti af dem alligevel får opholdstilladelse.

Kl. 17:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 17:07

Alex Ahrendtsen (DF):

Hr. Morten Østergaard lyder jo mere og mere som en brugtvognshandler, der ikke vil fortælle kunden, hvilken bil det egentlig er. Altså, jeg synes da, at vælgerne har krav på, at man finder ud af, hvor mange flygtninge og migranter Det Radikale Venstre vil tage imod i Danmark. Og jeg synes egentlig, at man holder vælgerne for nar, når man ikke vil fortælle det. Det er egentlig uærligt.

Mener hr. Morten Østergaard, at det er 50.000, 100.000, 150.000 inklusive familiesammenførte? Lad os da få en ærlig snak om det, i stedet for at man henviser til, at hr. Kristian Thulesen Dahl ikke har sagt det, og at Mette Frederiksen heller ikke har sagt det. Det er ikke godt nok, hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.**Morten Østergaard (RV):**

Jamen jeg mener ikke, at man meningsfuldt kan sætte et absolut tal på. Men jeg anerkender åbent og ærligt, at jo flere der kommer, jo større er udfordringen, og desto dyrere er integrationsindsatsen, og dermed kræver den selvfølgelig en større prioritering af de fælles ressourcer.

Men det, jeg ikke forstår, er, at alle de partier, som går så meget op i det antal og diskuterer det på den måde, de gør det på, ikke tager matematikken til hjælp. Altså, hvorfor er det, at man ikke siger, at når vi modtager flere flygtninge end gennemsnittet i Europa målt op imod vores størrelse, må det være en fordel at lave en aftale? Ligesom man ser på det i Sverige og Tyskland, må det da være en fordel at lave en aftale med de andre europæiske lande om, at vi fordeler opgaven imellem os. Danmark burde da gå forrest i den kamp. Det er da den eneste måde, man kan få nogenlunde styr på det på. Og i hvert fald må man sige, at hvis man tager matematikken til hjælp, vil det jo alt andet lige ikke føre til flere flygtninge, nok færre – altså som en andel af dem, der kommer til Europa.

Kl. 17:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Vi når desværre ikke flere korte bemærkninger i denne runde. Jeg siger tak til De Radikales ordfører. Den næste ordfører i rækken er fru Pia Olsen Dyhr som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Venstre ved man hvor man har – desværre. Nu ved vi det, men vælgerne vidste det ikke for et år siden, for Venstre er jo et helt andet sted nu, end de var i valgkampen. Jeg tænker ikke kun på, at Venstre er i regering i dag. Men mens Venstre for et år siden snakkede om flere penge til velfærd, snakker de i dag om omprioriteringsbidrag, som jo på helt almindeligt dansk hedder et nedskæringsbidrag.

Venstre snakkede dengang om skattelettelser i bunden. I dag ønsker Venstre skattelettelser i toppen til dem, der allerede har rigeligt. Og venstre sagde intet om, at den U-vending, de har gennemført, når det gælder den grønne omstilling – til skade for ikke alene miljøet og klimaet, men også erhvervslivet – var meget langt fra hr. Anders Fogh Rasmussens grønne opvågning for år tilbage.

Der er dog punkter, hvor Venstre var ærlige før valget: Venstre lovede nedskæringer i kontanthjælpen. Det løfte har de opfyldt, desværre. Omkring 10.000 er blevet fattigere, to tredjedele af dem er børn. Det kan betale sig at arbejde for præcis lige så mange, som det kunne før kontanthjælpsloftet. Og beskæftigelseseffekten er beskedent, selv med regeringens egne skæve regnemetoder. Venstre lovede at hjælpe landbruget. Det løfte er jo også opfyldt, men de glemte at fortælle, at regningen skal betales af skatteyderne i strid med princippet om at tage ansvar for egne handlinger. Det troede jeg ellers var et godt liberalt princip. Landbrugspakken øger klimapåvirkningen og efterlader problemet med kvælstof uløst, for det, der er aftalt i den nye naturpakke, er jo smålapperier.

Dermed er Venstres hjælp til landbruget kortsigtet – som det mest andet, Venstre foretager sig. På sigt skader Venstre faktisk landbruget, for landbrugets fremtid ligger jo reelt i den grønne omstilling, ikke i at modarbejde den, og ikke mindst i udviklingen af de erhverv, der er omkring landbruget – landindustrien. Landbruget kunne faktisk spille en rigtig stor rolle i udviklingen af mange nye jobs og nye industrier, men Venstre har ikke ambitionerne.

Venstre ved vi nu hvor vi har. Der er sket meget i dansk politik i det forgangne år, og der er nok en del, der stemte blå ved valget, som mente, det var svært at se forskel på det, den tidligere regering

gjorde, og det, Venstre lovede. Mon ikke de fleste har fået øjnene op for forskellen, for det kræver hverken lup eller briller?

På velfærdsområdet var der kun få penge under den tidligere regering, ja. Økonomien var stram, og også noget strammere end strengt nødvendigt. Men Venstre tager direkte fra velfærden. Kommunerne er underlagt et omprioriteringsbidrag, eller lad os nu bare kalde det det, det er, nemlig et nedprioriteringsbidrag. Faktisk har regeringen lovet, at kommunerne får pengene tilbage i 2017, men der venter en milliardregning i 2018 og 2019. Og så betyder uændret økonomi jo reelt nedskæringer i kommunerne, fordi vi alle sammen godt ved, at der kommer mange flere ældre. Så det rammer de ældre, børnehaverne, skolerne og de udsatte borgere, herunder de handicappede.

Også forskning og uddannelse får nogle ordentlige hug, selv om det er områder, vi skal leve af fremover. Det er jo ikke råstoffer, vi kan leve af i Danmark. Det er det råstof, som er inde i hovedet, selv på hr. Morten Østergaards datter Johanne, vi skal leve af.

Venstre siger, at nedskæringer er nødvendige. Det er ikke rigtigt. Det er en politisk prioritering. Det, Venstre har prioriteret, er skattelettelse på 4 mia. kr., hvoraf de fleste går til de bedst stillede. Hvis man havde holdt sig lidt tilbage, havde der måske været et par milliarder ekstra til velfærd og investeringer. Men Venstre har ikke holdt sig tilbage. Venstre vil tværtimod uddele yderligere gaver til de bedst stillede i form af topskattelettelse, på trods af at Venstre før valget bedyrede, at skattelettelse skulle komme i bunden. Joh, der er vist afsat lidt småpenge til skattelettelse i bunden, men det store beløb skal åbenbart bruges i toppen.

Vi har i mange år set en stigning i uligheden – en stigning, som er dybt uretfærdig, og som efterlader for mange i fattigdom eller det, som er tæt på, og samtidig er skadelig for samfundsøkonomien. Det er en kurve, som SF mener vi skal knække. Det er afgørende vigtigt. Men Venstre har bare givet udviklingen ekstra gas. Det giver meget mere mening med en maksimal indsats for at stoppe skattesnyd i stedet for – eller skatteunddragelse, der koster staten milliarder, og som er med til at øge uligheden. For det er jo de bedst stillede, der fifler med de store beløb.

Kl. 17:14

Venstre ved man også hvor man har, når det gælder sprogbrugen. De har studeret George Orwell grundigt og lært et nysprog, hvor ord ikke lige betyder det, man skulle tro. »Nedskæringer« hedder f.eks. »omprioriteringsbidrag«, »landbrugsminister« hedder »miljø- og fødevareminister«, og »sort miljøpolitik« hedder »grøn realisme«.

Lad mig bare tage fat på det sidste. Det er vist klart for enhver, at det kræver et mikroskop at finde de grønne elementer i regeringens miljø- og klimapolitik. Regeringen har ellers skrevet under på Parisaftalen om klimaet, men knap var blækket tørt, før man gav rabatter til de biler, der forurener mest, mens elbilerne bliver dyrere. Man skærer lystigt ned på udbygningen af den vedvarende energi og vil endda løbe fra et udbud af de kystnære vindmøller, der er i gang. Der er ikke så meget hensyn til erhvervslivet eller troværdigheden her.

Man bremser for de energibesparende aktiviteter, og resultatet er, at Danmark er meget langt fra at nå den målsætning om 40 pct. CO₂-reduktion i 2020, som der er flertal for her i Folketinget. Grøn realisme – ja, der er vist ingen tvivl om, at for Venstre betyder »grøn« i bedste Orwellstil »kulsort«.

Men læg mærke til, at grøn realisme ikke har noget med realisme at gøre. Den såkaldte miljø- og fødevareminister gav for et par uger siden udtryk for at være chokeret over de krav til et mindre CO₂-udslip, som EU pålagde dansk landbrug. Men den omtrentlige størrelse på de krav har vi kendt i over et år, og SF har gentagne gange sagt, at det gælder om at komme i gang hurtigst muligt. For når regeringen bevæger sig i den gale retning, både når det gælder bilers, og når

det gælder bønderes klimapåvirkning, bliver opgaven større. De er blevet indhentet af realiteterne – de rigtige realiteter.

En anden realitet er de grønne virksomheder. Det er der, hvor det går allerbedst for dansk erhvervsliv. Her er der fremgang, eksport og nye arbejdspladser til en god løn. Regeringen vil gerne bevare de arbejdspladser, men realiteten er, at når man skærer ned på de grønne ambitioner, kommer de nye grønne jobs ikke i Danmark, men i de lande, der overhaler os, mens regeringen løber baglæns på den grønne bane.

Nu bliver jeg næppe, og slet ikke efter den her lidt kradse gennemgang, tilbudt job i Vestres sekretariat, men hvis I nu tilbød mig et, ville jeg give lidt input til, hvordan Danmark og verden kunne trækkes i en bedre retning, hvordan vi kunne bekæmpe uligheden. I SF er vi meget optaget af, at alle børn uanset baggrund får mulighed for at udleve deres potentiale og bidrage til fællesskabet, helt ligesom statsministerens egen baggrund tydeliggør. Det er skønt, når børn arver deres forældres blå øjne og krøller, men ikke deres gæld eller udsatte sociale situation. Hele børneområdet trænger til et enormt løft, til flere hænder.

Jeg ville også komme med input til, hvordan vi kunne få genskab trygheden på arbejdsmarkedet, for et trygt arbejdsmarked er grundstenen i vores fællesskab. Vi skal skabe et arbejdsmarked med mindre Uber og Ryanair og mere tryghed og solidaritet, og hvor vi ikke kan se frem til tyske lønninger. Og hvis jeg skulle komme med ikke bare et par ark, men nok en hel del forslag til, hvordan vi får gang i den grønne omstilling, ville jeg komme med input til, hvordan landbruget på samme tid både kan skabe jobs og eksport og eksistere i harmoni med naturen, hvordan der skabes grønne arbejdspladser i vores industri, og hvordan vi sikrer rent drikkevand også i fremtiden – og meget, meget mere.

Nu inviterer statsministeren mig nok ikke til at blive ansat i hans sekretariat, men jeg har jo lov til at drømme.

Alt det her er ønsketænkning, for Venstre ved man jo faktisk godt hvor man har lige nu, desværre. Det, Danmark har brug for, er nemlig, at vi snarest muligt får Venstre et andet sted hen end på regeringsbænken. Tak for ordet.

Kl. 17:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Vi starter med hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:18

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det. Hvis fru Pia Olsen Dyhr ønsker et job i Vestres sekretariat, så send en ansøgning, og jeg skal kigge meget venligt på den. Jeg synes nu egentlig, at fru Pia Olsen Dyhr gør endnu større nytte der, hvor hun er i dag.

Under SF's landsmøde gjorde fru Pia Olsen Dyhr opmærksom på det her med den massive flygtningestrøm fra Mellemøsten og Nordafrika, og at fejlslagen integration truer vores frie og åbne samfund. Er det ment som en erkendelse af, at den politik, som man førte, da man dels sad i en regering, dels støttede en regering – den tidligere regering – og de lempelser, som man gennemførte, har medvirket til, at der er kommet for mange mennesker til Danmark?

Kl. 17:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, det er en erkendelse af, at krigen i Syrien de sidste par år har medført langt flere flygtninge til Europas grænser og Danmarks grænser. Jeg er bestemt optaget af antallet, det skal der ikke være no-

gen tvivl om. For den udfordring, vi står med, bliver jo kun større i forhold til integrationen, jo flere flygtninge vi får til landet. Når vi får 10.000, står vi med en integrationsindsats ude i kommunerne. Den bliver større, når vi får 15.000 eller 20.000, og det erkender vi. Men det er jo, fordi der er flere flygtninge i verden, og fordi situationen i Syrien er forværret. Det er derfor, vi har set en øget flygtningestrøm de sidste par år.

Kl. 17:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 17:19

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Der er bestemt ikke nogen tvivl om, at det har en meget, meget stor effekt. Men har de lempelser, man gennemførte, også en effekt? Og så i den modsatte retning: Vi har indført en integrationsydelse. Vil SF fjerne den integrationsydelse, og hvor vil man få pengene fra? Det var mange spørgsmål på en gang. Jeg håber, at de hænger ved.

Kl. 17:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:19

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er afgørende, at vi kigger på at sikre en ordentlig integration. En ordentlig integration hænger sammen med, at folk faktisk har en stabilitet i deres liv. Forudsætningen for det er, at man også kan få sin familie hertil. Så nej, jeg synes faktisk, det var en god idé at lempe udlændingepolitikken i forhold til familiesammenføring. Og jeg var imod det, da regering strammede reglerne, så det skulle vare 3 år, før man kunne se sin familie. Så er der integrationsydelsens størrelse. Jeg var glad for, at vi afskaffede den startydelse, den tidligere regering indførte, fordi vi kunne se, at så fungerer integrationen langt bedre.

Jeg ville jo ønske, at folk tog hjem igen i morgen, men det gør de ikke. De bliver i rigtig mange år i det her land, fordi der ikke er fred i Syrien om et par år eller om 10 år eller måske ikke engang om 15 år. Så dem, vi modtager, er vi også nødt til at gøre en integrationsindsats for, så de også er med til at bidrage til det her samfund. Derfor betyder antallet rigtig meget. Men det kræver altså også, at vi ikke fra starten spænder ben for integrationsindsatsen.

Kl. 17:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg har simpelt hen glædet mig til at kunne stille fru Pia Olsen Dyhr et spørgsmål på baggrund af en artikel i Jyllands-Posten i dag. Jeg ved ikke, hvordan det der med at blive taget til indtægt for noget, man ikke selv har udtalt sig om, må være. Det må være en fejl fra journalistens side, og det vil jeg gerne råde bod på ved at give fru Pia Olsen Dyhr lejlighed til at forholde sig til det. For i den her reportage, der jo handler om, at Enhedslisten og Alternativet er ved at lave sådan en alternativ alliance – på en eller anden måde – for at prøve at fremprovokere en mulig regeringsdannelse uden om Socialdemokratiet, bliver SF taget til indtægt for det, altså set som en del af et trekløver. Og når det trekløver er større end Socialdemokratiet, får man mulighed for at få, kan vi forstå, sådan en virkelig ny tænkning ind i dansk politik, altså væk fra det her neoliberale osv., som hr. Bjarne Corydon og lignende stod for i sin tid.

Jeg vil bare spørge fru Pia Olsen Dyhr: Ser man sig selv som en del af sådan et trekløver? Kan man se de visioner, som bliver tegnet op, som vejen frem for måske for alvor at få en hel nyorientering i forhold til den politik, der føres her i landet?

Kl. 17:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 17:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er så glad for, at jeg kan gøre hr. Kristian Thulesen Dahl glad. Så bliver alle jo glade. Jeg vil også gerne komme med et svar vedrørende den artikel.

Jeg er optaget af at få en ny regering i Danmark. Jeg synes, at den regering, der sidder lige nu, gør rigtig meget fælt for Danmark: gør folk fattigere, er med til at ødelægge den grønne omstilling osv. Og derfor peger vi selvfølgelig på fru Mette Frederiksen som ny statsminister i Danmark. Det er det, der skaber et flertal; det er det, der skaber 90 mandater, og der skal 90 mandater til for at få en ny politik i Danmark.

Kl. 17:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 17:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, hr. Søren Espersen fra Dansk Folkeparti er jo tidligere blevet skuffet. Sådan en forside på Jyllands-Posten mente han holdt i seks timer eller sådan noget. Nu er det så ikke tre partier, men to partier, så der er nogle, der kommer på hårdt arbejde.

Det, man i hvert fald kan sige, er vel, at det flagrer lidt i alle mulige retninger. Altså, der er i hvert fald nogle, der siger, at det er en afgørende ting. Men baggrunden for det, kan jeg også forstå, er nogle partiers krav om, at de her udlændingestrømninger, som vi jo er nogle der har gennemført siden i sommer, rulles tilbage. Altså, hr. Uffe Elbæk har sagt, at det er alle udlændingestrømninger, der skal rulles tilbage. Jeg spurgte hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten, om det også var Enhedslistens synspunkt, og det var det.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig også at spørge fru Pia Olsen Dyhr i den samme retning: Kan vi få et eller andet billede af, om det også er SF's holdning, at alle de udlændingestrømninger, som nu er gennemført siden i sommer, skal rulles tilbage? Eller skal en stor del af dem rulles tilbage? Kan vi få lidt indholdsmæssig viden om, hvordan SF ser på lige det punkt?

Kl. 17:23

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 17:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu indgik Dansk Folkeparti sammen med andre partier, heriblandt SF, så sent som i går en stemmeaftale om radikalisering, og den står vi selvfølgelig på mål for. Vi er jo optaget af at få integrationen til at virke og i virkeligheden også få greb om de her hadefulde prædikanter, som er med til at sige til kvinder, der er udsat for vold, og hvis børn måske også er udsat for vold, at det er helt i orden. Det tager vi meget klart afstand fra, og vi kommer også til at arbejde sammen med regeringen om at gøre mere i forbindelse med social kontrol og tage kampen op mod det.

Når det gælder lige præcis udlændingestrømninger, tror jeg ikke, det er nogen hemmelighed, at SF stemte imod familiesammenførelsesreglerne, smykke-loven og en halvering af integrationsydelsen.

Det er SF's politik. Men vi forventer da, at vi skal indgå i et samarbejde, hvor vi vil debattere og diskutere, og så må vi se, hvor det bærer hen. Det er lidt, ligesom hr. Kristian Thulesen Dahl jo ikke altid får sin politik gennemført med den her regering, men jeg vil så prøve, måske lidt hårdere, at få min politik gennemført med en fremtidig S-ledet regering.

Kl. 17:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er fru Sofie Carsten Nielsen, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:24

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. SF har netop medvirket til at kriminalisere ytringer fra forkyndere, når de agerer i en oplæringssituation. Vil fru Pia Olsen Dyhr så ikke redegøre for, hvad SF mener, når SF's ordfører udtaler om SF's tilslutning til regeringens forslag, at det er gået fra at være kriminalisering af ytringer til at være noget markant andet? Og vil fru Pia Olsen Dyhr i den sammenhæng så ikke gøre rede for, om SF mener, at SF har medvirket til at begrænse ytringsfriheden, eller om SF mener, at SF ikke har medvirket til at begrænse ytringsfriheden?

Kl. 17:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Der, hvor vi har sat ind, er i forbindelse med religiøse forkyndere, der er i en situation, hvor de står for direkte oplæring af andre. Det kan være en præst, en imam, en rabbiner, der står i en kirkelig situation eller i moskeen eller i synagogen. Der må de ikke opfordre til vold, terror, voldtægt og andet. Det må man heller ikke i dag. Det er faktisk ulovligt. Derudover har vi udvidet det i forhold til udtrykkelig billigelse af terror, som også er ulovligt, og voldtægt, incest og flerkoneri. Det er en indskrænkning for en lille gruppe mennesker, som ikke må billige de her ytringer.

Baggrunden for, at vi har været med til det, er forfærdelige udsendelser, bl.a. »Moskeerne bag sløret«, hvor vi ser imamer direkte billige vold mod børn. Det er SF ikke indstillet på. Vi har været en meget stor forkæmper for en afskaffelse af revselsesretten. Der var De Radikale med. Jeg håber sådan set, at De Radikale er med på, at i dag må folkekirkepræster ikke gøre det. Hvorfor skulle det være i orden, at imamer så i den grad gør det?

Kl. 17:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 17:26

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Kunne man så, hvis man var lidt fræk, og det tillader jeg mig at være her, anføre, at det er at tale med to tunger, når man på den ene side siger, at man ikke indskrænker ytringsfriheden, mens man på den anden side siger, at nu bekæmper man radikaliserings ved at slå hårdt ned på ytringer fra religiøse forkyndere, når de står i en læringssituation? Hvordan mener fru Pia Olsen Dyhr at man bedst imødegår mennesker, der taler med to tunger?

Kl. 17:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 17:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF taler ikke med to tunger. Vi har slået meget hårdt ned på de udfordringer, vi ser med social kontrol i religiøse miljøer, der netop presser unge mennesker, men egentlig også voksne kvinder ud i en konkret situation. Vi tager det her ret alvorligt, og der skal ikke være nogen tvivl om, at i folkekirken må folkekirkepræster ikke komme med sådanne ytringer. De må ikke billige de her ytringer. Så risikerer de en tjenstlig sag. Hvis folkeskolelærere kommer i den her situation og billiger de her ytringer, står de ligeledes over for fyring.

Jeg kan ikke forstå, hvorfor det ikke også gælder andre religiøse samfund. Og jeg kan ikke forstå, at Det Radikale Venstre siger, at det er helt i orden, hvis det foregår hos muslimer eller for den sags skyld hos jøder, mens det ikke er det i folkekirken. Jeg mener, at der skal være lighed for loven, også for forskellige religioner.

Kl. 17:28

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:28

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Det var jo en dejlig klar tale fra fru Pia Olsen Dyhr, jeg vil sige sådan en klassisk socialistisk tale – jeg tænkte, at jeg var til 1. maj. Nu har jeg aldrig prøvet at være det, men jeg kunne forestille mig, at det er noget lignende.

Velfærden er truet, tror jeg ordføreren sagde. Så tænker jeg: Hvis velfærden er truet i Danmark, ser det godt nok skidt ud i resten af verden – altså hvis vi siger, at velfærden i dette land er truet. Vil ordføreren så ikke være venlig at fortælle mig, hvor pengene skal komme fra til den strøm af løfter om forbedringer? Hvem skal tjene pengene til den monsterstore offentlige sektor, som SF gerne vil have?

Kl. 17:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil gerne give hr. Søren Pape Poulsen en kopi af min tale bagefter, for jeg synes, man skal citere korrekt, hvis man skal citere, men fred være med det. SF lover ikke guld og grønne skove, vi er sådan set et meget økonomisk ansvarligt parti, og derfor er vi også optaget af, at når man f.eks. har lovet investorer noget og de har investeret millioner af kroner i kystnære møller, så svigter dem ikke efterfølgende og trækker tæppet væk under dem, som regeringen lægger op til.

Vi ved, at hvis vi investerer i børneområdet, sørger for, at der er flere pædagoger ude i daginstitutionerne, så er der også en langt større chance for, at børnene faktisk får en ungdomsuddannelse efterfølgende og derved også kommer i arbejde. Så det er en investering i fremtiden. Hvor vil vi finde pengene? Jeg finder dem gerne på de lettelser, I har lavet til arvingerne, de lettelser, I har lavet på de dyreste biler, de lettelser, I har lavet på de dyreste boliger i Danmark i de allerdyreste kommuner.

Kl. 17:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Værsgo.

Kl. 17:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg skal beklage, hvis jeg sådan citerede efter hukommelsen – det kan være sket en gang imellem.

I forhold til at rulle det tilbage vil jeg sige, at det jo så er alle boliger, hvis vi f.eks. taler om grundskylden. Det er så SF's politik, at pensionister skal jages ud af deres hus, som de har købt og betalt. Men mener fru Pia Olsen Dyhr, at det er nok til at finansiere de løfter, der nu skal gives? Er det nok? Hvor er grænsen? Hvor er fru Pia Olsen Dyhrs grænse for, hvor stor den offentlige sektor kan blive?

Kl. 17:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi dropper det omprioriteringsbidrag, som De Konservative har lagt stemmer til, dropper de 2-procent-snedskæringer, der skal ske hvert eneste år i kommunerne, som kommer til at gå ud over de ældre, kommer til at gå ud over børnene, kommer til have konsekvenser i folkeskolen. Det er jo en investering i vores fællesskab, en investering i fællesskabet, som også kommer det private erhvervsliv til gavn, fordi de får velkvalificeret arbejdskraft, de får dygtige unge ud i lærepladser.

Jeg er lige kommet med et forslag i forhold til de seks kommuner, som I har indfrosset grundskylden i – og jeg er sikker på, at I også drak champagne i jeres gruppeværelse, da I fik det i finansloven; eller var det kun Liberal Alliance, der gjorde det, da de lettede skatten på de allerdyreste biler i Danmark? Der vil jeg bare sige meget klart: Vi vil ikke prioritere det, vi vil hellere prioritere, at man ikke fik et omprioriteringsbidrag, at man reelt lod pengene være ud i kommunerne og lod kommunerne have lidt frihed til også at investere i fællesskabet.

Kl. 17:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:31

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne takke for en god ordførertale med en masse kant til regeringen og blå blok, og også tak for et godt samarbejde i det forløbne år. Jeg vil håbe, at vi kan udbygge det. Jeg tror, at partierne til venstre for Socialdemokratiet skal holde sammen på nogle vigtige punkter, hvis vi skal have et maksimalt udbytte af et nyt flertal.

Men det, jeg vil spørge til, er en udtalelse, som fru Pia Olsen Dyhr kom med i forbindelse med SF's landsmøde, hvor hun sagde, at det var en fejl at skrive under på den tidligere regerings regeringsgrundlag fra 2011, hvor der jo stod, at man ville videreføre VKO-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand, herunder efterløns- og dagpengereformen.

Mit spørgsmål er: Har SF så også diskuteret, om det var en fejl at medvirke til at gennemføre de reformer, som jo var kernen i den økonomiske politik, altså nogle ret hårdhændede arbejdsmarkedsreformer og nogle skattelettelser, som i høj grad blev betalt af mennesker på overførselsindkomst? Der er jeg lidt nysgerrig efter at høre, om man ligesom også har taget det skridt at diskutere, om det var rigtigt at medvirke til dem.

Kl. 17:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 17:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Der er ingen tvivl om, at det at videreføre VK's borgerlige økonomiske politik var en fejltagelse. Jeg har ikke sagt, at det var en fejl at skrive under på regeringsgrundlaget. Jeg sagde, at det var en fejl-

tagelse at videreføre den borgerlige økonomiske politik, og det har også haft konsekvenser. Alt for mange dagpengemodtagere faldt igennem systemet. Der skulle have været fundet en løsning for de mange mennesker, der endte uden for a-kassesystemet og i kontanthjælpssystemet, nogle helt uden indtægt.

Samtidig er der jo ingen tvivl om, at SF gerne havde set, at vi havde fastholdt efterlønnen, men der var bare et andet flertal i Folketinget på det tidspunkt. Danskerne valgte at sammensætte et flertal af blå politikere, der kunne determinere det. Det synes jeg var trist. Det skal der ikke være nogen tvivl om.

Hvis ordføreren konkret spørger ind til bl.a. kontanthjælpen eller for den sags skyld førtidspensionen, vil jeg i forhold til kontanthjælpen sige, at vi jo sammen fik afskaffet fattigdomsydelsen. Vi fik sammen fredet dem over 30 år, som den her regering jo ikke har fredet. Vi fik sådan set også nogle udfordringer med den gensidige forsørgerpligt, men efter noget tid fik vi den jo i fællesskab afskaffet for dem, der er samboende og ikke gift. Jeg synes, det giver god mening, at unge under 30 år skal i uddannelse og arbejde, og det er de også i stor stil kommet.

Kl. 17:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 17:34

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg ved godt, hvad fru Pia Olsen Dyhr sagde, og jeg ville heller ikke forsøge at udlægge det, som om man så i det hele taget havde gjort op med sig selv i spørgsmålet om at deltage i regeringen, men det var jo en meget vigtig sætning i regeringsgrundlaget. Der er nok ingen tvivl om, at det var et ultimatum fra De Radikale, at det kom til at stå der.

Det, der var min pointe og er min pointe, er, at alle de reformer, altså dagpenge-, efterløns-, førtidspensions-, fleksjob-, sygedagpenge- og kontanthjælpsreformerne, jo er listet på den samme side i regeringsgrundlaget, og at de jo er udmøntningen af den økonomiske politik. Og det samme gælder skattereformen, som i høj grad blev betalt af overførselsindkomsterne.

Enhedslistens synspunkt er, at de reformer i høj grad har bidraget til at øge uligheden og øge utrygheden for lønmodtagerne i det her land, og der vil jeg gerne høre ordførerens syn på, om der måske også var en fejl dér.

Kl. 17:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg når ikke at gennemgå alle de aftaler, vi har gennemført, men i forhold til førtidspensionen indførte vi det, der hedder ressourceforløb. Det har faktisk været SF-politik i rigtig, rigtig mange år, at man skulle kigge på den enkelte i stedet for automatisk at videreføre, at nogle, fordi de var syge, kom på førtidspension, og at man skulle kigge på, om der dér var nogle muligheder.

Lad mig bare komme med et eksempel. Min egen lillebror blev som 23-årig tilbudt førtidspension i stedet for at få tilbudt et reelt forløb, så han kunne komme i omskoling og i et nyt arbejde. Først efter en vanvittig kamp med Københavns Kommune lykkedes det ham at komme i revalidering og senere i nyt arbejde, og han sejler nu på de danske have og betaler skat til Danmark. Grunden til, at jeg siger det, er, at jeg faktisk synes, det giver mening. Så kan vi diskutere, om det skal forbedres, og det gør vi i forligskredsen. Der er jeg så ked af at Enhedslisten ikke er, for så kunne vi forbedre det sammen.

Kl. 17:35

Kl. 17:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jeppe Jakobsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:35

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak for det. Lige nu pågår der jo forhandlinger om en ny gymnasie-reform, som jeg kan forstå er sandet en lille smule til på baggrund af et spørgsmål om adgangskrav. Tidligere i dag sagde fru Mette Frederiksen, at det var, på grund af at man ville fratage de unge mennesker muligheden for at bryde den sociale arv, at de tog afstand fra det de facto-krav om et gennemsnit på 4, som allerede gælder i dag. Og jeg har hørt, at Socialistisk Folkeparti heller ikke bryder sig om det her karakterkrav på 4. Hvad er Socialistisk Folkepartis begrundelse for ikke at ville støtte det de facto-krav, som allerede eksisterer i dag?

Kl. 17:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo korrekt, at der er et krav om, at man, når man går i folkeskolen, skal være uddannelsesparat i forhold til at komme videre i gymnasiet. Men man kan faktisk godt have under 4 i snit og alligevel komme i gymnasiet, fordi det vil være op til en individuel evaluering. Måske er motivationen hos den enkelte elev høj, og så lykkes det en alligevel at blive vurderet som uddannelsesparat. Men det overlader vi trygt til lærerne. Vi har faktisk noget tillid til, at de godt kan vurdere de her forskellige elementer, før de slipper folk løs og videre på en ungdomsuddannelse.

Vores fokus handler jo i virkeligheden om, at vi synes, at så mange unge som muligt skal have en ungdomsuddannelse, for hvis de ikke får det, kommer de til at stå rigtig skidt i fremtiden. Ufaglærte har svært ved at få job i Danmark, og vi vil efter 2020 stå med 50.000 ufaglærte, der kommer til at mangle et arbejde. Det tager vi alvorligt, og derfor mener vi, at så mange unge som muligt skal have en ungdomsuddannelse.

Kl. 17:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jeppe Jakobsen.

Kl. 17:37

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak for det. Det var jo ikke rigtig en besvarelse. Men jeg undrer mig lidt over, at ordføreren siger, at det skal være, fordi man skal have muligheden for at få en ungdomsuddannelse. For den mulighed eksisterer jo på erhvervsuddannelserne, og dem kan man godt komme ind på uden at have et karaktergennemsnit på 4. Er det så et udtryk for, at Socialistisk Folkeparti ikke tillægger erhvervsuddannelserne nogen form for værdi, og at man ikke mener, at det er godt nok som en ungdomsuddannelse?

Det er en meget spøjst vinkel at have til tingene, når man nu påstår at være et arbejderparti, altså at det på en eller anden måde ikke er fint nok at være erhvervsuddannet, siden man helst skal have så mange som muligt ind på gymnasiet.

Kl. 17:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, at det her er sådan en omvendt verden. For det, Dansk Folkeparti kræver i forhandlingerne, er jo et karakterkrav på 7. Der vil man da klart differentiere mellem gymnasierne og erhvervsuddannelserne, så det er særlig fint at komme ind på gymnasierne, og så dem, der kommer på erhvervsuddannelserne, sådan lidt er taberholdet. Men det syn deler SF ikke. Vi synes, erhvervsuddannelserne er vigtige. Vi mener, at faglært arbejdskraft er rigtig vigtigt, også for fremtiden. Vi er ikke uddannelsessnobber, og vi stiller os dybt undrende over for Dansk Folkepartis ageren i de her forhandlinger, altså at man i den grad vil kræve et højere adgangskrav til gymnasierne, end man gør til erhvervsuddannelserne.

Kl. 17:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det fru Britt Bager, Venstre.

Kl. 17:39

Britt Bager (V):

Tak. Som fru Pia Olsen Dyhr sagde i sin tale: Venstre ved man hvor man har. Ja, det gør man, men hvor har vi SF? Jeg overdriver vist ikke ved at sige, at SF har ført noget af en slingrekurs i forbindelse med udlændingepolitikken. Derfor vil jeg gerne følge op på min kollega hr. Jakob Ellemann-Jensens spørgsmål om integrationsydelsen.

Jeg forstod det sådan, at SF ikke vil afskaffe integrationsydelsen, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre fru Pia Olsen Dyhr: Hvad tror fru Pia Olsen Dyhr det vil gøre ved udlændingestrømmen til Danmark, hvis man igen indfører kontanthjælp til flygtninge?

Kl. 17:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF fører en ret klar politik på udlændingeområdet. Vi mener, det er vigtigt, at man kigger på integrationen og sørger for, at den lykkes, og ikke bare taler om den i symboler, som jeg lægger mærke til at mange herinde i Folketinget gør, men faktisk finder ud af, hvilke greb der skal til. Vi har stillet 56 forskellige forslag – det er noget, du kan tjekke på vores hjemmeside, hvis du har brug for det.

Den anden del handler om antallet af flygtninge. Vi er også optaget af antallet, det skal der ikke være nogen tvivl om, og vi mener faktisk, det er vigtigt, at Europa træder i karakter. Der er lande i Europa, der næsten ikke modtager flygtninge, og derfor mener vi, der skal kvoteordninger til. Så der er ingen slingrekurs her.

I forhold til integrationsydelsen er det rigtigt, at SF stemte imod den. Vi mener, at det gør det sværere at lykkes med integrationen derude, og jeg ved, at mange af Venstres borgmestre – for jeg har talt en del med flere af dem – er bekymrede for integrationsydelsen, for det betyder, at de har svært ved at finde boliger til de flygtninge, de skal modtage. Og hvad betyder det reelt? Det betyder, at kommunens borgere ender med at være nødt til at tage penge op af kassen for at betale for boliger til flygtninge.

Kl. 17:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg skal bare minde om, at man ikke siger du. Værsgo, fru Britt Bager.

Kl. 17:41

Kl. 17:44

Britt Bager (V):

Tak til fru Pia Olsen Dyhr for det ærlige svar – det var da mere, end vi kunne få ud af Socialdemokraternes formand, fru Mette Frederiksen.

Det leder mig så hen til mit næste spørgsmål. For såfremt fru Mette Frederiksen står ved, at hun ikke vil ændre på den politik, der føres i dag, kan SF så bakke op om en statsministerkandidat, som ikke vil rulle integrationsydelsen tilbage?

Kl. 17:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så skylder jeg ordføreren at sige, at der skal være ro om talerstolen heroppe, så man skal ikke tale for højlydt ved siden af, tak.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak, formand. Først vil jeg sige, at jeg ikke har oplevet, at Mette Frederiksen ikke taler sandt, og jeg synes egentlig, det er ganske groft, at Venstres spørger antyder det i Folketingssalen. Det synes jeg faktisk er utilstedeligt, men fred være med det – det er åbenbart Venstres polemiske måde at gøre tingene på.

I forhold til hvorvidt integrationsydelsen vil være et ultimativt krav fra SF's side i forhold til at pege på fru Mette Frederiksen som statsminister, vil jeg sige: Nej, det vil ikke være et ultimativt krav, men det er ikke SF's politik. Men vi er da optaget af at få en ny regering i Danmark – en regering, som faktisk tager integrationen alvorligt; en regering, som også vil søge europæiske løsninger på den flygtningeudfordring, vi står med, og ikke mindst vil sikre den grønne omstilling, som Danmark har brug for.

Kl. 17:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:42

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg har jo ligesom min formand glædet mig til at stille spørgsmål til fru Pia Olsen Dyhr. Det er, fordi ordføreren her for et par måneder siden faktisk var skyld i, at jeg faldt ned fra min sofa. Jeg så, at ordføreren deltog i et program hos Clement Kjærsgaard, og hun kaldte Dansk Folkeparti for helracister.

Jeg har tænkt meget på, hvad der overhovedet fik ordføreren til at melde så markant ud og sige, at Dansk Folkeparti var helracister. For hvis der er noget, Dansk Folkeparti er, så er det jo realister. Dansk Folkeparti har ikke været berøringsangste, ligesom SF har været, i forhold til ikkevestlige kvinder, i forhold til minoritetskvinderne. Som ordføreren også har indrømmet, har SF jo svigtet hele minoritetsområdet i forhold til kvinderne, men har nu været ude at melde sig som bannerførere på det her område.

Hvad var det, der gjorde, at fru Pia Olsen Dyhr sagde de ting om Dansk Folkeparti?

Kl. 17:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:43

Pia Olsen Dyhr (SF):

Fru Karina Adsbøl er sikkert klar over, at jeg har beklaget den udtalelse, for Dansk Folkeparti er jo som parti ikke noget som det. Jeg henviste til nogle konkrete personer, og senere hen har jeg endda undskyldt, fordi en af de konkrete personer ikke var dømt i retten. De andre var.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 17:44

Karina Adsbøl (DF):

Jamen så tager jeg imod undskyldningen fra fru Pia Olsen Dyhr. Og så vil jeg spørge, om SF er enig med Dansk Folkeparti i, at der ikke skal tage særhensyn til minoriteter, f.eks. i spørgsmålet om kønsopdelte svømmehold, fordi det netop er med til at øge den sociale kontrol, som de her kvinder er udsat for. Der er også nogle drenge, der er udsat for det. Det var det ene spørgsmål.

Det andet drejer sig om, om fru Pia Olsen Dyhr holder fast i, at penge-kassen skal lukkes for kvinder med ikkevestlig baggrund. SF har været ude at sige, at de skal fratages deres kontanthjælp. Det gælder vel også mændene og ikke kun kvinderne.

Kl. 17:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 17:44

Pia Olsen Dyhr (SF):

I dag er det allerede sådan, at hvis man ikke tager imod anvist arbejde, kan man miste sin kontanthjælp. Det gælder både mænd og kvinder af forskellig herkomst, både udenlandsk og dansk herkomst. Det, vi har foreslået, er, at det også skal gælde i forhold til uddannelse; at vi giver de her kvinder en mulighed for at komme ned og gå i 9. klasse, måske lære dansk. For det, jeg mener er afgørende for at sikre integrationen, er at hjælpe de her kvinder ud af hjemmene. Nogle af dem har ikke muligheden. Nogle af dem er nærmest spærret inde 24 timer i døgnet af deres mand. De kvinder skal vi hjælpe.

Jeg overlader det til den konkrete socialrådgiver at vurdere, hvad det er for nogle tiltag, der skal til. Men når jeg besøger krisecentre, som jeg har gjort rigtig meget på det sidste, og oplever kvinder, der bliver banket hele dagen; kvinder, som oplever ting, man slet ikke kan forestille sig eksisterer i Danmark, så er jeg villig til at tage alle instrumenter i brug for at hjælpe dem. Jeg synes ikke, det er acceptabelt, at kvinder i den grad bliver underlagt patriarkalske kvindesyn.

Kl. 17:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:46

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg vil lige starte med at rette en misforståelse. Min kollega Britt Bager beskyldte bestemt ikke Socialdemokratiets formand for at tale usandt, blot en lille smule uklart. Det er bare, for at den misforståelse ikke præger debatten i salen.

Tidligere i debatten stillede fru Pia Olsen Dyhrs partifælle Lisbeth Bech Poulsen et spørgsmål, hvor Lisbeth Bech Poulsen SF nævnte, at den blå, Venstreledede regering vil gennemføre en usympatisk og usolidarisk skattereform i efteråret. Jeg synes, det er spændende, at man sådan kan foruddiskontere regeringens politik. Da vi kun har 34 mandater, gennemfører vi jo ingenting alene.

Men mit spørgsmål til SF's forkvinde er nu: Hvad kendetegner en usympatisk og asocial skattereform? Er det noget med, at man sænker skatten i toppen, eventuelt også sænker den lidt for landets virksomheder? Eller hvad forestiller SF's forkvinde sig at Lisbeth Bech Poulsens udtryk dækker over?

Kl. 17:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:47

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er sikker på, at fru Lisbeth Bech Poulsen har været optaget af at sikre, at nogle af de mennesker, der har færrest penge, selvfølgelig får flere penge mellem hænderne. Det er nogle af de mennesker, som vi alle sammen møder hver eneste dag: det kan være kassedamen, det kan være vinduespudderen, det kan være andre. Det er nogle af dem, der knokler allermost, og som får færrest penge mellem hænderne. Vi optaget af at sikre dem lidt mere. Men vi mener ikke, at tiden er til skattelettelser, slet ikke når vi sparer så meget på velfærd, som vi gør. Så det er det, vi er optaget af.

Kl. 17:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 17:47

Jakob Engel-Schmidt (V):

Således oplyst kan jeg så sætte et hak ud for definitionen af usympatisk, og nu har jeg glemt, hvad resten var, når det gælder skattereformen. Det var i hvert fald ikke særlig nydeligt. Når jeg nævner det, er det jo blot, fordi SF, da de havde regeringens tunge magt, stemte for netop de reformer.

Men tidligere i debatten spurgte jeg Alternativets ordfører, om man kunne lande den politiske luftballon i en diskussion om at lette skatten på arbejde, også for de laveste indkomster. Det var man ikke afvisende over for. Nu forstår jeg på fru Pia Olsen Dyhr, at det er man også interesseret i. Det arbejder vi så gerne sammen med SF om i fremtiden. Invitationen er hermed udstedt.

Kl. 17:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:48

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg må lige være en lille smule alvorlig. Jeg forventer egentlig, at invitationen kommer fra hr. Karsten Lauritzen eller måske fra statsministeren, når vi skal diskutere skattereform. Men jeg er da glad for, at Venstre som sådan inviterer SF til skatteforhandlinger.

Jeg tror, det bliver svært at lande noget, som både har en solidarisk finansiering, som ikke skader velfærd, og som samtidig letter skatten i bunden, uden at man indbygger små fif i form af topskattelettelser. Det kan jeg bestemt forestille mig at regeringen er nødt til at levere, eftersom Liberal Alliance har sagt, at regeringen vælter, hvis man ikke får topskattelettelser.

Kl. 17:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:48

Jacob Jensen (V):

Tak. Nu har jeg lyttet mig til, at velfærd er, om ikke truet – jeg kan ikke helt huske, hvad det var, hr. Søren Pape Poulsen fik af svar – så dog noget, der mindede om det, altså at den var mere eller mindre under afvikling. Svaret til hr. Jakob Engel-Schmidt før var, at der bliver sparet i den offentlige velfærd.

Så vil jeg bare spørge, om fru Pia Olsen Dyhr kan oplyse Folketinget om noget helt faktisk. Hvis man kigger på den kommunale økonomiske ramme i år, altså i 2016, med en V-ledet regering med ansvaret, er der så kommet flere penge ud til kommunerne i deres servicramme, eller er der kommet færre penge ud til kommunerne i deres servicramme?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:49

Kl. 17:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Flere.

Kl. 17:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jacob Jensen.

Kl. 17:49

Jacob Jensen (V):

Tak for svaret. Hvordan kan man sige, at vi sparer i den kommunale service, når man samtidig nu helt klokkeklart anerkender, at der skulle en V-ledet regering til, før den samlede økonomiske ramme for kommunerne kunne blive udvidet med en halv milliard kroner, som det er tilfældet, i forhold til da en S-ledet regering støttet af SF havde magten, nemlig sidste år.

Der er kommet en halv milliard kroner mere til at drive kommuner for, så hvordan kan man i SF's optik oversætte det til, at det er en besparelse?

Kl. 17:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo tankevækkende, at Venstre-regeringen kan pryde sig så meget med lånte fjer. For vi ved jo godt, at grunden til, at dansk økonomi har det en lille smule bedre nu, end den havde det i 2011, bl.a. er, at vi havde en socialdemokratisk ledet regering med Det Radikale Venstre og SF. Der skulle jo ryddes op i dansk økonomi, efter man havde soldet pengene væk, og den økonomiske krise gjorde ikke tingene bedre.

Så efter vi har ryddet op, er det rigtigt, at dansk økonomi har det lidt bedre, vi kan sende lidt flere penge ud til kommunerne, fair nok. Pointen er bare, at omprioriteringsbidraget i 2017 og 2018 jo ikke ser ud til at komme ud til kommunerne, og så skal der skæres i kernevelværd. Det bliver børnene, det bliver de ældre, og det bliver folkeskolen, der kommer til at holde for, og det synes jeg bare man skal være ærlig omkring.

Kl. 17:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Susanne Eilersen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:50

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det. Jeg kan så håbe, at ordføreren kan fortælle det parti, som hun gerne vil have til at stå i spidsen for den næste regering, at der ikke er minusvækst i kommunerne. Selv om man siger det ofte, gør det det ikke faktisk mere rigtigt.

Men det, jeg vil spørge ordføreren om, er en uddybning af det, som min formand, hr. Kristian Thulesen Dahl, tidligere spurgte ordføreren om, nemlig udlændingestrammingerne, og det er et meget enkelt spørgsmål: Vil fru Pia Olsen Dyhr rulle de udlændingestramminger, som den her regering har indført, tilbage, hvis fru Pia Olsen Dyhr er med i en regering efter næste valg?

Kl. 17:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Kl. 17:54

Pia Olsen Dyhr (SF):

Som fru Susanne Eilersen nok er opmærksom på, har SF deltaget i den her radikaliseringsaftale, og vi kommer til at stemme for den i Folketinget. Derfor ville det være absurd at rulle den tilbage. Når det gælder nogle af de andre ting, må jeg jo kigge konkret på dem. Der har været elementer, som vi har bakket op om og har stemt for i Folketingssalen. Dem ønsker vi ikke at rulle tilbage.

Men vi var imod ændringen af familiesammenføringsreglerne til de 3 år, vi var imod smykkeleven, og vi var imod en halvering af integrationsydelsen. Det er SF's politik. Den kommer vi da til at arbejde for, for vi ønsker, at integrationen skal lykkes ude i kommunerne. Men vi er ikke et parti – og nu har jeg hørt hr. Kristian Thulesen Dahl sige det samme adskillige gange, også i Folketingssalen – der stiller ultimative krav. Mit ultimative krav er, at statsministeren ikke længere hedder hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 17:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Susanne Eilersen.

Kl. 17:52

Susanne Eilersen (DF):

Tak for det. Det vil så sige, at alle de udlændingestrømninger, som SF har stemt imod, vil formanden for SF – det hører jeg hende sige her fra Folketingets talerstol – rulle tilbage efter et valg. Er det sådan, jeg skal forstå det, formanden siger, eller vil hun alligevel komme med et vagt svar om, at det er til forhandling? Selv om man har stemt imod udlændingestrømningerne under den her regering, vil man ikke love vælgerne, at man efter et valg vil rulle de her strømninger tilbage. Er det det, jeg hører formanden sige?

Kl. 17:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo. Og der skal være lidt mere ro i salen.

Kl. 17:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvis SF får 90 mandater efter næste valg, skal vi nok føre vores politik fuldt og helt igennem. Det tvivler jeg, undskyld ...

Kl. 17:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Vi skal lige have lidt mere ro, også i sidegemakkerne, så vi kan høre, hvad der bliver sagt fra talerstolen. Tak.

Kl. 17:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Selv om jeg selvfølgelig håber, at SF får 90 mandater efter næste folketingsvalg, anser jeg det ikke for at være særlig sandsynligt. Det, jeg er optaget af, er, at vi får en ny regering i Danmark, der er væsentlig mere solidarisk end den her, og som sikrer en grøn omstilling. Når det gælder de her regler, har jeg igen og igen sagt, at SF har været modstander af dem. Det sagde jeg meget klart. Det er der ingen tvivl om. Det kommer vi selvfølgelig til at forhandle, men der er samtidig heller ingen tvivl om, at der er ting, som vi har bakket op om, og dem ønsker vi at fastholde.

Kl. 17:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det fru Louise Schack Elholm. Værsgo.

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Det lyder næsten, som om fru Pia Olsen Dyhr tegner det der klassiske eventyr op om de onde og de gode, og det er jo helt tydeligt, hvordan man tegner det op. Man giver indtryk af, at vi sparer på velfærden, til trods for at fru Pia Olsen Dyhr nu har erkendt, at vi rent faktisk har tilført ekstra penge til kommunerne i år. Så påstår man, at vi vil spare næste år. Der har vi også lovet at tilbageføre omprioriteringsbidraget. Så det er heller ikke rigtigt. Så siger man, at den eneste årsag til, at det går godt nu, er, at man traf nogle ubehagelige beslutninger, dengang Socialistisk Folkeparti bakkede op om den røde regering eller var en del af den røde regering. Men det skyldes jo i allerhøjeste grad de beslutninger, der blev truffet, inden der kom en rød regering.

Derfor vil jeg bare lige prøve at høre Pia Olsen Dyhr, om hun kan nævne nogle reformer, der er lavet under den tidligere røde regering, der gav et større bidrag til væksten end tilbagetrækningsreformen og dagpengereformen, som den tidligere Venstreledede regering lavede, inden den røde regering kom til, og som SF i øvrigt gik til valg på at afskaffe?

Kl. 17:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:55

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hvis man skal kigge på det, der har skabt allerflest arbejdspladser i Danmark, så tror jeg, man skal se på både vækstplan 1 og vækstplan 2 som nogle af dem, der har været igangsættere af det. Det tror jeg også at Venstre er enig i, eftersom de har støttet både vækstplan 1 og vækstplan 2. Derudover var Togfonden DK jo et element, der skulle skabe en hel del arbejdspladser, ligeledes energiforliget med bl.a. de kystnære møller, som Venstre er i krig med lige nu, hvilket vil betyde, at vi mister 8.000 arbejdspladser i Vestjylland. Det stiller jeg mig uforstående over for, men det er åbenbart sådan, at Venstre prioriterer.

Så må jeg bare sige til det der pjatteri, at jeg godt kan høre, at Venstre har gang i en eller anden polemisk klub, og det er fair nok, men jeg synes også, vi skal forholde os til, at da vi sad i regering, tog vi jo et ansvar for at rydde op i dansk økonomi. Og den nuværende regering solder pengene væk på skattelettelser til de rigeste, til de dyreste biler og til bl.a. de dyreste huse i Danmark, og det synes jeg I skal erkende er et prioriterings spørgsmål.

Kl. 17:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:56

Louise Schack Elholm (V):

Ja, det er jo forskelligt, hvad man lægger i at »rydde op efter«. Er det at efterlade et hul på 22 mia. kr. i en fond, hvor man har lovet alle pengene væk og ikke vil være med til at finansiere den, eller er det at lave nogle ansvarlige reformer, der sikrer, at vi kan skabe vækst for fremtiden? For det er sådan, at tilbagetrækningsreformen og dagpengereformen isoleret set er dem, der giver aller mest vækst til Danmark. Vi synes, det var godt at lave de to vækstplaner, der blev lavet under den tidligere røde regering, men det giver ikke den samme beskæftigelse og vækst, som de ubehagelige reformer, som vi stod på mål for, gjorde.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 17:56

Nu ved jeg godt, at udlændingepolitik er næsten al politik, når man snakker om Dansk Folkeparti, men der er jo meget andet i pakken. Det er en del af den.

Kl. 17:56

Med den anden del er vi jo meget opmærksomme på, at man skal indgå kompromiser, og det er jeg bestemt også villig til. Det, jeg er optaget af, er at sikre, at integrationen lykkes, at vi får styr på antallet – og det gør vi gennem europæiske løsninger.

Kl. 17:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu skal man jo kigge på reformerne, når de bliver gennemført i virkeligheden. Hvis vi nu f.eks. kigger på dagpengereformen, kan vi se, at den indtil videre har betydet, at over 60.000 mennesker er faldet ud af dagpengesystemet. Det ved jeg godt i Venstres optik bliver til, at de kommer i arbejde, men lad os nu kigge på, hvad der er sket med de mennesker. Mange af dem er havnet på kontanthjælp eller på forskellige overgangsydelser, indtil de en dag havner i kontanthjælpssystemet, og hvis de er så heldige at have en ægtefælle, står de uden indkomst.

Det er lidt morsomt at høre. I stedet for skulle man forholde sig til noget af det, der faktisk skaber arbejdspladser. Det ved vi investeringer gør. Når vi har rykket offentlige investeringer frem, har vi været med til at skabe arbejdspladser. Det samme gælder, når vi har kigget på ambitioner som Togfonden DK. Fru Louise Schack Elholm fortæller jo ikke helt korrekt, hvad der er af udfordringer i forhold til Togfonden DK, da det er 15 mia. kr. og ikke 20 mia. kr.

Kl. 17:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, som den sidste spørger. Værsgo.

Kl. 17:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:59

Peter Skaarup (DF):

Til det vil jeg sige, at der jo ikke er noget, der tyder på, at europæiske løsninger virker. Det er jo netop i mangel af europæiske løsninger, at landene er gået egne veje, har lavet grænsekontrol og har fået mere styr på situationen i hvert fald. Det er den ene del af det.

Den anden del af det er så, hvad der rent faktisk kommer til at ske, og der synes jeg måske at fru Pia Olsen Dyhr går en meget spændende tid i møde, hvis det er sådan, at man kunne forestille sig der skulle nås enighed mellem på den ene side Socialdemokraterne, som har støttet – det synes jeg er godt – mange af stramningerne, og på den anden side SF, som jo vil rulle introduktionsydelsesstramningen tilbage, vil rulle familiesammenføringsstramningen tilbage og vil rulle en række af de andre stramninger tilbage.

Kan SF og fru Pia Olsen Dyhr ikke godt se, at det stritter i mange forskellige retninger?

Kl. 18:00

Peter Skaarup (DF):

Jeg har lyttet med interesse til det, som fru Pia Olsen Dyhr har fortalt om specielt udlændingepolitikken. Grunden til det er, at det er et alt-dominerende tema, som vi alle sammen her i Folketinget er nødt til at fokusere på: Hvad gør vi i forhold til udlændingepolitikken?

Der er jo to veje i Folketinget. Der er den vej, som bygger på sådan ca. 30 stramninger af udlændingepolitikken, der er blevet lavet siden valget. Vi kunne godt i Dansk Folkeparti tænke os flere stramninger, men det arbejder vi så videre på.

Så er der en anden vej, som SF, Enhedslisten, Alternativet og De Radikale står for, nemlig en række lempelser, hvor man helt eller delvis vil rulle den udlændingepolitik, der er blevet gennemført siden valget, tilbage.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge fru Pia Olsen Dyhr om, er: Hvordan forestiller fru Pia Olsen Dyhr sig situationen, hvis der skulle komme nogen og sige, at man har et alternativ til den regering og den politik, der er nu? Er der noget alternativ, når vi kan se, at Socialdemokraterne altså er dybt uenige med SF, Alternativet, De Radikale og Enhedslisten?

Kl. 17:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 18:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg noterer mig, at vi lige har siddet i forhandlinger med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne og er blevet enige om bl.a. en antiradikaliseringsspakke, hvor vi har skærpet tilsynet med vores friskoler, hvor vi har kigget på vores folkeoplysningslov, hvor vi har været optaget af, om der er nogle religiøse forkyndere, der er med til at fastholde bl.a. kvinder i et voldeligt ægteskab, og hvor vi jo på tværs af politiske skel er begyndt at tage den her integration seriøst. Det kommer SF til at fortsætte med.

Jeg tror sådan set, at alle partier her i Folketinget er optaget af at løse udfordringen med bl.a. social kontrol. Det er jo derfor, at partier på tværs deltog i et møde hos Inger Støjberg. Og der skal ikke være nogen tvivl om, at det er en meget vigtig opgave for SF, og det mener jeg godt vi kan lave sammen med Socialdemokraterne.

Kl. 18:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Inger Støjberg skal benævnes integrationsministeren.

Så er det slut for den her runde.

Vi udsætter mødet til kl. 19.00.

Mødet er udsat. (Kl. 18:01).

Kl. 19:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg oplever bestemt ikke, at SF og Socialdemokraterne er vanvittig uenige om alting. Jeg oplever sådan set heller ikke, at Enhedslisten og Alternativet eller De Radikale er uenige med Socialdemokraterne, når det gælder f.eks. den grønne omstilling i Danmark og de ambitioner, vi skal have, at vi skal have et mere fair arbejdsmarked, og at vi kan kigge på nogle af de udfordringer, som f.eks. kontanthjælpsloftet har skabt for nogle af danskerne.

Forhandling

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter i ordførerrækken, og den næste ordfører er hr. Søren Pape Poulsen som ordfører for Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:00

(Ordfører)

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Det er jo en udfordring at skulle være den første taler lige efter maden, hvor den nok ligger tungt og folk måske fristes til at sidde og blunde lidt. Jeg skal forsøge, om jeg kan holde salen vågen.

Vi ser jo tilbage på et begivenhedsrigt folketingsår, et år med mange forhandlinger, et år med mange aftaler. Jeg måler selv vores fremskridt på, om vi er kommet nærmere et samfund med tryghed og muligheder. Og det mener jeg at vi er på flere områder.

Før valget oplevede danske familier, at det blev dyrere og dyrere at bo i deres eget hjem. Grundskylden steg, SKATs ejendomsvurderinger var skæve og for høje, og naboer i ens huse fik forskellige regninger. Det siger sig selv, at det var for dårligt. Borgere i Danmark skal ikke være reduceret til tilskuere i deres eget liv, hvor staten skaber uforudsigelige og stigende regninger. Boligejerne skal ikke være statens bytte, når skattefar leger Nak & Æd.

Virkeligheden var den, at Kirsten på 75 år, som havde svaret enhver sit, blev ramt af en kæmpe stigning. Hun betalte hvert år 38.000 kr. i grundskyld, men regningen stod over år til at vokse til 108.000 kr. – alene for grundskylden. Ejendomsværdiskatten kommer oveni. 108.000 kr. i årlig regning til en enlig pensionist er ikke sådan noget, der giver tryghed om ens hjem. Som den pensionerede Kjeld fra Brønshøj sagde: Jeg har kun min pension, og vi kan ikke blive boende i huset, hvis himmelflugten fortsætter. Men i store træk svigtede det politiske Danmark. Man kunne ikke unde Kjeld at bo på 97 m² med sin hustru. Man skulle tro, at der var enighed om at stoppe stigende skatter. Ja, naturligvis, ville mange sige, men desværre nej. Det er meget sigende for, hvordan vi behandler boligejere i dette land.

Vi ser anderledes på det. Det gjorde vi også dengang, og derfor sagde vi, at den stigende grundskyld skulle stoppes. I valgkampen sagde vi det samme, og efter valget sagde vi det samme. Da vi åbnede det folketingsår, vi nu er ved at slutte, sagde jeg her fra denne talerstol: »Vi er nået dertil, hvor en helt almindelig familie i Rødovre betaler 26.000 kroner om året i grundskyld for deres parcelhus«. Og der var udsigt til, at den regning skulle stige. Heldigvis er det lykkedes at få stoppet den stigende grundskyld.

Med finansloven for 2016 lykkedes det os at stoppe for 750 mio. kr. i skattestigninger til boligejerne – knap 2½ mia. kr. over de kommende 4 år. Og det var endda en nominel fastfrysning. Grundskylden steg altså ikke i takt med prisudviklingen eller noget andet. Familierne fik en total tryghed om grundskylden. Regningen stiger ikke med så meget som en øre. Så her må jeg virkelig rose regeringen og de øvrige partier, der støttede aftalen. Det er vi rigtig glade for, og jeg synes, at det er ærgerligt, at debatten om det her altid ender i – især når man taler med venstrefløjens – at det er de rigeste, man har sikret på en eller anden måde. Nej, vi har bare sikret, at ganske almindelige mennesker kan få lov til at bo i det hus, de har købt og betalt.

Men der er ingen grund til at glæde sig endnu, og der er ingen grund til at lade champagnepropperne springe. Vi er ikke i mål, for sagen er jo ikke slut med fastfrysning af grundskylden. Derfor har vi skrevet et færdigt udspil, som fjerner grundskylden og ejendomsværdiskatten helt, for man skal ikke betale skat af at bo i sit eget hjem. Det er da tryghed om boligen, man kan forstå.

Ligesom der er brug for tryghed om boligen, er der også brug for tryghed på gaden. Derfor er vi rigtig glade for, at der optages over 1.100 nye elever på politiskolen de næste 2 år mod 900 de foregående 4. Det er et resultat, som vi er meget glade for er forhandlet på

plads med regeringen og de øvrige partier. Der skal være lov og orden, og politiet skal have de nødvendige ressourcer. Vi er ikke i mål endnu, men vi er på rette vej.

Jeg ser politiet som en nøglespiller, når vi skal kaste lys over Skyggedanmark, dér, hvor politi og brandbiler overdænges med sten og små erhvervsdrivende afpresses for penge. Vi bør etablere mobile nærpolitistationer i de belastede boligområder. Danmark skal være ét Danmark, og lov og orden skal gælde ud i den fjerneste afkrog af den mindste ghetto.

Kl. 19:05

Vi ved, at nogle unge søger fællesskaber de forkerte steder. Det kan både være i ekstreme, religiøse miljøer, men det kan også være i en bande. Men der er masser af muligheder for sunde fællesskaber i Danmark, og der er masser af uddannelsesmuligheder. Derfor kan vi godt sige til Skyggedanmarks hårdkogte unge: Vi håber ikke bare, I finder på noget fornuftigt, vi kræver det, og vi ødelægger det kriminelle liv, I troede, I skulle have.

Samtidig har vi aftalt med regeringen at tage et opgør med hadprædikanter. De er kujoner, som ikke selv tør rejse i hellig krig og derfor forpuster de unge menneskers gode hjertes, så de kan bruges som marionetdukke. Jeg kan ikke se, hvorfor vi skal lukke den slags destruktive kræfter ind i vores land.

Jeg tror, vi er på vej i den rigtige retning, også når det kommer til vækst og muligheder. Forudsætningen for, at vi taler om et godt velfærdssamfund, er, at vi har et godt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Det burde være nr. 1 i lærebogen. Det er ikke altid den fornemmelser, man får, når man lytter til debatten her i salen. Derfor har vi medvirket til at afskaffe flere afgifter og have fokus på erhvervslivets vilkår og til at sikre bedre vilkår for generationsskifte i virksomheder, fordi det da ikke er rimeligt, at en datter skal rammes af en særskat og måske fyre medarbejdere, fordi hun vælger at drive sine forældres virksomhed videre.

Så håber vi også snart, at der landes en ny gymnasiereform. Det er vigtigt, at der sættes fokus på at styrke fagligheden, og vi synes, at der ligger rigtig meget godt på bordet, hvor der forhandles i øjeblikket. Men det er uden for min fatteevne, at man ikke kan enes om et karakterkrav på 4, når det endda allerede i dag anses for at være noget, man skal kunne honorere for at være uddannelsesparat til gymnasiet. Der bliver jo en indfasning af den her reform, og dermed kan de unge i folkeskolen gøre, hvad de kan, for at dygtiggøre sig, hvis det er i gymnasiet, de skal være. Og der skal alle jo ikke være.

Jeg er glad for at høre, at direktøren for erhvervsskolerne er ude at sige, at det er fornuftigt nok, at det er 2, som er adgangskrav hos dem, og at det skal være højere i gymnasierne, for en boglig uddannelse kræver selvfølgelig højere karakterer i de boglige fag. Det burde da være selvklaart for enhver. Jeg undrer mig over, at der også i dette Folketing er så mange partier, der ikke vil stille krav til unge mennesker, men have den sædvanlige lallende sødsuppevej, hvor vi siger, at det nok skal gå, og at vi skal rumme dem alle sammen uden at stille nogen som helst krav.

Så kan jeg heller ikke gå fra talerstolen uden at have takket hele salen bredt for samarbejdet om vores veteraner. For over et år siden foreslog mit parti og jeg, at vi tog os bedre af de hjemvendte soldater, som havde ar på sjælen. De var blevet kastebolde i et system, og de mennesker følte, at de blev set som udgifter i stedet for de mennesker, de er, mennesker, som har været klar til at give deres liv for Danmark. Vi fandt en løsning med ny lovgivning, og jeg kan sige, at for vores vedkommende er det ikke sidste gang, vi kommer til at tale veteranernes sag.

Når vi nu taler om vores veteraner, vil jeg også gerne sige lidt om vores forsvar, Danmarks forsvar. Vores forsikring for at leve i frihed og demokrati er jo medlemskabet af NATO. Vi har svoret en ed på at stå last og brast med de øvrige NATO-lande, og det kræver, at vi

styrker vores forsvar. Det kræver køb af nye kampfly, også med en finansiering, der ikke udsulter to andre værn.

Danmark står ligesom resten af Europa og verden midt i en flygtninge- og migrantkrise, som vi har oplevet i det folketingsår, der er lige ved at slutte. Det er ikke en let opgave. Vi ønsker alle sammen, at EU's ydre grænse kommer til at fungere. Det er jo altafgørende. Jeg er tilfreds med, at vi har kunnet lave aftaler, der strammer op om vores udlændingepolitik. Opholdsvilkår betyder noget for tilstrømningen, uanset om vi kan lide at tale om det eller ej.

Jeg vil også gerne takke regeringen for, at vi sammen har strammet sprogkravet til de mennesker, som ønsker dansk statsborgerskab. Man skal naturligvis lære dansk, hvis man vil være dansk statsborger.

Vi nærmer os et samfund med mere tryghed og flere muligheder og respekt for hårdt arbejde, men der er stadig et stykke vej.

Det var cirka, hvad jeg kunne nå i mine 10 minutter. Jeg kunne også have nået at glæde mig over en god naturpark, hårdere straffe, at solen skinner, og at kongehuset er kommet på Facebook, men jeg stopper her.

Kl. 19:09

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger, og vi starter med fru Pernille Rosenkrantz-Theil, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:10

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu, vi er ved lallende sødsuppe-la-la – jeg ved ikke, om jeg citerer ordføreren helt korrekt – skal jeg høre, hvor Konservative stiller sig i det spørgsmål, som den konservative formand omtaler, og nu citerer jeg så formanden fra den 17. september 2014, ca. 1 måned efter at han blev formand for sit parti:

Vi vil sikre, at man højst skal betale halvdelen af sidst tjente krone. Endemålet for os er en fuldstændig fjernelse af topskatten.

Går der så lidt sødsuppe-la-la i den, eller hvad er Konservatives helt præcise endemål for de forhandlinger, der kommer i efteråret?

Kl. 19:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:10

Søren Pape Poulsen (KF):

Vores endemål er, at vi ikke har topskat i Danmark. Hvornår det så sker, kommer an på forhandlinger. Spørgeren kan være sikker på, at jeg vil arbejde behårdt for, at vi ikke har topskat. Det er jo en skat, der bare er udtryk for ren misundelse, og som hæmmer væksten i Danmark. Men vi vil arbejde for det. Vi vil faktisk også arbejde for – det står i vores visionsoplæg – en flad skat, på lang sigt på 33 pct., for vi ønsker et helt andet samfund.

Kan jeg levere det i morgen? Kan jeg levere det til efteråret? Det er ikke sikkert, men jeg har tænkt mig at gøre alt, hvad jeg kan, for det.

Kl. 19:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:11

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Men nu er forskellen på sødsuppe-la-la og så at tage reel indflydelse jo, hvad man lægger stemmer til. Så lad mig være lidt mere præcis: Vil Det Konservative Folkeparti lægge stemmer til en skatteaftale, der ikke indeholder topskattelettelse, i efteråret?

Kl. 19:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:11

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi går ikke til forhandlinger med ultimative krav. Det tror jeg ikke der kommer noget som helst godt ud af. Men vi har tænkt os at kæmpe for at få topskatten ned. Når det så er sagt, skal der ikke være tvivl om, at enhver skattelettelse er en god gerning for de danske borgere. Men altså, vi har jo ikke tænkt os at sige, at hvis topskatten ikke kommer ned, vælter vi regeringen og sådan noget. Det kommer vi ikke til at sige. Men vi vil kæmpe for det, og vi vil køre nogle behårdede forhandlinger.

Kl. 19:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er fru Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:12

Maria Reumert Gjerding (EL):

Tak for det. Det Konservative Folkeparti har været med til at lave en landbrugspakke, som risikerer at øge forureningen af vores drikkevand, af vores kystnære farvande og af vores kvælstoffølsomme natur, og det er derfor, vi nu har modtaget en pilotskrivelse fra Kommissionen på 8 sider med en ganske – og nu bruger jeg Mette Abildgaards ord – kradsbøstig kritik af den her landbrugspakke, hvor man får at vide, at det her risikerer at være i strid med tre direktiver: vandrammedirektivet, nitratdirektivet og habitatdirektivet.

Hvis Kommissionen vurderer, at det er i strid med nitratdirektivet, risikerer vi at miste vores kvægundtagelse. Det vil være en katastrofe for dansk landbrug.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Hvordan regner man med man kan nå at lave tilstrækkelig kompensation til at overbevise Kommissionen om, at man ikke øger forureningen af drikkevandet?

Kl. 19:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er da et rigtig godt spørgsmål. Jeg går da ud fra, at regeringen, når der kommer sådan en skrivelse, selvfølgelig kommer med et bud på, hvad vi svarer på den. Nu har vi lavet en landbrugspakke, og vi har så efterfølgende kæmpet for nogle initiativer i en naturpakke, så man kan vise over for Kommissionen, at man miljømæssigt går i nul et år før tiden, og så kan vi da håbe, det kan være med til at hjælpe på det.

Men hvad regeringen vil spille ud med, ved jeg jo ikke. Jeg har ikke den tekniske forstand til at sige, hvad vi lige gør.

Kl. 19:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:13

Maria Reumert Gjerding (EL):

Det er jo det, der gør det her så fortvivlende, nemlig at man ikke har nogen som helst idé om, hvad det er, man foretager sig her. Kvægundtagelsen skal genforhandles til sommer, og hele den her landbrugspakke risikerer at ramme blå blok og landbruget i nakken som en boomerang.

Jeg vil gerne bede ordføreren om at give en garanti for, at Det Konservative Folkeparti vil sørge for, at vi ikke mister kvæguntdagelsen, at den her landbrugspakke ikke får de katastrofale følger for landbruget, både i forhold til kvæguntdagelsen og i forhold til landdistriktsprogrammet og de bøder, vi risikerer at få, hvis det vurderes, at forureningen øges som følge af pakken.

Kl. 19:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:14

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg har det sådan, at vi har lavet en landbrugspakke, og det er rigtigt, at den giver et skvulp de første 3 år i merudledning. Vi har hele tiden sagt, at for os har det ikke været en miljøpakke, men en erhvervspakke. Så kommer der en række tiltag oven i det, hvor man prøver at nedsætte kvælstofudledningen.

Det ville jo være vildt af mig at stå her og give en bestemt garanti for, hvor vi ender. Jeg er simpelt hen nødt til først og fremmest at afvente, hvad regeringen spiller ud med, og så vil vi da gøre, hvad vi kan, for, at man ikke lige pludselig står og mister landdistriktsmidler fra EU, for det ville da være katastrofalt.

Kl. 19:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 19:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Vi har jo tit og ofte rost De Konservative, fordi der er en grøn stemme i en ellers sort blok. Noget, jeg så godt kunne tænke mig at spørge lidt ind til, er, at en ting er naturen, og hvordan vi sikrer et rent miljø, men noget andet er, at vi i forhold til den grønne omstilling selvfølgelig får styrket det grønne erhvervsliv, altså at vi virkelig får sat skub i grønne iværksættere og det grønne erhvervsliv.

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre lidt om De Konservatives ideer om den grønne omstilling for erhvervslivet, hvad vi kan gøre her, og hvad man er interesseret i at være med til at gøre for at styrke grønt iværksætteri og grønt erhvervsliv.

Kl. 19:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:15

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo både et godt og et stort spørgsmål, vil jeg tillade mig at sige. Altså jeg synes rent faktisk, når vi diskuterer det her, at der jo foregår rigtig meget udvikling og innovation på hele det grønne område. Jeg synes, vi har en perlerække af virksomheder i Danmark, der faktisk hele tiden udvikler sig og finder på nye teknologier. Det skal vi selvfølgelig være med til at understøtte. Det kan man gøre på flere måder. Det kan man gøre via lovgivning, man kan gøre det gennem nogle bestemte iværksætterprogrammer – det vil vi sådan set gerne diskutere.

Vi har en jord, vi skal passe godt på. Hele konservatismens sjæl, hvis jeg skal sige det sådan, handler jo om generationskontrakten. Det handler om, at der har været nogle før os, at vi er her nu, at der kommer nogle efter os, og at vi skal efterlade en jord i ordentlig stand til dem. Og det er selvfølgelig ud fra det, at vi handler. Men vi er selvfølgelig også nødt til at tænke på, hvordan det hele hænger sammen, også økonomisk.

Kl. 19:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:16

Rasmus Nordqvist (ALT):

Dejligt at høre. Det var også, hvad jeg forventede, men nogle gange må man jo lige spørge en ekstra gang for at få sikkerhed for sine forventninger.

Det, som jeg egentlig synes kunne være interessant nu, hvor vi ved, at der her i efteråret skal foregå en række forhandlinger om forskellige pakker om iværksætteri osv., er at begynde at tænke på, hvordan vi kan se på det grønne iværksætteri. For vi så desværre, at man i finansloven også har sløjft mange af de programmer, der faktisk har været med til at støtte netop de grønne iværksættere. Vi ved, at arbejdspladserne kommer fra de små virksomheder, og vi ved, at de gode ideer også kommer fra de små virksomheder, så det er en invitation til, at vi i efteråret får lagt pres på, så vi får styrket det grønne iværksætteri.

Kl. 19:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:17

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen det vil jeg gerne spille positivt med på. Så lad os se, hvordan vi kan styrke det. Det har vi sådan set kun en fælles interesse i her i salen, tænker jeg.

Kl. 19:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr, SF. Værsgo.

Kl. 19:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Statsministeren indledte sin tale med bl.a. planlovsforhandlinger. Regeringen har jo et ønske om mere byggeri i kystnære områder, så vi kan faktisk komme til at se hoteller helt ude i strandlinjen i fremtiden. Her spiller De Konservative en meget interessant rolle, eftersom Socialdemokraterne har meldt så klart ud, at de ikke er interesseret i at indgå en aftale om planloven. Fru Mette Abildgaard, De Konservatives politiske ordfører, skriver – og jeg citerer: Planlovsaf-tale i denne uge? Arh, Løkke, vi accepterer ikke at haste det igen-nem.

Derfor vil jeg gerne spørge hr. Søren Pape Poulsen: Betyder det, at statsministeren ikke får en aftale om planloven, inden den her uge er gået?

Kl. 19:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:18

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kommer sandelig an på, hvad der kommer til at stå i de tekster, vi nu skal til at diskutere. Vi kan sagtens lukke en aftale hurtigt, hvis man er imødekommende. Men det er jo meget at skulle nå på 2 dage. Jeg kan ikke vide, om der lige om lidt ligger en tekst foran os, der stort set imødekommer det, vi gerne vil have. Så kan man jo gøre det hurtigt. Ellers skal vi tænke os godt om. Det er dybt kompliceret lovgivning, der ligger i planloven, og den planlov, vi har, trænger mildt talt til at blive lavet om. Samtidig med det, og det kan jeg sige til spørgeren, har vi en stor interesse i, at vi skal passe godt på vores kyster.

Kl. 19:18

Kl. 19:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:18

Pia Olsen Dyhr (SF):

Flere hundrede tusinde danskere har skrevet under på, at vi skal passe godt på vores kyster, at vi i den grad skal passe på noget unikt dansk, nemlig at man kan gå rundt langs kystlinjen i Danmark. Jeg tror, at det ville skuffe mange danskere, hvis De Konservative, som jo siger, at de er det grønne flagskib i den borgerlige blok – og der skal måske heller ikke så meget til for at være det grønne flagskib – ikke leverer det, at man fortsat kan gå rundt langs kysterne.

Jeg vil derfor gerne spørge hr. Søren Pape Poulsen, om De Konservative vil garantere, at når man en dag – måske allerede i den her uge, kan jeg forstå – får lavet en planlovsaftale, så sikrer den også, at man fortsat kan gå rundt langs de danske kyster, og at vi ikke kommer til at se stort hotelbyggeri langs de danske kyster.

Kl. 19:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:19

Søren Pape Poulsen (KF):

Man kan sige, at en af fordelene ved at være et lille parti jo er, at man ikke har så mange vælgere, man kan skuffe. Det er så heller ikke vores idé – heller ikke at skuffe borgerne i det hele taget. Men vi har jo en interesse i at sikre, at den gave, vi har fået af generationerne før os, også bliver stående. Og så skal vi finde ud af, hvordan det så er, at vi også skal tillade noget. Det giver jo god mening, at en kajakklub f.eks. kan have et sted til sine ting. Der skal vi finde en balance mellem, hvad vi tillader ved kysterne, og hvad vi ikke tillader. Og det sidder vi jo i et forhandlingsrum og skal tale om.

Kl. 19:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 19:20

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Tak til den konservative formand, og tak for et i hvert fald det meste af tiden vældig godt samarbejde det seneste år.

Jeg skal lige spørge til nogle af de drøftelser, vi skal have senere på året. Altså, hvad er vigtigst for Det Konservative Folkeparti – er det lettelse i boligskatten, eller er det lettelse for dem, der har de lave arbejdsindkomster?

Kl. 19:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:20

Søren Pape Poulsen (KF):

Det allervigtigste for os, altså det endemål, vi har, er, at vi får afskaffet skat på boliger.

Kl. 19:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det var et svar, der var så klart, at jeg nærmest må have misforstået det. Det er simpelt hen vigtigere end at lette skatten på arbejde for de laveste arbejdsindkomster – er det korrekt forstået?

Kl. 19:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:21

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, at spørgeren er klar over, at vi frygtelig gerne vil gøre begge dele, men nu er jeg jo ramt af sådan en sygdom, der gør, at jeg gerne vil prøve at svare direkte på spørgsmålet, og det skal man selvfølgelig passe på med i det her Ting.

Men det er vigtigt for os. I bund og grund kunne vi være med til at lave en helt ny ordning for boliger i Danmark og få afskaffet boligskatten på grund af konsekvenserne. Vi står foran et nyt vurderingssystem, og jeg tror, at de fleste gerne vil have sig frabedt, at der skal pilles for meget ved det. Det bliver voldsomt, det bliver svært. Skal vi ikke bare sige det? Og så har vi samtidig nogle mennesker, som kan ende med at gå fra hus og hjem på grund af boligskatter, og det synes vi er helt skævt.

Kl. 19:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Så er det hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 19:21

Morten Østergaard (RV):

Jamen jeg vil gerne følge op på et spørgsmål, som jeg synes er helt relevant, for i ordførertalen sagde hr. Søren Pape Poulsen, at alle bør interessere sig for vækst; at alle må forstå, at det afgørende for, at vi overhovedet har noget at lave velfærd for, og at vi overhovedet har noget at stå op til om morgenen og gå på arbejde for, er, at der er privat vækst og arbejdspladser.

Hvordan kan man så svare det, man gør, på det spørgsmål, som hr. Jakob Ellemann-Jensen stiller – stillet over for valget om, at man har én chance for at sænke skatten? Hvis man så svarer, som hr. Søren Pape Poulsen gør, siger man jo indirekte, at der er noget, der er vigtigere end privat vækst og jobskabelse, nemlig at fortsætte med at give skattelettelse til boligejerne. Og der må jeg bare sige, at hr. Søren Pape Poulsen nok er nødt til at finde ud af, hvad Det Konservative Folkeparti prioriterer højest. Er det gode vækstvilkår for virksomhederne og dermed f.eks. lavere skat på arbejde, eller er det gaver til boligejerne?

Kl. 19:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:22

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er interessant, at det skal kaldes en gave, at folk kan få lov til at bo i deres eget hus uden at blive smidt ud af det. Det er interessant, at det skal kaldes en gave, at pensionister ikke skal hives ud af deres huse, fordi de ikke har råd til at bo der. Vi er et parti, der værner om familien og det enkelte menneske og værner om boligejernes tryghed. Det er der ikke nogen som helst tvivl om.

Nu består en finanslov kun sjældent af et element, og jeg er helt sikker på, at vi både kommer til at tale vækst og skat og velfærd og alverdens andre ting til efteråret, så mon ikke også der bliver plads til at styrke vores virksomheder samtidig med det.

Kl. 19:23

Kl. 19:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:23

Morten Østergaard (RV):

Jo, men det er bare fascinerende, at et parti, der traditionelt har slået sig op på at have blik for erhvervslivets behov og interesser, så entydigt vælger en prioritering, som enhver økonom, der ikke skal vælges og derfor ikke er bange for at sige sandheden om boligskatterne, vil sige at der ingen samfundsnytte er af. Vi har fremlagt en model, som fuldstændig tager højde for det problem, at pensionister oplever, at ejendomsskatten stiger mere end pensionen. Det kan man sagtens løse uden at videreføre et skattestop eller fastfryse grundskylden. Det kan man sagtens løse.

Men det, der er det kildne punkt her, er jo det, som vi ser der sker, når man møder op med den type krav. Det er, at regeringen formøbler milliarder af kroner på skatte- og afgiftslettelser, men går i en stor bue uden om det, som alle betragter som det største problem, nemlig den høje skat på arbejde. Og jeg frygter bare, at scenariet gentager sig, når man ikke har partier bag sig, der har et tilstrækkeligt blik for, hvad der skaber vækst i Danmark.

Kl. 19:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:24

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror ikke, at hr. Morten Østergaard skal være bekymret for, at vi ikke vil arbejde stenhårdt for, at man letter skatten på arbejde. Vi er jo fire, måske flere partier, der skal have en snak med hinanden til efteråret. Og som jeg sagde før, er jeg helt sikker på, at en finanslovsaftale indeholder mange, mange flere elementer end den ene ting. Så jeg er ikke så nervøs. Jeg er helt sikker på, at der nok skal blive mulighed for at styrke vores erhvervsliv i Danmark. Det tror jeg en borgerlig regering altid vil gøre.

Kl. 19:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er næste spørger er fru Christine Antorini, Socialdemokratiet.
Værsgo.

Kl. 19:24

Christine Antorini (S):

Tak. Lige her ved siden af mig står vores gode kollega hr. Simon Emil Ammitzbøll, som vi jo er mange der holder af. Men nogle gange tænker jeg også, at De Konservative må synes, at Liberal Alliances ordfører er møjhamrende irriterende, f.eks. da hr. Simon Emil Ammitzbøll – temmelig flabet, kunne man jo godt sige – for et års tid siden sagde, og jeg må hellere finde det frem, for jeg må hellere være helt præcis her, at De Konservative legede stilleleg i 10 år uden at påvirke den borgerlige regerings politik synderligt. Derfor synes Liberal Alliance, at de ligesom må overtage den rolle.

Det synes jeg ærlig talt at hr. Søren Pape Poulsen skal have en chance for at svare på. Det er nu, De Konservative har en mulighed for at sige: Vi går efter de topskattelettelser, og vi går efter meget mere ærkeliberalistisk politik. Det er et åbent spørgsmål: Hvor er det, De Konservative vil vise at de vitterlig gør en forskel i forhold til Liberal Alliance?

Kl. 19:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Søren Pape Poulsen (KF):

Hvis min fornemste opgave var at tænke på, hvordan jeg kunne gøre en forskel for Liberal Alliance, ville jeg synes, at jeg spildte min tid. Jeg ser Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti som to partier, der sådan set skulle tage hinanden i hånden og lave en vækstalliance i Danmark, fordi vi langt hen ad vejen vil det samme med den økonomiske politik. Men jeg er jo ikke ærkeliberalist, så derfor har jeg, som spørgeren siger, ingen interesse i fuldt og helt at følge hr. Simon Emil Ammitzbøll i alting, for jeg er konservativ. Og jeg tilgiver hr. Simon Emil Ammitzbøll, hvis han er lidt hård ved os; det kan man godt være mellem venner.

Kl. 19:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:26

Christine Antorini (S):

Nu lyttede jeg meget nøje efter det spørgsmål, der var tidligere, hvor hr. Søren Pape Poulsen fik muligheden for at sige, at De Konservative faktisk går efter at få topskattelettelser i de skatteforhandlinger, der kommer. Men det var måske bare en løve, der startede med at springe op og så faldt lidt ned og blev et mere blidt lam. For det blev ikke til andet, end at det kunne man alligevel ikke rigtig love.

Til gengæld bliver der i 2034-planen – og der vil jeg gerne rose De Konservative, for det er jo noget andet end en 2025-plan – virkelig svunget med både flad skat på 33 pct., og at selskabsskatten skal ned på nul. Og så vil man også fjerne 300.000 offentligt ansatte. Hvad enten det er konservativt eller liberalistisk, må man da sige, at der virkelig er noget, som De Konservative går efter.

Så jeg vil gerne give De Konservative en chance igen: Hvor er det, De Konservative egentlig vil gøre en forskel i modsætning til Liberal Alliance?

Kl. 19:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:27

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg skal ikke måle Det Konservative Folkeparti op mod noget som helst andet parti. Jeg kan sige, hvad vi vil gøre. Og det er rigtigt, at vi har lavet en »Vision 2034«, som er et visionspapir, som jo hverken er regnet igennem eller har konkrete tiltag. Det er sådan mere, at vi siger, hvor vi gerne vil hen, hvad vi gerne vil kigge efter om mange år, og hvordan vi kan komme derhen.

Der skal da ikke være nogen tvivl om, at vi mener, at topskatten skal fjernes. Det ville være det bedste for Danmark. Så har vi den her leg i det her Ting, hvor vi siger: Kan du garantere, at ...? Nej, jeg kan da ikke garantere, at topskatten fjernes. Hvordan kan man garantere det? Vi går ind i et forhandlingsrum, og så vil vi kæmpe benhårdt for, at det sker, og så forholder jeg mig til, at vi i den virkelige verden skal lave aftaler og forhandle om tingene.

Kl. 19:28

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er fru Eva Flyvholm, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:28

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Konservatives forsvarsordfører har jo flere gange lagt vægt på, at det vigtige ved det her kampflykøb er, at man gerne vil kunne forsvare Danmarks grænser. Og samtidig har Konservative så også meldt ud, at regeringens økonomiske beregninger på det her

kampflykøb overhovedet ikke hænger sammen. Det var ordføreren jo også lidt inde på i talen.

Kl. 19:30

Mit spørgsmål går sådan set på, hvordan De Konservative kan være med til at købe nye kampfly på et fuldstændig uafklaret grundlag, der på den ene side kan betyde, at det fremover vil komme til at koste ekstremt meget på vores fælles velfærd eller andre dele af samfundet, hvis man skal tilføre flere penge til militæret, eller altså på den anden side kan komme til at betyde, at de øvrige værn bliver helt afpillet, hvis man ikke tilfører nogle flere ressourcer. Det kunne jeg godt tænke mig at høre ordførerens holdning til.

Kl. 19:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, jeg vil begynde med at sige noget, som jeg tror spørgeren er meget uenig med mig i. Et forsvar er en del af kernevelværdien i et land, altså at have et forsvar og have et stærkt forsvar, ligesom det er at have et stærkt politi osv.

Men om selve flyene og om indkøb af kampfly vil jeg bare sige, at der jo forhandles lige nu, og der er ikke nogen, der har sagt, på hvilket grundlag og hvordan det skal være. Regeringen har spillet ud, og det skal den da også gøre. Vi har forholdt os kritisk til de modeller, der ligger, og så går vi ind i et forhandlingsrum.

Det her kan komme til at tage noget tid, men så er det jo godt, at vi er tæt på snart at skulle forhandle et nyt forsvarsforlig. Så kan det være, man kan finde melodien dér.

Kl. 19:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:29

Eva Flyvholm (EL):

Jamen det er helt rigtigt, at vi i Enhedslisten ikke vil købe nye kampfly, og at jeg slet ikke mener, det skal gå ud over vores velfærd. Men jeg vil bare sige, at jeg sådan set synes, at Konservative har været ekstremt ærlige i den her diskussion, når man har peget på, at det økonomiske grundlag for det her kampflykøb overhovedet ikke holder, og når Konservative meget tydeligt har sagt, at man gerne vil forhøje forsvarsbudgettet og tilføre nogle flere midler.

Men det er jo ikke noget, kan man sige, som er afklaret endnu, altså om det kommer til at ske, og det er jo skudt til hjørne. Så jeg vil bare høre ordføreren: Mener ordføreren virkelig, at det er en ansvarlig måde at gennemføre sådan et milliardindkøb på, når man ikke aner, om de penge kommer til at blive taget fra velfærden eller inden for forsvarsets eget budget i løbet af de kommende år?

Kl. 19:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:30

Søren Pape Poulsen (KF):

Men det ved vi jo i det øjeblik, vi laver en endelig aftale. Der er jo ikke lavet en aftale endnu, og så kan man ikke sidde og sige, at det ved vi ikke. Det kommer vi da til at vide. Engang på et tidspunkt, når vi har lavet en aftale om det her, så vil vi kunne se, hvad vi skal købe, hvor mange, hvad de koster, og hvad det vil betyde. Og så vil man jo se, om man kan indgå en aftale om det eller ej.

Kl. 19:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er det hr. Troels Ravn, Socialdemokratiet. Værsgo.

Troels Ravn (S):

Tak for det. Emnet for mit spørgsmål er også topskatten, som jo tydeligvis fylder meget hos De Konservative. Og jeg vil også involvere Liberal Alliance, som jo er gået så langt som til at true regeringen på dens overlevelse, hvis ikke den leverer lettelser i topskatten.

Ordføreren, Søren Pape Poulsen, har dog været noget mere forsigtig i sine udmeldinger, og vil ordføreren derfor give mig ret i, at det er et udtryk for, at Liberal Alliance, når det kommer til stykket, sådan set er villige til at gå længere for at sikre lettelser i topskatten, og at de derfor er det mest troværdige parti, når det kommer til levering af dette. Eller hvad siger ordføreren til det?

Kl. 19:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Søren Pape Poulsen (KF):

For mig er det vigtigste, at vi gør alt, hvad vi kan, for at levere på topskat. Ethvert parti må jo sige det, de synes er rigtigt, og jeg skal ikke blande mig i, hvad andre partier siger. Jeg kan sige, hvorfor jeg ikke kommer til at sige, at får vi ikke fjernet topskatten, vælter vi regeringen, og det er, fordi jeg ikke ønsker fru Mette Frederiksen som statsminister med Enhedslisten på bagsmækken. Jeg ønsker ikke at leve i et samfund med de politiske resultater, der vil komme af det. Det er jo en ærlig politisk uenighed, og derfor har vi blankt sagt: Vi kommer ikke til at vælte en regering, hvis den ikke afskaffer topskatten.

Kl. 19:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:32

Troels Ravn (S):

O.k., det er fair nok, at det handler om at levere, at det handler om at være troværdig. Men så må jeg spørge, om topskattelettelserne så i virkeligheden er så vigtige for Det Konservative Folkeparti, at partiet vil gå lige så langt for topskattelettelser, som Liberal Alliance vil, når vi kommer til forhandlingerne til efteråret. Det er såre simpelt – ja eller nej?

Kl. 19:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg ved ikke, hvor simpelt det er. Men hvis det, spørgeren mener, er, at forskellen på Liberal Alliance og Konservative er, om vi vil vælte regeringen eller ej, så vil vi noget forskelligt. Men altså, igen vil jeg sige, at jeg synes, det er lidt underligt, at jeg hele tiden skal stå og have min politik målt op mod andre partiers. Jeg er helt sikker på, at Liberal Alliance gør, hvad de synes er rigtigt. Vi gør, hvad vi synes er rigtigt, og Socialdemokraterne gør, hvad de synes er rigtigt. Og det gør vi vel alle sammen, ud fra hvad vi synes er en rigtig måde at føre politik på. Og det er vel helt fair.

Kl. 19:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Anne Paulin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:33

Anne Paulin (S):

Tak. I forbindelse med Det Konservative Folkepartis 100-årsfødselsdag her tidligere på året lancerede partiet en såkaldt »Vision 2034«. Af den vision fremgår det, at Det Konservative Folkeparti vil have en flad indkomstskat på 33 pct. i 2034. Skal det forstås sådan, at man er så opsat på at få indkomstskatten sænket, at man vil kræve topskattelettelser i forbindelse med de skatteforhandlinger, der skal være til efteråret, eller er det mere bare sådan lidt konservativt dagdrømmeri?

Kl. 19:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg står her og får en fornemmelse af, at der er nogle præfabrikerede spørgsmål, der bliver stillet, uanset hvad jeg svarer herfra, og det er jo fair nok. Man må spørge om det, man vil, i den her sal.

Jeg er glad for, at vores »Vision 2034« begynder at skabe lidt interesse hos nogle. Det er jo noget med, hvad vi gerne vil i fremtiden. Og ja, det bliver svært at komme derhen osv. Jeg kan berolige spørgeren med, at der er intet, jeg hellere vil på personskatteområdet end at fjerne topskatten. Det synes jeg ville være helt fantastisk. Om vi kommer igennem med det, må forhandlingerne vise. Men det at have en topskat er jo ren symbolpolitik.

Kl. 19:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:34

Anne Paulin (S):

Vi går meget op i De Konservatives »Vision 2034«, og derfor bliver man også overrasket, når man hører, at det åbenbart overhovedet ikke er noget, som I har regnet på. Det er bare noget, I synes kunne være lidt spændende at kigge på i fremtiden. Så vil I til de konkrete forhandlinger, der skal være til efteråret, kræve, at der kommer topskattelettelser, eller er det ikke noget, I går til forhandlingsbordet og kræver?

Kl. 19:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu er det sådan, at man som parti jo kan lave en økonomisk plan. Vi har lavet en økonomisk 2020-plan og lagt beregningerne frem. Andre har lavet en 2025-plan. Så har vi sagt, at selv om vi er et gammelt parti, vil vi tillade os at have nogle visioner: nogle visioner for samfundet; en retning; noget, vi kigger efter. Det er der andre partier herinde der også har lov til. Jeg synes, det ville være befriende, hvis alle os gamle partier turde tænke lidt stort og sige, i hvilken retning vi gerne vil med samfundet, uden at vi præcis regner det ud i mindste detalje. Men jeg kan garantere for, at vi går ind for topskattens afskaffelse, og at vi vil kæmpe for det, når der skal laves en finanslov.

Kl. 19:35

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:35

Pelle Dragsted (EL):

Tak, formand. Jeg vil spørge lidt ind til De Konservatives forslag om en erstatning for PSO-afgiften. For De Konservative var ude at sige, at man ikke ønskede at sende den regning videre. Virksomhederne betaler i dag omkring 4 mia. kr. til at være med til at bidrage til fremtidens energiforsyning, og så betaler husholdningerne resten. Nu vil regeringen jo gerne afskaffe den her afgift for virksomhederne og placere den ovre i husholdningerne, oven i almindelige menneskers skattebetalinger. Det var De Konservative meget imod, og det kan jeg sådan set godt se noget fornuftigt i.

Problemet var så det forslag, der kom fra De Konservative. For det, man foreslog, var jo faktisk at hæve skatten. Man foreslog nemlig at afskaffe det grønne bundfradrag, hvilket også er en skat. Det, der er særligt ved den skat, er bare, at den målrettet rammer dem, der har allermindst. Jeg har prøvet at regne det ud, og det er bare sådan et hurtigt overslag: En enlig dagpengemodtager med to børn vil miste 1.670 kr. om året og et pensionistægtepar på den laveste ydelse omkring 2.400 kr. om året. Er det virkelig rimeligt, at pensionistægteparret eller førtidspensionisten skal betale for, at virksomhederne kan slippe for at bidrage til at sikre, at vi også har el i stikkontakterne fremadrettet?

Kl. 19:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Ja, jeg er en ond højreorienteret, som synes, at det er godt, at vi laver den største erhvervsskattelettelse i mange, mange år, for det er godt for vores samfund og vores virksomheder. Hvorfor er det så, vi foreslår at afskaffe fradraget med den grønne check? Og hvorfor indførte man det i sin tid? Det var for at kompensere for stigende energifgifter. Det var også for at kompensere for sukkerafgiften og fedtafgiften, men efterhånden er de afgifter jo afskaffet igen. Så nu skal vi åbenbart give folk et fradrag for omkostninger, de ikke længere har, og det synes vi bare ikke er rimeligt. Det er, fordi vi gerne have et samfund, hvor vi ikke sådan bare går og giver tilskud til hinanden.

Kl. 19:37

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:37

Pelle Dragsted (EL):

Det er simpelt hen ikke korrekt. Der er stadig en række af de afgifter, som den her check kompenserer for, der findes. Der er nogle små hjørner af det – jeg tror, det er 280 kr. om året, som vi i øvrigt selv fik med i forbindelse med nogle afgiftsførøgelser – som, det er rigtigt nok, er afskaffet igen, men den store del er ikke.

Men uanset hvad – altså, respekt for, at man ønsker en selskabsskattelettelse – er det så alligevel ikke lige lidt groft at gå på rov hos folkepensionisterne? Det er immer væk nogle af de mennesker i vores samfund, som har allermindst at klare sig for. Kunne man ikke finde en mere rimelig og fair finansieringsmodel end at gå på jagt lige der?

Kl. 19:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:38

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu tror jeg, at folkepensionister dækker over en meget bred gruppe. Vi skal passe på, at vi ikke får gjort dem alle sammen til en meget svag gruppe. Så tror jeg, at flere af os kan sige, at det er et meget, meget forkert billede.

Vi har jo grundlæggende den opfattelse, at vi skal gå i retning af færre fradrag, færre tilskud i det her land. Og det er derfor, vi foreslår den finansiering, som vi gør, plus at tage lidt af råderummet i økonomien. Det er vores forslag, og det kan man så synes er asocialt eller forkert, men vi har da i det mindste lagt et forslag frem.

Kl. 19:38

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er hr. Magnus Heunicke, Socialdemokratiet. Værsgo.
Kl. 19:39

Magnus Heunicke (S):

Tak for det. Jeg vil godt vende tilbage til et tema, som ordføreren berørte meget i sin egen tale, nemlig det danske forsvar, og han har også fået nogle spørgsmål om det, bl.a. spørgsmålet om indkøbet af kampfly, som der jo netop nu foregår forhandlinger om over en bred kam. Jeg kan også se, at der foregår sådan lidt en positionskrig ude på højrefløj mellem De Konservative og Liberal Alliance om, hvem der er mest til højre. Jeg tror nok, at lige her er Det Konservative Folkeparti vistnok mest til højre.

Kan ordføreren ikke fortælle Folketinget, hvor mange kampfly man i Det Konservative Folkeparti mener at vi skal investere i?

Kl. 19:39

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:39

Søren Pape Poulsen (KF):

Se, det er nu, jeg ville ønske, at jeg kunne huske det antal, som hr. Rasmus Jarlov har sagt vi har brug for. (*Kommentar fra salen: 35*). 43! Ud fra at vi sætter spørgsmålstegn ved de beregninger, der er lavet, var det 43. Vi anerkender jo så, at det ikke er sikkert, vi når der til lige med det første. Da man købte F-16-fly i sin tid, købte man måske heller ikke dem alle på en gang. Altså, det kan jo komme hen ad vejen. Jeg anerkender, at det ikke er lige nu på en gang, at vi får dem, men vi synes, at vi skal derhenad. Vi synes, det er rigtig vigtigt.

Altså, for vores vedkommende tænker vi jo ikke det her som en kæmpe udgift – jo, det er en stor udgift – som ødelægger noget i vores samfund. Vi ser det som noget helt afgørende vigtigt at have i vores samfund – som led i at være en del af internationale missioner.

Kl. 19:40

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:40

Magnus Heunicke (S):

Jeg vil sige, at det jo ikke skal være sådan noget tænk på et tal, og det mistænker jeg heller ikke Konservatives politik for at handle om. For det handler jo om at købe dem, der er behov for, ikke for mange, men selvfølgelig heller ikke for få.

Der har vi jo set, at regeringen har spillet ud med tallet 27, som regeringen mener kan passe inden for forsvarsbudgettet og er det, der er nødvendigt for, at Danmark kan bibeholde deltagelsen i de aktioner, som vi gør i dag, og samtidig selvfølgelig sikre Danmarks suverænitet. Regeringen har sagt 27, men hvor mange kan Konservative leve med, der kommer ud af de forhandlinger?

Kl. 19:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:41

Søren Pape Poulsen (KF):

Det ville jo være verdens dårligste forhandlingsposition, hvis jeg stod og sagde det her fra Folketingets talerstol. Så ville vi vist have spillet alle kort af hænde.

Men jeg noterede mig lige, at hr. Rasmus Jarlov og forsvarsministeren sad og talte sammen, så det kan jo være, at det er vejen til nogle rigtig gode nyheder om flere kampfly. Det ved man ikke.

Kl. 19:41

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Næste spørger er fru Pernille Schnoor, Alternativet. Værsgo.

Kl. 19:41

Pernille Schnoor (ALT):

Jeg kunne godt tænke mig at stille ordføreren et spørgsmål til noget af det, der blev nævnt i talen, nemlig det her omkring politikken, der er blevet ført, om den er for de rigeste, om de er blevet tilgodeset.

AE har lige lavet en analyse, der viser, at fastfrysning af grundskylden, som ordføreren også var inde på i sin tale, har givet skattelettelser for 755 mio. kr., hvoraf de 28 mio. kr. er for borgerne i Gentofte. Samtidig er en Audi A6 faldet med 60.000 kr. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om ordføreren og De Konservative sammen med Alternativet vil være med til sikre mere lighed i vores samfund, for det kom ordføreren ikke så meget ind på i talen.

Kl. 19:42

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:42

Søren Pape Poulsen (KF):

Det var et bredt spørgsmål, men jeg kan hurtigt sige, at jeg da synes, det er rigtig godt, at nogle større biler er faldet i pris. Hvis det betyder, at danske familier har råd til at købe større og sikrere biler, så skulle vi da glæde os over det i fællesskab. Og så har jeg det sådan, at vi jo ønsker, at man skal kunne sidde i sin bolig, og fordi man engang har købt et rækkehus på Frederiksberg eller i Gentofte, betyder det jo ikke, at man så bare er et rigt menneske, der har masser af penge. Nu skal vi ikke dæmonisere mennesker, der bor bestemte steder i Danmark. Det er jo helt almindelige mennesker, der må gå fra hus og hjem. Og så til det med ligheden: Jeg går ikke synderlig meget op i, om vi har et lige samfund, hvor vi skal have det samme. Jeg går op i, at vi tager os ordentligt af de allersvageste. Indkomstforskellen mellem folk synes jeg ikke er så voldsomt interessant.

Kl. 19:43

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:43

Pernille Schnoor (ALT):

Nej. Jeg vil sige, at jeg selv bor i Nordsjælland, og den her analyse viser, at det er borgerne i Nordsjælland, der har haft størst økonomisk gavn af de politiske tiltag, der har været. Men mit spørgsmål gik mere på, om De Konservative sammen med Alternativet vil være med på at arbejde for et mere socialt bæredygtigt samfund, et samfund, hvor vi netop går ind og kigger på de ting, som ordføreren nævnte før.

Kl. 19:43

Kl. 19:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:43

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jo naturligt nok, at de områder, hvor folk bliver plukket i skat, selvfølgelig får mere ud af det, når man så fastfryser grundskylden. Det er klart. Og til det sidste: Det kommer an på, hvad jeg skal lægge i det. Hvis jeg skal lægge det i det, at vi skal tage os endnu bedre af de allermest udsatte i vores samfund, så er jeg helt med, for tit er det dem, der måske bliver glemt i det her, dem, der ikke har nogen til at råbe op for sig. Det vil jeg gerne være med til. Men jeg vil ikke være med til at benævne store, store dele af befolkningen som socialt udsatte. Jeg tror, at vi hurtigt kan blive enige om, at der er en særlig udsat gruppe i vores samfund; det vil jeg gerne være med til at gøre noget ved.

Kl. 19:44

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Lisbeth Bech Poulsen, SF. Værsgo.

Kl. 19:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Man skulle næsten tro, at der var en meget stor gruppe i det her land, der er ekstremt udsat, og at det er boligejerne. Men jeg vil faktisk gerne starte med at rose både hr. Søren Pape Poulsen og Konservative for rent faktisk at komme med et udspil på boligskatteområdet. For det har været totalt fastlåst. Der kommer Konservative med et udspil. Så det synes jeg at der skal gives ros for, også selv om det var håbløst ufinansieret og enormt ulighedsskabende. Men det var alligevel et nybrud, kunne man sige. Men fordi De Konservative interesserer sig så meget for boligskat, er jeg også sikker på, at både partiets formand og ordføreren har nærlæst det afsnit, som vismændene jo har skrevet om boligbeskatningen i den rapport, der kom for et par dage siden. Heri siger de jo, at det er rigtig vigtigt, når man taler om beskatning på det her område, at have det, der hedder det vandrette lighedsprincip, altså uanset hvilken type indkomst man har opnået, så skal man beskattes ens. Det er det her princip inden for beskatning. Hvad mener ordføreren om det? Det er jo specifikt i forhold til deres afsnit om boligbeskatning.

Kl. 19:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:45

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu siger spørgeren, at det er vanvittigt ufinansieret, eller hvad det var, der blev sagt. Altså, det, vi jo bare foreslår, er, at vi fjerner al beskatning til gengæld for at indføre en avancebeskatning, når man sælger. Ligesom vi bliver beskattet, når vi går på arbejde, så synes vi faktisk også, det er rimeligt at beskatte fortjenesten af salg af ejendom, såfremt boligskatterne var væk.

Så er jeg helt med på, hvad økonomer og vismænd rådgiver om på det her område. For os er det bare en værdi. For os er det værdipolitik, at mennesker kan bo i deres eget hjem; i det hjem, de har købt og betalt; at det ikke er skatter, der skal jage dem fra hus og hjem. Det er værdipolitisk, og det er derfor, vi står så stejlt på det område, som vi gør.

Kl. 19:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jamen jeg kan godt høre, at ordføreren også gerne vil gøre det til et politisk spørgsmål, og det er også rigtig spændende. Det synes jeg også vi kan gøre. Men det var egentlig bare mest for lige et øjeblik at tage debatten i forhold til den måde, vi normalt har principper omkring beskatning på. Der siger Det Økonomiske Råd netop det her med det vandrette lighedsprincip. To personer, der modtager den samme indkomst, uanset hvordan det er sket, altså gennem en kapitalindkomst, eller hvad det er, via sit hus, skal beskattes ens. For ordføreren tror sikkert ikke på mig, men de skriver jo, at boligejere bør pålægges en skat på indtjeningen ved deres boliginvestering, som svarer til den skat, der betales af andre former for finansielle investeringer. Derfor siger de jo også, at man ikke bare kan fjerne alle boligskatter. Er det ikke rigtigt?

Kl. 19:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:47

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu kunne jeg ikke drømme om andet end selvfølgelig at tro på, hvad fru Lisbeth Bech Poulsen siger til mig. Jeg anfægter ikke det faglige synspunkt, de har. Vi tillader os bare at have en anden tilgang til det og simpelt hen være uenige i det og sige, at vi har et andet ønske for samfundet. Så kan folk jo sige, at det er fuldstændig skørt, men det er nu engang det, vi mener.

Kl. 19:47

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Carolina Magdalene Maier, Alternativet.
Værsgo.

Kl. 19:48

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Tak. Og tak til ordføreren for talen. I talen kom ordføreren ind på gymnasiereformforhandlingerne og nævnte jo bl.a. karakterkravet og kampen om det. Jeg vil gerne spørge til noget andet i forhold til gymnasiereformudspillet, som regeringen er kommet med, for der skriver regeringen, at man ønsker at modernisere tilgangen til dannelse, og man nævner fire kompetencer: globale, innovative, karrieremæssige og digitale.

Da vi i Alternativet stadig væk sad med ved gymnasiereformforhandlingerne, var jeg faktisk positivt overrasket over, at Konservatives ordfører var meget optaget af at sikre, at dannelsen stadig væk får en stærk plads i den kommende gymnasielovgivning. Samtidig spiller regeringen ud med de her fire kompetencer, som på en eller anden måde skal være en moderniseret tilgang til dannelsesbegrebet.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Er de her fire kompetencer Konservatives forståelse af dannelse? Er de i tråd med sådan Konservatives forståelse af klassisk dannelse? For jeg tænker, at konservatisme som politisk ideologi i sig selv – det har ordføreren flere gange været inde på – måske, i min optik i hvert fald, er noget andet.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Nu sidder jeg jo ikke med inde i lokalet ved forhandlingerne, så jeg har ikke sådan hørt hvert et ord, der er blevet sagt, men jeg vil da gerne bekræfte, at dannelse er vigtigt for os. Altså, man skal ikke ba-

re uddannes, man skal også dannes. Hele dannelsesbegrebet er utrolig vigtigt, og dannelse er jo mange ting, og det er da også meget mere end de fire emner, som bliver berørt her.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:49

Carolina Magdalene Maier (ALT):

Men så bliver jeg nødt til at følge op på det og så spørge: Hvad vil så med ordførerens ord være formålet med dannelse i gymnasiet?

Kl. 19:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:49

Søren Pape Poulsen (KF):

Formålet med dannelse er jo bl.a. at kende en god del af forfattere inden for litteraturen; det er at have et indblik i hele vores samfund og i, hvordan vi agerer med hinanden. Det er ikke bare faglighed; det handler også om, hvad skal man sige, hele dannelsesbegrebet. Jeg tror sådan set ikke, at jeg kan sige det sådan mere tydeligt end det her med klassisk dannelse. Hvis jeg nu siger det, er vi så ikke nogenlunde på bølgelængde?

Kl. 19:50

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den konservative ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til næste ordfører, og det er fru Aaja Chemnitz Larsen som ordfører for IA.

Kl. 19:50

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for ordet. Inden længe er der gået et år siden folketingsvalget. Det første folketingsår i denne periode rinder ud, og det giver os anledning til refleksion over året, der er gået.

Set fra et grønlandsk perspektiv er der meget, vi kan se tilbage på, som har været positivt. Ved regeringsdannelsen inviterede statsministeren de nordatlantiske mandater til en drøftelse om den del af regeringsgrundlaget, som vedrører rigsfællesskabet. Mange af Inuit Ataatigiits mærkesager er taget med og danner et rigtig godt grundlag for arbejdet for Grønland og for grønlandere. Det er rigtig positivt, at de nordatlantiske medlemmer tages med på råd, og at der lyttes til de inputs, som vi kommer med, for vi kender trods alt Grønland bedst. Vi ved dog også, at i politik siges der rigtig mange fine ord, men at det kan knibe med handlingen.

Vi har i fællesskab mellem Grønland og Danmark en opgave i forhold til at styrke og udvikle rigsfællesskabet. Vi har et fælles ansvar og en fælles interesse i at investere i udviklingen af det grønlandske samfund, ikke mindst på de 32 områder, som Danmark fortsat varetager på vegne af Grønland.

Uanset om man snakker om en styrkelse af retsvæsenet, det længe ventede Landsforsvarsembede, bedre forhold for politiet, for kommunefogederne eller om et styrket forsvar, så handler det også om de menneskelige ressourcer. Det handler om uddannelse og kompetenceopbygning af de mennesker, som skal være med til at gøre vores samfund trygt. Hvordan kan man sikre, at man i Grønland ud fra nærhedsprincippet får behandlet sin sag i kredsretten i sit nærområde, samtidig med at vi øger den professionelle viden hos kredsdommerne, som der er så hårdt brug for? Vi ved, at det i praksis er svært, og derfor skal vi også turde at snakke om nogle nye løsninger,

så både nærhedsprincippet og professionalisering går hånd i hånd på en god måde, som vi kan leve med i Grønland.

Børn og unge skal vokse op i trygge rammer og vide, at vi har et trygt og et kompetent retssamfund.

Efter længere tids arbejde fra Inuit Ataatigiit med at sætte fokus på behovet for en persondatalov i Grønland falder loven endelig på plads. Det mangelfulde datatilsyn i det grønlandske samfund får endelig en ende ved, at Datatilsynet fremadrettet skal gennemføre årlige tilsyn og offentliggøre en rapport. Ikrafttrædelsen af persondataloven i Grønland sker 15 år efter Danmark, og det er desværre ikke et enkeltstående eksempel på, at lovgivning for Grønland træder i kraft årtier efter Danmark – vel at mærke på områder, som Danmark varetager.

Det samme så vi også med børneloven, som er fra 1962, som efter gentagne opfordringer fra Inuit Ataatigiit endelig gøres tidssvarende. Vi er nødt til at gøre op med den forskelsbehandling for fremadrettet at sikre, at den danske regering samtænker opdateringer af anordninger i Grønland, når danske love opdateres eller træder i kraft.

Det grønlandske samfund er i fortsat udvikling, men behovet for økonomisk vækst presser sig stadig på. Det handler om at skabe vækst til velfærd, så fremtidens generationer fortsat har ret til uddannelse og mulighed for en god barndom og et sundt liv. Vækst til velfærd handler også om at styrke og forbedre det velfærdssamfund, som vi har, og sikre en bæredygtig fremtid af velfærdssamfundet. Vækst til velfærd handler om at skabe en økonomi i balance, også frem mod 2040, så vi sikrer, at økonomien står på et stabilt grundlag. At skabe en økonomi i balance kræver nødvendige løsninger og reformer, men i mindst lige så høj grad ny vækst.

Inuit Ataatigiit har tidligere peget på behovet for reformer på bolig-, skatte- og velfærdsområdet, øget beskæftigelsesfremme bl.a. for unge, hvor der er høj arbejdsløshed, samt øgede investeringer og indsatser for at højne uddannelsesniveaet i Grønland – alt sammen områder, som fortsat den dag i dag kræver nødvendige reformer, som vi ikke har set endnu.

Fra Inuit Ataatigiits side mener vi, at Grønland skal se åbent på en lang række af de muligheder for at skabe vækst i stedet for kun at stirre blindt på uranudvinding som den eneste løsning. IA ser gerne, at der sker udvikling af nye råstofprojekter, men vi siger nej til udvinding og eksport af uran.

Vækst i det grønlandske samfund skal ske ved en vækstfremmende erhvervs politik, som bidrager til at skabe nye jobs. Udenlandske investorer skal tiltrækkes ved etablering af en fælles arktisk investeringsfond, som Inuit Ataatigiit har været fortalere for.

Kl. 19:55

Naalakkersuisut vil fremsætte forslag om etablering af en investeringsfond her til efteråret, hvilket Inuit Ataatigiit ser frem til.

Den internationale opmærksomhed på Arktis skal være med til at styrke og udvikle fokus på potentialet i Grønland. Det er vigtigt med et øget fokus på arktisk forskning, som kan formidles og anvendes til gavn for den arktiske befolkning. Vi skal tilpasse os den nye virkelighed, som der opstår, med massive og synlige klimaforandringer i Arktis. Grønland skal deltage aktivt i forskning og i videnskabelse. En idé er en etablering af en arctic innovation hub i Grønland, hvor der kan udvikles ideer og forskes, et center, som kan være grobund for nye erhvervstiltag.

Sagen om servicekontrakten på Pituffik, Thule Airbase, nærmer sig sin afslutning. I Inuit Ataatigiit er vi særligt bekymrede for, at et nyt udbud åbner op for, at det bliver et amerikansk selskab, som får kontrakten, og at basens ansatte primært bliver amerikanske statsborgere, som ifølge forsvarsaftalen ikke skal betale indkomstskat i Grønland. Dette vil have massive økonomiske konsekvenser for det grønlandske samfund, hvor de samlede indtægter fra basen i dag udgør 10 pct. af skatteindtægterne i Grønland. Inuit Ataatigiit forven-

ter derfor fremadrettet, at det i udbudsmaterialet som minimum sikres, at medarbejderne i Pituffik betaler skat i Grønland, og at lærlinge- og elevpladser på basen fastholdes.

Ofte når vi taler om rigsfællesskabet, tales der om et samarbejde mellem den danske regering og naalakkersuisut, men fokus bør i lige så høj grad være på, hvordan vi kan sikre en tæt koordination og inddragelse af Inatsisartut i de forhold, der vedrører Grønland. Vi har desværre igennem folketingsåret her set gentagne eksempler på, at det oprindeligt var regeringens intention, at Folketinget skulle behandle sager, der vedrører Grønland, inden Inatsisartut havde haft mulighed for at komme med en udtalelse. Det er en uskik, som er på kant med selvstyreloven, en uskik, som ikke kan gentage sig i de kommende folketingsår.

Jeg er rigtig glad for, at der har været bred opbakning i Grønlandsudvalget til den kritik, som man er kommet med fra de grønlandske folketingsmedlemmer.

Alle medlemmer af Folketinget er medlemmer på lige fod ifølge grundloven, og da Danmark stadig varetager 32 centrale områder på vegne af Grønland, er det oplagt, at de grønlandske folketingsmedlemmer inviteres med til relevante forligsforhandlinger, f.eks. forsvarsforliget eller kriminalforsorgsforliget, som har stor relevans for Grønland. Det styrker både den politiske proces, og det giver mening, at vi, som har mest viden om Arktis og Grønland, også deltager og sidder med ved forhandlingsbordet i de sager, der vedrører netop Arktis og Grønland.

Derfor glæder det mig også, at de grønlandske folketingsmedlemmer nu inviteres med til finanslovsforhandlingerne. Jeg synes, det er vigtigt at huske på, at det er et historisk øjeblik, og det er et positivt skridt i den rigtige retning.

Inuit Ataqatigiit er klar til at arbejde solidarisk, konstruktivt og løsningsorienteret for at udvikle Grønland i tæt samarbejde med Danmark. Vi har klare fælles mål for vores lande og for fællesskabet. Vi ser frem til et fortsat godt samarbejde i de kommende folketingsår. Qujanaq. Mange tak.

Kl. 19:59

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Den første spørger er hr. Jeppe Jakobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:59

Jeppe Jakobsen (DF):

Tak for det. Tidligere på folketingsåret havde vi en forespørgselsdebat om den rapport, som børnetalsmanden for Grønland afleverede, som jo var en sønderlemmende kritik af de sociale forhold på Grønland. Dengang fremsatte Dansk Folkeparti et forslag til vedtagelse, som pålagde regeringen at gøre noget ved de problemer. Den vedtagelse fandt desværre ikke opbakning, fordi man syntes, at det var vigtigere at tage hensyn til ansvarsfordelingen imellem Grønland og Danmark. Er det virkelig stadig væk ordførerens holdning, at det er vigtigere at tage hensyn til de grønlandske politikere end at tage hensyn til de børn, som, måske endda mens vi taler, bliver udsat for noget af det mest vederstyggelige, man kan forestille sig? Bør man ikke i den situation tage det hensyn til børnene at sørge for, at problemerne bliver løst, i stedet for at sige, at det er vigtigere, at vi holder fast i kompetencefordelingen?

Kl. 20:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:00

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet, og tak for at sætte fokus på et område, som ligger mig personligt meget nært.

Jeg var jo Grønlands første børnetalsmand, og jeg har nok været en af de allerstørste kritikere i forhold til de forhold, som en del af de børn i Grønland lever under. Det drejer sig om omkring en tredjedel af alle børn i Grønland, omkring 5.000 børn, som lever under nogle svære vilkår, så derfor er det et emne, som jeg er meget optaget af personligt, og jeg laver også en masse frivilligt arbejde for at være med til at understøtte det. Jeg synes bare, at det er vigtigt at tænke på, at når vi skal finde løsninger i forhold til børnene, fordi det er dem, der er det vigtigste i det her, så handler det om, at de løsninger findes bedst i Grønland.

Noget af det, som vi også pegede på fra Inuit Ataqatigiit, er, at man sagtens kan samarbejde i forhold til at finde nogle løsninger, men det er rigtig vigtigt at forstå, at det ikke er en taskforce med danske socialrådgivere, som kommer til at være løsningen, men det er både det lange seje træk i Grønland, og det er i høj grad også, at det her kommer højere på den politiske dagsorden i Grønland. Så det er Grønland, der har et kæmpestort ansvar, og jeg vil gøre, hvad jeg kan for hele tiden at være med til at sætte det på dagsordenen.

Kl. 20:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:02

Jeppe Jakobsen (DF):

Jeg er da helt enig i, at på sigt er det jo vigtigt at finde en løsning, hvor Grønland håndterer de her problemer, men for de børn, som lige nu står i situationen, lige nu akut har brug for hjælp, bør man så ikke lade hensynet til dem veje tungere end hensynet til den gode langsigtede løsning?

Kl. 20:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:02

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Hvis spørgeren husker tilbage på debatten, er det både her og nu, der er behov for en indsats. Det mener vi bestemt også fra Inuit Ataqatigiit, og der bliver også kæmpet rigtig hårdt i Inatsisartut i forhold til at skabe nogle bedre vilkår. Der er gjort nogle få tiltag, men det er ikke nok, og Inuit Ataqatigiit bliver ved med at kæmpe i Inatsisartut. Jeg synes, at det er vigtigt at sige, at det her er et grønlandsk ansvar, og at det er Grønland, der bedst kan finde løsningerne. Vi mener godt, at man kan samarbejde mellem Grønland og Danmark, men det er rigtig vigtigt, at det er Grønland, som kommer til at pege på, hvad det er for nogle områder, hvor Danmark kan være med til at støtte op.

Kl. 20:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 20:03

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak, og mange tak for en spændende tale. Forleden dag havde vi jo her i salen en forespørgsel om rigsfællesskabet, og der blev talt en del om forfatninger og retten eller friheden til at skrive en forfatning. Den debat strandede lidt flere gange, synes jeg, og derfor er jeg lidt nysgerrig efter at høre ordførerens partis holdning til et ønske om at skrive en selvstændig forfatning for Grønland.

Kl. 20:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:03

Kl. 20:06

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Vi kæmper fra Inuit Ataqatigiits side meget hårdt i forbindelse med det forfatningsforberedende arbejde, men jeg synes også, det er rigtig vigtigt, at man fokuserer på nogle af de borgernære ting, både fra Grønlands side, bl.a. i forhold til børn, i forhold til at sikre uddannelse, i forhold til at sikre, at helt basale menneskerettigheder er på plads, men i høj grad også fra Danmarks side i forhold til at sikre, at justitsområdet er helt optimalt, og at de love, som vi har, er helt tidssvarende.

For hvis vi kun kigger på en Free Association-aftale, som bl.a. er blevet nævnt af Siumut, men som Alternativet også støtter, så tror jeg mere, det handler om, at der er nogle politikere, der kommer til at rejse noget mere, end det handler om at sikre, at de helt borgernære ting også er på plads, og det er virkeligheden noget at det, som jeg personlig også er optaget af.

Kl. 20:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:04

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg er helt enig i, at man selvfølgelig også skal have styr på dagligdagens politik, men er ordføreren ikke enig i, at man, selv om man tænker langsigtet og måske mere visionært, godt kan have fokus to steder, og at det måske netop er nu, hvor de her spørgsmål rejser sig både i Grønland og Færøerne, at tiden er inde til, at vi begynder at tage det her alvorligt og siger: Vi skal også have det lange lys på og se på en fremtid for et samarbejde mellem de tre nationer?

Kl. 20:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:05

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jo, bestemt. Jeg synes også, der er behov for at være visionær en gang imellem, men vi må også se på de 32 områder, som Danmark varetager. Der står Grønland også et lidt andet sted end Færøerne. Færøerne har omkring 18 områder, som bliver varetaget af Danmark, mens vi har 32 områder, og Færøerne er i gang med at hjemtage flere områder.

Så jeg synes, vi har en kæmpestor opgave med overhovedet at sørge for, at selvstyreloven bliver efterlevet, men også med at sikre, at vi får hjemtaget nogle områder. Det er i virkeligheden også et skridt på vejen hen imod større selvstændighed for Grønland.

Kl. 20:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Karsten Hønge, SF. Værsgo.

Kl. 20:06

Karsten Hønge (SF):

IA er jo kendt for sit store og vedholdende arbejde for de udsatte børn og unge i Grønland. Hvor ser fru Aaja Chemnitz Larsen sådan de aktuelle udfordringer, hvor man skulle sætte ind her og nu?

Kl. 20:06

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.**Aaja Chemnitz Larsen (IA):**

Der er rigtig mange områder, hvor der er behov for at sætte ind. Det er i forhold til seksuelt misbrug f.eks. Mens tallene i Danmark er noget lavere, så er det en tredjedel af alle piger, som oplever seksuelt misbrug i deres barndom, og det er ca. 10 pct. af drengene. Så seksuelt misbrug synes jeg er en af de ting, man skal sætte ind over for.

Noget af det, jeg gerne så, var jo bl.a., at børnehuset Saaffik blev prioriteret noget mere, end det bliver i dag. Vi har jo kun et børnehus, som skal servicere hele Grønland, og kender man bare lidt til geografien i Grønland, ved man, at det er en rigtig stor udfordring. Samtidig tænker jeg også, at vi skal have den helt tidlige indsats. Vi har nogle små samfund, og derfor skal vi måske tænke i nogle andre løsninger, altså mere opsøgende arbejde, en mere tidlig indsats i forhold til socialt udsatte børn.

Kl. 20:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:07

Karsten Hønge (SF):

I sin tale nævnte fru Aaja Chemnitz Larsen den arktiske investeringsfond. Kunne ordføreren sætte et par ord flere på, hvordan den investeringsfond kan bruges til et øget samarbejde mellem Grønland og Danmark?

Kl. 20:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:07

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Altså, den er jo inspireret lidt af tanken med Klimafonden. Og det handler jo i bund og grund om, at Danmark og Grønland skal sætte sig sammen og tale om, hvordan man kan være med til at stille en form for garanti, sådan at man kan tiltrække udenlandske investorer. Der er et forslag, som skal behandles til efteråret, og jeg er rigtig glad for, at det endelig kommer i gang. Det er jo allerede blevet drøftet for et år siden i Inatsisartut, hvor jeg også selv var ordfører på punktet.

Kl. 20:07

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:07

Christian Juhl (EL):

Tak, og tak for den spændende tale fra Grønland. Jeg synes altid, det er godt, at vi får debatten bragt lidt tættere på, end at vi bare i det daglige siger, at det er godt, at vi har et samarbejde med Grønland. Men jeg kunne godt tænke mig at høre lidt mere om uranudvindingen, og jeg er selvfølgelig fuldstændig enig med ordføreren i, at det er problematisk at grave uran op. Men ordførerens parti har også foreslået en folkeafstemning. Hvordan er stemningen omkring det, og skal det i givet fald være en bindende folkeafstemning? Eller hvordan vil man lave det?

Kl. 20:08

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

- Kl. 20:08
Aaja Chemnitz Larsen (IA):
 Tak for spørgsmålet. Ja, IA siger jo nej til uran, og vi ønsker også, at befolkningen bliver hørt. Vi mener også, at man i forhold til de uran-aftaler, som er blevet indgået imellem regeringen og naalakkersuisut, burde have sikret en inddragelse af Inatsisartut, af Landstinget i Grønland. I forhold til en folkeafstemning har vi anbefalet, at det bliver en vejledende folkeafstemning, men det er mere, fordi det er sådan, man normalt afholder folkeafstemninger. Vi så jo gerne, at der var en varig løsning, og at man netop også fik inddraget befolkningen i det her spørgsmål. For man kan jo godt komme til at stå i en situation på sigt, hvor det bliver et andet parti, eventuelt IA, som kommer til at have flest mandater i Inatsisartut. Så det er vigtigt, at man får skabt nogle stabile rammer i forhold til råstofpolitikken i Grønland.
- Kl. 20:09
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Spørgeren.
- Kl. 20:09
Christian Juhl (EL):
 Tak for det. Et andet emne, som jeg synes er væsentligt, er jo det problem, der ligger oppe i Thule, og jeg tænker på basen, og jeg tænker på serviceaftalen. Jeg har jo forstået, at serviceaftalen er forlænget, imens man forhandler. Hvad regner ordføreren med at det vil ende med? Og hvad er den fornuftige løsning for Grønland, hvis Danmark skal presse på for at få en ordentlig løsning? Jeg mener, at vi har et ret stort ansvar. Når vi har været med til at lave balladen, skal vi vel også være med til at finde løsningen.
- Kl. 20:09
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 20:10
Aaja Chemnitz Larsen (IA):
 Tak for spørgsmålet. Som jeg nævnte, svarer det jo til 10 pct. af skatteindtægterne. Jeg kunne derfor forestille mig, at det, hvis det var en sag, der blev drøftet her i Folketinget, eller hvis man – hvad skal vi sige – overfører det til danske forhold, så virkelig var noget, som ville få rigtig mange politikere op af stolen. Derfor har udenrigsministeren jo også tidligere kaldt det DONG gange 10, og når man ved, hvor meget DONG har fyldt her i Folketingssalen, så tænker man også, at det her virkelig er et emne, som er rigtig vigtigt for Grønland. Noget af det, vi gerne så, var jo, at det bliver et grønlandsk-dansk selskab, og at det ikke bliver et skuffeselskab, som får servicekontrakten, fordi det vil have massive økonomiske konsekvenser. Jeg tror, der er en sætning i forsvarsaftalen, som man ikke har været opmærksom nok på, som handler om, at der ikke skal betales skat i Grønland, hvis nogen er amerikansk statsborger.
- Kl. 20:10
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Næste spørger er fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Kl. 20:10
Karin Gaardsted (S):
 Tak for det. Og tak for et rigtig fint oplæg. Til det med problemet med, at der er love, der ikke bliver gennemført i Grønland i tide – det var i hvert fald det, jeg forstod på ordføreren var problemet, f.eks. med børneloven og persondataloven: Kunne ordføreren forestille sig, at det kunne være i Grønlandsudvalget, som vi har, og som jeg i hvert fald anser for at være et meget aktivt Grønlandsudvalg,
- der kunne arbejdes med at fremme nogle af de ting, som åbenbart er til gene for Grønland?
- Kl. 20:11
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 20:11
Aaja Chemnitz Larsen (IA):
 Jeg synes bestemt, at det kunne være interessant at drøfte det i Grønlandsudvalget, men jeg synes også, det er vigtigt at sige, at når vi snakker om f.eks. familieretsområdet, så er det et stort, komplekst område, som virkelig kræver, at man har et overblik. Så jeg tror i hvert fald, at det kræver, at man også får involveret Justitsministeriet og Socialministeriet i den opgave.
- Jeg plejer at eksemplificere det ved at sige, at man har typisk danske love, og man får så pillet nogle rettigheder ud, og 10 år efter får man så fremsat dem som en kongelig anordning for Grønland. Det siger egentlig noget om, at man ikke må lade sig bremse for meget af de særlige grønlandske forhold, en sætning, som jeg i hvert fald ikke selv er særlig glad for, for netop når vi snakker om børn og de rettigheder, som børn har, så er det jo også enormt vigtigt, at vi sikrer et godt retssystem, og at vi sikrer, at der er nogle love, som er lige så tidssvarende, som de er i det danske. Og der synes jeg, at vi har en kæmpe stor opgave at løse her i Folketinget i forhold til de grønlandske love.
- Kl. 20:12
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Spørgeren.
- Kl. 20:12
Karin Gaardsted (S):
 Det er jeg selvfølgelig helt enig i. Jeg synes bare, at Grønlandsudvalget er et rigtigt godt forum at få de ting her diskuteret i. Men jeg har et andet spørgsmål, der går på, at ordføreren nævnte, at forskningsområdet ville være særlig velegnet til erhvervsudvikling. Det med erhvervsudvikling i Grønland er jo et hot emne, hvis man kan sige det på den måde. Er der andre områder, som ordføreren ønsker at fremhæve, hvor der kunne ske erhvervsudvikling til gavn for Grønland?
- Kl. 20:13
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 20:13
Aaja Chemnitz Larsen (IA):
 Det er jo bl.a. i forhold til den her arktiske investeringsfond. Jeg tror, det kunne understøtte den spæde udvikling, som vi ser i forhold til turisme, altså at der kommer flere turister til Grønland. Det tror jeg ville være et helt oplagt område at se på.
- Boligområdet synes jeg også er noget, som er rigtig interessant at se på. Der er kæmpe stor boligmangel, og det er et område, som der egentlig er finansiering til, i hvert fald i en eller anden grad. Så jeg synes, det skal være en diversificeret erhvervsindsats, som bygger på de fire erhvervsøjler, som vi har i Grønland. Det vil være helt oplagt at se på, hvordan man kan skabe en mere stabil økonomi i Grønland ved at udvikle både råstofområdet, turismeområdet og i forhold til fiskeri og fangst og landbaserede erhverv.
- Kl. 20:13
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Jeg må bede om lidt mere ro i salen. Det virker forstyrrende for ordføreren, når der samtales så tæt på talerstolen.
- Den næste spørger er hr. Carsten Bach, Liberal Alliance. Værsgo.

Carsten Bach (LA):

Tak, og tak for ordføreren tale. Nu nærmer vi os den 21. juni, Grønlands nationaldag, og tidligere på året vakte det jo en del forundring, da alle de danske statslige flagstænger skulle tælles op. Nu ved vi jo så alle sammen først og fremmest, at der er 534 statslige flagstænger, og vi ved også, at optællingen skyldtes, at statsministeren havde et ønske, som han vist i øvrigt også nævnte i sin tale, om, at vi i Danmark skal til at flage med henholdsvis grønlandsk og færøsk flag fra de statslige flagstænger på de respektive landes nationaldage. Hvad er ordføreren vurdering af statsministerens gestus?

Kl. 20:14

Kl. 20:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:14

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er jo Grønlands nationaldag den 21. juni, og det er der rigtig mange der ser frem til. Jeg vil sige, at det har fået en lidt blandet modtagelse af os. Jeg synes jo, det er rigtig fint, og jeg synes også, at det viser noget respekt for rigsfællesskabet og for Grønland, men jeg synes samtidig, der er meget symbolpolitik i det. Jeg synes, det er vigtigt, at man også går ind og kigger på mange af de andre områder. Hvis man kigger på det dokument, vi har fået udleveret i dag, som er regeringens resultater i folketingsåret, står flagdagene jo allerøverst. Jeg håber bestemt, at vi i de kommende år ser noget mere konkret, særlig i forhold til de her love, hvor der er et kæmpe efterslæb. Så det er sådan en lidt blandet modtagelse herfra.

Kl. 20:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:15

Carsten Bach (LA):

Tak for det. Ved ordføreren eventuelt, om der har været et ønske i den grønlandske befolkning eller hos de grønlandske myndigheder eller blandt de grønlandske folketingsmedlemmer om, at en sådan gestus skulle indføres?

Kl. 20:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:15

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg synes som sagt, det er en rigtig fin gestus, men jeg har ikke hørt noget, og det er heller ikke noget, som jeg selv har udtrykt ønske om.

Kl. 20:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo

Kl. 20:16

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren for oplæggene og for en, hvilket jeg godt kan lide, åben og ærlig måde at snakke om de grønlandske forhold på og om forholdet mellem Grønland og resten af rigsfællesskabet. Det synes jeg er rigtig godt at høre.

Jeg vil godt spørge lidt mere ind til Thulesagen, for jeg kan huske, at da den ligesom blussede op, udtalte landsstyreformand Kim Kielsen, at en ting var, at der skulle være et dansk-grønlandsk selskab, der skulle drive Thulebasen, men Kim Kielsen udtalte også, at

det ligesom ikke var nok i sig selv, og at der også skulle en eller anden form for husleje til – han brugte ikke direkte det ord, men at der skulle noget ekstra oveni. Det var måske, fordi han havde forudset, at der under alle omstændigheder ville komme faldende indtægter. Så jeg skal bare høre, om det stadig væk er det grønlandske synspunkt, at der også skal en slags husleje, vil jeg så kalde det, oveni for amerikanernes brug af Thulebasen.

Kl. 20:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg synes, at det i første omgang handler om at sikre, at det er et grønlandsk-dansk selskab, for der er skatteindtægterne. Når naalakkersuisut har givet udtryk for, at man gerne ser på alternative muligheder for indtægter fra Thulebasen, er det jo, fordi man har stået i den situation, at det har været enormt uheldigt, at vi – hvad skal man sige – kunne miste så mange indtægter. Så er man jo nødt til at se på, hvordan man kan sikre andre indtægter, for 10 pct. af skatteindtægterne betyder selvfølgelig meget i det grønlandske samfund.

Kl. 20:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:17

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak for svaret. Det var meget oplysende. Hvordan diskuterer man faren for det, for selv om det bliver et dansk-grønlandsk selskab, er det jo ikke i sig selv en garanti for, at alle opgaverne på Thulebasen bliver løst af det selskab? Der er jo altid en fare for, at virksomheder udliciterer opgaver, og at det arbejde, der skal udføres, så ad omveje, kan man sige, alligevel havner uden for Grønland. Hvordan diskuteres det? Har man nogle ideer til, hvordan man kan modvirke det?

Kl. 20:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er netop derfor, det er så vigtigt, at man sikrer meget klare regler i udbudsmaterialet. Man kan jo stå i den situation, at man kommer til at give servicekontrakten til et dansk selskab, som måske i virkeligheden arbejder for et amerikansk selskab. Så ja, der er en stor fare i forhold til det her. Med hensyn til selve processen sidder der to arbejdsgrupper, der arbejder bag meget lukkede døre. Holdningen hos regeringen har desværre været, at intet skal komme ud, før alt er aftalt. Det betyder jo så, at vi ikke rigtig ved noget om det. Vi så gerne, at det var en mere transparent proces.

Kl. 20:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Henrik Brodersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 20:19

Henrik Brodersen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at kvittere for talen, men også spørge ordføreren. Et er, at der er massive problemer på nogle af de sociale områder, men det er jo også en kendsgerning, at der er lige så – om ikke endnu mere – massive problemer rent økonomisk. Nu siger ordføreren så, at hendes parti er modstander af, at man har mine-drift, hvis det drejer sig om eksempelvis uran. Jeg vil gerne spørge

ordføreren, hvordan i alverden man har råd til at have den holdning, hvis man gerne på sigt vil være en selvstændig nation og dermed klare de økonomiske skær.

Kl. 20:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:20

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg vil gerne sige tak for de mange spørgsmål. Jeg synes, det er rigtig dejligt, at der er så stor interesse for Grønland. Jeg synes også, det er vigtigt at sige, at vi fra IA's side er imod uranudvinding – vi er ikke imod minedrift – for det bliver vi nogle gange skudt i skoene, og det synes jeg er vigtigt at understrege. Jeg synes, at der jo er mange andre råstofprojekter, som man godt kunne kigge på, og som har haft nogle svære vilkår i forhold til at komme i gang – nogle mindre miljøprojekter. Vi har en rubinmine, som kæmper med at komme i gang, og som er et rigtig godt eksempel på andre muligheder. Så der er jo nogle andre muligheder. Og jeg synes, det er vigtigt at huske på, at det er nogle små samfund i Grønland, og derfor er mindre råstofprojekter jo også med til at skabe nogle arbejdspladser lokalt.

Kl. 20:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:20

Henrik Brodersen (DF):

Jo, det er meget godt, men det er jo rent faktisk sådan, at hvis man eksempelvis sagde, at det skulle være minedriften, der skulle redde Grønlands økonomi, så skulle der jo ikke alene være småminedrift rundt omkring i Grønland, nej, så skulle der være en hel række af store miner i drift for i det hele taget at komme op på et niveau, så den grønlandske økonomi bare kunne gå i nul.

Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Er der andre tiltag på Grønland, som ville kunne løfte et område? Altså, et er, at man gerne vil løfte turismen, men når ikke det sker i det omfang, som bare tilnærmelsesvis kan løfte økonomien, hvad bliver der så gjort af tiltag? Det er jo ikke nok med minedrift og turisme.

Kl. 20:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 20:21

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg tror egentlig, at den holdning, som spørgeren giver udtryk for, er den holdning, som vi så for et par år siden, netop at råstofområdet skulle redde alt i Grønland. Jeg tror, der er kommet mere realisme i grønlandsk politik, og jeg synes, det klæder grønlandsk politik, at der er kommet noget mere realisme. Jeg tror, det handler om at bygge tingene op og stille og roligt og netop kigge på flere forskellige tiltag både i forhold til turisme og i forhold til fiskeri. Vi ser jo, at verdensmarkedspriserne på hellefisk og rejser er rigtig gode lige nu, og at det har en positiv indvirkning på den grønlandske økonomi.

Kl. 20:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til IA's ordfører. Den næste ordfører i rækken er fru Aleqa Hammond som ordfører for Siumut. Værsgo.

Kl. 20:22

(Ordfører)

Aleqa Hammond (SIU):

Tak. Rigsfællesskabet har sit eget afsnit i regeringsgrundlaget, og aldrig nogen sinde har vi fra talerstolen hørt så meget om, hvor vigtigt rigsfællesskabet er for Danmark og for det danske kongerige. Men man indgår et politiforlig uden om Grønlands politikreds, og man indkalder til finanslovsforhandlinger i Folketinget, uden at de nordatlantiske mandater er inviteret med. Den danske regering kan ikke levere søkort trods en samarbejdsaftale med naalakkersuisut. Vi ser alt for mange gange en manglende interesse for at sikre, at det er hele rigsfællesskabet, der er i fokus, og vi ser alt for sjældent en politisk prioritering af de substantielle områder, der er under rent dansk ansvar – dette på trods af at den danske regering i dag har ansvaret for 32 sagsområder, som alle sammen hver især trænger til at blive prioriteret.

Der er nu ved at være gået et år, siden regeringen kom i arbejdstøjet. Man har ventet på rapporter, der skal komme med deres bud på, hvilke forbedringer der skal være på det grønlandske område. Vi tænker, at implementeringen af forbedringer, invitationer til finanslovsforhandlinger og medinddragelse vil ske fremover nu, hvor regeringen har brugt et år på at vente på rapporter, som nu er kommet – i hvert fald nogle af dem. Vi ser forhåbentlig snart forbedringer.

Rigsfællesskabet er rigtig meget i fokus her i Danmark. Det er glædeligt, og det glæder os rigtig meget, for det fokus har manglet igennem lidt for mange år. Taksøerapporten har for alvor hjulpet med at pege på nogle af de områder, hvor Danmark har et potentiale. Alverdens lande samt EU har nu en arktisk politik, hvor de alle peger på Arktis som et vigtigt fokusområde, som man gerne vil være en del af, og som man gerne ser som en samarbejdspartner i fremtiden.

Selvstyreloven blev vedtaget for 7 år siden. Med den fik Grønland ret til at erklære sig selvstændige, når vi selv ønsker det. Det, at Grønland ønsker at være en selvstændig nation, ses af den overvældende opbakning til de partier, der arbejder for et selvstændigt Grønland. Skal Danmark på sigt være en arktisk stormagt, er det derfor nødvendigt, at et selvstændigt Grønland stadig ønsker at indgå i rigsfællesskabet. Vi er klar over, at et selvstændigt Grønland kommer til at have brug for allierede. Sådan er det jo for alle små lande, inklusive Danmark.

Den danske økonomi er en åben økonomi, hvor man i høj grad er afhængig af den internationale handel. Den åbning mod verden er vi i Grønland også i gang med, og med den åbning kommer som et naturligt fokus, at vi skal passe på vores særegne sprog og kultur.

Med henvisning til at mange forskningsbøger og forskningsartikler er på engelsk, foreslog De Radikale, at undervisningen også burde foregå på engelsk, så de studerende kunne blive endnu mere internationalt orienteret, end de er i dag. Dansk Folkeparti skød De Radikales forslag ned og foreslog i stedet for en skat på engelsksprogede reklamer, så man kan værne om det danske sprog. Selv om det kan ses som modpoler er begge partiers pointer vigtige for en lille nation som Danmark. På den ene side er man helt afhængig af at skulle arbejde internationalt, og på den anden side er den danske kultur og det danske sprog værd at bevare.

Den samme proces er vi i færd med i Grønland. Naalakkersuisut har netop foreslået, at man i den grønlandske folkeskole skal gøre engelsk til første fremmedsprog. En sådan omstilling er en længere proces, men en nødvendig proces, for vi er nødt til at åbne os mod verden. Det er nødvendigt for vores samarbejde med mineselskaber fra en række lande verden over, og det er nødvendigt for at udvikle vores turisme. Befolkningen gør sig klar til en verden og samarbejdspartnere også uden for Danmark. Derfor denne ændring af prioriteringen.

Gennem et bredt forlig i Inatsisartut har vi vedtaget en ambitiøs udvikling af vores lufthavnsstruktur. Det er nødvendigt for at kunne udvikle den grønlandske turisme at smidiggøre infrastrukturen. Hvis turisterne ikke kan komme til de forskellige dele af Grønland, vil ingen investere i hoteller og oplevelsesindustri i områderne. En lang række udenlandske investeringsbanker og investeringselskaber ønsker at involvere sig i Arktis. Det er gode nyheder. Det er bl.a. Den Nordiske Investeringsbank, som siden nytår har afsat 500 mio. euro, knap 3,8 mia. kr., til langsigtede investeringer i de arktiske områder. Det kræver naturligvis et tæt samarbejde mellem Inatsisartut og naalakkersuisut. Det kræver desuden, at man laver en mentalitetsændring eller adfærdændring, så man stoler mere på udenlandske investorer såsom fonde, kapitalfonde og pensionskasser.

Kl. 20:27

Det er godt at finde nye former for samarbejde og nye områder, hvor vi kan styrke hinanden. For nylig fremhævede jeg under debatten om rigsfællesskabsredegørelsen bl.a. et tættere universitetssamarbejde om flere studieretninger, et øget samarbejde på erhvervsområdet om vidensdeling og investeringer samt løsningen af forsvarrets fremtidige opgaver i Grønland. Men det er mindst lige så vigtigt at sikre, at samarbejdet i rigsfællesskabet fungerer i dag, og desværre er der en række områder, der ikke fungerer, som de skal. Hvis Danmark mener, at rigsfællesskabet også på sigt samlet skal være en arktisk stormagt, må man fra dansk side forstå vigtigheden af at leve op til sine ansvarsområder også i Grønland.

Beredskabet i Grønland har det ikke for godt. Vi venter stadig på forsvarrets rapport, der skal vise, hvordan man vil sikre de grønlandske borgere, havmiljøet, turister, ansatte og luftfartspassagerer, der måtte have brug for det. Den rapport har vi ventet længe på nu. Til september vil der være gået 3 år, siden Rigsrevisionen fremsatte den opsigtsvækkende kritik af beredskabet i Grønland, og Grønland venter stadig på handling. Det er ekstra opsigtsvækkende, at forsvarret har udtalt, at man ikke har midlerne til at håndtere beredskabet for et foreslået mineprojekt, og at minen derfor selv må finansiere beredskabet. Det er langt fra acceptabelt.

Det ser også ud til, at vi i Grønland kommer til at vente længe på præcise søkort. Da en række centrale medarbejdere ikke har ønsket at flytte med Geodatastyrelsen til Aalborg, vil regeringen nu bryde aftalen med Grønland om udarbejdelse af søkort. Selvom man kan have sympati for den politiske målsætning, er det ikke acceptabelt, at man sætter dansk indenrigspolitik over hensynet til indgåede aftaler mellem rigsfællesskabets dele. Her er netop ikke tale om en udefrakommende pludseligt opstået situation, men derimod om en bevidst politisk beslutning. Aftalebruddet kunne sagtens have været undgået, da man modtog opsigelserne, f.eks. ved at udskyde flytningen af netop de stillinger, til søkortene var udarbejdet og aftalen med Grønland var opfyldt. Derfor må regeringen tage ansvaret på sig og finde en løsning, så aftalen med Grønland om søkortopmålingen kan overholdes.

Det grønlandske retsvæsen trænger også til en overhaling, lige fra kommunefogedernes og politiets arbejdsforhold over domstolenes sagspukler til afsoningsforholdene for de domfældte. Jeg vil gerne kvittere for de løsninger på akutte problemer, vi har fået med den tidligere regering, såsom genåbningen af den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq samt en ekstra indsats for at fjerne nogle af sagspuklerne. Men det er ikke nok. Den manglende politiske vilje til at prioritere det grønlandske retsvæsen stiller dele af rigsfællesskabets borgers retssikkerhed dårligere end andres. Det kan vi da gøre bedre.

Hvis Danmark vil agere som arktisk stormagt, kræver det, at man som udgangspunkt har et godt forhold til den arktiske del af rigsfællesskabet. Det kræver en særlig indsats for at fremme de ansvarsområder, som er 100 pct. dansk ansvar. Det bør regeringen tage højde for i det finanslovsforberedende arbejde, der løber hen over sommerferien. Derudover må og skal rigsfællesskabets Arktiske Strategi ud-

føres i tæt samarbejde med de grønlandske myndigheder, hvis ambitionen om at blive en arktisk stormagt skal tages alvorligt.

I Grønland har vi vores eget folkevalgte parlament og vores egen folkevalgte regering. Den danske regering bør inddrage vores folkevalgte langt tættere i et dynamisk samarbejde om den førte politik i Arktis og udenrigspolitikken generelt. Det er sigende for den nuværende måde at føre udenrigspolitik på, at Taksøerapporten ikke inddrog den grønlandske regering eller myndigheder i udarbejdelsen af rapporten, før rapporten lå klar, til trods for at det er Grønland, der udgør den arktiske del af rigsfællesskabet.

Næste skridt bør derfor være at finpudse den udenrigspolitiske strategi i samarbejde med Grønland og Færøerne, så det kan blive hele rigsfællesskabets strategi og ikke bare Danmarks strategi. Vi er en del af verden på godt og ondt, og hverken store eller små lande kan selv. Rigsfællesskabet er i dag det tredjestørste NATO-land målt i areal. Hvis Grønland en dag forlader rigsfællesskabet, vil Grønland stadig være det tredjestørste NATO-land målt i areal. Danmark som arktisk stormagt er stadig en drøm, og det vil derfor kræve et seriøst og aktivt engagement fra Danmarks side, hvis vi sammen i rigsfællesskabet skal blive til en arktisk stormagt.

Rigsfællesskabet er så meget mere end bare danskhed. Det er forskellige historier, forskellige sprog, forskellige værdier og forskellige tilgange. Det skal være vores styrke og udgangspunkt, for så vil rigsfællesskabet være noget, vi er fælles om, også efter at Grønland en dag bliver en selvstændig nation. Tak.

Kl. 20:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi går i gang med de korte bemærkninger. Den første er fra hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 20:32

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og mange tak til fru Aleqa Hammond for talen. Jeg vil bare sikre mig, at ordføreren deler min opfattelse af, at rigsfællesskabet, altså med verden, som verden ser ud i øjeblikket med de internationale udfordringer og den internationale interesse, som hele Arktis er ramt af, altså virkelig Grønlands nærområde, sådan set er vigtigere i dag end om ikke nogen sinde, så i hvert fald meget, meget vigtigt i den tid, vi er i nu og her.

Kl. 20:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 20:33

Aleqa Hammond (SIU):

Jo, det er det absolut. Vi i Grønland har også altid syntes, at det var vigtigt, ikke bare i forbindelse med vores fælles stemme under Arktisk Råds arbejde mellem otte arktiske lande, men også helt bestemt under Arctic 5-arbejdet, at Danmark og Grønland i rigsfællesskabet har en stemme at arbejde med. Når det er sagt, så synes vi stadig væk også, at rigsfællesskabet er en dynamisk størrelse, som har forskellige prioriteringer og værdier. Derfor synes vi, at det helt naturligt er på sin plads, at rigsfællesskabet udviser respekt for vores forskelligheder i rigsfællesskabet. Med den tilgang tror jeg helt bestemt, at rigsfællesskabets dynamiske virke også vil smitte af på vores samarbejdspartnere, hvad angår de arktiske regioner med oprindelige folk.

Kl. 20:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Spørgeren.

Kl. 20:34

Kl. 20:36

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Det tror jeg sådan set at vi er meget enige om. Nu nævner fru Aleqa Hammond udenrigsgranskeren ambassadør Taksø-Jensen og hans rapport. Kan fru Aleqa Hammond bekræfte, at ambassadør Taksø-Jensen sådan set var i Nuuk og tale med så vel naalakkersuisut som Inatsisartut?

Kl. 20:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:34

Aleqa Hammond (SIU):

Jeg kan bekræfte, at han var i Grønland. Jeg var desværre ikke til stede, for jeg var i Nordgrønland, da han var der, men det var, efter at han var færdig med sin rapport. Den skulle vises frem, der skulle indkaldes til borgermøde, for at man kunne høre, hvad han havde af prioriteringer på baggrund af sin rapport. Hverken naalakkersuisut eller nogen i Grønland har været medinddraget i selve udformningen af rapporten, trods, som jeg sagde i mit ordførerindlæg, at Grønland jo er den arktiske del af rigsfællesskabet. Jeg synes, at det ville have klædt rigsfællesskabet rigtig, rigtig godt, hvis man i det mindste havde inddraget myndighederne og arktiske eksperter hjemmefra til at gøre rapporten til en rigsfællesskabsting og ikke noget rent dansk.

Kl. 20:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 20:35

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Og tak for talen. Nu var ordføreren jo ikke til stede ved debatten om uran i går, og derfor vil jeg benytte anledningen til at stille et spørgsmål. Ordføreren har jo tidligere været formand for naalakkersuisut, og uranrapporten udkom for få år siden, hvor ordføreren bakkede op om, at det er Grønland, der har den lovgivningsmæssige kompetence. Det gav hun meget klart udtryk for dengang. Hvad er årsagen til, at ordføreren har ændret holdning siden da?

Kl. 20:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:35

Aleqa Hammond (SIU):

Vi har ikke skiftet holdning. Vi har ikke ændret holdning, tværtimod. Vi har altid stået klokkeklart med vores holdning: Grønland er den udøvende og lovgivende magt på råstofområdet. Det har det altid været. Men eftersom Grønland endnu ikke er en nation og vi har Danmark at læne os op ad, når det drejer sig om ratificering af konventioner, som Grønland ikke er en del af, men hvor Danmark har gjort det på vegne af staten, er det nødvendigt, at vi laver en samarbejdsaftale, ligesom vi har gjort det med uransamarbejdsaftalen mellem naalakkersuisut og regeringen, og det er helt på sin plads; det er helt naturligt, at vi har fælles ståsted på dette område, så vi kan understøtte hinandens prioriteringer på råstofområdet.

Jeg er også rigtig glad for, at man under min ledelse nedsatte et udvalg, der skal sikre, at de problemstillinger, der måtte være mellem Grønland og Danmark, bliver taget op, og dette udvalg er efterfølgende fremkommet med nogle gode anbefalinger, som begge regeringer står sammen om, og som vi behandler i Folketinget med stor opbakning.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:36

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er jo også en anden holdning end den, som ordføreren gav udtryk for tidligere. Ordføreren nævnte også i talen, at engelsk skal styrkes, og ideelt set så vi gerne fra Inuit Ataqatigiits side, at vi fik styrket sproget både i forhold til grønlandsk-dansk og engelsk. Vi ved også, at en stor del af vores unge studerer i Danmark, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, hvad ordføreren forestiller sig med hensyn til fortsat at sikre, at de unge i Grønland også har mulighed for at tage en uddannelse. Hvad er det for nogle planer, som man har fremadrettet?

Kl. 20:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:37

Aleqa Hammond (SIU):

Nu skal jeg ikke svare på vegne af den grønlandske regering, jeg sidder her som folketingsmedlem, men vi følger med i, hvad der foregår, og hvad naalakkersuisut er fremkommet med af forslag til Inatsisartut. Det er ikke noget nyt, at man diskuterer, om man skal gøre engelsk til første fremmedsprog og dansk til andet fremmedsprog og grønlandsk til det officielle sprog. Den diskussion har stået på i en del år, og det kan være, at spørgeren har overset det, men det er noget, der har stået på i et godt stykke tid, og jeg er rigtig glad for, at vi nu har en regering, som tør tage det næste skridt og sige, at globalisering er vejen frem, internationalt samarbejde er vejen frem, og at sproget derefter naturligvis også skal følge med, men ikke hermed sagt, at vi opgiver dansk.

Kl. 20:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Karin Gaardsted.

Kl. 20:38

Karin Gaardsted (S):

Tak for det, og tak for indlægget. Vi venter på forsvarers rapport om beredskabet, og det bliver interessant at se, hvad der står deri, for vi ved jo godt, at det er en meget svær opgave at løse i Grønland. Hvor meget mener ordføreren at beredskabet skal øges, før man kan sige, at det er tilstrækkeligt?

Kl. 20:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:38

Aleqa Hammond (SIU):

Jeg tror i hvert fald som udgangspunkt, at vi skal gå ud fra Rigsrevisionens meget, meget kritiske rapport, som udkom for 3 år siden til september. Der er rettet en meget skarp kritik af regeringen om, at de manglende søkort i Grønland kan resultere i store ulykker til havs, og at man ikke har prioriteret det godt nok. Den Arktiske Kommando siger oven i købet, at hvis ikke man følger op på de opgaver, som er underlagt dem, og dermed også sikrer gode søkort i dag, er det kun et spørgsmål om tid, før der vil ske en katastrofe til søs, hvor krydstogtskibe sejler ind i skær, som ikke er søopmålte, og det er rent dansk ansvar. Hvis denne ulykke sker i et område, hvor det er meget svært – hvis man skal redde folk i en fjord, som ligger to dage sejlads væk – så står vi over for et meget stort problem og interna-

tional kritik, som Danmark står til ansvar for. Og det synes vi på ingen måde er rigsfællesskabet værdigt. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at rigsfællesskabet står sammen om sikkerhed til søs, uanset hvor man måtte være i rigsfællesskabet.

Kl. 20:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:40

Karin Gaardsted (S):

Efter de besøg, jeg har haft i Grønland, er det min opfattelse, at der faktisk er et rigtig godt samarbejde mellem de danske myndigheder og de grønlandske myndigheder om løsningen af de opgaver, der fra tid til anden kan opstå, når der sker en ulykke til søs. Jeg er selvfølgelig enig i, at man skal gøre det allerbedste, man kan. Jeg tænker også på, at noget af det jo hører til det grønlandske område, altså det, der er 3 km fra kysten ind til det sted, og derefter er det så det danske beredskab. Jeg vil gerne høre ordføreren, om der er andre ting, der kan sættes ind. Jeg er jo helt enig i det med søkortene, men er der andre ting?

Kl. 20:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:40

Aleqa Hammond (SIU):

På et sted, hvor sikkerheden er meget mangelfuld, er det utrolig vigtigt, at man har et godt netværk af instanser, som kan hjælpe hinanden, i tilfælde af at der er en ulykke forude. Der er i øjeblikket et rigtig godt samarbejde mellem politiet, brandfolkene, Arktisk Kommando, sundhedsvæsenet og deslige. For nylig har der været en storstilet øvelse i Nuuk for i det mindste at se, hvor meget vi kan løfte, i tilfælde af at der sker en katastrofe. Det er et forsøg på at se, hvad man selv kan gøre hjemmefra i stedet for bare at hakke på den danske regering. Vi forsøger alt, hvad vi kan, men vi ved også, at i tilfælde af at der sker noget, kan vi ikke rede et krydstogtskib med 3.000 om bord, når vi knap nok kan redde os selv, hvis der er en mindre ulykke hjemme hos os. Så det er nødvendigt med en særlig indsats.

Kl. 20:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Søren Espersen.

Kl. 20:41

Søren Espersen (DF):

Tak. Jeg forstår godt, at grønlænderne gerne vil med i de her finanslovsforhandlinger, men hvorfor byder man sig så ikke til? Altså, jeg mener ikke, der er nogen finansminister, der vil sige: Nej, de 4 mandater fra Nordatlanten bliver ikke indbudt. Det tror jeg da sikkert gerne man ville. Problemet er jo så også ofte, at man skal være parat til at tage det ansvar, der følger med i at lave et finanslovsforlig – også de ting, som kan være ubehagelige. Der vil jeg sige, at de grønlandske mandater fra IA og fra Siumut altid har været rigtig gode til at tilslutte sig alliancer, der ingen indflydelse havde.

I øjeblikket har man støttet den røde blok vel vidende, at den røde blok ikke har særlig meget indflydelse. Hvorfor går man ikke derhen, hvor indflydelsen er? Da der var en rød regering, sad man i alliance med Enhedslisten, som bestemt ikke havde ret meget at skulle have sagt på det tidspunkt. Hvis man engagerer sig og går ind der, hvor indflydelsen ligger, så er jeg sikker på, at enhver finansminister vil modtage de 4 mandater med kyshånd.

Kl. 20:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:42

Aleqa Hammond (SIU):

Jeg synes ikke, det vil være på sin plads, hvis grønlandske folketingsmedlemmer skal gå over til den til enhver tid siddende regering og tilslutte sig alt, hvad den foretager sig, for at de overhovedet skal blive lyttet til. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at den til enhver tid siddende regering altid inviterer alle partier til finanslovsforhandlinger. Når de går ud i pressen og siger, at de har indkaldt alle partier til forhandlinger, har de undladt at indkalde alle partierne fra Nordatlanten. Jeg synes, det ville være helt naturligt og på sin plads, at man sendte en invitation ud som en god gestus og for at behandle alle folketingsmedlemmer på lige fod. Det ville jeg synes var helt naturligt.

Vi har et rigtig godt samarbejde med andre partier. Det har vi det fint med. Jeg synes også, at det at kalde de samarbejdspartnere, vi har i Folketinget, for partier, som ingen indflydelse har, er at strække den lige lovlig meget, for jeg synes, at vi gør det godt sammen med de folk, som vi samarbejder med, og de partier, som vi samarbejder med.

Kl. 20:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 20:43

Søren Espersen (DF):

Men har fru Aleqa Hammond ingen forståelse for, at når de fire nordatlantiske medlemmer af Folketinget har meldt sig til den røde blok, er det ikke det første sted, Danmarks finansminister ser efter en mulig samarbejdspartner? Har man ikke forståelse for, at det jo er årsagen til, at det ikke sker?

Jeg tror i øvrigt – uden at kunne tale på finansministerens vegne – at han ikke ville have spor imod at invitere de fire nordatlantiske medlemmer til en indledende drøftelse, ligesom alle andre partier bliver indbudt. Så er det så et spørgsmål, om man vil hænge på og blive ved i finanslovsforhandlingerne, også dér, hvor det bliver trøls. Og der har jeg en fornemmelse af at fru Aleqa Hammond og Siumut for længst er stået af.

Kl. 20:44

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:44

Aleqa Hammond (SIU):

Nej, det er vi ikke. Så kender du os ikke ret.

Jeg synes, det ville være helt naturligt, når man som finansminister på vegne af regeringen inviterer alle partier til forhandling, at man husker, at der er lidt flere partier i Folketinget end bare dem, der er her i Danmark, at der også er nordatlantiske mandater, og at de hver især repræsenterer et parti. Det synes jeg ville være helt naturligt, og jeg synes også, det er sådan, det skal være, i stedet for at man antager, at de nok hører med til et eller andet parti, og at der måske bliver forhandlet på vegne af dem. Nej, jeg synes, vi skal behandles på lige fod med alle andre partier her, sådan som det står i grundloven. Det har man også lovet os at man vil huske næste gang, så der kommer forbedringer.

Kl. 20:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 20:45

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg har i hvert fald også hørt ledende regeringsmedlemmer give tilsagn om, at de fire nordatlantiske mandater skal inviteres med til finanslovsforhandlingerne, så det bliver spændende at se, hvordan det kommer til at gå.

Jeg er fuldstændig enig i ordførerens kritik. Det er så flovt, at vi har en regering, der ikke lever op til aftalerne om søkortene. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt, og det skal der efter min mening findes en løsning på, og jeg glad for, at fru Aleqa Hammond også nævner det her, for det er skammeligt, at regeringen ser stort på det, bare fordi de ideologisk skal have flyttet nogle arbejdspladser ud. De kunne bare vente med at flytte ud, til det var lavet.

Jeg vil gerne høre noget mere om basen i Thule. Hvilken løsning ser fru Aleqa Hammond på det problem, der er opstået deroppe? Hvad skal der til, for at problemet kan løses, og hvor ligger muligheden for at løse det henne?

Kl. 20:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:46

Aleqa Hammond (SIU):

Hvis Danmark i henhold til Taksøerapporten skal være arktisk stormagt, hænger det altså ikke sammen med, at den arktiske stormagt ikke prioriterer søkortsproduktion af den arktiske del af rigsfællesskabet. It doesn't make sense. Det må man altså kunne gøre bedre, og det synes jeg ville være helt naturligt, så jeg har store forventninger til, at man gerne vil prioritere det, og jeg håber også, at statsministeren og hans staff vil sørge for, at det får en prioritering, som det fortjener.

Hvad angår Thule Air Base vil jeg sige, at den generelle holdning i befolkningen vel er sådan: Bare det var Grønland, der fik gavn af amerikanernes tilstedeværelse, ikke bare af skatteindkomsterne fra den civile del af basen. Men det er det jo ikke. Det er jo ikke Grønland, der forhandler forsvarsaftalen. Det er Danmark, der gør det på vegne af Grønland eller på vegne af rigsfællesskabet, og i den sammenhæng vil jeg naturligvis håbe, at den aftale, der nu måtte komme, bliver mindst lige så god, men også endnu bedre og med forbedringer, men det kræver så også, at den danske regering og den grønlandske regering i tæt samarbejde sikrer, at den tilgodeser rigsfællesskabet og ikke mindst Grønland.

Kl. 20:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 20:47

Christian Juhl (EL):

Tak. Kan fru Aleqa Hammond fortælle lidt om, hvor langt man er i de forhandlinger, for der er jo bare lavet en udskydelse af den aftale, sådan at man faktisk lever på en ukendt kort frist, og det vil sige, at på et eller andet tidspunkt er tiden jo gået, og så skal der helst ligge en aftale.

Kl. 20:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:47

Aleqa Hammond (SIU):

Jeg tror helt sikkert, at det er af stor interesse for alle parter ikke bare Grønland og Danmark, men også Færøerne, at man ser på, hvordan

forløbet kommer til at ende. Det har vi alle sammen interesse i at vide – jo før, jo bedre.

Amerikanernes tilstedeværelse i Grønland er også noget, som ligger os meget på sinde. Det er også derfor, at et dansk-grønlandsk-amerikansk samarbejde i Joint Committee blev etableret i sin tid i ca. 2003. Det skulle resultere i, at Grønland fik mere gavn af amerikanernes tilstedeværelse, både med hensyn til handel, turisme og uddannelse og deslige, men det har ikke leveret substans, sådan som vi ønsker det, og vi synes også, at det skal genforhandles.

Kl. 20:48

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til Aleqa Hammond og går videre i ordførerrækken til Magni Arge, Tjøðveldi.

Kl. 20:48

(Ordfører)

Magni Arge (T):

Tak for det. I dag for nøjagtig 1 år siden sagde jeg ja til at stille op til folketingsvalget og kan nu se tilbage på min første sæson på Borgen. Hvis nogen skulle være i tvivl, har jeg forsøgt at gøre det begribeligt for Folketinget, at vi har en stærk selvstændighedsbevægelse på Færøerne og et udtrykt ønske om at cementere vores selvbestemmelsesret. Det kræver noget nytænkning omkring forholdet mellem Danmark og Færøerne, og det vender jeg tilbage til. Som republikaner har jeg til gengæld i det store og hele holdt mig fra at blande mig i rent danske anliggender, for jeg mener grundlæggende, at danskerne skal fatte beslutninger for Danmark, og at færingerne skal fatte beslutninger for Færøerne.

Det er vigtigt at skabe forståelse for, hvad der rører sig på Færøerne, men det er også nødvendigt at konstatere, hvordan forholdene egentlig ser ud her i 2016, og derfra at se fremad, gerne både 5, 10 og 20 år – og længere frem. Der burde være gode betingelser for en tidssvarende og konstruktiv dialog mellem landene, for i begge lande fik vi nye friske regeringer inden for et par måneder i sensommeren. På Færøerne dannede vi en progressiv regering, som ønsker at tage et endnu større ansvar for den færøske samfundsudvikling, og den danske regering ledes af en statsminister, som har større berøring med Færøerne end nogen statsminister før ham.

Men forventningerne er ikke blevet indfriet. I stedet for at forholde sig konstruktivt til dagsordenen hos det nye færøske landsstyre ser det ud til, at Danmarks regering hellere læner sig op ad oppositionens og søsterpartiet Sambandspartiets politiske linje, som blev lagt i 1906. Partiet repræsenterer en forfatningsmæssig konservatisme, som ikke engang den nordirske unionist pastor Ian Paisley ville kunne overgå. Det har hidtil resulteret i, at statsministeren og hans regering holder fast i en betonjuridisk udlægning af grundloven og enhedsstaten, når vi taler om de store linjer omkring færøsk forfatning og udenrigspolitisk manøvretydighed. Men til gengæld slår man hårdt på den symbolpolitiske tromme for det såkaldte rigsfællesskab, når det handler om indkøb af 534 færøske flag, som skal vaje fra offentlige danske flagstænger, når vi holder fest og Ólavssøka – som i øvrigt ikke er vores nationaldag, men en national fest.

Vi har gentagne gange igennem folketingsåret diskuteret landsstyrets målsætning om at forelægge en forfatning, Stjórnarskipan, for Færøerne til folkeafstemning i 2017. Hver gang får vi den samme udmelding fra Statsministeriet, nemlig at den må holdes inden for grundlovens og rigsfællesskabets rammer, og at hvis man i øvrigt vil melde sig ud af riget, må man gerne det. Det sidste er selvfølgelig ment som en slet skjult trussel om konsekvenserne for Færøerne, hvis man ikke holder sig inden for den danske regerings ramme.

Jeg tror, jeg taler for de fleste, når jeg siger, at ønsket om en færøsk forfatning handler om sammenhængskraften i det færøske samfund og om den færøske selvbestemmelsesret. Vi har påtaget os et stort ansvar for vores folk og dets velfærd. Det handler om lovgiv-

ning, det handler om administration, det handler om økonomi, det handler om færøsk sprog, færøsk kultur, og det handler om færøsk selvstændighed. Det skal funderes ordentligt i nogle grundlæggende værdier og aftaler, som forener vores folk og skaber nogle rammer, som vi alle vil værdsætte og værne om.

Jeg er overbevist om, at et stort flertal i den færøske befolkning er rede til at stemme for en færøsk forfatning og den færøske selvbestemmelsesret. Jeg synes til gengæld, det er en utidig indblanding, når man gang på gang mistænkeliggør motiverne bag ønsket om en færøsk forfatning og forlanger en skelnen mellem en forfatning inden for og uden for rigsfællesskabets rammer. Jeg mener virkelig ikke, at regeringen skal pakke den færøske folkevilje ind i en foruddefineret juridisk form, som er støbt af Justitsministeriet og Statsministeriet i Danmark. Det må være op til det færøske folk selv at beslutte.

Kl. 20:53

Man har i Danmark en lang tradition for at strække fortolkningen af, hvad der kan rummes inden for grundloven, så hvor der er en vilje, er der også en vej. Netop hjemmestyre- og selvstyreordninger er gode eksempler på det, og jeg har noteret mig to friske eksempler, hvor det ene er loven om at stoppe de såkaldte hadprædikanter, og hvor regeringen udtaler, at den vil udfordre grundlovens grænser. Og det andet er sagen om borgerinddragelse, hvor en ændring af ordet ret til ordet mulighed skaber det nødvendige grundlovsmæssige rum. Husk nu på, at forfatningen ikke handler om løsrivelse, men om styrkelse af fundamentet for den færøske nation. Hvis det færøske folk på et senere tidspunkt beslutter sig for løsrivelse, tager man stilling til, om det kræver en anderledes forfatning end den, man nu ønsker at gennemføre.

Jeg besøgte for nogle dage siden en udstilling på National Museum of Ireland i Dublin. Den bar navnet »Proclaiming a Republic: The 1916 Rising«, og den handlede om påskeopstanden i Dublin for 100 år siden, som fik så stor betydning for dannelsen af den irske republik. Det var ikke første gang, irerne gjorde oprør mod de engelske undertrykkere. Opstanden udviklede sig til en ugelang tragedie, hvor 500 mennesker omkom, de fleste af dem civile, og de syv ledere af den selvudnævnte provisoriske irske regering blev alle sammen henrettet. Englænderne nedkæmpede således oprørerne med en kontant indsats og holdt ubøjeligt fast i magten. Men deres stejle holdning ledte til, at oprørerne vandt de irske hjerter, og de kunne på den baggrund 6 år senere danne den første regering i The Irish Free State, som senere blev udråbt som republik.

Nu forventer jeg ikke, at situationen med folkeafstemningen på Færøerne udvikler sig som i Dublin for 100 år siden eller som i Klaksvík for 50 år siden, da man sendte et krigsskib fyldt med politifolk til Færøerne for at nedkæmpe oprørske klaksvíkere. Det handler jo kun om en forfatning, ikke en løsrivelse. Men regeringens konservative linje, når det handler om enhedsstaten og grundlovens rammer, er ikke konstruktiv og hører fortiden til. Den skal ikke og den vil ikke hindre os i at formulere og beslutte en færøsk forfatning efter eget ønske.

I forhold til regeringens udmeldinger var debatten i Folketinget om rigsfællesskabet til gengæld langt mere åben, nuanceret og engageret. De fleste ordførere åbnede for en konstruktiv og tidssvarende debat om forholdet mellem Danmark og Færøerne – en dialog, som ikke kun havde til formål at sikre det danske kongeriges bestående, men som derimod handlede om at afdække landenes positioner, interesser og visioner for fremtiden, og hvilket grundlag der på den baggrund kan skabes for at udvikle en ny samarbejdsmodel, en version 2 eller 3, om man vil.

Historikeren Uffe Østergaard har f.eks. påpeget, at der er brug for en ny føderativ samarbejdsmodel, som kan afløse hjemmestyremodellen fra 1948. Den er i øvrigt gået på pension. Og politologen Ulfrik Pram Gad følger egentlig op med sin tese om, at mens EU-lande-

ne tilstræber en løbende tilpasning igennem en ambition om at udvikle et »ever closer« forhold, så fordrer Færøernes og Grønlands konstante stræben efter større selvstændighed en »ever looser« – løserne – model for samarbejdet med Danmark. Og netop denne stræben efter en større selvstændighed er motivet bag den ofte succesfulde udvikling på Færøerne.

Jeg skal ikke trætte jer meget mere på denne pragtfulde sommerdag, men lad mig dog lige nævne på positivlisten, at jeg anerkender indsatsen for at identificere grænsehindringer mellem landene. Desværre er listen lang og voksende, og den rammer ofte folk helt tilfældigt og utilsigtet. Et forslag til reduktion af grænsehindringerne er, at regeringen medvirker til, at Færøerne indgår i de nordiske aftaler på selvstændig vis, for det er faktisk sådan, at andre nordiske borgere igennem disse aftaler i visse sammenhænge har bedre beskyttede rettigheder i Danmark, end færing har, og omvendt.

Et andet forslag kunne være, at både danske og færøske lovgivere gjorde sig større umage med at sikre imødegåelse af utilsigtede konsekvenser allerede under behandlingen af lovforslag. Erfaringen viser jo, at Danmarks fortsatte integration med EU har resulteret i en proces, hvor Færøerne og Danmark glider længere og længere fra hinanden, uanset om det er tilsigtet eller ej. Det er jo som bekendt besværligt at tjene to herrer på samme tid, og det kan nogle gange være ganske indviklet at finde rundt i det såkaldte rigsfællesskab.

Et eksempel er, at danskere med dansk statsborgerskab, som flytter til Færøerne, ikke får stemmeret til Europa-Parlamentet, fordi Færøerne har valgt at være uden for EU. Men danskere med dansk statsborgerskab, som flytter til et tredjeland, der også er uden for EU, bevarer deres valgret til Europa-Parlamentet. Dette viser et specifikt demokratisk problem for danskere, og det er opstået af den årsag, at forholdet mellem Danmark og Færøerne ikke er så enkelt, at vi bare kan læne os tilbage og nyde udsigten til en harmonisk enhedsstat, for den eksisterer ikke. Det kunne måske løses ved et dobbelt statsborgerskab med et færøsk og et dansk pas. Så havde vi i hvert fald klare linjer. Men svaret på det er nok, at det tillader grundloven ikke.

Kl. 20:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ordføreren. Vi har en række korte bemærkninger. Først er det fru Karin Gaardsted.

Kl. 20:59

Karin Gaardsted (S):

Tak. Jeg har et enkelt spørgsmål til ordføreren. Jeg er jo fortalende for rigsfællesskabet, og der er ikke nogen tvivl om, at ordføreren taler engageret for selvstændighed på Færøerne. Det er min opfattelse, at Færøerne kan få selvstændighed, når færingerne måtte ønske det, og forleden fik Færøerne faktisk fuld opbakning her i Folketingssalen til at hjemtage endnu en række sagsområder. Så efter min mening bestemmer færingerne selv, om de vil være med i rigsfællesskabet eller ej, og jeg vil gerne høre ordførerens bemærkninger til, hvordan tilslutningen til at blive en selvstændig nation ser ud på Færøerne.

Kl. 21:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:00

Magni Arge (T):

Hvis fru Karin Gaardsted mener, om det vil blive en suveræn stat, så tror jeg, at vi bevæger os i den retning, og i øjeblikket er det sådan, at vi rent økonomisk er nået op på sådan et niveau, hvor henved 90 pct. af finansloven bliver betalt af færøske statsborgere. Og de fleste af de sagsområder, som kan hjemtages, er ved at være hjemtaget. Jeg

tror, der mangler 10-12 stykker eller deromkring, så vi nærmer os langt hen ad vejen det, vi skal.

En af grundene til, at jeg taler så højt, som jeg gør, om de her ting, som f.eks. handler om udenrigspolitisk råderum, er, at når vi jo stort set de facto har fuldt ansvar for hele den færøske økonomi, hele den færøske velfærd, så har vi også brug for at have en fuld handelspolitisk mulighed for at agere ude i verden. Men det har vi ikke med den udenrigspolitiske lov, som den er i dag, for vi kan ikke være med i internationale fora, hvor Danmark allerede i forvejen er medlem.

Vi er også i en anden situation, når det f.eks. handler om at se på, hvordan fiskekvoterne fordeles. Hvis både Færøerne og Grønland er med, og vi har modstridende interesser, så udligner vi hinandens stemme og har faktisk ingen påvirkning.

Kl. 21:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det fru Karin Gaardsted igen.

Kl. 21:02

Karin Gaardsted (S):

Jeg synes ikke, jeg fik svar på, hvordan tilslutningen til selvstændighed er på Færøerne.

Kl. 21:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:02

Magni Arge (T):

Så burde jeg have forstået det bedre, jeg hørte det ikke rigtigt.

Jeg kan da fortælle, at det republikanske parti, som ligger længst ude på uafhængighedsfløjen, har en tilslutning, som ligger på 23-25 pct., og tilslutningen til en grundlov af den her slags, som vi taler om, og f.eks. en selvbestemmelsesret for Færøerne, tror jeg ligger i nærheden af 65-70 pct. eller deromkring.

Kl. 21:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så går vi videre til hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 21:02

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er altid en fornøjelse at lytte til hr. Magni Arge, og det ved ordføreren også.

Ligesom fru Karin Gaardsted håber jeg selvfølgelig på, at Færøerne forbliver i rigsfællesskabet – det vil være til gavn både for Færøerne og for Danmark.

Mit spørgsmål skal gå på, om det ikke i de fleste tilfælde er en fordel for Færøerne at være i rigsfællesskabet. Man får på den ene side udstrakt frihed til at gøre det, man har lyst til at gøre, og på den anden side er der en vis tryghed, ved at man kan hente hjælp fra Danmark. Og her tænker jeg især på Sea Shepherd-piraterne, som jo har forsøgt at invadere Færøerne. Og der var det danske politi jo behjælpeligt og indsatte på fremragende vis mandskab og både. Jeg har set videoer derfra, og det var en fornøjelse at se, hvordan de håndterede disse pirater.

Så kan ordføreren ikke se, at der faktisk er mange gode grunde til fortsat at blive i rigsfællesskabet i stedet for at søge mod selvstændighed?

Kl. 21:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:04

Magni Arge (T):

Jeg mener grundlæggende, at det er sundt for et folk at have som ambition, at man tager vare på sin egen skæbne og sine egne forhold og tager hele sin skæbne i sine egne hænder. Og det er faktisk min motivering for, at jeg går ind for færøsk uafhængighed. Det er, som jeg sagde til hr. Søren Espersen forleden, ikke sådan, at jeg er imod Danmark, jeg er for Færøerne.

Jeg er enig i, og jeg kan sagtens kvittere for det, at specielt her i Folketinget har der været en stor og stærk opbakning i hele grunde-slagsmålet med Sea Shepherd, og det er jeg taknemlig for. Til gengæld vil jeg så sige, at jeg synes, at den embargo, som Færøerne blev udsat for af europæiske lande, heriblandt også Danmark, hvor man lukkede for alle danske havne for færøsk pelagisk fiskeeksport f.eks., er et klart eksempel på, at vi er havnet i en konstruktion mellem Færøerne og Danmark, hvor vi kan have så stærke modstridende interesser, at det er absolut nødvendigt, at Færøerne råder over de remedier, som vi skal have for at klare os i en udenrigspolitisk disput, som vi havde dengang.

Kl. 21:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 21:05

Alex Ahrendtsen (DF):

En selvstændig nation skal jo også oprette et søværn, en hær, et forsvar, og det kan blive meget dyrt, og den færøske økonomi er sårbar, fordi den er baseret næsten udelukkende på fisk. Så vil ordføreren ikke indrømme, at det faktisk er en fordel for Færøerne at være i rigsfællesskabet og samtidig have udstrakt frihed? Så kommer Danmark og hjælper til, når der er brug for det, fordi vi er så meget større end Færøerne og dermed også har en bedre økonomi til bl.a. at forsvare Færøerne.

Kl. 21:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:05

Magni Arge (T):

Jeg vil stadig væk sige, at jeg meget gerne vil samarbejde med Danmark, jeg vil meget gerne samarbejde med alle vores nabolande, jeg vil meget gerne samarbejde med de fleste lande i verden, men jeg vil gerne gøre det på en ligeværdig vis, hvor vi har de samme rettigheder over for hinanden – om vi vil træde ind i eller træde ud af et samarbejde. Det er ikke tilfældet i rigsfællesskabet. Rigsfællesskabet er ikke et rigsfællesskab, det er en enhedsstat, hvor Færøerne har fået delvise beføjelser af en eller anden art. Men det er ikke det samme, som at vi har en suverænitæt til at tage vare på vores egen skæbne i fremtiden.

Kl. 21:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 21:06

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg har meget svært ved at lægge skjul på, at jeg er meget begejstret over hr. Magni Arges store lyst til selv at tage vare på færingeres fremtid og færingeres konkrete situation. Det er den mest sunde holdning, jeg kender, hvis man vil arbejde med sit eget land. Tænk, hvis vi danskere havde den holdning, at vi hellere ville være underlagt nogle andre. Nu er vi i Danmark så heldige, at det er os, der er ledende i rigsfællesskabet. Jeg synes, det er enormt spændende

de, hvad der sker på Færøerne i øjeblikket, især hvad angår grundloven.

Min personlige opfattelse er den, at stort set uanset hvordan færingerne laver den grundlov, så kan den ikke være i strid med rigsfællesskabet og hjemmestyre- og selvstyrereglene. Det kan ikke lade sig gøre, fordi man netop der har formuleret, at vejen til selvstændighed er mulig. Derfor mener jeg, at det er forkert, som vi diskuterede forleden under debatten omkring rigsfællesskabet, at man begynder at sige: inden for rigsfællesskabets rammer. Jamen det kan man jo lave. Man har stort set frie hænder til at lave det, som man vil. Jeg synes ikke, at færingerne skal være begrænset af rigsfællesskabets rammer.

Kl. 21:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:07

Magni Arge (T):

Tak for det, hr. Christian Juhl. Jeg takker også for den støtte, som ofte kommer fra den side af salen. Det glæder mig, at jeg ikke har talt for døve øren, og at der er en opbakning til det. Man kan indimellem diskutere den udvikling af det samarbejde, som er imellem Danmark og Færøerne for fremtiden, for den model, vi har i dag, er altså ikke tidssvarende i forhold til de konkrete udfordringer, som vi har anno 2016.

Kl. 21:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 21:08

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre, hvornår hr. Magni Arge tror at det reelt vil være muligt økonomisk og på anden måde at blive hundrede procent selvstændige. Jeg er enig i, at man ikke behøver selv at have et militær for at være selvstændigt. Der findes jo andre lande, f.eks. Færøernes naboland, som lever ganske udmærket ved at have alliancer og ved at have aftaler med andre. Jeg mener bestemte ikke, at en national selvstændighed beror på at have en hær. Det er gammeldags og konservativt at tænke på den måde. Men hvornår regner hr. Magni Arge selv med at en selvstændighed kunne være en mulighed?

Kl. 21:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:08

Magni Arge (T):

Det har vi, så snart vi har et flertal på Færøerne, der bakker os op omkring det. Det kunne godt ske inden for relativt kort tid, men det vil altså have en økonomisk konsekvens. Jeg vurderer, at vi skal op i at være i stand til at betale fuldt ud for vores udgifter. Så er vi ved at være der, hvor det ikke gør den store forskel, om vi er med eller ej, set ud fra et økonomisk synspunkt. Men politisk selvstændighed kan man godt opnå før det.

For at vende lidt tilbage til det spørgsmål, som du også kommenterede, og som jeg fik tidligere, angående det her med det militære og lignende, så er det jo sådan, at det militære forsvar for Færøerne stort set ligger i hænderne på briterne og på NATO og ikke nødvendigvis på Danmark. Det kan man jo se i den islandske model, så det ser jeg egentlig ikke som den helt store udfordring.

Kl. 21:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Vi skal passe lidt på med den direkte tiltale.

Så er det Aleqa Hammond.

Kl. 21:09

Aleqa Hammond (SIU):

Når vi hører oplæggene, både fra Grønland og Færøerne, oplever vi meget ofte, at man står stærkt på ønsket om selvstændighed, og vi ser, at der er et meget stort ønske om mest mulig varetagelse af alle ansvarsopgaver for fremtiden, og jeg synes faktisk også, det er rigtig godt, at der er en naturlig proces, hvor rigsfællesskabet er i forandring. Det, at rigsfællesskabet er i forandring, betyder også, at vi mere og mere har vores egne værdier og vores egne synspunkter på tingene, det er lidt anderledes, og det træder mere tydeligt frem, end det har gjort tidligere. Jeg synes samtidig også, at det ikke bare er et spørgsmål om, at man skal indrømme, at man skal være i et rigsfællesskab eller ej. Jeg tror også, det er vigtigt, at vi i hele rigsfællesskabet møder en accept af og respekt for, at vi har forskellige synspunkter på et rigsfællesskab. Men at forlade rigsfællesskabet er ikke bare et spørgsmål om økonomi. Jeg vil spørge ordføreren, hvilke andre ting der er vigtige for Færøerne i forhold til en løsrivelse, ud over økonomien.

Kl. 21:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:10

Magni Arge (T):

Ud over økonomien vil jeg sige at det er vigtigt, at vi indgår i nogle fornuftige samarbejder med andre lande, bl.a. de nordiske lande, og det er bl.a. i det arktiske samarbejde og det vestnordiske samarbejde. Det er også et spørgsmål om, at vi opnår nogle fornuftige samarbejdsaftaler med EU, og det kan være på tværs af Atlanten med USA. Men jeg ser da også meget gerne, at vi har et meget konstruktivt og fornuftigt forhold til Danmark med hensyn til måden, som vi udvikler et samarbejde på, der til slut munder ud i, at det er to suveræne stater, som arbejder sammen om ting, som det er gavnligt at arbejde sammen om, og hvor vi så der, hvor vi mener at det er gavnligt at vi gør det på hver sin måde, går andre veje. Men en af de store udfordringer, vi har, bliver selvfølgelig den retslige forordning, som vi skal have, og at sikre, at vi har en retsstat, som er på højde med det, man oplever i dag.

Kl. 21:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Aleqa Hammond.

Kl. 21:11

Aleqa Hammond (SIU):

Godt nok er Færøerne med i det danske kongeriges krav på kontinentalsoklen og de er med i Arktisk Råd som følge af rigsfællesskabet, men derudover er man i Taxørapporten fremkommet med en meget interessant vinkel på, hvordan Danmark skal agere i forhold til det arktiske område, og man mener også, at Danmark skal være en arktisk stormagt. Hvor ser Færøerne sig selv her, eftersom de ikke er en del af Arktis?

Kl. 21:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:12

Magni Arge (T):

Nu vil jeg sige, at en del af den færøske kontinentalsokkel altså ligger nord for polarcirklen, og så er det slået fast. Så vi er også en del af den arktiske familie, hvis man kan sige det sådan, selv om vi måske ikke er med i Arctic 5. Jeg er overbevist om, at Færøerne og

Grønland, f.eks. i et samarbejde med Island, kunne blive en meget stærk spiller i det arktiske område. Jeg synes, det er fornuftigt at gå ind i sådan et samarbejde, fordi vi på den led kan få adgang til et samarbejde med nogle af de helt store spillere på den geopolitiske scene såsom både USA, Rusland og Canada.

Kl. 21:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Carsten Bach.

Kl. 21:12

Carsten Bach (LA):

Tak, og også tak til ordføreren for en fin tale. Ligesom det jo snart er den 21. juni, som er Grønlands nationaldag, så er det også snart den 29. juli, som er Færøernes nationaldag. Derfor vil jeg gerne vende lidt tilbage til de føromtalt 534 statslige flagstænger, som statsministeren lod optælle tidligere på året, og som han i øvrigt også nævnte i sin tale i dag, og som ordføreren også selv har nævnt i sin tale, og som jeg så er blevet gjort opmærksom på faktisk står øverst på listen over regeringens resultater med hensyn til rigsfællesskabet. Det tolker jeg sådan, at det er et meget vigtigt resultat for regeringen med hensyn til rigsfællesskabet, og derfor kunne jeg også godt tænke mig at høre ordførerens vurdering af den gestus, som det jo sådan set er fra regeringen og statsministerens side, at der nu snart skal flages med henholdsvis et færøsk og et grønlandsk flag på de respektive nationaldage.

Kl. 21:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:13

Magni Arge (T):

For det første kan man diskutere, om den 29. juli er den færøske nationaldag. Men jeg kan fortælle dig, at den færøske flagdag er den 25. april, og det ville jeg mene var en mere passende dag, hvis man nu skulle se på, hvilken dato det skulle være.

Jeg har slet ikke noget imod, at Danmark og andre nationer flager, og at man hilser på Færøerne på vores flagdag eller ved vores Olaifest eller noget i den stil. Det, jeg har sat spørgsmålstegn ved, og som jeg er bekymret over, er, hvis man bruger det færøske flag Merkið til at repræsentere det samlede danske kongerige eller Danmark. For Merkið repræsenterer kun Færøerne – alene Færøerne – som stat eller nation. Til gengæld mener jeg, at Folketinget har indsat en procedure, som jeg værdsætter højt, og det foregår på den måde, at man flager med det færøske flag på den ene flagstang og med det danske på den anden, ligesom man gør ved de store præsidentielle besøg, der kommer til Folketinget. Det er noget, som jeg værdsætter højt.

Kl. 21:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Carsten Bach.

Kl. 21:15

Carsten Bach (LA):

Tak. Jeg har desværre aldrig nogen sinde, selv om jeg er færørdfører for Liberal Alliance, været på Færøerne, i hvert fald ikke endnu – men det håber jeg på at kunne få lejlighed til lidt senere på året – og derfor har jeg jo så heller ikke haft mulighed for at kunne spørge den færøske befolkning, om de har haft et ønske om, at man i Danmark skulle indføre flagning med det færøske flag. Der kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren om der har været et sådant ønske fra Færøernes side, og når vi nu nærmer os den 5. juni, som jo er den danske grundlovsdag, så skal jeg lige spørge, om der rent faktisk fla-

ges med dansk flag på Færøerne den dag. For det ved jeg jo så heller ikke.

Kl. 21:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:15

Magni Arge (T):

Jeg er temmelig overbevist om, at der bliver flaget med det danske flag på gæsteflagstangen ude på Tinganes, hvor det færøske landsstyre holder til, den 5. juni, men i øvrigt ikke på de officielle flagstænger. Jeg synes, der har været en del reaktioner på det her med initiativet om at flage på de danske flagstænger, og de fleste af dem har været kritiske. Men i øvrigt har folk forholdt sig rimelig passivt i forhold til det.

Kl. 21:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Søren Espersen.

Kl. 21:16

Søren Espersen (DF):

Tak. Det er om det her med grundloven og den forfatning, der skal holde sig inden for grundloven. Altså, de tre seneste statsministre har jo klart sagt, at der ikke var nogen modstand mod, at man på Færøerne forfattede en forfatning, som så bare skulle holde sig inden for grundlovens rammer. Og det er så det, jeg forstår at man ikke vil.

Nu vil jeg så bare i den forbindelse bede hr. Magni Arge om at fortolke § 1 i grundloven, der lyder sådan her: »Denne grundlov gælder for alle dele af Danmarks Rige«. Hvad betyder det?

Kl. 21:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:17

Magni Arge (T):

Det betyder vel, at den gælder for Danmark, den gælder for Færøerne, og den gælder for Grønland hver for sig, og det har man så også formået at tolke på en sådan måde i 1948, at man kunne få en hjemmestyreordning, og på et senere tidspunkt, at man kunne få en selvstyreordning.

Det, som jeg advokerer for, er ikke nødvendigvis, at det skal ligge uden for rammerne af hverken grundloven eller det, som regeringen siger. Jeg siger bare, at man ikke skal lægge nogle rammer på forhånd, hvor selve definitionsretten ligger hos Statsministeriet eller Justitsministeriet. For den betonjuridiske fortolkning, som ligger i deres hænder, bliver altid brugt til magthavernes fordel og i modsætning til det, som folket på Færøerne eventuelt vil have – hvis der er et modsætningsforhold. Det får vi jo først at se, når vi har set, hvad der kommer på bordet.

Kl. 21:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 21:18

Søren Espersen (DF):

Jo, men altså, jeg tolker den paragraf sådan, at den gælder for alle dele af Danmarks Rige. Det er en grundlov, som hr. Magni Arge i øvrigt selv har skrevet under på at ville overholde, da han blev medlem af Folketinget her sidste sommer. Hvad tænkte hr. Magni Arge, dengang han skrev under på det, og at grundloven her ligger over alt inden for Danmarks Rige, og at de forfatninger, der eventuelt bliver lavet, skal holde sig inden for grundloven indtil det øjeblik, hvor Fæ-

røerne har selvstændighed? Hvad tænkte hr. Magni Arge, da han skrev under på at ville overholde den her lov herude i Vandrehallen?

Kl. 21:21

Kl. 21:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:18

Magni Arge (T):

Der står på det dokument, at Magni Arge skriver under på at ville overholde den danske grundlov med den bemærkning og tilføjelse, at han vil arbejde aktivt for, at Færøerne får sin egen forfatning. Det er, hvad der står på mit dokument, og det må du gerne få en kopi af på et tidspunkt.

Men så vil jeg også sige, at det ikke er unormalt i mange lande, at man både har en overforfatning, om jeg så må sige, i et Commonwealth eller i en føderation, og at man har delgrundlove for de enkelte stater, der er i en sådan føderation eller union.

Kl. 21:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Henrik Brodersen.

Kl. 21:19

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Jeg vil da starte med at kvittere for talen, og jeg vil også gerne sige til ordføreren, at vi såmænd har bemærket, at der er kommet en frihedskæmper i Folketinget fra det nordatlantiske. Det er positivt ment. Jeg har stor respekt for den iver, der bliver lagt i, at man gerne vil have foden mere under eget bord. Det kender vi jo selv herfra med EU. Jeg har det sådan lidt, at der kommer meget og altid er kommet meget skidt fra EU, men det værste er dog trods alt, at det har været medvirkende til at banke en kile ned i rigsfællesskabet og det samarbejde, der altid har været imellem Færøerne og Danmark.

Vi har haft den her debat om rigsfællesskabet, hvor der blev lagt et forslag til vedtagelse frem, og man kan sige, at i bedste fald var der i hvert fald ikke nogen, der kom til skade. Til gengæld lagde Dansk Folkeparti et forslag til vedtagelse frem, som desværre kun fandt støtte fra os, hvor der rent faktisk var noget konstruktivt at sige: Lad os sætte os ned, lad os snakke sammen. Det er sådan set det, som ordføreren står og ønsker. Hvorfor tilsluttede man sig så ikke det forslag til vedtagelse?

Kl. 21:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:20

Magni Arge (T):

Det var sådan lidt teknisk i det. Jeg vil gerne kvittere for det, som Dansk Folkeparti fremlagde på det tidspunkt. Det er også derfor, jeg siger, at selve folketingsdebatten var langt mere konstruktiv end det, vi hører fra regeringen. Jeg synes, at der var tilsigelser fra mange partier om, at man kunne gå ind i en langt mere moderne og fornuftig konstruktiv debat om den her fremtid. Jeg synes faktisk, at den del af det forslag, som Dansk Folkeparti havde, var ganske fin, men det havde så en krølle på, som sagde, at den handlede om bevarelse af rigsfællesskabet, og det er jeg ikke sikker på at det kommer til at munde ud i. Det kunne det måske gøre, hvis det var som suveræne enheder, hvor man følte, at man havde sin selvbestemmelsesret på plads, en selvbestemmelsesret, som Dansk Folkeparti i øvrigt sætter stor pris på også for Danmark, går jeg ud fra.

Kl. 21:21

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henrik Brodersen.

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Men alt andet lige har vi jo, som også hr. Søren Espersen var inde på, et regelsæt, en grundlov, der siger, at vi har et rigsfællesskab. Inden for det er der ikke de vide beføjelser, men når man alligevel rækker hånden frem og siger okay, lad os se, om ikke man kunne finde en anden måde at fortolke det på, et fremadrettet samarbejde, som måske var bredere, måske var en hurtigere adgang til nogle flere områder, der blev hjemtaget, så er det mig stadig væk en gåde, at man ikke kunne gå med på sådan et forslag til vedtagelse.

Kl. 21:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:22

Magni Arge (T):

Jeg synes, at det ville være konstruktivt, hvis man gik ind i sådan en debat og sådan en dialog i det danske Folketing om det, man kalder for rigsfællesskabets fremtid, men jeg må endnu en gang sige klart og tydeligt: Jeg er overbevist om, at Færøerne har ret til selv at bestemme, om vi skal være et selvstændigt land eller ej, og jeg accepterer ikke, at det er noget, hvor vi er underlagt Danmark. Det bestemmer vi selv.

Kl. 21:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Magni Arge. Vi går videre i ordførerrækken til Sjúrdur Skaale.

Kl. 21:22

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det, formand. Færøerne skal bombes – Rusland bør vise sin internationale kraft, sin autoritet ved at bombe Færøerne. Det sagde lederen af det liberaldemokratiske parti i Rusland for nogle få dage siden til Putin. Det kommer selvfølgelig ikke til at ske, det var en galning, som sagde det, men det føles alligevel som et chok, når der bliver sagt, at Færøerne skal bombes.

Da chokket havde lagt sig, syntes jeg også, det var lidt perspektiverende, for man kom til at tænke på, at der jo faktisk er mange mennesker på denne klode, som lever i angst og reel fare for vitterlig at blive bombet, og set i det lys er de problemer, som jeg vil tale om i dag, slet ikke problemer – jeg har næsten lyst til at sige: All is quiet on the northern front; jeg holder ikke nogen tale, der er overhovedet ikke nogen problemer. Men det er altså mit arbejde at beskæftige mig med de små problemer, vi har, og det vil jeg så gøre. Det er kun nogle få dage siden, at vi havde en udmærket og engageret debat om rigsfællesskabet, hvor jeg synes at vi kom meget godt rundt i kroge-ne, så jeg skal derfor forsøge at gøre det lidt kort i dag.

Ordnningen med en årlig debat om rigsfællesskabet startede under den sidste regering og er blevet videreført af denne regering, og det kvitterer jeg for. Hvis vi skal undgå konflikter, er det meget vigtigt, at samtalen aldrig forstummer. Jeg vil også takke regeringen og Folketinget for samarbejdet i det forgangne folketingsår og kort nævne nogle af de konkrete sager.

Jeg kvitterer for, at regeringen har nedsat en arbejdsgruppe under Socialministeriet, der skal koordinere og arbejde med at få fjernet de alt for mange grænsehindre mellem Danmark og Færøerne, som helt unødvendigt gør dagligdagen alt for besværlig for alt for mange. Som statsministeren sagde, er der udarbejdet en liste, og den bliver forhåbentlig langt kortere næste år, når vi får fjernet de her hindringer. Men når statsministeren i sin tale i morges sagde, at vi har afsluttet arbejdet med at identificere grænsehindre, vil jeg dog si-

ge, at det ikke er helt rigtigt. Det arbejde slutter aldrig; der kommer stadig nye hindringer.

Det er grunden til, at jeg har foreslået at gøre det til en fast del af lovgivningsprocessen at sige, om og hvorledes en ny lov eller lovændring påvirker forholdene i rigsfællesskabet, præcis som man siger, hvorvidt en lov f.eks. har økonomiske konsekvenser. Hvis den ordning havde været gældende de sidste år, ville vores liste have været meget kortere, end den er, og det er jo langt nemmere at undgå at lave en fejl end at rette den, når den er begået.

En undersøgelse, jeg fik foretaget for et par år tilbage, viste, at når det gælder Færøerne, er vidensniveauet blandt mange danskere begrænset. Det er alle enige om er uheldigt, og undersøgelsen har ført til, at man er begyndt at opprioritere undervisningsmaterialet om Færøerne i skolerne, ligesom at der i det sidste medieforlig står, at DR skal vende blikket mere nordpå. Jeg har også siddet sammen med mine kollegaer og drøftet sagen direkte med DR, og der er siden kommet mere materiale om Færøerne på skærmen, både beskrivende kulturprogrammer og kritisk journalistik, både færøsk produceret med færøsk tale og danskproduceret med dansk tale. Det skal udbygges, men vi er på den rigtige vej. Det vigtigste er at skærpe opmærksomheden og nysgerrigheden – hvis det lykkes, går det af sig selv.

Jeg har i det forgangne år påpeget, at selv om Færøerne er det land i rigsfællesskabet, som har langt de færreste straffefanger, har lige netop disse fanger værre forhold og dårligere retssikkerhed end andre, i hvert fald indtil det nye fængsel i Nuuk er bygget. Det har ført til små forbedringer, men det er ikke godt nok. Jeg håber, at regeringen vil vælge den eneste rimelige løsning og bygge et decideret fængsel på Færøerne. Det behøver ikke koste alverden.

Vi er mange, der er stolte af, at forholdsvis mange færinger gør tjeneste i den danske hær, men efter endt tjeneste får færøske veteraner slet ikke de tilbud, som deres danske kollegaer gør, og det kan desværre aflæses i både de sociale og de menneskelige konsekvenser. Tilbuddene, når det f.eks. gælder psykologhjælp osv., må sættes bedre i system, og det er naturligvis heller ikke i orden, at en færøsk veteran får sine eventuelle medaljer sendt med posten, mens danskerne får dem overrakt ved en ceremoni. Det har jeg rejst over for statsministeren og forsvarsministeren og har fået positive svar på – tak for det, men også der mangler vi konkret handling.

Der er meget fokus på Arktis, hvor kongeriget Danmark på grund af Grønland er en central spiller. Det har ikke ført til konflikter i rigsfællesskabet, og det tror jeg også vi til alles fordel kan undgå, hvis dialogen er tæt, og regeringen anerkender, at der må tages udgangspunkt i grønlandske og færøske interesser.

Kl. 21:27

Der er oprettet en arktisk arbejdsgruppe her i huset, som jeg selv er formand for, og som repræsenterer Folketinget vidt og bredt rundt omkring på kloden, når det gælder arktiske forhold. De mest aktive medlemmer er nordatlantterne, og det synes ikke at medføre nogen problemer, at vi repræsenterer Folketinget.

I den forbindelse kan jeg som et kuriosum nævne, at der i april var en folketingsdelegation i Washington for at deltage i en konference om investeringer i Arktis samt til et møde i det amerikanske udenrigsministerium. Delegationen bestod af mig og min kollega hr. Magni Arge, og det var første gang, at Folketinget sendte en delegation, som kun bestod af færinger. Det var måske meget symbolsk.

Jeg vil denne sammenhæng også takke formanden for Det Udenrigspolitiske Nævn, hr. Søren Espersen, for gennem sin post at styrke Grønlands og Færøernes synlighed i udenrigspolitikken.

På andre områder kan det være lidt sværere at finde fælles fodslag udenrigspolitisk, og det er grunden til, at den udenrigspolitiske bemyndigelseslov, som kræver samordning af grønlandske og færøske interesser, fra Færøernes side ønskes afskaffet.

Jeg håber på forståelse for, at rigsfællesskabet set fra Færøerne bliver målt på, om det er en mulighed eller en begrænsning, og om man kan forfølge sine egne interesser og behov både internt og i relationerne til andre lande, eller om man ikke kan. Forskellighed kan være en dyd, og nogle gange bliver fællesskabet stærkere af, at man ikke tvinger alle til at tale med én røst.

Statsministeren nævnte i morges, og der er også blevet talt om det senere i dag, at det færøske flag skal hejses på samtlige danske officielle flagstænger en gang om året. Jeg synes, det er en god idé, der kan øge bevidstheden om fællesskabet både i og uden for Danmark.

Spørgsmålet er naturligvis, hvad dette er og skal være et symbol på. Jeg synes, det skal symbolisere, at rigsfællesskabet består af forskellige folk med forskellige nationale identiteter, som alle har en fordel af fællesskabet, og som alle bliver anerkendt og har rettigheder.

Men et symbol kan også blive en katalysator, og min forhåbning er – og her vil jeg så slå lidt på samme tromme som min kollega hr. Magni Arge, selv om vi slet ikke har samme politiske mål – at denne anerkendelse af forskelligheden i fællesskabet også vil gøre, at vi kommer frem til en fælles forståelse for og en formel anerkendelse af, at Danmarks rige i dag er noget helt andet og noget langt mere sammensat end den enhedsstat, som beskrives i grundloven.

Det har jeg sagt før, men det er, fordi vi her for mig at se har den eneste dybtgående konflikt mellem Færøerne og Danmark. Og da der i øjeblikket er meget gode forhold, er det nu, man skal tale om det, som kan udvikle sig uheldigt.

Når statsministeren under debatten den 20. maj om arbejdet med en færøsk forfatning sagde, at det er Justitsministeriets embedsmænd, som har eneret til at definere grundloven og dermed bestemme, hvad der kan stå eller ikke stå i en færøsk forfatning, så er så at sige alle på Færøerne lodret uenige.

Det er ikke noget nyt. Man var også uenig med disse embedsmænd, dengang de sagde, at Færøerne ikke kunne have egen lovgivningsmagt eller eget skattesystem eller overtage undergrunden, fordi det var brud på grundloven.

Det har vist sig gang på gang, at embedsmændenes juridiske notater ikke er stærkere end folkets politiske vilje, og heldigvis for det. Det interessante er, at dette ikke kun er en konflikt mellem det politiske system på Færøerne og Justitsministeriets eksperter. Det er også en konflikt mellem disse eksperter og alle andre eksperter.

Der findes nemlig ikke én uafhængig folke- eller statsretskyndig, der har beskæftiget sig med dette, som er enig med Justitsministeriets folk i, at rigsfællesskabet fuldt og helt ligger inden for rammerne af grundloven – ikke én. Og det kan jo give en kedelig mistanke om, at de notater, der skrives, ikke er juridiske, men politiske, altså at der er tale om politik camoufleret som jura. Og det er ikke klog politik.

Essensen af det, man vil gøre på første side af Færøernes forfatning, er jo bare det demokratiske grundprincip, at det er Færøernes folk, der er Færøernes øverste myndighed. Og det kan simpelt hen ikke være ulovligt, og det kan slet ikke være ulovligt i henhold til en lov, som sandelig gælder på Færøerne, men i virkeligheden ikke er vedtaget af det færøske folk, hvis vi nu skal holde os til den meget, meget formalistiske læsning af tingene.

Hvis holdningen om, at Justitsministeriets embedsmænd har eneret til at fortolke grundloven, havde været gældende i de seneste 60 år, ville vi ikke have haft noget rigsfællesskab i dag. Men kongeriget har heldigvis udviklet sig støt og roligt i god forståelse hen imod en slags føderation, og det er den forståelse, vi skal værne om i tiden, der kommer. Tak for ordet.

Kl. 21:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning fra fru Karin Gaardsted.

Karin Gaardsted (S):

Tak for det, og tak for ordførerens indlæg. Diskussionen om en færøsk forfatning er jo meget aktuel, og jeg vil gerne høre ordførerens udlægning af, hvordan det er med støtten til en ny færøsk forfatning. Hvilke politiske partier støtter egentlig op om det arbejde?

Kl. 21:33
Kl. 21:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:34

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Jeg plejer ikke at udtale mig om den interne færøske politik, når jeg er her i Folketinget, men når jeg bliver spurgt, kan jeg leksikalt oplyse, at forslaget faktisk var færdigt i 2011. Det var dengang Socialdemokratiet og Sambandspartiet, der stemte for – det var altså rigsfællesskabspartierne, der stemte for – mens Folkepartiet og republikanerne, Tjóðveldisflokkurin, stemte imod, så det var altså løsrivelsesfløjen, der stemte imod. Der var 1 stemme til forskel, og forslaget bortfaldt. Det viser vel også, at det ikke er et løsrivelsesdokument, vi har med at gøre, men et identitetsdokument, hvor vi simpelt hen siger ja til rigsfællesskabet, men på vores egne præmisser; vi anerkender, at vi siger ja til rigsfællesskabet, men at den øverste myndighed på Færøerne naturligvis er det færøske folk. Det er på det grundlag, vi er i rigsfællesskabet.

Kl. 21:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 21:35

Karin Gaardsted (S):

Så har jeg et andet spørgsmål, nemlig det samme spørgsmål, som jeg stillede til hr. Magni Arge. Det er spørgsmålet om, hvorvidt Færøerne kan få selvstændighed, og det handler om, at Færøerne jo forleden fik fuld opbakning til at hjemtage endnu en række sagsområder. Færingerne bestemmer jo selv, om de vil være med i rigsfællesskabet eller ej. Hvordan ser det ud med tilslutningen til at blive en selvstændig nation på Færøerne?

Kl. 21:35

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:35

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Siden 1948 har der to gange været en koalition, som ønskede en løsrivelse. Det var i 1962 og i 1998. De førte ikke deres sag i mål. Sidste gang var der et klart flertal. De partier, som går ind for fuld selvstændighed, fik et klart flertal, men det flertal blev ikke brugt til at danne regering. Vi fik i stedet en regering under ledelse af Socialdemokratiet, som går ind for rigsfællesskabet, hvilket jeg synes viser, at der er andre forhold, der står stærkere end selvstændighedsspørgsmålet på Færøerne, for ellers ville vi jo have fået en anden regering. Tak.

Kl. 21:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 21:36

Christian Juhl (EL):

Tak, og tak for den meget interessante redegørelse, også for selvstændighedsspørgsmålet og en art føderation. Jeg kunne godt tænke

mig at høre hr. Sjúrður Skaale uddybe lidt: Ville det ikke være ganske rimeligt, at man, hvis man ønsker at lave en ny grundlov på Færøerne, så også har frie hænder til at eksperimentere med den, også over en periode, hvor man stadig væk er en del af rigsfællesskabet, og så på et tidspunkt selv kan vurdere, om man fortsat vil være medlem, som der jo står i hjemme- og selvstyreglerne, som er lavet? Danmark har jo reelt givet den mulighed for, at man kan eksperimentere.

Derfor synes jeg, at det er ganske utidigt, at statsministre og socialdemokrater og andre i tide og utide siger: Jamen så kan I bare melde jer ud. Jeg mener, der bør være et vist rum til at eksperimentere, også i Færøerne og i Grønland, hvis man skal være ordentlige og ligeværdige folk i et rigsfællesskab.

Kl. 21:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:37

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Mit parti, som har ledelsen på Færøerne i dag, ønsker at få en forfatning, som jeg sagde, som er en slags identitetspapir, hvori vi fastsætter nogle rettigheder, som vi mener at man har som nation. Man ønsker bestemt ikke, at vi skal ud af rigsfællesskabet. Man synes, det er en god ordning, der giver god mening, der giver store rettigheder, der giver stor frihed. Inden for denne ordning skal man så have en forfatning, som belyser det færøske folks værdier og rettigheder. Det er det, det går ud på. Det er ikke et løsrivelsesdokument.

Frie hænder har vi jo haft til at gå ud over grundlovens rammer igen og igen. Jeg nævnte flere eksempler i min tale på, at man fra starten har sagt, at det kan ikke lade sig gøre, at det er et brud på grundloven, men det politiske ønske har været så stærkt, at man til sidst har tilsidesat Justitsministeriets eksperter og bedt dem om at fortolke grundloven på en anden måde, end de har gjort hidtil. Således har man udviklet rigsfællesskabet til den succes, det er blevet.

Kl. 21:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Christian Juhl.

Kl. 21:38

Christian Juhl (EL):

Men hørte jeg ikke ordføreren sige noget om, at han godt kunne tænke sig, at der var en større ligeværdighed i forskellige spørgsmål, hvor man repræsenterer rigsfællesskabet? Ordføreren sagde selv, at han havde været i USA og repræsenterer Danmark eller rigsfællesskabet alene, og det synes jeg er fornuftigt. Men jeg synes også, det er fornuftigt, at man tager det hensyn, at man selvfølgelig inddrager Færøerne og Grønland i alle spørgsmål, som har en væsentlig interesse, Arktis, fiskeri og hvad ved jeg, sådan at det reelt er et ligeværdigt samarbejde.

Kl. 21:39

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:39

Sjúrður Skaale (JF):

Det er også et af formålene med den forfatning, at der skal være større ligeværdighed mellem parterne. Det siges jo, at vi kan gøre, som vi vil; det siges, at der er tre ligestillede dele. Der er bare et ønske om at formalisere det. Det vil styrke fællesskabet, det vil bestemt ikke svække fællesskabet.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til hr. Sjørður Skaale. Så har vi været igennem ordfører-rækken, og dermed giver jeg ordet til statsministeren.

Kl. 21:39

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror egentlig, at jeg vil indlede min korte replik her, ligesom jeg også indledte min tale for 12 timer og 40 minutter siden, med at sige: Tak. Det er jo kun et fattigt ord, men så har man også råd til at bruge det selv i tider, hvor ressourcerne ikke er uendelige, og man kan ikke gøre det for ofte. Tak for debatten her i dag og i aften.

Tak til fru Mette Frederiksen for, at hun anerkender behovet for flere private arbejdspladser, anerkender, at vi ikke kan bruge flere penge, end vi har.

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for, at Dansk Folkeparti går ind til efterårets forhandlinger uden at stille ultimative krav. Tusind tak for det.

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Det har været et godt år, vi har haft et tillidsfuldt samarbejde, for nu at citere direkte. I øvrigt tak til samme for at have leveret aftens oneliner, som jeg synes vi alle sammen skal tage til os, og jeg citerer: Jeg har det selv sådan, at når jeg ikke ved noget om et emne, så lader jeg være med at udtale mig stålsat og håndfast om det. Citat slut. Det er egentlig et godt princip. Alle indlæg vil rimeligvis også blive kortere, hvis vi alle sammen lægger os det på sinde.

Tak for hr. Søren Pape Poulsens anerkendelse af regeringens arbejde for at holde grundskylden i ro.

Tak til hr. Pelle Dragsted for at have tilført debatten ordet klasseblinde – et ord, jeg ikke kendte, før jeg kom her i dag; det blev så heller ikke hæftet på mig, men på De Radikale. Jeg siger ikke, jeg er enig, men jeg synes, det er dejligt med kreative udtryk og en blomstrende debat. Det kunne inspirere til andre ord som f.eks. problemblinde, men det er selvfølgelig ikke helt så mundret.

Tak til fru Pia Olsen Dyhr for at ønske, ja, ligefrem – må jeg forstå – drømme om at blive ansat i mit sekretariat. Det stod mig ikke helt klart, om det var i Statsministeriet eller hos Venstre, men alligevel. Og tak for de mange gratis råd i den forbindelse, selv om jeg frygter lidt, at de i længden ville blive dyrere, hvis jeg tog dem til mig.

Så tak til alle dem, der har fortalt om mennesker, der krydser deres vej. Dem har der været en del af: Hr. Pelle Dragsted har mødt Susanne, som er på kontanthjælp. Fru Merete Riisager har mødt Valborg fra plejehjemmet. Hr. Morten Østergaard har mødt sin datter, Johanne, og tillykke med fødselsdagen. Jeg nævnte også i min tale nogle af de mennesker, jeg har mødt, og som har rørt mig. Det synes jeg egentlig har været positivt, for det bekræfter sådan set, at alle her i salen, uanset deres politiske udgangspunkt – i modsætning til det, man nogle gange kan få indtrykket af, når man ser, hvordan Folketinget evalueres udefra – faktisk gerne vil tale med mennesker, som lever rundt omkring i Danmark, tage udgangspunkt i deres dagligdag, i deres situationer, i deres problemer, i deres bekymringer, i deres håb, og det gælder os alle sammen. Jeg tror sådan set også, det gælder hr. Søren Espersen, selv om han sagde, at han ikke har så stor en bekendtskabskreds, at han kan sætte navne på. Ja, man skal også passe på med, hvordan man benævner andre mennesker.

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll for et helt fantastisk eventyr om prinsen på den hvide reformhest, som kommer og redder velfærdsprinsessen, som jeg så måtte forstå er mig; jeg har svært ved at se mig i den rolle, og det tætteste, jeg selv historisk har været på, var, da jeg spillede børneteater, det var rollen som grev stankelben, og man kan så også overveje, hvordan jeg kunne castes til den. Velfærdsprinsesse? Nuvel, men altså en vanetjörn, der vokser sig høj, og LA har ikke tænkt sig at vente i 100 år! Det har jeg heller ikke.

Så jeg synes, vi skulle aftale, at vi skærer den ned til efteråret. Jeg vil sådan set gerne være med til det, og det kan godt lade sig gøre, for vi har jo blandt alle de resultater, vi har opnået, også liberaliseret knivloven. Så det lader sig sagtens gøre for sådan en som mig at trække frihedssværdet. Det vil jeg gerne gøre.

Jeg tror, der er mange, der glæder sig til sommerferien, altså på nær hr. Simon Emil Ammitzbøll, som glæder sig til efteråret. Jeg synes lige, vi skal tage sommeren først, men alligevel tak.

Også tak til vores nordatlantiske kolleger for at have deltaget i debatten her i dag. Det har været godt. Nu er det ikke længe siden, vi havde en stor og faktisk historisk lang og, synes jeg, meget indholdsrig debat om rigsfællesskabet. Temaerne er derfor, kan man sige, kendte, vi diskuterede dem grundigt for få uger siden, men jeg synes, det har været godt og konstruktivt. Og jeg er sådan set glad for, at der er bred enighed om betydningen af rigsfællesskabet og samarbejdet mellem vores lande.

Kl. 21:44

Tak til alle for at have deltaget i debatten. Der er jo det fantastiske ved det lille ord tak, at det sætter en positiv kædereaktion i gang. Når man siger tak til nogle, siger de selv tak, og så kan man sige tak for det. Det skaber gode vibrationer, tror jeg måske man ville sige i Alternativet. Derfor vil jeg også gerne sige tak til hr. Uffe Elbæk, som ikke har deltaget i debatten, men som dog på Twitter roser Venstres annonce i dagens morgenaviser for at være god stil. Det er jo dejligt at repræsentere nogle, der har en god stil. Jeg vil også takke hr. Rasmus Horn Langhoffs mor og andre med hende. Jeg forstår på Twitter, at der var noget med en skjorte, der ikke var strøget, men mit ærinde er i virkeligheden det lidt bredere at sige tak til alle, der har fulgt debatten, også bag tv-skærmen.

Det har været en lang dag. Det har også været en fredelig dag. Jeg tror, det her er den 22. afslutningsdebat, jeg selv deltager i. Jeg har prøvet at granske min hukommelse, og jeg kan egentlig ikke komme i tanker om nogen afslutningsdebat, der har været så fredelig som den, vi har haft i dag. Derfor er der egentlig heller ikke så mange ting, jeg vil trække frem til en start, men så kommer der selvfølgelig en byge af spørgsmål. Det satser jeg på.

Jeg vil gerne lige adressere det forslag til vedtagelse, der er fremsat af det, der vel hedder oppositionen. Det er denne sammentømrede blok af Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet, Radikale Venstre og SF. Der er i hvert fald to ting, jeg lige vil trække frem. Det første, man konstaterer her, er jo, at regeringen ikke har leveret varen, når det kommer til dens egne fire succeskriterier. Må jeg ikke bare sige, at de tørre fakta altså viser, at der er 38.000 flere private arbejdspladser, der er 10.000 færre på overførselsindkomst, der er afsat 3,4 mia. kr. ekstra til sundhed og ældre, og at vi i maj måned havde det laveste antal flygtninge, der kom til Danmark, siden februar 2012. Jeg siger det bare for en god ordens skyld.

Så står der også i det her forslag til vedtagelse, at Folketinget opfordrer regeringen til at lægge en ny kurs med samarbejde bredt i Folketinget. Hvis man nu havde skrevet, at Folketinget opfordrer regeringen til at fortsætte kursen med samarbejde bredt i Folketinget, havde det jo været fint, men der står en ny kurs. Vi forfølger en kurs, der handler om bredt samarbejde. Derfor vil jeg gerne endnu en gang takke alle, der har været med til at indgå de 38 aftaler, som regeringen har indgået. De 30 af dem er indgået med et bredt flertal. Det er sådan set situationen, og hvis nogle er meget interesserede, kan jeg godt parti for parti gøre op, hvor mange aftaler man har været med i. Altså, Dansk Folkeparti har været med i 32. Det er 84 pct. af de aftaler, regeringen har indgået. Det er en højdespringer, og det er vel ikke unaturligt. Men Socialdemokratiet har været med i 27 af de 36 aftaler, regeringen har indgået. SF har været med i 18. Alternativet har været med i 10. Og Alternativet lagde jo i øvrigt stilen fra dag et. Måske var det endda dag minus et. Det kan jeg sige uden at stå og afsløre hemmeligheder. Der er måske en og anden, der har tænkt

over, hvordan det kunne lykkes en ny finansminister efter en halv time på kontoret at indgå en aftale. Mon ikke vi havde snakket lidt om det under drøftelserne, der førte frem til regeringsdannelsen?

Men det vidner jo bare om, at det er et forkert billede, der tegnes i det her forslag til vedtagelse, når man tegner et billede af en ikke-samarbejdende regering. Vi har et meget bredt samarbejde. Derfor kan jeg ikke genkende formuleringen i forslaget til vedtagelse. Jeg kan heller ikke genkende det, når fru Mette Frederiksen taler om den perspektivløse blokpolitik. Jeg synes, der har været stor samarbejdsvilje i Folketinget. Hvis jeg skal være helt ærlig, vil jeg sige, at den somme tider har været overraskende stor. Det gælder også fru Mette Frederiksens eget parti. Et eksempel på det er, at forslaget om patientrettigheder, udredningsret, behandlingsgaranti blev vedtaget med et overraskende bredt flertal. Man siger jo, at der er større glæde over én omvendt synder end over 99 retfærdige, og derfor vil jeg da gerne kvittere for, at Socialdemokratiet stemte for forslaget, selv om vi igen og igen har hørt partiet tale imod både i debatter og her i Folketingssalen. Det var en overraskelse både for mig og vist også for nogle socialdemokrater. Men for de patienter, der får ret til at vælge ventetiden fra, var det en meget, meget positiv overraskelse. Jeg har været glad for det brede samarbejde og håber sådan set også, at det kan fortsætte i den resterende valgperiode.

Kl. 21:50

Mindre glad er jeg jo for, at der har været en tendens til, i hvert fald når der spørges fra den ene side af salen, at omgås fakta lidt let. Man kunne sige ingen nævnt, ingen glemt, men nu vælger jeg så at tage fru Lea Wermelin frem, som mener, at regeringen har skåret ned i kommunerne. Jeg synes bare, vi skal holde os til fakta. Trods en stram økonomi har regeringen givet kommunerne 0,5 mia. kr. mere til service i år 2016. 0,5 mia. kr. mere til service. Under den tidligere, socialdemokratiske regering kunne kommunerne bruge 3 mia. kr. mindre til service. 3 mia. kr. mindre, 0,5 mia. kr. mere. Det er nedskæringen – det er ikke mine ord. Sådan er det. Det er faktum.

Der er også et andet faktaspørgsmål, vi lige skal have adresseret. Vi lever i moderne tider, hvor debatten både foregår her i salen og på de sociale medier. På de sociale medier, hvis nogen har turdet følge lidt med i dem i løbet af dagen, kunne man bl.a. læse, at hr. Jens Joel synes, at jeg pynter lidt på tingene, og at selv vejret var bedre under tidligere statsminister Anker Jørgensen.

Man kan altid diskutere, hvad godt vejr er. Det er måske lidt en smagssag. Hvis man er fritidssejler, vil man sikkert gerne have lidt brise, hvis man er landmand, vil man gerne have regn, i hvert fald på nogle tidspunkter, og så tørvejr, når der skal høstes. Og børn er vilde med snevejr. Jeg tror, at danskerne, som de er flest, foretrækker en flot solskinsdag. Hvis man kigger lidt på det – jeg er ikke ekspert, men jeg har haft folk til at kigge på det – ser man rent faktisk, at i de år, hvor Anker Jørgensen var statsminister, var der gennemsnitligt knap 1.500 solskinstimer om året. I de år, jeg indtil videre har haft privilegiet at være statsminister, og jeg tæller også min sidste regeringsperiode med, har der været omkring 1.700 solskinstimer om året. Jo, jo. Det er jo ikke, fordi jeg personligt tager æren for det, men jeg synes bare, vi skal have en faktabaseret debat.

Så er der måske trods alt en seriøs pointe ved det, når man sammenligner Anker Jørgensens tid med vores tid, og det er ikke så meget det, at solen skinner lidt mere, men det, der er lidt tankevækkende, når man sammenligner perioderne, er, at siden statsminister Anker Jørgensens tid er dansk økonomi vokset med 70-80 pct. Det er sket med et uændret energiniveau. Det er sådan set tankevækkende. Nu skinner solen også lidt mere, så kan man trække lidt mere ud af solvarmeanlæggene, men det er jo ikke det, der har drevet det. Det er jo i virkeligheden en fantastisk omstilling. Hvis man tænker 34 år tilbage og på, hvor vi var, og sammenligner med, hvor vi er i dag, kan man se, at vi har kunnet vokse så meget i velstand med det samme energiforbrug. Det er helt ærligt en fælles fortjeneste. Siden Anker

Jørgensen holdt op som statsminister, har der været en regering med Socialdemokratiets deltagelse i 12 år. Og der har været en regering med Venstres deltagelse i 22 år. Sådan er det. I den periode har man altså løftet Danmark, hvad angår energieffektivitet og grøn omstilling, på en måde, der efterviser, at der ikke er den her modsætning mellem vækst og klima.

Kl. 21:54

Det nævner jeg, fordi jeg bliver ulidelig træt af det billede, der manes frem, af, at nu har vi fået en regering, der ikke vil den grønne omstilling. Det er et billede af, at nogle er grønne og nogle er sorte. Det er jo en fælles bedrift, at vi har lavet den omstilling. Men det er altså også et fælles ansvar at sørge for, at det fremadrettet også er funderet i realisme. Vi har den udfordring, og nogle har berørt temaet her i dag, at den måde, vi har valgt at finansiere den grønne omstilling på med PSO'en, den særlige afgift på virksomheder og forbrugere – jeg tror, at 60 pct. af afgiften pålægges husstandene – ikke går fra den 1. januar 2017. Det skal laves om. Der er grundlæggende den mulighed, at vi åbner ordningen og begynder at sende afgiftspenge, som danske virksomheder og danske husstande har betalt, ud i Europa. Det tror jeg sådan set ikke danskerne ønsker af os. De ønsker ikke, at deres skattepenge og afgiftspenge skal sendes ud af landet. Den anden mulighed er, at vi finder en anden løsning.

Vi har den udfordring, at vi over de næste 10 år står med en udgift på 70 mia. kr. Vi har den udfordring, at fra da vi indgik energiaftalen om, at den udbygning skal finde sted, til i dag, er regningen blevet 26,7 mia. kr. større end det, vi forudsatte. Samtidig er situationen jo i øvrigt den, at vi har indfriet vores målsætninger. Vi aftalte, at den vedvarende energi skulle fylde 36 pct. Det var det, den daværende minister omtalte som verdens mest ambitiøse aftale. Selv hvis man reducerer, som regeringen lægger op til, for at få bragt regningen ned, vil vi altså ramme en VE-andel på 38 pct., hvilket er mere end det, der var forudsat i den aftale, der nu er blevet 26,7 mia. kr. dyrere, end vi havde forudsagt. Derfor er det en helt bunden opgave, at vi skal have løst det her. Vi skal have afskaffet PSO-afgiften, for gør vi det, betyder det også, at el bliver billigere, hvilket øger konkurrencedygtigheden. Det understøtter den grønne omstilling. Det bliver mere fordelagtigt at bruge eldrevne varmepumper til opvarmning i stedet for oliefy. Det giver vores erhvervsliv en konkurrenceevnefordel, så vi kan få mere gang i vækst og dermed få skabt mere velstand. Og så er det jo i øvrigt en bunden opgave.

Vi har lagt en løsningsmodel fordomsfrit på bordet og har sagt, at en del af løsningen skal være at gøre regningen mindre. Det er også derfor, regeringen har peget på, at man som udgangspunkt kunne lade være med at bygge de kystnære havvindmøller. Situationen er bare den, at der helt aktuelt er et udbud i gang. Det udløber den 1. september, og derfor er der altså et vindue, der lukker om lidt, hvis man skal have bragt regningen ned. Derfor håber jeg selvfølgelig, at vi kan få fundet en løsning og en proces til håndtering af den her sag, der gør, at vi bevarer muligheden for at reducere regningen for den grønne omstilling. Det kan vi godt, samtidig med at vi bevarer en position som et førende klimaland.

Kl. 21:58

Nu nærmer folketingsåret sig sin afslutning, men det er jo ikke ferietid endnu. Det siger jeg henvendt til dem, der ikke er i salen her, som jo hvert år bombarderes på Facebook med de her bemærkninger om, at de allerede skal på sommerferie. Det tror jeg ikke der er nogen af os der planlægger. For Folketinget har en del, der skal håndteres inden.

Vi skal have landet en ambitiøs gymnasireform, som sikrer endnu mere faglighed i gymnasiet, som møder de unge med forventninger, som fremmer den sociale mobilitet, ved at vi med et godt varsel siger, at vi stiller nogle faglige krav, som folkeskolen, eleverne og forældrene må indrette sig på for børnenes, senere de unges, senere de voksnes skyld.

Vi skal have færdiggjort forhandlingerne om planloven, der kan give noget frihed tilbage til de kommuner, vi har gjort større, og som jo også har et lokalt demokrati, som godt kan tage et større ansvar end det, vi tillader dem i dag. Det vil også skabe vækst og udviklingsmuligheder.

Vi skal have adresseret PSO som et minimum på en måde, så vi ikke mister muligheden for at reducere regningen.

Vi skal have aftalt køb af nye kampfly, ikke for at opruste, ikke for at nedruste, men for at sikre, at dansk forsvar fortsat kan forsvare Danmark, når de gamle fly er slidt ned, og deltage i internationale missioner.

Og vi skal have færdiggjort kommuneøkonomiaftalerne. Så der er en del, der skal nås endnu.

Men da det jo er sidste gang, at jeg adresserer Folketinget inden sommerferien, idet jeg bestemt ikke planlægger at bestille tid til at komme her uden ærinde, vil jeg gerne benytte lejligheden til at ønske alle en god sommer, og når den tid kommer, og det varer altså noget endnu, vil jeg også opfordre til at nyde de ekstra solskinstimer under denne regering, for til efteråret venter der en vigtig politisk dagsorden – med et positivt afsæt.

Det er et positivt afsæt: styrket beskæftigelse, faldende ledighed, et babyboom, der er på vej. Og det er jo i sig selv godt. Interessant er det jo også, at man kan læse, at forskerne forklarer udsigten til det her babyboom med, at det ikke mindst skyldes økonomisk optimisme. Det er jo fantastisk. Solen skinner, og de vordende forældre er optimistiske og føder børn. De gør det ikke som aldrig før, men der er altså udsigt til, at vi for første gang i en del år får et fødselstal på over 60.000. Det er jo en god cirkel: faldende ledighed, stigende beskæftigelse, flere danske børn. Det er et positivt afsæt.

Danmark er ikke i krise, men det rækker ikke ved, at vi, der er her nu, har et ansvar for at kigge frem. For det skulle jo gerne være sådan, at når der står en statsminister her om 34 år – og jeg kan godt garantere, at det ikke bliver mig – og kigger tilbage, ligesom jeg nu kort kiggede tilbage til dengang, statsminister Anker Jørgensen forlod regeringskontorerne, skal man kunne fortælle om det samme spring i velstand og velfærdsudvikling. Vi har et ansvar ikke for at give de lette svar, men for at give de ægte svar, der skal til for at sikre, at den vækst, der er i gang, kan blive større, at det råderum, der er skrumpet på grund af olieprisens fald, flygtninge- og migrationspres, bliver større igen, så vi kan udbygge vores velfærdssamfund. Vi, der er her i dag, har et ansvar for at sikre, at vi i fremtiden har de rette kompetencer på vores arbejdsmarked, sådan at vores virksomheder, hvad enten de nu er private eller offentlige, ikke hæmmes af, at der ikke er den rigtige, veluddannede arbejdskraft. Vi, der er her i dag, har et ansvar for at indrette Danmark på en sådan måde, at det er attraktivt at investere i Danmark, skabe virksomheder, se dem vokse til og blomstre og ikke bare sælge dem fra, når de er modne til det. Det er jo alt det, vi skal tage hul på i efteråret. Derfor glæder jeg mig sådan set også lidt til efteråret, men altså først og fremmest til at få gjort den her samling færdig, få lavet en gymnasieaftale, en planlovsaftale, en aftale om kampfly, kommuneøkonomiaftaler og få adresseret PSO.

Med det vil jeg sådan set bare slutte, hvor jeg startede, med at sige tak for en lang og en god og en fredssommelig debat i en god tone.

Kl. 22:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Nu ville statsministeren jo nok blive overrasket, hvis jeg sagde, at der ikke var nogen korte bemærkninger, men det er der – et par enkelte. Fru Mette Frederiksen fra Socialdemokratiet.

Kl. 22:04

Mette Frederiksen (S):

Hvor er det godt, at der er noget at starte med at sige tak for, nemlig det gode vejr og den muntre opsamling på en efterhånden lang debat.

Der er nu noget, der slår mig i statsministerens opsamling, for det er, som om statsministeren, når han bliver konfronteret med sin egen politik, altid bliver i lidt dårligt humør, og det er der faktisk ikke nogen grund til.

Men det må jo alt andet lige være sådan, at når man ønsker at overføre penge fra landets kommuner til andre gøremål, må det have en konsekvens. Det er derfor, nogle af os er imod omprioriteringsbidraget. Og når man ønsker at reducere de grønne ambitioner, må det have en konsekvens for den grønne omstilling. Jeg tror sådan set, det ville være gavnligt for den videre debat, at man om ikke andet så står ved, at den politik, man fører, har nogle konsekvenser, og at man selvfølgelig ikke kan skære ned, hverken på velfærden eller den grønne omstilling, uden at det har en betydning.

Jeg synes, at det på mange måder har været en god debat i dag, og det, debatten har båret præg af, er jo i virkeligheden en ret bred bevidsthed om, at Danmark står over for nogle afgørende udfordringer, ikke mindst i forhold til at skabe private arbejdspladser, sikre en højere vækst og dermed en positiv udvikling i vores samfund. Og når vi nu er enige om, at vi mangler arbejdspladser og kvalificeret arbejdskraft, hvorfor holder landets statsminister så egentlig fast i at bruge penge på topskattelettelser til efteråret i stedet for at bruge pengene der, hvor det gavner flest mest?

Kl. 22:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:06

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg bliver bestemt ikke i dårligt humør af at blive konfronteret med min politik, tværtimod, altså, jeg bliver simpelt hen så glad. Og specielt hvis det sker på en retvisende måde, bliver jeg bekræftet i, at min politik også er den rigtige. Så det bliver jeg ikke i dårligt humør over. Jeg angriber bare det forhold, at man bliver ved – og én ting er så, at det sker her i salen, hvor man endda måske modererer sig lidt, men når vi ser, hvad folketingsmedlemmer fra spørgerens parti lægger navn til på de sociale medier, er det jo bare at fordreje sandheden. Og derfor siger jeg bare helt stiltødt, og jeg gentager det lige: I år har kommunerne 0,5 mia. kr. mere til service. Da fru Mette Frederiksen sad i regering, blev rammen reduceret med 3 mia. kr. Det er bare et faktum.

Jeg var før inde på det med den grønne omstilling, altså at vi faktisk overindfriede de ambitioner, vi aftalte i energiaftalen. Og derfor er det også ansvarligt og realistisk at justere lidt på regningen i en situation, hvor vi ikke kan opkræve pengene på den måde, som vi forudsatte at vi kunne.

Med hensyn til topskat vil jeg sige, at det fremgår af regeringsgrundlaget, at vi har den ambition – den har vi, og det vil i øvrigt også være en vækstdriver. Men jeg må i det hele sige, at vi efter sommer vil fremlægge en samlet plan, et samlet bud på, hvordan vi vil prioritere skat op mod råderum og andet. For som jeg har sagt flere gange, kan topskattelettelser i sig selv ikke drive den vækst frem, vi gerne vil have, og derfor er vores fokus også fortsat på folk med små arbejdsindkomster.

Kl. 22:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 22:07

Mette Frederiksen (S):

Men det, der er bemærkelsesværdigt, er jo, at det faktisk går igen i statsministerens ord, i hvert fald i andre sammenhænge, at pengene er få, at der skal prioriteres, og at der ikke er den mulighed for at slå ud med armene, som vi kendte det eksempelvis op gennem 00'erne,

hvor jeg også tror at man, når historiebøgerne bliver skrevet, kan se at pengene blev brugt til forkerte formål.

Når det nu er sådan, skulle vi så ikke koncentrere vores kræfter i fællesskab på faktisk at løse de problemer, der er, sikre, at virksomhederne har adgang til en kompetent arbejdsstyrke, sikre, at der kan være en positiv udvikling af vores velfærdssamfund, og understøtte Produktionsdanmark, så vi stadig kan eksportere og have stærke danske virksomheder? For virkeligheden er vel den, at hvis pengene bliver brugt på topskattelettelse, er der ganske enkelt ikke penge til de andre formål. Man kan ikke det hele på en og samme tid.

Kl. 22:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:08

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Hvis pengene er få, kan man jo anstrenge sig for at skaffe nogle flere. Og det er jo sådan set den ambition, vi har defineret over for os selv, og som vi nu vil bruge sommeren på at forberede et samlet udspil af – en plan for Danmark. Hvordan ser dansk økonomi ud i 2025-perspektiv? Hvad er det for nogle beslutninger, der skal træffes for at sikre, at de få penge kan blive til flere?

For jeg har ingen ambition om at have 10 år på smalhals. Jeg synes, det er langt mere interessant at se på, hvad der er af muligheder for at foretage justeringer, der skaber et større råderum. Og så vil der selvfølgelig komme en diskussion. Regeringen vil give sit bud, og andre vil have et andet bud på, hvordan et sådant råderum skal disponeres. Hvor meget skal investeres i offentligt forbrug? Og det er selvfølgelig noget. Hvor meget skal investeres i vækst, altså i at give bedre rammevilkår til erhvervslivet, herunder skattereformen? Det vil vi fremlægge vores bud på.

Kompetenceudfordringen er jeg enig i. Det er jo bl.a. den, vi har som overskrift på de trepartsdrøftelser, vi har sat i gang, og jeg har en ambition om, at vi kan lande den næste delaftale i august måned.

Kl. 22:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 22:10

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil gerne blive lidt i samme spor. Jeg hører godt, at statsministeren står og gør sig sådan lidt lystig over nogle tal med en forskel på minus 3 og plus 0,5. Det er også rigtig fint, for så er vi alle sammen med på regnestykkerne. Det kommer nærmest til at lyde, som om der her er en regering, der gør noget rigtig godt for den nære velfærd, men det er jo ikke sandt. Vi kommer til at stå over for forringelser i børnehaverne, skolerne og i ældreplejen til vores bedsteforældre, hvis der ikke sker noget. Det er jo bl.a. på grund af omprioriteringsbidraget. Det er også, fordi der kommer mange nye borgere til Danmark; der kommer mange nye flygtninge, som flygter fra myrderier i Syrien og Irak, og de kommer hertil, og det giver en ekstra regning ude i kommunerne, som bliver taget fra den nære velfærd, hvis der ikke sker noget.

Så det, jeg gerne vil spørge statsministeren om, er helt simpelt: Er det rimeligt, at regningen igen bliver sendt til dem, der har det sværest, dem, der har mest behov for vores alle sammens velfærd? Eller kunne det være på tide, at regningen bliver sendt til nogle af dem, der i forvejen har meget?

Kl. 22:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg synes, at det, der er brug for, er at se på, hvordan vi kan gøre den regning, som fru Pernille Skipper taler om, mindre. Det er bl.a. derfor, at vi har strammet udlændingepolitikken ganske gevaldigt, og det er derfor, at jeg glæder mig over, at vi i maj måned har de laveste indrejsetal siden 2012, for det siger selvfølgelig sig selv, at hvis der kommer mange til Danmark, som ikke har nogen kvalifikationer, og som i udgangspunktet ikke kan finde fodfæste på arbejdsmarkedet, presser det økonomien. Selvfølgelig gør det det. Og pengene kan ikke bruges to gange.

Derfor er der ligesom tre ting i den her løsning. Den ene er at få antallet ned. Det arbejder vi benhårdt på, og aktuelt ser det pænt ud, men det skal holdes under kontrol. Den anden er det, vi har aftalt med kommunerne i en topartsaftale om, hvordan man kan give kommunerne mere fleksibilitet, så den her opgave kan håndteres. Det er også derfor, der følger ekstra penge med til kommunerne til boligbyggeri, og det er derfor, at der, da vi sidst lavede kommuneøkonomiaftalen sidste år, blev sat et ekstra beløb af i 2016 til at håndtere det her. Og den tredje ting er jo at se på, hvordan vi får det her samfund til at vokse noget mere. Hvordan får vi den kage, der skal skæres ud til kommunerne, regionerne, staten og til det, borgerne får lov til at beholde til dem selv, til at blive større? Det er jo derfor, at vi efter sommerferien lancerer en 2025-plan, som gerne skulle skabe et større råderum i dansk økonomi og dermed også en større mulighed for, hvis man prioriterer det politisk, at kunne bruge penge på offentligt forbrug.

Kl. 22:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:12

Pernille Skipper (EL):

Det kan godt være, at det er, fordi jeg er ved at blive lidt træt, men det lyder nærmest, som om statsministeren står og lover, at hvis der må være et økonomisk råderum, ryger det ud til den nære velfærd i kommunerne, og at der så bliver sendt ekstra penge den vej. Det lyder lidt sådan, men det kan være, at jeg står og ønsketænker. For selv hvis der kommer færre flygtninge – vi kan så diskutere, om det overhovedet er realistisk, og om man ikke skal tage sig ordentligt af de mennesker, som kommer til os, og som er på flugt – er der en stor regning. Sidst, jeg tjekkede det, vurderede KL, at det var en ekstra regning på 2-3 mia. kr. Er det rimeligt, at det, fordi der er krig i Syrien og Irak, hvor der foregår nogle forfærdelige uhyrligheder, er den nære velfærd, der skal betale? Hvorfor vil regeringen dog ikke kompensere kommunerne for den ekstra udgift, så vi sender regningen det rigtige sted hen? For fuldt ud kompenseret bliver de altså ikke.

Kl. 22:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:13

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ved ikke, om fru Pernille Skipper så måske efterfølgende kan forklare mig, hvor jeg finder nogle penge ud af ingenting, for der er jo de penge, der er. Hvis der er et udlændingepres på Danmark, skal det jo håndteres, og selv om der kommer mange flygtninge til Danmark, får vi ikke flere penge. Det lyder, som om der er en tanke om, at vi skulle lave en eller anden flygtningeskat eller noget sådan, der så skulle sendes ud til nogle bestemte danskere, der har mange penge, eller hvad det måtte være. Ellers ved jeg ikke, hvordan man skulle kompensere det. Vi har gjort en del. Integrationsydelsen, som fru

Pernille Skippers parti er imod, sparer os for 2 mia. kr., så havde man ikke den, havde vi 2 mia. kr. mindre at gøre godt med. Hvis vi får løftet erhvervsfrekvensen, frigør vi i 2020 2,5 mia. kr.

Derfor handler det også om at skabe et råderum. Og ja, jeg kan godt bekræfte, at når vi ønsker et større råderum, er det med henblik på at splitte det mellem investeringer i nær velfærd, skattelettelser og i offentlige forbrugsmuligheder. Dermed har jeg jo så ikke bundet mig til, hvordan de penge skal fordeles mellem kommuner, sygehuse, altså regionerne, og staten selv, men ja, jeg ser for mig, at vi i de næste 10 år er nødt til at få skaffet nogle penge, sådan at vi ikke år efter år skal administrere smalhals, men at der er et råderum at prioritere. Så er det jo en politisk diskussion, om det er til skoler, børnepassning, uddannelse, infrastruktur, sygehuse eller til noget andet, men først skal pengene være der.

Kl. 22:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg vil gerne appellere til de trænede, ældre, rutinerede partifor mænd og andre, inklusive statsministeren, om at prøve at hjælpe mig med, at vi overholder taletiderne. Solen er gået ned, i hvert fald for i dag, og der er rigtig mange, der gerne vil have en kort kommentar til statsministeren, og det synes jeg at vi skal prøve at honorere. Det kan vi allerbedst, hvis vi alle sammen holder tiden. Statsministeren har den store ekstraser vice herinde, at der er et meget stort ur foran ham, hvor han kan se tiden. Jeg skal nok gøre de andre opmærksom på det, når tiden er gået, og det gør jeg meget stille ved at rejse mig op, og så kan man sige sin sætning færdig eller afslutte sit spørgsmål. Hvis det kunne være en aftale – jeg behøver ikke at have den skriftligt – så ville jeg være rigtig glad.

Den næste er hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 22:16

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg vil gerne komme med en advarsel. Jeg vil gerne komme med den advarsel – det er vigtigt, at statsministeren hører efter og ikke bare kigger på uret, jeg har stadig væk tid tilbage – at statsministeren skal passe på med, hvad han render rundt og siger. Nu kom det jo frem tidligere, at statsministeren havde spurgt nogle embedsmænd i Statsministeriet om, hvor mange flagstænger der var, med henblik på at kunne flage med det grønlandske og færøske flag. Nu kan jeg forstå, at statsministeren har bedt om at få opgjort antallet af solskinstimer. Altså, hvad bliver det næste, statsministeren lige pludselig kommer til at bede nogle embedsmænd om at optælle? Det er jo ikke til at vide. Bliver det fiskene ude i havet eller fuglene, der flyver hen over landet? Det kan give meget beskæftigelse, det kan jeg godt se. Men bare det er udflytningsjob, så det sker med base i det jyske eller sådan noget, så går det nok alt sammen.

Det, jeg i virkeligheden synes er det interessante, og grunden til, at jeg lige tog ordet – også i forhold til den sidste duel her – er jo, at statsministeren får understreget to ting. Den ene er, at der er realvækst i den offentlige økonomi, at kommunerne i år har flere penge at gøre godt med, end de havde sidste år. Det står i kontrast til, da Socialdemokraterne havde regeringsmagten og der var minusvækst i kommunerne. Den anden ting er, at vi står over for en masse udgifter i forhold til flytninge og migranter, der presser økonomien, og den forståelse tror jeg det er vigtigt alle har, også når vi kigger ud i fremtiden og ser, hvad vi har af muligheder.

Kl. 22:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:17

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror såmænd, der findes embedsmænd, der tæller fiskene ude i havet. Eller det ved jeg at der er. Hvis man spørger fiskerne, er de ikke altid helt tilfredse med den måde, der tælles på, men vi har folk til den slags ting.

Mere seriøst har jeg primært den kommentar, at det er jeg selvfølgelig enig i. Det er jo en af grundene til, at den dagsorden, jeg ellers havde sat for foråret, er skubbet til efteråret. For vi er nødt til – og det har vi så også arbejdet benhårdt på – at få dæmmet det her udlændings spørgsmål noget mere ind. For med de tal, vi så, og med de tal, vi jo altså stadig væk har inde i maskinerne, og indtil vi føler os trygge ved, at den her dæmpning af indrejsen, der finder sted nu, har sat sig – altså, kan man regne det ind? – er det en situation, som presser os. Man må jo sige helt åbent – og det er en ny erkendelse i forhold til det, nogle talte om sidste sommer – at dem, der kommer til Danmark vilkårligt, ikke spontant har de kompetencer, der skal til, for at de økonomisk set bliver til benefice for Danmark. Derfor presser det os, og derfor er der to dele i det. Den ene er at få nogle færre, og den anden er at ruste os, så vi har et råderum til at stå imod.

Kl. 22:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 22:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, der jo så også er vigtigt at holde sig for øje, er, at selv hvis regeringens ønske om at få erhvervsfrekvensen løftet fra ca. 30 pct. for ikkevestlige indvandrere i Danmark til 50 pct. skulle gå i opfyldelse, står vi med en samlet regning til det danske samfund, for det vil ikke være tilstrækkeligt. Der er jo nogle, der foregøbler sig, at så betaler folk regningen selv, fordi de kommer i arbejde. Men selv hvis de succesmål, man har sat op fra regeringens side, nås, så er det stadig væk en netto regning, man leverer til de øvrige danske skatteydere. Jeg tror bare, at det er vigtigt, at alle har den forståelse og er bevidste om det, når vi ser ud i fremtiden og ser, hvilke muligheder vi har.

Kl. 22:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:19

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men det er jo lidt det med, om glasset er halvtomt eller halvfylt. For man kan også vende det om og sige, at når vi regner på, hvordan verden ser ud om 2, 4, 6, 8 år, så regner vi jo på det med afsæt i, hvordan den ser ud lige nu og her. Derfor er situationen den, at hvis vi kan lykkes med det, der er en ambition for os, nemlig at få folk med ikkevestlig baggrund, der kommer hertil som flytninge eller familiesammenførte, i beskæftigelse i samme grad som andre med ikkevestlig baggrund, der har været her længe, dvs. op til de 50 pct., så vil vi have 2,5 mia. kr. ekstra om 5 år – altså 2,5 mia. kr. ekstra! Derfor er der jo ikke én løsning på den her udfordring, men løsningen er at begrænse antallet og at sørge for, at dem, der trods alt er her, kommer i beskæftigelse. De to ting må gå hånd i hånd.

Kl. 22:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 22:20

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nogle gange kan billedsproget jo godt stikke lidt af, også for mig. Jeg havde ikke rigtigt overvejet konsekvenserne af det her med statsministeren som velfærdsprinsesse, især ikke, fordi det jo er gået op for mig, at når man læser eventyret til ende, skal prinsen jo kysse prinsessen til live, og på trods af mine personlige præferencer havde jeg måske alligevel ikke forestillet mig, at det var dér, det skulle ende. (*Munterhed*).

Men når det er sagt, vil jeg da også godt sige tak for det gode samarbejde det første års tid. Det er det, jeg vil kalde en form for, at vi har øvet os, og jeg glæder mig egentlig, som statsministeren sagde, til, at sommeren forhåbentlig hurtigt er overstået, og vi kommer til det efterår, fordi der er det jo ikke nok at tænke på de her lister over, hvem det er, man samarbejder med. Jeg tror, at man skal huske tidligere statsminister Hilmar Baunsgaards ord om, at det handler om, hvad man samarbejder om, og hvis vi skal være lidt alvorlige, er Danmark jo i en vækstkriser, og derfor er det vigtigt, at vi finder hinanden og får løst de problemer, Danmark står over for. Derfor er jeg glad for at høre, at statsministeren ikke vil nøjes med topskattelettelser.

Kl. 22:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:22

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Vi har øvet os, blev der sagt efter den her malende beskrivelse af, hvad endemålet var. Det kan jeg afvise, det har vi så ikke. (*Munterhed*). Men nu, vi alligevel bliver familiære, vil jeg da gerne bede hr. Simon Emil Ammitzbøll om at takke sin mand for det, jeg måtte forstå, altså den helt åbenlyse erkendelse af, at regeringen har givet familien Ammitzbøll skattelettelser helt uden Liberal Alliances medvirken, og det viser noget om, at vi faktisk har et ambitionsniveau, så hils derhjemme og sig tak.

Så kan jeg jo bare bekræfte, hvad det er for et ambitionsniveau, jeg selv har i forhold til efteråret. Det bliver konkretiseret, når vi når frem til det. Danmark har et godt udgangspunkt. Vi er i vækst. De sidste tal viser også, at det går fremad, men det må gerne gå lidt hurtigere, og vi skal sørge for, at vi holder kadencen med de lande, vi normalt sammenligner os med.

Kl. 22:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det går frem, ja, men desværre nedjusterer man også vækstkønnene, sådan som man gjorde under den tidligere regering, og det synes vi selvfølgelig er ærgerligt, men jeg er glad for at høre ambitionerne, og jeg vil love statsministeren, at hvis vi finder hinanden til efteråret i forhold til vækst og skatteambitioner, vil jeg for det første ikke afsløre noget fra forhandlingerne, der har været inden, og for det andet vil jeg sørge for, at der ikke bliver tale om et dødslys.

Kl. 22:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren,

Kl. 22:24

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tyr tilbage i det, der har været et nøgleord for mig hele dagen igennem, og siger tak.

Kl. 22:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 22:24

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Det lyder næsten, som om der er behov for en grøn ridder i det her eventyr også, og jeg kan fortælle, at en grøn ridder også kan finde ud af at kysse ganske godt. (*Munterhed*).

I forhold til den grønne dagsorden, som jeg kunne høre nærmest havde løst sig pr. magi – at vi var blevet mere energieffektive over de sidste mange år – er det jo netop sket, fordi vi har været ambitiøse, fordi vi har satset, fordi vi har forsket. Derfor kommer jeg lidt tilbage til mit spørgsmål til Venstres ordfører tidligere om ambitionsniveauet. For hvis vi skal opnå samme fremgang i energieffektiviteten fremadrettet, er det jo vigtigt, at vi fortsat forsker, fortsat udvikler, fortsat satser på det her område.

Indtil videre har der fra regeringens side været behov for at skære ret meget ned på det her område, netop forskningen i det her område, så kan statsministeren løfte sløret lidt for, om man vil se en forhøjet ambition netop med hensyn til udviklingen, så vi om 34 år kan sige, at vi er blevet endnu mere energieffektive?

Kl. 22:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:25

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg påstår ikke, det er kommet ved magi. Det er kommet ved hårdt politisk arbejde og egentlig ikke med den alternative af slag-sen, vel? For det er jo altså kommet igennem en generation, båret af de regeringer, Danmark har haft, som jo har været karakteriseret ved, at de enten har været med Socialdemokratiets deltagelse eller mit eget partis deltagelse, og sådan vil det også være fremadrettet. Det er nødt til at være hårdt arbejde.

Jeg ønsker, at Danmark skal være en forskningsnation. Derfor lever vi også op til Barcelonamålsætningen om at bruge 1 pct. af vores BNP på forskning. Vi havde det grundvilkår, da vi kom til – i modsætning til det billede, fru Pia Olsen Dyhr malede frem, om alt det gode, vi overtog – at vi lavede et kasseeftersyn, der viste, at tingene ikke hang sammen, at man var helt ude og snuse til grænserne for, hvilket underskud man må have i forhold til EU-reglerne, og derfor var vi nødt til at justere ind. Men vi har da en fremadrettet ambition om at være en forskningsnation. Det handler nok så meget også om at få fokuseret vores forskningsressourcer. Det er jo bl.a. derfor, at Danmark indgår i Mission Innovation, det Obamadrevne initiativ, som vi underskrev under Paristopmødet, og som sådan set jo forpligter os til at have en grøn forskningsambition. Den agter vi at leve op til.

Kl. 22:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:26

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det lyder så, som om jeg rigtig skal glæde mig til at se finanslovsudspillet fra regeringen efter sommerferien, når efteråret kommer. Men kan jeg så ikke få forklaret de ambitioner? For jeg er oprigtig talt nysgerrig efter dem. Før havde vi en regering, der snakkede om, at vi skulle være fossilfri, og nu taler man om fossil uafhængighed. For mig er det et ambitionstab. Er det en hel fejllæsning af regeringens politik? Har man blot udskiftet nogle ord, fordi man havde lyst til at

bruge lidt flere bogstaver, når man skrev en pressemeddelelse, eller ligger der noget bag den her ændring af begrebet fra fossilfri til fossil uafhængighed?

Kl. 22:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:27

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, ordet fossilfri tolket helt ud til sin yderste kant ville jo betyde, at man ikke nåede ambitionen, hvis man kunne finde én græsslåmaskine eller andet sted i et kolonihavekvarter, der blev kørt på benzin. Den ambition kan man jo godt have, men den når vi nok ikke lige rundt om hjørnet. At gøre sig uafhængig af de fossile brændstoffer er jo derimod ikke en nem, men en mere realistisk ambition.

Vi har nedsat en energikommission, og det er jo bl.a. for at se på, hvordan vi gør det her mere omkostningseffektivt. For det kan jo ikke være sådan, at bare fordi det er grønt, er det godt, uanset hvad det koster. Det er jo endnu bedre, hvis vi kan få det til at gå hånd i hånd, så det er grønt og bæredygtigt og økonomisk rentabelt. Og det er den diskussion, regeringen har taget hul på ved at nedsætte en energikommission.

Kl. 22:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre.

Kl. 22:28

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, der sådan er en lidt kedelig tendens til, at statsministeren ikke vil stå ved, at de prioriteringer, man har gjort, har nogle konsekvenser. Det er da en beslutning, regeringen har truffet, at det var vigtigere med en boligjobordning eller med lavere registreringsafgift, end det var at investere i uddannelse og forskning. Det har da ikke noget med et kasseeftersyn at gøre. Det er da en konkret politisk prioritering, man har gjort, at man vil bruge pengene på det ene i stedet for på det andet. Fuldstændig som at man har sagt til kommunerne: Vi har besluttet, at I skal bruge flere penge på de ældre, og derfor må I spare på andre velfærdsområder. Vi kalder det et omprioriteringsbidrag.

Der opfordrer jeg da bare til, at man står ved sin politik og anerkender det, i stedet for at forsøge at fedte det af på noget andet eller sige, at det slet ikke har konsekvenser og ikke har nogen betydning, om man dropper nogle vindmøller eller et eller andet i vores grønne omstilling.

Stå nu ved de prioriteringer, der bliver gjort. Ellers får vi en kedelig og trist politisk diskussion uden den ærlighed, det fortjener.

Kl. 22:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:29

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg står fuldstændig ved mine prioriteringer. Jeg vil bare sige, at udgangspunktet så også var, at prioriteringsøvelsen var mere nødvendig og lidt hårdere, end vi havde forudset. For det viste sig, at det ikke holdt vand med der såkaldte råderum, som hr. Morten Østergaards regering gik til valgkamp på. Det holdt jo ikke vand med det billede, der blev tegnet, af, hvor mange penge der lå og ventede til nemme prioriteringer, fordi man kunne bruge nogle nye, friske penge.

Derfor var rummet smallere, kan man sige. Og der har vi prioriteret. Jeg vedstår fuldstændig, at vi har skåret ned på udviklingsbistan-

den for i stedet at gøre noget mere herhjemme og investere i danske sygehuse og danske patienter. Og jeg vedstår fuldt ud, at vi har lavet en i øvrigt grøn boligjobordning, som gør, at mennesker, som de er flest, har en realistisk mulighed for at kunne invitere en håndværker indenfor og betale regningen på en hvid måde. Det vedstår jeg fuldstændig.

Kl. 22:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:30

Morten Østergaard (RV):

Det er jo altid lettest at stå ved udgifterne, men det, jeg egentlig bad om, var, at man også vedstod konsekvenserne for de steder, hvor man har fundet pengene. Det tror jeg ville være fremmende for diskussionen.

Men jeg vil gerne bruge mit andet spørgsmål her til at se en lille smule fremad. For jeg har på et tidspunkt sådan for længe siden for at være ærlig over for vælgerne sagt, at jeg mente, det blev nødvendigt at tage fat på diskussionen om pensionsalder igen, hvis vi skal have råd til alt det, jeg synes er vigtigt. På det tidspunkt kaldte statsministeren det masochisme, og i valgkampen sagde jeg, at jeg syntes, det var vigtigere at sænke skatten på arbejde end at fastholde skattestoppet og dermed sænke skatten for boliger. Det afviste statsministeren blankt.

Jeg vil bare spørge: Er det sådan, at vi nu, hvor alvoren for alvor har indfundet sig, og vi skal til at diskutere de store spørgsmål i et 2025-perspektiv, kan regne med, at alle disse spørgsmål kan diskuteres, og at vi ligesom lægger det her med masochisme og at afvise ting på forhånd bag os, så vi har en åben bane at spille på?

Kl. 22:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:31

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der er jo ikke noget galt i masochisme. Nu har vi jo haft en debat her i dag, der på andre punkter har vist, hvor frisindede vi er, så man kan jo have de tilbøjeligheder, man har lyst til. Det er der jo ikke noget problem med.

Mere seriøst kan jeg sige, at jeg sådan set forbeholder mig retten til at kunne spille ud med det, som regeringen synes er rigtigt, og hvad jeg synes der er brug for at gøre i Danmark.

Det var også derfor, at jeg i sidste uge holdt et topmøde på Marienborg – det var det, hr. Pelle Dragsted, som selv deltog, kaldte millionærtømmødet; jeg ved ikke, om han har en hemmelig sidebeskæftigelse, vi andre ikke har hørt om – hvor mange parter som f.eks. LO og 3F og sådan nogle var med.

For jeg tror, at det, vi har brug for, er at få talt med hinanden om, hvad det egentlig er for nogle udfordringer, Danmark har. Det tror jeg er den første forudsætning, som ligesom skal forstås og accepteres af alle, før man så kan håndtere det. Og i den fase, vi er i nu, udelukker jeg ikke nogen ting, og ud af det kan man så ikke læse, at vi foreslår nogle bestemte ting.

Kl. 22:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 22:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg har siddet lidt længe med et billede af statsministeren i lyserødt prinsessetøj, men der har været andre partiledere i grønt tylskørt, så

hvorfor ikke. Men når statsministeren nu er i lyserødt prinsessetøj, kan vi jo lige så godt danse lidt. Og i øjeblikket danser vi i hvert fald i forhandlingerne om Togfonden DK. Regeringen har indkaldt til forhandlinger om timemodellen og Togfonden DK, og statsministeren sagde selv tilbage i 2009, at timemodellen var en god og ambitiøs plan for Danmark, som ville gøre det nemmere at komme mellem byerne. Det blev bare ved ordene i trafikaftalen i 2009.

Det lykkedes så S-R-SF i 2013 i trafikaftalen med Dansk Folkeparti og Enhedslisten at skabe en togfond for Danmark og en time-model – ikke kun med en time imellem storbyerne, men også med en langt bedre opkobling til storbyerne, dvs. en opgradering af regional-togene ind til storbyerne. Nu forhandler vi, og jeg står jo inde for Togfonden DK, men det, jeg gerne vil vide – og det er et helt afgørende spørgsmål for, hvorvidt vi kommer i mål med de her forhandlinger – er, om Venstre vil hele Togfonden DK eller ej. Vil Venstre sige ja eller nej til hele Togfonden DK?

Kl. 22:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:34

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen Togfonden DK er tom. Altså, der mangler 15½ mia. kr. i forhold til det, man forudsatte. Fuld respekt for, at man har siddet og bygget en kolos på lerfodder, men lerfodderne er faldet af. Der mangler 15½ mia. kr.

Nu forsøgte fru Mette Frederiksen så i dag at tegne et billede af, at det slet ikke var slemt, nemlig at det kun kostede 200 mio. kr. om året, så kunne man få det hele. Det er altså ikke rigtigt. Det er sådan, at anlægsudgifterne, hvis man forfølger det oprindelige ambitionsniveau, er 1 mia. kr. i 2017 stigende til 3½ mia. kr. i 2025. Det kan man ikke finansiere med 200 mio. kr. om året. Altså, 200 mio. kr. over 10 år er 2 mia. kr., og 200 mio. kr. over 15 år er 3 mia. kr. Der mangler 15½ mia. kr. Pengene er der ikke.

Kl. 22:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu ved statsministeren, lige så vel som jeg gør, at Finansministeriet jo har svaret, at der netop er tale om 200 mio. kr. over en årrække i den periode, hvor fonden alligevel skal finansieres. Jeg gætter på, at statsministeren har læst svaret fra Finansministeriet og selvfølgelig ikke underkender finansministeren. Der står også i aftalen, at hvis oliepengene ikke rækker, finder vi det i trafikråderummet. Og som statsministeren ved, for statsministeren har engang været finansminister, så er der et ret stort trafikalt råderum hvert eneste år.

Men det, jeg er optaget af, og som jeg virkelig godt gad få et svar fra Venstre om, er de lokale opkoblinger, nemlig om Venstre ikke er optaget af, at Esbjerg kan få ingeniører fra Odense – og forudsætningen for det er altså, at der er kortere trafiktid – og om Venstre ikke er optaget af, at Herning i fremtiden skal være en del af et centralt tog-net, men at man i stedet for måske skal skifte i Vejle. Man kan risikere at få endnu længere tid til Thisted. Og det er ikke en sjov udflugt i øjeblikket, for det er over 5 timer med den kollektive trafik.

Er Venstre ikke optaget af de der lokale strækninger ude i Vestjylland?

Kl. 22:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:36

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, vi er nødt til lige at få de der ting helt på plads. Det kan godt være, det bliver lidt teknisk og lidt kedeligt her, men de 200 mio. kr. er effekten på holdbarheden. Det er ligesom det uendelige perspektiv, når man investerer de her mange milliarder over en årrække: Hvordan belaster det så det, man kalder holdbarheden, i vores finanspolitik? Man kan ikke betale investeringer i morgen med et eller andet uendeligt perspektiv.

Derfor er den korte sammenhæng den, at der mangler 15½ mia. kr. De er der ikke, og så må man prioritere. Og vi ønsker at elektrificere danske jernbanestrækninger. Det er også fint at få bragt rejsetiden ned, men vi er f.eks. imod tanken om at bygge en Vejle Fjordbro til mange milliarder kroner i en eller anden minutjagt på, at man skal nå ned på 1 time. Det er vi imod.

Jeg tror også, at nogle af de der ingeniører kører i bil og har lyst til, at vi også har råd til at investere i nogle vejanlæg. I øvrigt glæder de sig sikkert også over, at registreringsafgiften er faldet, så de har råd til at købe en ordentlig bil.

Kl. 22:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA.

Kl. 22:37

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak, og tak til statsministeren, som jo også er minister for rigsfællesskabet. Jeg vil gerne bruge anledningen til at spørge ind til offentliggørelsen af rapporten om forsvarets opgaver i Arktis fremadrettet, for det er jo en analyse, som har været længe undervejs. Regeringen har tidligere lovet, at rapporten ville blive offentliggjort i slutningen af maj, og statsministeren har så sent som for få uger siden under rigsfællesskabsdebatten også lovet, at rapporten ville blive offentliggjort inden sommer. Så mit konkrete spørgsmål går på: Hvornår kan vi forvente, at rapporten bliver offentliggjort?

Kl. 22:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:37

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Det er rigtigt, at den rapport har været længe undervejs. Den blev forsinket også på grund af folketingsvalg. Det kan man jo ikke pege fingre ad nogle af, det er bare en realitet, at sådan er det. Vi arbejder behårdt på at gøre arbejdet færdigt, og hvad jeg sagde sidst, gælder fortsat, altså inden sommer. Og hvad er så sommer? Jeg tror, hvis man slår op i almanakken, at den første sommerdag er den 1. juni, og det er i dag, men altså inden skolernes sommerferie.

Så i løbet af indeværende måned er det min bestemte tanke, overbevisning, at man kan regne med, at den rapport kommer.

Kl. 22:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 22:38

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. IA så jo gerne, at man gik fra at have et militært fokus til at have et mere civilt fokus. Vi så også meget gerne, at man fik inddraget lokalbefolkningen noget mere, og at man fik styrket search and rescue-beredskabet i Grønland. Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvad kan man forvente fra den her rapport? Kan statsministeren give nogle hints, i forhold til hvilken retning det bevæger sig i?

	Kl. 22:38		Kl. 22:41
Tredje næstformand (Christian Juhl): Statsministeren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Statsministeren.	
	Kl. 22:38		Kl. 22:41
Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Ja, nu er forventningens glæde jo den største, og rapporten er der jo altså ikke endnu, men det er klart, at det med search and rescue selvfølgelig er et emne, man er nødt til at adressere. Jeg vil i øvrigt også gerne sige, at hele den diskussion, der handler om, hvordan man kan inddrage civilbefolkningen, synes jeg har et stort perspektiv for sig. Det er jo også, hvad vi har arbejdet med i Danmark, både omkring hjemmeværnet og det civile beredskab i øvrigt. Og der vil jeg da mene – og nu foregriber jeg lidt tingene – at der må være noget, man kan tage læring af og også implementere i det grønlandske samfund. Men altså, forsvarsministeren vil, inden vi går på sommerferie, offentliggøre rapporten, og så ser vi frem til en god dialog om den.		Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Rapporten fra vores udenrigsgransker ambassadør Taksøe-Jensen er jo taget ned og diskuteres. Udenrigsministeren og forsvarsministeren har også været i udvalg. Regeringens tanke er jo bl.a. at følge den anbefaling om en udenrigs- og sikkerhedspolitisk strategi. Det arbejder vi med i øjeblikket, og det vil vi folde ud for Folketinget. Så det er jo også et tema, vi kommer til at vende tilbage til i de kommende år.	
	Kl. 22:39		Kl. 22:42
Tredje næstformand (Christian Juhl): Fru Aleqa Hammond fra Siumut.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Hr. Nicolai Wammen fra Socialdemokratiet.	
	Kl. 22:39		Kl. 22:42
Aleqa Hammond (SIU): Rigsrevisionen fremkom med en meget skarp kritik af den manglende søopmåling i Grønland og af manglende søkort. Det er snart 3 år siden. Senere har så den danske regering og den grønlandske regering indgået en samarbejdsaftale, der skal sikre, at man leverer søkort ved udgangen af 2018. Nu erfarer vi, at den danske regering ikke kan leve op til sin samarbejdsaftale med Grønland. Kan statsministeren informere os om, hvad man så har tænkt sig fremover? Og hvad vil statsministeren gøre for at leve op til en aftale, man har skrevet under på sammen med de grønlandske myndigheder?		Nicolai Wammen (S): Statsministeren sagde, at han glæder sig til sommerferien, og det under jeg ham såmænd også gerne, men det er også meget sigende, at statsministeren har rettet sit blik mod ferie, afslapning, for det, vi har oplevet i det år, der er gået, er jo en mañana mañana-regering, hvor man simpelt hen skubber de store beslutninger foran sig til efteråret. En af de helt store ting, der er på dagsordenen dér, er, når man skal udmønte det råderum, der måtte være ifølge 2025-planen. Ser man på regeringsgrundlaget, kan man se, at regeringen har tænkt sig at sænke topskatten. Derfor er mit spørgsmål til statsministeren egentlig meget enkelt: Vil den plan, som regeringen vil fremlægge i efteråret forud for de forhandlinger, der så skal gå i gang, indeholde et konkret forslag om topskattelettelse?	
	Kl. 22:40		Kl. 22:43
Tredje næstformand (Christian Juhl): Statsministeren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Statsministeren.	
	Kl. 22:40		Kl. 22:43
Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Det diskuterede vi jo også for 2 uger siden, hvor jeg fik det samme spørgsmål og vel også gav det samme svar, som jeg nu vil give. Jeg har også haft lejlighed til at diskutere det med hr. Kim Kielsen. For det er jo rigtigt, at i forbindelse med udflytningen af Geodatastyrelsen har vi haft et betydeligt antal opsigelser, som betyder, at vi altså midlertidigt har et kapacitetsproblem. Det arbejder den ansvarlige minister, til hvem man i øvrigt kan rette yderligere spørgsmål, jo benhårdt for at prøve at modvirke bedst muligt ved at trække på eksperterne kompetencer og andet. Det er situationen, og den har jeg også haft lejlighed til at vende og drøfte med landsstyreformanden.		Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen): Jeg troede, man her var i gang med en udenlandsk oversættelse af benævnelsen af den tidligere regering, for det der mañana mañana, der kommer en god løsning i morgen, er da i hvert fald ikke noget, vi har opfundet, tværtimod. Vi arbejder dagligt, og jeg har ikke udtrykt nogen glæde om sommerferie. Jeg ønskede Folketinget god sommerferie, jeg skal nok arbejde videre, og det er jo bl.a. for at forberede et konkret udspil. Og ja, selvfølgelig er det regeringens ambition at fremlægge et udspil til en plan for Danmark, som efterlever regeringsgrundlaget, ligesom vi på alle andre punkter efterlever regeringsgrundlaget. Det kan selvfølgelig være en nyskabelse, det medgiver jeg, men sådan er vi indrettet – vi føler os pænt forpligtet af det, vi gik til valg på, og det har vi skrevet ind i vores regeringsgrundlag, og det agter vi at præsentere for Folketinget. Dermed kan jeg ikke garantere – det er jo et vilkår for en mindretalsregering – at der er et flertal i Folketinget, der bryder ud i spontane klapsalver og siger, at det der, regeringen foreslår, køber de. Så naiv er jeg jo ikke. Men selvfølgelig vil vi spille ud i overensstemmelse med det, der er vores politiske ambitioner.	
	Kl. 22:41		Kl. 22:44
Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.		Tredje næstformand (Christian Juhl): Spørgeren.	
	Kl. 22:41		
Aleqa Hammond (SIU): I Taksøerapporten siges det, at Danmark skal til at agere som arktisk stormagt. I så fald vil jeg spørge statsministeren om vurderingen af Taksøerapporten, og hvad det kommer til at betyde for de grønlandske forhold. Indkalder statsministeren til et samarbejde med de grønlandske myndigheder om det videre forløb? Og i så fald vil Illulissaterklæringen være det centrale i de udenrigspolitiske spørgsmål fremover?			

Nicolai Wammen (S):

Det er jo interessant, at statsministeren siger, at det vil indgå i det konkrete forslag, der bliver lagt frem, men så siger statsministeren også efterfølgende, at han ikke kan garantere, at det bliver gennemført. Så derfor har jeg et andet meget enkelt spørgsmål: Kan statsministeren forestille sig en aftale, som ikke indeholder topskattelettelser, hvis et flertal her i Folketinget er parat til at lave en sådan aftale med statsministeren, så man i stedet for kunne bruge kræfterne på at sikre velfærd og skabe private arbejdspladser? Er det så en mulighed? Med andre ord: Skal en aftale efter statsministerens opfattelse indeholde topskattelettelser, eller kan man forestille sig en aftale, der ikke gør det?

Kl. 22:44

Kl. 22:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:45

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil skrive mig ind på den liste af kloge ordførere, der her i dag har sagt, at man jo ikke skal møde op til forhandlinger med ultimative krav. Det gælder partier, og regeringen udspringer jo også af et parti. Man skal møde op med stærke ambitioner. Det vil være fuldstændig præmaturligt i en situation, hvor vi endnu ikke har fremlagt, hvordan perspektivet egentlig ser ud, altså hvor mange penge der er, hvad der skal til for at skaffe nogle flere, hvordan de skal prioriteres, og så stå her og definere nogle røde linjer i forhold til en aftale – det kan man ikke lokke mig ud i. Vi vil præsentere et udspil, der lever op til regeringens egne ambitioner, ligesom vi gør det i alle andre sager, og så vil vi selvfølgelig kæmpe parlamentarisk med fredelige våben for at få mest muligt af det igennem.

Kl. 22:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Benny Engelbrechtsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 22:46

Benny Engelbrecht (S):

Ikke for at korrigere formanden, men jeg hedder Benny Engelbrecht, bare for at få det korrekt.

Jeg vil godt fortsætte i den tråd, som fru Pia Olsen Dyhr kom ind på i sit spørgsmål, nemlig spørgsmålet omkring Togfonden DK. Der er to udfordringer for regeringen. Den ene er, at man ikke er med i Togfonden DK, og den anden er, at man har en investeringsudfordring, i forhold til hvornår man kan afvikle forskellige investeringer. Fru Mette Frederiksen var i sin ordførtale inde på en konkret løsning til, hvordan man kan finde den nødvendige finansiering til Togfonden DK. Det, jeg blot skal bede statsministeren bekræfte, er, at Finansministeriet har beregnet den varige virkning til 200 mio. kr. om året, altså det beløb, der mangler og skal findes, hvis man skal finansiere Togfonden DK.

Kl. 22:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:47

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men man kan jo ikke foretage investeringer i morgen, med henvisning til hvad det er for en effekt, milliardstore investeringer har på det, der hedder holdbarhed. Det kan man ikke. Pengene skal jo være der, når man bruger dem. Det skal de, og der er ikke plads, og der er ikke råd, der mangler 15,5 mia. kr. Det er så i øvrigt rigtig som hr. Benny Engelbrecht siger, at regeringen ikke er med i den aftale. Det

er vi ikke, og derfor kunne vi låne os tilbage og sige, at vi bare fremsætter vores finanslovsforslag med vores bud på, hvad der skal med, og hvad der ikke skal med, men vi synes bare, at det rigtigste er at prøve på at finde en løsning mellem de partier, som er et flertal uden om regeringen, der har en gammel aftale, hvis forudsætninger er bristet.

Kl. 22:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 22:48

Benny Engelbrecht (S):

Jeg ved godt, at det er varmt i dag, og at det er lige før, man skal gå over til at tagge alle tweets med hashtag lummertweet her fra salen, men det til trods synes jeg dog, at det er en smule laissez faire, at statsministeren end ikke forholder sig til, at der faktisk ikke er kommet konkrete forslag til det videre arbejde omkring Togfonden DK, sådan at man også vil kunne se, at eventuelt Venstre indtræder i det her. Og som sagt, må jeg endnu en gang bede statsministeren bekræfte, at Finansministeriet rent faktisk ikke har regnet sig frem til, at det, der mangler, varigt er 200 mio. kr. om året.

Kl. 22:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så vil jeg gerne rose hr. Benny Engelbrecht for begge gange at overholde tiden. Tusind tak. Statsministeren.

Kl. 22:48

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg gentager jo lidt mig selv, fordi man kan jo ikke finansiere noget i morgen med henvisning til en eller anden varig effekt. Situationen er den, at med det ambitionsniveau, som et flertal uden om regeringen har aftalt, skal der investeres 1 mia. kr. i 2017 stigende til 3,5 mia. kr. i 2025. År for år et milliardbeløb. Det kan man jo ikke finansiere ved at finde 200 mio. kr.; altså 200 mio. kr. om året frem til 2025 giver 2 mia. kr. Det kan man jo ikke engang bygge en halv Vejle fjordbro for.

Derfor bliver man jo nødt til, hvis man skal være seriøs, at se på, hvad det var, man forestillede sig, man skulle bygge, der kan renonceres på, og det indgår vi gerne i, og hvis det kan ende ud i, at regeringen kan tiltræde aftalen, vil det jo være fint. Det forhandles i øjeblikket, og jeg har altså de bedste ønsker om, at det kan ende lykkeligt, og derfor har jeg heller ikke nogen ambitioner om at stå og skærpe retorikken. Jeg tror, at det egner sig til, at man drøfter de her ting videre i Finansministeriet og Transportministeriet.

Kl. 22:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kenneth Kristensen Berth, Dansk Folkeparti.

Kl. 22:50

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. I morges nævnte statsministeren de syv udfordringer, som han så at Danmark stod over for. Iblandt dem var der jo ikke indgåelsen af en parallelaftale mellem Danmark og EU om Europoldeltagelse. Og det er måske i virkeligheden heller ikke så mærkeligt, for hvis man læser det samlenotat, som regeringen selv har fremlagt til europaudvalgsmødet på fredag, kan man læse, at Europa-Kommissionen beskriver de syv udeståender, der er med Tyrkiet i forhold til visumliberalisering. De nævner to krav som værende umulige at opfylde, og så er der fem krav, som man mener kan opfyldes inden for den tidsfrist, der er fastlagt, og som altså er den 1. juli. Blandt de fem krav, som kan opfyldes inden den 1. juli, er at forhandle en operationel samarbejdsaftale med Europol. Så kan det jo virke lidt para-

doksalt for danskerne, der sidder derhjemme og har fået at vide af statsministeren, at det bliver vanskeligt, og af Donald Tusk, at det måske bliver umuligt at få en parallelaftale med Danmark, at Tyrkiet i løbet af halvanden måned vil være i stand til at få en operationel samarbejdsaftale med EU om Europoldeltagelse. Hvad mener statsministeren om det?

Kl. 22:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:51

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg kunne sagtens have forlænget den der liste over efterårets arbejdsopgaver til mere end syv, og blandt dem er jo at få forhandlet en parallelaftale hjem. Det er jo så en kendt udfordring, og derfor prioriterede jeg så ikke at løfte den op, men prøvede på at sætte fokus på nogle nye udfordringer, vi er nødt til at håndtere.

Vi skal have lavet en parallelaftale, så langt det overhovedet er muligt, og det arbejder vi behårdt på. Jeg ved godt, at spørgeren turnerer rundt med det dér synspunkt, at vi opfører et eller andet teater. Nu afslørede jeg tidligere, at jeg har spillet noget børneteater en gang, men jeg har for længst lagt det bag mig – altså, jeg har slet ikke talentet.

Det er sådan set sådan – i al stilfærdighed – at det ikke er nogen enkel sag, af mange grunde. Det er juridisk superkompliceret, fordi Danmark er medlem af EU, og så ønsker vi så at få en aftale om noget, vi positivt har besluttet at vi ikke vil være med i. Det er juridisk kompliceret, og det adskiller Danmark fra Norge og i øvrigt også Tyrkiet som tredjeland i forhold til EU-systemerne. Det er også politisk kompliceret. Det er også kompliceret i en situation, hvor de europæiske institutioner har opgaver til op over begge ører. Men det rokker ikke ved, at jeg arbejder behårdt for det, og min ambition er jo, at vi i løbet af efteråret – for det er det, der er deadline, altså inden vi rammer jul – skal have en afklaring af det her, for ellers ryger vi ud af Europol den 1. maj 2017, og det skal vi undgå. Og det tror jeg så i øvrigt også at vi er enige om.

Kl. 22:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 22:53

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jeg må nu tilstå, at jeg mener, at statsministeren er en meget talentfuld komiker – det synes jeg både vi har set i dag, men også i forbindelse med statsministerens besøg i Det Hvide Hus hos Barack Obama.

Jeg må bare igen forholde mig til det principielle i det her spørgsmål: Vil statsministeren ikke medgive, at det er paradoksalt, at Europa-Kommissionen til Danmark siger, at det måske bliver umuligt at få en parallelaftale om Europol, hvorimod man skriver om Tyrkiets muligheder for at få en operationel samarbejdsaftale, altså en parallelaftale, om Europoldeltagelse, at det vil man kunne nå inden for en måned? Det er da paradoksalt, og det kan danskerne da ikke forstå. Så der må jo være nogen her, som er galt afmarcheret.

Kl. 22:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:53

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er i hvert fald ikke galt afmarcheret. Altså, et flertal stemte nej den 3. december, og sådan som debatten forløb, var det med garanti-

er, som spørgerens eget parti fik formuleret, om, at man sagtens kunne stemme nej, fordi man jo fint kunne blive i Europol; det var a walk in the park. Og jeg har én og kun én ambition, og det er at prøve at få en parallelaftale på plads. Det arbejder vi på. Men det er ikke så enkelt. Altså, vi er medlem af en organisation med 28 lande. Der er et Europa-Parlament, der er en Kommission, der er et Råd, og det er jo alle, der skal aktiveres, for at få det her på plads. Der er en juridisk udfordring, der er en politisk udfordring, og det arbejder vi med. Og jeg arbejder behårdt for det. For min ambition er, at inden vi rammer årsskiftet, inden vi rammer jul, skal vi have den her sag afklaret.

Kl. 22:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten.

Kl. 22:54

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Statsministeren sagde i sin første tale i dag, at det er afgørende at gøre en indsats for, at så mange som muligt får en uddannelse, og at vi har lige muligheder, lige adgang til uddannelse. Og det er jeg jo fuldstændig enig med statsministeren i. Et af de elementer, som er med til at forsøge at skabe lige muligheder for uddannelse, er jo vores SU. Det er bl.a. SU-systemet, som gør, at uddannelse, også længere uddannelser, også er en mulighed for dem, som ikke har en far eller en mor, som har mange penge. Og derfor bliver jeg vældig bekymret, når jeg hører forslag om at skære ned på SU'en, om at fjerne SU'en på kandidatdelen på en universitetsuddannelse.

Jeg vil gerne høre, om statsministeren kan give en garanti til de danske studerende og til alle de unge mennesker, som skal til at gå i gang med en uddannelse, om, at den her regering ikke skærer ned på SU'en, f.eks. for at skaffe penge til igen at sænke topskatten?

Kl. 22:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 22:55

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg er ikke sindet at stå her, få måneder før vi fremlægger en plan, der både skal belyse Danmarks udfordringer og Danmarks muligheder, og hælde cement ud over noget som helst – det er jeg ikke. Ud fra det kan man ikke ligesom sætte Enhedslistens propagandamaskine i gang og sprede det glade budskab, at nu har han stået der og fjernet SU'en eller noget sådant – det er slet ikke med den på. Men det er simpelt hen uklogt.

Det hænger også sammen med, at der i hvert fald er én udfordring, vi er nødt til at kigge på helt åbenlyst omkring SU, og det er det stigende misbrug fra folk, der kommer til Danmark for at læse eller måske snarere – undskyld, jeg siger det ligeud – lukrere på vores SU-system. Vi kan se, at en stadig større del af vores SU bliver brugt på udenlandske studerende, og der er vi da i hvert fald helt åbenlyst nødt til at gå ind og se på: Er det en trafik, der kan bringes til ophør?

Så at stå og kaste cement ud over det SU-system, vi har, ville på alle måder være uklogt. Jeg kan love, at når vi fremlægger vores plan til efteråret, vil man helt klart kunne se, om det er sådan, eller om det ikke er sådan, at SU er et element i nogle af de løsninger, vi peger på.

Kl. 22:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 22:57 før 2001. Den forebygger kriminalitet, den forhindrer ulovlig indvandring, og så tjener den sig dermed hurtigt ind igen.

Kl. 23:00

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg taler ikke om udenlandske studerende, statsminister, jeg taler om danske studerende. Og jeg synes faktisk, at vores SU-system er så grundlæggende et element i vores velfærdssystem, at det ville have været mest ordentligt, at man, hvis man har planer om at forringe SU'en, f.eks. ved at fjerne SU'en på kandidatdelen, havde fortalt den slags før et folketingsvalg. Jeg tror, der er mange, der bliver bekymrede, når de hører statsministeren svare med så meget uld i mund, som der bliver svaret her.

Jeg har to spørgsmål. Det første er, og jeg giver lige statsministeren en chance til: Kunne man give en garanti til de danske studerende om, at der ikke kommer nedskæringer på deres SU?

Det andet er: Fortalte Venstre noget som helst før valget om, at man gik med overvejelser om at skære ned på danske studerendes SU?

Kl. 22:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 22:58

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Rolig nu – altså, der er et SU-forlig, og vi løber ikke fra nogen forlig. Det betyder så også, at hvis vi skulle få den tanke at foreslå nogle ændringer og vi ikke kan blive enige om det i hele den kreds, der står bag SU, kan vi jo ikke sætte det igennem i den her valgperiode. Altså, det er jo sådan helt banalt. Så ro på.

Jeg er enig i, at det er godt med et SU-system. Det har vi, og det er meget generøst – to-tre gange så højt et niveau som det, vi ser i Sverige og Norge, hvor de også har social mobilitet. Jeg tilhører selv en generation, som måske i virkeligheden er den generation, der har flyttet sig – og nu snakker jeg ikke om mig selv – mest signifikant i forhold til deres forældre. Det var med et helt andet SU-system end det, vi har nu, og med forældreafhængighed og alt muligt. Og det er bare for at sige, at vi skal passe på – jeg har også set, at der er nogle amerikanske forskere, der har været ude i debatten her for nylig – at alting ikke bare bliver forsimplet til, at bestemte løsninger er det, der virker, og justerer man ved dem, så falder alt fra hinanden.

Men som sagt fremlægger vi efter sommerferien et samlet, gennemtænkt bud på en plan for Danmark, der kan sikre, at Danmark også fremadrettet er et rigt land, og til det hører jo også, at vi sikrer, at vores ungdom får de rigtige uddannelser. Og det kan de selvfølgelig ikke få uden SU.

Kl. 22:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti.

Kl. 22:59

Alex Ahrendtsen (DF):

Ros til statsministeren for en humoristisk tale. Mit spørgsmål går på grænsekontrol. Da jeg var dreng, tog min far mig til grænsen, og der var der jo både betjente, og der var en grænsestation, og det var alt sammen meget trygt. Da jeg som ung mand så senere skulle med toget hjem fra Tyskland, var der grænsebetjente i toget, og kom man tilbage over grænsen i bil, var der også betjente. Det fortalte jeg min datter for nylig, og hun kiggede på mig og spurgte: Kunne vi dog ikke få det igen, far? Og så sagde jeg: Jo, men det kræver, at statsministeren er med på den.

Nu har vi jo statsministeren i salen, og derfor vil jeg så spørge statsministeren, om det ikke var på tide at få genindført den gode, gamle grænsekontrol, den permanente grænsekontrol, som vi kendte

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 23:00

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, da jeg var barn, havde vi jo også grænser, og så holdt vi i kø. Og da jeg blev lidt større, faktisk voksen, husker jeg en tur til Prag, hvor halvdelen af familien måtte tage to ekstra overnatninger på den forkerte side af grænsen, fordi de havde glemt deres pas. Da jubled min familie ikke: Hvor er det dejligt, at der er paskontrol. Sådan kan man jo se forskelligt på tingene.

Jeg går ind for den frie bevægelighed. Det har gjort Danmark rigere, det har gjort Europa rigere, det er noget, vi glemmer lige nu og her. Så er der det der udlændingepres, og derfor har vi brug for grænser, og dem skal vi opretholde, så længe det er nødvendigt. Men grundlæggende er det en god idé, at vi kan flytte varer hen over grænserne. Det har været med til at gøre Danmark rigere, det har været med til at gøre Europa rigere. Det er generende for udviklingen i hovedstadsområdet, at pendlere skal bruge ekstra rejsetid til og fra arbejde for at vise pas i det, der ellers igennem snart 60 år har været en nordisk pasunion.

Jeg ønsker ikke nogen permanent grænse til Sverige – for nu bare at være konkret. Tværtimod ønsker jeg, at vi kan få normaliseret tingene, så man kan sætte sig ind i et tog i København og køre til Malmø eller vice versa og passe sit arbejde uden at blive mødt med kontrol og ekstra rejsetid.

Kl. 23:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 23:02

Alex Ahrendtsen (DF):

Det er en skrøne, at man sad i kø, dengang der var grænsekontrol. Min far arbejdede i Tyskland. Det var meget sjældent, han sad i kø.

Udlændingepresset vil jo fortsætte i de kommende årtier. Det vil ikke aftage, det vil blive yderligere forværret. Og så kan jeg forsikre statsministeren om, at der også kom varer over grænsen før 2001. Så var det ikke på tide at få os ud af den Schengenaftale, så vi kan få den permanente grænsekontrol? Det ville da være godt for os alle.

Kl. 23:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Statsministeren.

Kl. 23:02

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det er jeg ikke enig i – det er jeg ikke enig i. Der er nogle ting, vi tager for givet. Men altså, Danmark er et lille land. Vi har skabt vores velstand og vores rigdom ved at handle med andre. Vi har en interesse i at være med i et aktivt og åbent fællesskab.

Så har vi også en interesse i at passe på os selv. Og der er det jo sådan, at det er en balance mellem den ydre grænse og den indre grænse. Og jeg er jo helt enig i, at hvis Europa ikke kan finde ud af at kontrollere den ydre grænse, så er vi jo nødt til at have de indre grænser. Det er også derfor, vi har grænsekontrollen. Det vedstår jeg fuldstændig.

I dag har vi meldt ud, at den bliver forlænget med ½ år. Men det er jo ikke udtryk for, at jeg ønsker, at det skal være sådan. Jeg ville da meget, meget hellere have, at resten af Europa indtog danske synspunkter, og at vi fik lukket Europa af, for så kunne vi have den

frie bevægelighed imellem os selv. Jeg synes, det er et velfærdstab, at den frie bevægelighed, der har været i Norden i hele min levetid, altså, hvor man kunne tage på spejderlejr i Norge uden at have et pas, er væk. Det er da et velfærdstab, at den er forsvundet. Jeg ville da ønske, at vi kunne få den igen, men forudsætningen – og den del af det er vi enige om – er jo, at Europa lærer at passe på sig selv.

Kl. 23:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Den sidste korte bemærkning går til hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 23:04

Rasmus Prehn (S):

Jeg er glad for, at jeg når at få ordet, for jeg vil gerne rette en stor ros og stor tak til statsministeren for det gode humør, det sommerhumør, der blev lagt for dagen på talerstolen før. Det er jo en sand fornøjelse at opleve nærmest en solkonge med en selvtilid, der simpelt hen strålede helt ud til borgernes sovekammervinduer, hvor det skabte fertilitet og babyboom. Det er jo en sand fornøjelse. Men når man så kigger på dansk jernbane, bliver situationen hurtigt noget mere vejrbidt i det, og der vil jeg gerne høre statsministeren om noget.

Når man nu efter sporarbejdet har oplevet, at folk har siddet og ventet på Nyborg Station, og at lokoføreren igen er forsinket og er på vej i en taxa fra Odense Banegård til Nyborg, og det lyder i radioen, at regeringen vil droppe Togfonden DK, tror statsministeren så ikke, at det får den samlede fertilitet i togkupeen til at falde?

Kl. 23:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 23:05

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu er jeg ikke specielt efterspørgende efter fertilitet i togkupeer. Det er altså en meget frisindet debat, vi har i dag, og jeg er tilhænger af babyboom og alt muligt, men det må altså gerne foregå privat. Men der er jo det der med jernbanedriften og seksualdriften, ikke? Men altså, mere seriøst: Det er jo ikke sådan, at vi er imod investeringer i tog og i jernbaner. Altså, det er vi da ikke. Vi har da bare den realistiske tilgang til det, at man skal investere med penge, man har, og ikke med nogen, man ikke har.

Det er jo derfor, at vores tilgang er den, at skulle vi så ikke starte med det, der for alvor løfter umiddelbart, og hvor pengene rækker længst. En elektrificering er vi tilhængere af, men vi er jo ikke tilhængere af, at man pumper nogle investeringer op, som man ikke har økonomi til. Vi vil ikke investere et milliardbeløb i en ny Vejle-fjordbro, som folk, der bor der, ikke har lyst til at have, og som gør, at selv hvis man fandt pengene, kan de altså ikke bruges på noget andet.

Vi tror sådan set, at der ved siden af et effektivt jernbanesystem også er brug for, at vi har rum til i fremtiden at investere i veje. Jeg så da gerne, at der kom penge til at udbygge E45, jeg så da gerne et perspektiv, hvor vi kunne få bygget en jysk vækstmotorvej, og derfor vil jeg da ikke være med til i en årrække, som er uoverskuelig, at binde enhver ledig investeringskrone i en meget, meget firkantet ambition om, at er det 1 time, så er det godt, og er det 1 time og 8 minutter, så duer det ikke.

Kl. 23:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Rasmus Prehn (S):

Jeg skal bare høre om statsministerens prioritering. Vi står her med et notat fra Finansministeriet, der redegør for, at det ville kunne lade sig gøre, hvis det er, man vil, at løse den udfordring, der er, med Togfonden DK. Så det, det handler om, er, at regeringen skal sige til de borgere, der sidder bl.a. i Nyborg og venter på, at toget kommer, om man er parat til at investere i fremtidens jernbane, eller om man ikke er parat til at investere i den. Det er jo i virkeligheden det, det handler om. Det handler om en holdning til, hvad vi vil med fremtidens jernbanedrift. Og hvis regeringen er imod pengene i Togfonden DK, er der i princippet heller ikke råd til den elektrificering, som statsministeren giver udtryk for.

Hvad er regeringens holdning til det her? Hvad er ambitionen? Vil man investere i fremtiden, eller vil man ikke?

Kl. 23:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Statsministeren.

Kl. 23:07

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Altså, om regeringen er imod pengene i Togfonden DK? Ikke specielt, men de er der jo bare ikke. Altså: De er der jo ikke. Det bliver sådan meget cirkulært: Man har sagt en fond, og den er der, og at pengene kommer fra Nordsøen, og pengene kommer der ikke, og så bliver man ved med at snakke om en fond med nogle penge. Der mangler 15,5 mia. kr. – de er der ikke! Så kan vi jo ikke bruge dem. Så kan vi bruge nogle andre penge, altså, det kan man selvfølgelig. Det er jeg helt med på. Hvis man siger: Glem det, pengene er der ikke, vi finder nogle andre, så binder man sig på hænder og fødder og har ikke en bøjlet femøre at gøre noget andet for.

Der siger jeg bare, at vi gerne vil investere i jernbaner. Det gjorde vi også, sidst vi var i regering. Jeg forhandlede selv infrastruktureftalen i 2009, den mest ambitiøse i danmarkshistorien: 100 mia. kr. Det vil vi gerne, men vi vil da gerne have mulighed for i fremtiden, hvis der er en ledig krone, ikke at have bundet os til, at det hele skal i jernbane. Vi vil da på et tidspunkt gerne kunne udvide E45. Vi vil da på et tidspunkt gerne lave bedre veje i forbindelsen til Kalundborg, der understøtter Novo. Vi vil da gerne lave en vækstmotorvej i Jylland. Vi kan da ikke sætte det hele på en eller anden idé om, at nu skal der bare være tog, og de skal køre på 1 time.

Så vi vil gerne investere i tog, men ikke med penge, vi ikke har.

Kl. 23:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det.

Så vil jeg lige komme med en servicemeddelelse: Det lykkedes statsministeren at overholde tiden fem gange, det lykkedes ordførerne at overholde tiden ni gange, og jeg siger tak til dem, det lykkedes for. Så vil jeg gerne sige tak til statsministeren.

Jeg skal høre, om der er flere, som ønsker ordet.

Det ser ikke ud til at være tilfældet.

Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 23:09

Afstemning

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der foreligger to forslag til vedtagelse.

Der stemmes om forslag til vedtagelse nr. V 81 af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Søren Pape Poulsen (KF), og der kan stemmes nu.

Vi afslutter afstemningen.

For stemte 59 (DF, V, LA og KF), imod stemte 56 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 81 er vedtaget.

Hermed er forslag til vedtagelse nr. V 80 af Mette Frederiksen (S), Pelle Dragsted (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV) og Pia Olsen Dyhr (SF) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Kl. 23:10

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 2. juni 2016, kl. 10.00.

Jeg henviser til dagsordenen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 23:11).
